

6 VELIKI INTERVJU
DR. TOMO VIRK, LITERARNI ZGODOVINAR
IN TEORETIK, PREVAJALEC, ESEJIST

8 TEMA MESECA
OB DNEVU ŽENA: VLOGA ŽENSK
IN NJIHOVO POSLANSTVO

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

31. MAREC 2023 | LETNIK LXIII | ŠTEVILKA 3 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: arhiv Vrta Dominik Savio Domžale

OBČINA DOMŽALE IN
JSKD – IZPOSTAVA DOMŽALE

Vabimo na slavnostno sejo ob občinskem prazniku

v torek, 18. aprila 2023, ob
19. uri v Kulturnem domu
Franca Bernika Domžale.

Slavnostna govornica: mag.
Renata Kosec, županja
Občine Domžale

Podelitev priznanj Občine
Domžale
za leto 2022

Občankam in občanom ob
prazniku občine Domžale
iskreno čestitamo in želimo
prijetno praznovanje.

ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC
IN OBČINSKI SVET OBČINE
DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE
ZB ZA VREDNOTE NOB OBČINE
DOMŽALE

Vabimo vas na osrednjo občinsko prireditev ob 27. aprilu – dnevu upora proti okupatorju

v četrtek, 27. aprila 2023, ob
15. uri v Domu krajanov v
Žejah.

Pozdravni nagovor:
tovarišica Marija Majhenič,
predsednica ZB za vrednote
NOB občine Domžale

Slavnostni govorec: dr.
Martin Premk, zgodovinar in
poslanec

Domžale preplavili gregorčki

Gregorjevo je praznik, ki ga praznujemo 12. marca, posvečen pa je sv. Gregorju, ki velja za zavetnika pomladi, ptic in ribičev.

Skozi zgodovino je bil to praznik, ki je bil preprečen s številnimi običaji, od tega, da je na ta dan pomenilo, da bodo rokodelci lahko ponovno delali pri dnevni svetlobi in so tako 'spustili luč v vodo', izdelovali papirne in druge izdelke iz naravnih materialov in jih spustili v vodo, nekateri so to obeležili s sprevidom in 'ptičjo vohcetjo', stari in mladi so ponekod pred gregorjevim skupaj kurili kresove in podobno. Danes gre-

gorjevo še najbolj predstavlja izdelovanje gregorčkov iz papirja ali slame ter spuščanje lučk po vodi, kar simbolizira odganjanje zime in sprejemanje pomladi.

Med najbolj pridnimi v naši občini so pri tem najmlajši, ki so obeležili gregorjevo in čas, ko se 'ptički ženijo' tako v vrtcih kot tudi lokalnih društvih. Kako so preživeli gregorjevo, lahko preverite v prispevkih v tokratnem Slamniku. Svoje utrinke so nam med drugim zaupali v Vrt-

cu Dominik Savio, ki so praznik obeležili z razstavo in obiskom bližnjih potočkov, kamor so spustili gregorčke. Te so letos drugič zapored spuščali tudi na Rovah, kjer so se v TKD Rova odločili, da lučke malih otroških umetnin postanejo tradicionalne. Tudi v TD Radomlje so se lotili tradicije spuščanja gregorčkov, pri čemer jim je letos pomagala tudi predsednica države. Tokrat so gregorčki prvič potovali pri Kraljevem mlinu, medtem ko smo jih prejšnja

leta lahko opazovali na ribniku Črnelo. Kot pravijo v TD Jarše Rodica, pa marsikdo v naglici spregleda, da pozimi ptičja pesem utihne in se na gregorjevo spet vrne. Tudi v teh koncih so otroci 'vrgli luč v vodo', njihovi inovativni gregorčki so plavali po Mali vodici v Zgornjih Jaršah. Polžki iz Vrta Domžale – enota Krtek pa so se ljudskega običaja lotili ob potoku Žabnica, kjer so iz naravnih materialov izdelali gregorčke in jih potem opazovali pri plovbi.

AKTUALNO

Razstavav cvetja in tulipanov

Razstava spomladanskega cvetja in tulipanov v Arboretumu Volčji Potok je že več kot 30 let ena izmed najbolj obiskanih prireditev v očarljivem parku, ki se bo letos začela že 8. aprila in jo bo mogoče obiskati vse do 7. maja 2023. Več kot dva milijona tulipanov je posajenih na travniku ob drevoredu, ob na novo tlakovani poti med vhodom in pristavo (tam bodo tudi z imeni označene sorte tulipanov) in na velikih kombiniranih gredah pred pristavo in v spodnjem angleškem parku. **> 10**

KULTURA

Ana Jagodic

Ana Jagodic se v teh dneh predstavlja na samostojni razstavi z naslovom Pod prvo črto v Galeriji Domžale. Umetnica mlajše generacije je po izobraževanju na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo diplomski študij opravila na Akademiji za vizualno umetnost (AVA), vzporedno pa likovno izrazne možnosti raziskovala na magistrskem študiju slikarstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Pri nekaterih zadnjih slikarskih opusih se predstavlja tudi pod psevdonimom Ana à Deux. **> 26**

OKOLJE

22. marec – Svetovni dan voda

22. marec je za svetovni dan voda je razglasila generalna skupščina OZN leta 1992 z namenom ozaveščanja o pomenu te pomembne dobrine. V Sloveniji imamo srečo, da je vode za enkrat dovolj, da je pitna voda kakovostna in dostopna. A morda se ravno zaradi tega premalo zavedamo njene dragocenosti in dejstva, da so vodne zaloge in kakovost vodnih virov odvisne od tega, kako bomo ravnali z našim planetom. Vsak izmed nas ima svojo vlogo in lahko prispeva k spremembam. **> 32**

NOVICE

Tosamina donacija šolam

V Tosami se že več mesecev intenzivno pripravljajo na obeležje stoletnice ustanovitve njihovega podjetja. Praznično leto bodo zaznamovali z veliko donacijo. Odločili so se namreč, da bodo sto slovenskim osnovnim šolam podarili vložke in tamponne, ki jih dekleta potrebujejo v času pouka v enem šolskem letu. Tosamina donacija šolam je vredna 170.000 evrov – šolam bodo podarili kar 600.000 vložkov in tamponov. Projekt so poimenovali Za zdravje žensk, za brezplačne vložke in tamponne. **> 33**

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **28. aprila 2023**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **13. aprila 2023, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@kd-domzale.si

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

prvi spomladanski mesec nam je najprej prinesel Dan civilne zaščite, ki mu je kmalu sledil osmi marec, dan, ko se spominjamo boja za enakopravnost v odnosu med spoloma, nato smo se veselili gregorjevega, ko se ptički ženijo, praznika, ki ga vsako leto praznuje vedno več otrok, več vrtcev in šol, društev in ljubiteljev ljudskih šeg in običajev. 22. marca pa obeležujemo Svetovni dan voda. Vsem trem temam smo se posvetili tudi v marčnem Slamniku.

V Velikem intervjuju je bil naš gost dr. Tomo Virk, literarni zgodovinar in teoretik, prevajalec, esejist, profesor na oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti, od junija 2021 pa tudi izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Pred leti že Domžalčan se je lansko poletje skupaj z družino ponovno priselil v našo občino.

V Temi meseca, ki jo je navdihnil praznik Dan žena, smo k pogovoru povabili tri izjemne ženske, vse tri so Domžalčanke in vsaka od njih še vedno pušča konkreten pečat v družbi. Za Slamnik so o vlogi žensk in svojem poslanstvu spregovorile prostovoljka in dobrotnica ter nekdanja direktorica Vera Banko, županja občine Domžale Renata Kosec in predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar. Tri močne in odločne ženske, ki so in zasedajo položaje, ki bi jih pred desetletji samo moški.

Že tradicionalno je obeležitev dneva Civilne zaščite tudi priložnost za podelitev priznanj najzaslužnejšim poklicnim in prostovoljnim reševalcem, pripadnikom Civilne zaščite pa tudi ostalim strukturam – za vse napore in prizadevanja pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči. Med domžalskimi nagrajenci na prireditvi, ki je potekala 9. marca v Športni dvorani Domžale, so bili letos nekdanji župan Toni Dragar, direktor Centra za zaščito in reševanje Domžale Andrej Jarc ter član Radiokluba Domžale – enote za zveze CZ Občine Domžale Robert Kunaver. Srebrno priznanje za sto let delovanja pa je prejel Prostovoljno gasilsko društvo Pšata - Dragomelj.

Na kulturnih straneh vam predstavljamo umetnico mlajše generacije Ano Jagodic, slikarko, multimedijno umetnico in pedagoginjo, ki se v teh dneh predstavlja na samostojni razstavi z naslovom Pod prvo črto v Galeriji Domžale.

Ob Svetovnem dnevu voda smo rubriko Okolje posvetili skrbi za ohranjanje kakovostne pitne vode. Za ohranjanje okolja in čiste pitne vode so seveda potrebni sistemski ukrepi na globalni ravni, a ima hkrati vsak izmed nas svojo vlogo in lahko prispeva k spremembam. Tudi kot posamezniki lahko z nekaj preprostimi koraki prispevamo k ohranjanju zelenega okolja in čistih voda.

Vabljeni k branju Slamnika.

Špela Čarman,
odgovorna urednica

Na regijski proslavi Civilne zaščite tudi domžalski nagrajenci

Dan civilne zaščite, ki ga v Republiki Sloveniji obeležujemo 1. marca, je praznik vseh, ki skrbijo za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ob tem poskrbijo za učinkovito ukrepanje, varovanje človeška življenja, skrbijo za premoženje in preprečujejo usodne posledice za okolje.

Že tradicionalno je obeležitev dneva civilne zaščite tudi priložnost za podelitev priznanj najzaslužnejšim poklicnim in prostovoljnim reševalcem, pripadnikom Civilne zaščite pa tudi ostalim strukturam – za vse napore in prizadevanja pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči.

Med domžalskimi nagrajenci na prireditvi, ki je potekala 9. marca v Športni dvorani Domžale, so bili letos nekdanji župan Toni Dragar in direktor Centra za zaščito in reše-

vanje Domžale Andrej Jarc, ki sta prejela srebrni znak Civilne zaščite – priznanje za posebne zasluge in izjemen dosežek pri razvijanju in krepitvi varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami. Bronasti znak Civilne zaščite – priznanje za požrtvovalnost in uspešno opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči je prejel član Radiokluba Domžale – enote za zveze CZ Občine Domžale Robert Kunaver. Srebrno priznanje za 100 let delovanja pa je prejel

prostovoljno gasilsko društvo Pšata - Dragomelj.

Glavno vlogo pri zaščiti, reševanju in pomoči ob nesrečah imajo gasilska in druga društva, kot so alpinisti, jamarji, kinologi, taborniki, kolesarji, radioamaterji in drugi, ki so vključeni v sistem zaščite in reševanja v občini Domžale. V preteklem desetletju so domžalski občinski sestavi za zaščito, reševanje in pomoč, teh je 44, v naši občini intervenirali ob osmih naravnih ne-

srečah. Soočili so se s posledicami neurij s točo in poplavami, poleg tega pa so se izkazali ob požarih in ob nedavnem družbenem pretresu – epidemiji.

Podelitve so se udeležili domžalska županja mag. Renata Kosec, podžupana Matej Primožič in Borut Ernestl ter državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Rudi Medved, ki je zbrane tudi nagovoril.

OBČINA DOMŽALE

Toni Dragar, nekdanji župan Občine Domžale: Srebrni znak Civilne zaščite

Toni Dragar, nekdanji župan Občine Domžale, je kot župan 16 let in pred tem še štiri leta kot podžupan, torej skupaj skoraj 20 let, vzorno skrbel za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občini Domžale in pri tem uspešno opravljal vse naloge, ki jih županom določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. V času opravljanja obeh njegovih funkcij se je v Občini Domžale močno dvignil nivo organiziranosti, opremljenosti in usposobljenosti ter pomen zaščitno-reše-

valnega sistema. V vseh teh letih je v skladu s svojo pristojnostjo prek Občinskega štaba CZ tudi uspešno vodil zaščito, reševanje in pomoč ter odpravo posledic naravnih nesreč v več kot 30 nesrečah. Njegov prispevek je pomemben tudi pri načrtovanju in pripravi normativnih predpisov na področju zaščite in reševanja, pri čemer je v letu 2015 omogočil ustanovitev javnega zavoda s poklicno gasilsko enoto, ki je izjemnega pomena za varnost naših občank in občanov v sodobnem času ter poseb-

no še za naslednje generacije. Ustanovitev poklicne gasilske enote pa ni pomembna samo za občino Domžale, ampak je izjemnega pomena tudi za državo Slovenijo (reševanje na državnih cestah, avtocestah, in v predorih) in podjetja, ki so nadpovprečno ogrožena pred požari ter drugimi naravnimi nesrečami. Dragar je posebno cenjen med pripadniki reševalnih enot, saj jih je kot župan vedno, posebno pa v času kriznih razmer, vzpodbujal in podpiral ter jim zaupal pri opravljanju njihovih nalog.

Andrej Jarc, direktor Centra za zaščito in reševanje Domžale: Srebrni znak Civilne zaščite

Andrej Jarc je v letu 2017 kot v. d. direktorja, potem pa kot direktor prevzel vodenje Javnega zavoda Center za zaščito in reševanje Domžale, v letu 2021 pa je bil imenovan še za drugi mandat vodenja zavoda. V tem obdobju mu je uspelo poklicno, industrijsko gasilsko enoto razviti v sodoben javni zavod za izvajanje javne gasilske službe in drugih nalog zaščite in reševanja. V času njegovega vodenja je povečal operativnost in opremljenost poklicnih gasilcev. To mu je uspelo s kadrovske spolnjenostjo ter sodobno osebno in tehnično opremljenostjo gasilcev. Posodobljen je bil voznik park z učinkovitejšimi in varnejšimi vo-

zili. Obnovljen in posodobljen je bil tudi objekt, v katerem enota deluje, ter njegova okolica. Poklicna gasilska enota pod njegovim vodstvom poleg uspešnega opravljanja javne gasilske službe opravlja naloge zaščite in reševanja na državnih cestah, avtocesti in predorih ter letno tako opravi približno 400 intervencij. V občinskem sistemu zaščite in reševanja ob naravnih nesrečah in usposabljanjih nudi osnovno podporo Občinskemu štabu Civilne zaščite ter drugim reševalnim enotam v sistemu ZiR. Zavod je izredno pomembne naloge opravljal v času epidemije covid-19, ob neurju s točo v letu 2020 in drugih ve-

čjih nesrečah, ko je bil aktiviran Občinski štab CZ.

Andrej Jarc je tudi dolgoletni član taborniške reševalne enote, ki je v sistemu zaščite in reševanja občine Domžale zadolžena za nastanitev in oskrbo ogroženih ter oskrbo reševalcev. Zadnjih dvajset let je njen vodja. S svojo enoto se redno udeležuje občinskih zaščitno-reševalnih vaj in intervencij ter z rednimi usposabljanji zagotavlja pripravljenost enote za pravočasno in učinkovito delovanje. Na vajah je taborniška enota pod njegovim vodstvom vedno pokazala visoko stopnjo usposobljenosti. Kot vodja te enote je v letu 2015 prejel bronasti znak CZ.

Robert Kunaver, član Radiokluba Domžale – enota za zveze CZ Občine Domžale: Bronasti znak Civilne zaščite

Robert Kunaver že dobrih 30 let vestno in uspešno deluje v enoti za zveze, informacijske ter komunikacijske in administrativne podpore iz Radiokluba Domžale. Je dolgoletni član radiokluba Domžale, in sicer od leta 1977. Kot zelo aktiven član enote je vedno pripravljen pomagati, kjer je pomoč potrebna. Zelo je zanesljiv, vse naloge, ki so mu dodeljene, opravi odlično. Sodeloval je pri več reševalnih akcijah, med dru-

gim pri aktivnosti reševanja požara stolpnice v Domžalah in velikem neurju s točo v letu 2020. Vsa leta redno skrbi za lastno usposobljenost ter nesebično pomaga ostalim članom pri urjenju s področja zvez, informacijske in komunikacijske ter administrativne podpore. S svojo enoto se redno udeležuje občinskih zaščitno-reševalnih vaj ter z rednimi usposabljanji zagotavlja pripravljenost enote za pravočasno in učinko-

vito ukrepanje. Na vajah je enota iz Radiokluba Domžale vedno pokazala visoko stopnjo usposobljenosti. Tudi po njegovi zaslugi smo v Domžalah ohranili odlično usposobljeno enoto za zveze iz radiokluba Domžale, ki sicer v naši občini deluje že več kot 30 let. Z vestnimi in rednim opravljanjem svojih nalog pomembno prispeva h krepitvi in razvoju zaščitno-reševalnega sistema občine Domžale.

f POIŠČITE
NAS TUDI NA
FACEBOOKU

SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Vabljeni na vodeni ogled z jamarji po pravljичno-doživljajski poti | sobota 8. april • ob 10. uri • Češminov park

SLAMNIK, GLASILO OBČINE DOMŽALE, ISSN 2536-4030, IZHAJA V NAKLADI 14.200 IZVODOV IN GA PREJEMAJO VSA GOSPODINJSTVA BREZPLAČNO. Ustanoviteljica glasila je Občina Domžale. Izdajatelj: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, zanj direktor Jure Matičič / Odgovorna urednica: Špela Čarman / E-naslov: urednistvo.slamnik@kd-domzale.si / Trženje oglasnega prostora: Nataša Gliha, 041 654 695, carniola1@siol.net. / Oblikovna zasnova: Mojca Bizjak, Klemen Gabrijelčič / Prelom in priprava za tisk: KREO / Jezikovni pregled: Primož Hieng / Uredništvo: Tina Kušar, tel.: (01) 722 50 50, slamnik@kd-domzale.si, Ljubljanska cesta 61, Domžale / Uradne ure od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 15. do 17. ure / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o., Slovenčeva ulica 19 a, 1000 Ljubljana/ Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja prispevkov.

Dogodki na Oklu opomin k obsodbi neiskrenih in zahrbtnih dejanj

Konec februarja se je na Oklu nad Ihanom odvijala spominska slovesnost pri spomeniku padlim borcem Kamniško-zasavskega odreda, ki sta jo v soboto, 25. februarja, pripravila Zdrženje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Občine Domžale in Krajevna organizacija ZB Ihan.

Slavnostna govornica je bila mag. Renata Kosec, županja Občine Domžale. Kot je izpostavila, nas spominsko obeležje vedno znova

opominja na kruto usodo, ki je doletela borce, ki so tu izgubili svoja življenja. »Ti dogodki nas obenem opominjajo in nam nudijo prilo-

žnost, da s svojimi potezami in raki naredimo občutne spremembe v družbi – da vedno glasno obsodimo naraščajoče negativno obravnavanje posameznikov in vsakršno trpljenje civilistov po svetu, ki trpijo zaradi vojn in spopadov, da obsodimo neiskrena in zahrbtna dejanja,« je dejala.

V nadaljevanju je poudarila, da lahko najdemo mirne načine za odpravo konfliktov ter skupaj vzpostavimo družbo, kjer bodo prostor zasedale vrednote, kot so spoštovanje, strpnost, vključevanje, povezovalje in sodelovanje.

Spominske slovesnosti na Oklu se je udeležilo lepo število obiskovalcev, domačinov, sorodnikov žrtv, praporščakov, poleg domžalske županje tudi podžupan Občine Domžale Borut Ernestl in član predsedstva Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije Milan Gorjanc, ki je prav tako nagovoril zbrane. Na spominski slovesnosti je sodelovala tudi častna enota Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale.

Slavnostna govornica na spominski slovesnosti na Oklu, domžalska županja mag. Renata Kosec

Spet se bomo družili na dogodku Spoznajmo se, praznujmo skupaj

V aprilu Občina Domžale praznuje 71. rojstni dan.

V ta namen bodo že tradicionalno potekale številne prireditve, dogodki in srečanja, ki bodo obenem tudi priložnost, da se srečamo, družimo in poklepamo. Eden izmed osrednjih dogodkov, ki je namenjen druženju vseh generacij, je zagotovo Spoznajmo se, praznujmo skupaj, s katerim bomo obogatili družabno dogajanje in življenje v naši lokalni skupnosti.

Na veliki rojstnodnevni zabavi Spoznajmo se, praznujmo skupaj, ki bo v Češminovem parku v Domžalah

potekala v sredo, 19. aprila 2023, od 16. ure dalje bodo sodelovala številna društva in organizacije, ki bodo poskrbeli za zabavo za vse generacije, od najmlajših do najstarejših.

Vse, ki si želite sodelovati vabimo, da oddate prijavnico, do katere lahko dostopate prek občinske spletne strani: <https://www.domzale.si/objava/740616>, in jo oddate najpozneje do **10. aprila 2023** na e-naslov: piar@domzale.si. Se že veselimo srečanja z vami!

OBČINA DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OBČINSKI PRAZNIK V ČEŠMINOVEM PARKU

Vse o dogodku objavljeno na www.domzale.si.

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

Vrata na stečaj

Dogodki ob občinskem prazniku

Velikonočni sejem s postavitvijo butare velikanke

Tržni prostor Domžale, sobota, 1. 4., od 8. do 13. ure

Odprtje fotografske razstave »Mestne vedute Domžal skozi čas«

Knjižnica Domžale, ponedeljek, 3. 4., ob 19. uri. Razstava bo odprta do petka, 21. 4.

Voden ogled po Pravljičnem Šumberku

Sobota, 8. 4., ob 10. uri

Voden ogled po Vilinskem Homcu

Sobota, 15. 4., ob 10. uri

Aprilska Kuhna na plac

Tržni prostor Domžale, sobota, 15. 4., od 10. ure dalje

Domžalski boljšak

Češminov park, nedelja, 16. 4., od 9. do 13. ure

Slavnostna seja ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj nagrajencem Občine Domžale

Kulturni dom Franca Bernika Domžale, torek, 18. 4., ob 19. uri

Spoznajmo se, praznujmo skupaj

Češminov park Domžale, sredo, 19. 4., od 16. do 20. ure

Kegljanje slovenskih paraplegikov za Pokal Občine Domžale

Kegljaški klub Kamnik, sobota, 22. 4., od 8. ure dalje

Slovesen zaključek s podelitvijo priznanj ob 13.30 v gostišču Papirn'ca Količevo.

Balinarski turnir BK Tabor Ihan

Športni park Ihan, četrtek, 27. 4., od 9. ure dalje

Slavesnost ob dnevu upora proti okupatorju

Dom krajanov Žeje - Sv. Trojica, četrtek, 27. 4., ob 15. uri

Prvomajska budnica

Ponedeljek, 1. 5.

Študijsko-raziskovalni center za družino, enota Domžale
Ljubljanska 64, Domžale

Pravljične urice s terapevtskim učinkom

Pravljične urice so osnovna hrana za dušo tako otrok kot odraslih. Pravljične urice s terapevtskim učinkom so namenjene otrokom, saj prek njih odrasli lažje doživimo in razumemo otrokovo počutje. Za svojo stisko otrok včasih ne najde besed in mu pravljica pomaga, da odrasli obravnavamo njegovo stisko resno. Otroku prek njemu znanih bitij (živali, rastline, narava) pravljica ponuja rešitve.

Cilji: Opolnomočenje otroka

Otrok dobi občutek, da je sposoben in da zmore.

Otroku nudi varnost.

Staršu/odraslemu ponudi drugačno možnost razumevanja otrokovega počutja in doživljanja.

Pravljične urice otroku pomagajo poimenovati in (raz)ločiti občutke in čustva. Kakovostna pravljica ne zatiska oči pred realnimi situacijami. Včasih ne vemo, kako otroku predstaviti spremembe in nove izzive. Terapevtske pravljice bodo otroka opolnomočile ter mu dale vedeti, da je sposoben, da zmore, da ni edini z neko težavo in da v njej ni sam. Pravljica tako nam kot tudi otroku predstavlja varen kotiček. Zavedamo se, da bo konec srečen in da rešitev vedno obstaja.

Terapevtske pravljice so namenjene otrokom od **6.-12. leta in so brezplačne**. Na enem od srečanj bodo prisotni tudi starši. Potekale bodo **vsak ponedeljek od 15.-16. ure**, in sicer **osem ponedeljkov** zapored. Prvo srečanje bo **3. aprila 2023**. Prijave potekajo na: info@lidiabjanecar.com ali na telefonsko številko: 041 922 130 (Lidija Bašič Jančar).

IZ URADA ŽUPANJE

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

marec je minil v znamenju številnih dogovorov za različne investicije na območju naše občine.

Pomembnejše investicije občine smo v kar največji možni meri vključili v rebalans proračuna Občine Domžale za leto 2023, tako projekte, ki bodo realizirani v tem letu, kot večletne projekte. Sredstva smo povečali na postavkah *Promet, prometna infrastruktura in komunikacije*, kjer smo zagotovili sredstva za ureditev mirujočega prometa v centru in širše ter za vzpostavitev trajne mobilnosti. Dodatna sredstva smo namenili tudi za ureditev dokumentacij za prizidek OŠ Preserje pri Radomljah, za umestitev nove OŠ Vir v prostor ter za rekonstrukcijo Vrtca Urša. Povišali smo sredstva za kulturo, za zagotovitev dodatnih prostorov za Kulturni dom Franca Bernika Domžale in Glasbeno šolo Domžale. Poleg tega pa tudi za šport, in sicer za dokumentacijo za večnamensko športno dvorano ob OŠ Domžale. V rebalans so za realizacijo programa Domžale – občina prihodnosti med drugim vključeni tudi drugi projekti.

Na tem mestu pa bi se rada dotaknila še pogovorov z različnimi investitorji, ki želijo graditi v naši občini. Za napredek in razvoj občine so potrebne tudi tovrstne investicije, vendar ne na račun kvalitete bivanja vseh nas, občanov in občank. Vse večje investicije bodo zato predstavljene v krajevnih skupnostih in tudi drugače, da boste občanke in občani z njimi seznanjeni ter da se boste do njih lahko opredelili. Vzajemno obveščanje in transparentno delovanje je pot do oblikovanja kompromisov, ki so naša skupna pot do napredka in razvojno usmerjene občine.

Narava se že prebujala in v lepih dnevih nas kliče, da jo obiščemo. Bodimo pozorni in vsem, ki bodo prišli za nami, ponudimo lep in čist pogled na naš gozd, polja, travnike ter sprehajalne in druge poti. Odgovorno ravnanje za varovanje okolja in ohranjanje narave se začne pri posamezniku. Ker nas je v naši občini veliko, tudi na tem področju na ravni občine pripravljamo posebne spodbude.

Ne smemo pa pozabiti, da je april mesec, v katerem naša občina praznuje občinski praznik. Vabim vas, da spremljate napoved dogodkov na spletni strani in družbenih omrežjih občine. Posebej vas vabim, da se nam pridružite na prireditvi Spoznajmo se, praznujmo skupaj, ki bo v sredo, 19. aprila 2023, od 16. do 20. ure v Češminovem parku v Domžalah. Prireditve bo zagotovo obogatila družabno dogajanje in življenje v naši občini. Ob tem pa tudi predstavlja prostor, kjer se lahko spoznamo, družimo in povežemo ter skupaj oblikujemo našo občino, prostor zadovoljnih ljudi.

mag. Renata Kosce
županja Občine Domžale

Občina Domžale je podaljšala certifikat Mladim prijazna občina

Občina Domžale je podaljšala veljavnost certifikata Mladim prijazna občina za obdobje od leta 2022 do 2026.

Inštitut za mladinsko politiko je v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije podaljšal certifikat desetim občinam, med drugim tudi občini Domžale, ki prvič podaljšuje ta naziv. V prostorih Muzeja novej-

v spodbujanje čim hitrejšega osamosvajanja.

Certifikat Mladim prijazna občina s štiriletno veljavnostjo se deli lokalnim skupnostim, ki jih strokovna komisija prepozna kot mla-

Certifikat Mladim prijazna občina je prevzela direktorica Centra za mlade Domžale Tinkara Koleša.

še in sodobne zgodovine Slovenije v Cekinovem gradu v Ljubljani je 22. februarja certifikat v imenu občine prevzela direktorica Centra za mlade Domžale Tinkara Koleša.

Certifikat je priznanje samoupravnim lokalnim skupnostim, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja vertikalnih in horizontalnih mladinskih politik. Tovrstni ukrepi so usmerjeni v integracijo vedno novih generacij mladih v posamezne dele življenja družbe, predvsem pa

dim prijazne, ker uspešno izvajajo po vsaj en ukrep iz vseh prioritarnih področij mladinskih politik.

S pridobitvijo certifikata Mladim prijazna občina se je Občina Domžale, ki se je pri svojem delu na področju mladih sicer že izkazala za uspešno, zavezala, da bo področje mladih še naprej sistemsko urejala in nivo učinkovitosti v štiriletnem obdobju dvignila oziroma ohranila.

OBČINA DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE
prvačen, jedovinskih, ljudi

DOMŽALSKI

BOLŠJAK

nedelja, 16. april 2023

od 8. do 12. ure

Češminov park

Mag. Renata Kosce gostila ravnateljice vrtcev in šol ter predstavnike krajevnih skupnosti

Županja Občine Domžale mag. Renata Kosce nadaljuje z odprto in transparentno komunikacijo. V februarju je tako organizirala srečanje vseh ravnateljic in ravnateljev vrtcev in šol ter ločeno še srečanje predstavnikov vseh krajevnih skupnosti v občini Domžale.

Županja je povedala: »Skupna srečanja so namenjena pogovoru o nadaljnjem razvoju, pa tudi o reševanju aktualnih vprašanj.« Na srečanju sta sodelovala tudi podžupana Občine Domžale Matej Primožič in Borut Ernestl.

Na srečanju ravnateljic in ravnateljev vrtcev in šol je mag. Renata Kosce pojasnila, da je prioritarna investicija na področju vzgoje in izobraževanja rekonstrukcija in energetska prenova Osnovne šole Roje. Občina pa je tudi že pristopila k pripravi dokumentacije za rekonstrukcijo največjega vrtca v občini, Vrtca Urša. Pojasnila je: »Zavedamo se, da se vrtci in šole srečujejo s prostorski stiskami pri izvedbi svojih programov. Namen srečanja danes in prihodnjih srečanj je, da se oblikuje seznam prioritarnih investicij.« Na sre-

čanju so svoja pričakovanja predstavili tudi ravnateljice in ravnatelji.

Srečanje s predstavniki krajevnih skupnosti je vodil Borut Ernestl, podžupan Občine Domžale. Namen srečanja je bil pregled odprtih vprašanj pri pripravi rebalansa proračuna Občine Domžale za leto 2023 in prihodnjih proračunov. Podžupan je pri tem povedal: »Krajevne skupnosti bodo vključene tako v načrtovanje občinskih investicij kot pri oblikovanju stališč do večjih zasebnih investicij na območju krajevnih skupnosti, saj se zaradi le-teh kvaliteta bivanja na teh območjih ne sme zniževati.« Županja je pojasnila, da so za napredek občine določene investicije nujne, vendar pa mora občina Domžale še naprej ostati prostor zadovoljnih ljudi.

OBČINA DOMŽALE

Z ravnateljci šol in vrtcev so govorili o prihodnjih investicijah.

Predstavniki krajevnih skupnosti so spregovorili o nadaljnjem razvoju.

USTANOVITEV Podjetniškega kluba v Domžalah

Spoštovani PODJETNIKI IN PODJETNICE v OBČINI DOMŽALE

Obveščamo vas, da bomo v četrtek, 13. aprila, ustanovili Podjetniški klub Občine Domžale. Na prvem srečanju bomo obravnavali pobude, ideje in predloge glede Strategije gospodarskega razvoja v Občini Domžale.

Predloge nam lahko posredujete do srede, 5. aprila, na piar@domzale.si

Pomoč na domu v občini Domžale s 1. marcem izvaja Zavod Pristan

Socialnovarstveno storitev pomoč na domu na območju občine Domžale na podlagi koncesijske pogodbe s 1. marcem 2023 izvaja Zavod Pristan.

Storitev, ki se izvaja pri uporabnikih doma v primeru starosti, invalidnosti in v drugih primerih, je na voljo z namenom, da uporabniki lahko ostanejo še naprej v svojem domačem okolju, kjer so lahko strokovno oskrbovani v skladu z njihovimi potrebami in željami.

Storitev pomoč na domu obsega tri sklope, in sicer: pomoč pri temeljnih dnevni opravilih, gospodinjstva pomoč ter pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Uporabnik je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje vsaj dve opravili iz dveh različnih sklopov pomoči. Neposredno izvajanje storitve pomoči na domu se lahko izvaja vse dni v te-

dnu, vendar največ 20 ur na teden. Trenutna cena storitve na območju občine Domžale znaša ob delavnih dneh 20,37 evra/uro, ob nedeljah 28,49 evra/uro in ob praznikih 29,63 evra/uro. Uporabnik plača subvencionirano ceno storitve po lestvi-

ci, določeni v Pravilniku o dodatnih subvencijah pri plačilu storitve pomoči družini na domu (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 8/12).

Zavod Pristan je zasebni zavod, ki se ukvarja z več socialnovarstvenimi storitvami. Ustanovljen je bil leta 2002 kot eden izmed prvih zasebnih zavodov za izvajanje socialnovarstvenih storitev. Leta 2004 so pridobili dovoljenje za delo za izvajanje storitve pomoč družini na domu. Od takrat pa do danes so pridobili 22 občinskih koncesij in so največji zasebni izvajalec pomoči družini na domu v Sloveniji.

OBČINA DOMŽALE
FOTO: ARHIV ZAVODA PRISTAN

Svet za starejše in Komisija za mladinska vprašanja

V prvem tednu marca sta se prvič sestala Svet za starejše ter Komisija za mladinska vprašanja, ki sta nepolitično posvetovalno telo županje mag. Renate Kosec.

Na Svetu za starejše so spregovorili o pomanjkanju kadrov pri institucionalnem varstvu starejših, društva pa so izpostavila problem vključevanja novih prostovoljcev. Na Sve-

tu za starejše so v sredo, 1. marca, oblikovali ožje delovne skupine, ki bodo pripravile predloge. Svet naj bi v prihodnje obravnaval Strategijo za starejše, ki je že pripravljena ter po-

dal pripombe, preden jo obravnava občinski svet. V Svetu za starejše so lokalna društva upokojenec, dva domova za starejše, center za socialno delo in predstavnica zdravstvenega doma, predsednica pa je Mija Pukl.

Prvi cilj Komisije za mladinska vprašanja, ki se je sestala v četrtek, 2. marca, je doreči kriterije za javni razpis za delo z mladimi. Poleg tega bo komisija pripravila Strategijo za mlade. V Komisiji za mladinska vprašanja, ki se je sestala v četrtek, 2. marca, so prisotni predstavniki mladinskih organizacij, vodi pa jo Tinkara Koleša, direktorica javnega zavoda Center za mlade. Komisija se bo ukvarjala z vsemi vprašanji, ki se dotikajo mladih, med drugim gradnja mladinskega centra in njegove vsebine ter razni dogodki in prireditve za mlade. V njem pa bosta delovala tudi mlada županja in mladi župan.

Prioriteta Sveta za starejše je obravnavanje Strategije za starejše.

Komisija za mladinska vprašanja mora doreči kriterije za javni razpis za delo z mladimi.

OBČINA DOMŽALE

25. turnir v kegljanju na invalidskih vozičkih

Občina Domžale je prevzela pokroviteljstvo turnirja.

Društvo paraplegikov Ljubljanske pokrajine ob občinskem prazniku vsako leto organizira tradicionalno kegljanje slovenskih paraplegikov za Pokal Občine Domžale, tako je tudi letos, ko pripravljajo jubilejni, 25. tradicionalni turnir v kegljanju.

Mirjam Kanalec, predsednica društva, in Cvetka Štirn, organizatorica turnirja, sta se srečali z mag. Renato Kosec, županjo Občine Domžale, ki bo letos z velikim veseljem prevzela pokroviteljstvo.

Gre za največjo prireditve na področju invalidskega športa v kegljanju na invalidskih vozičkih v letošnjem letu. K sodelovanju je povabljenih devet ekip iz vseh društev paraplegikov Slovenije. Ob aktivnih pripravah turnirja pa se že veselijo udeležbe šestdesetih tekmovalcev in petnajstih spremljevalcev. Dogodek predstavlja veliko priznanje društvu ter prispeva k ugledu in promociji Domžal.

OBČINA DOMŽALE

Županja je sprejela predstavnici Društva paraplegikov Ljubljanske pokrajine.

Sprememba prometnega režima na Litijski cesti

Občanke in občane obveščamo, da bo do 14. aprila 2023 na Litijski cesti vzpostavljena sprememba prometnega režima z delno in popolno zaporo, in sicer na Podrečju, 250 metrov od križišča pri Lekarni Vir do križišča Podrečje-Dob, pri gostilni Januš, zaradi priklopa novogradenj na vodovodno in kanalizacijsko omrežje ter prilagoditev uvozov.

Popolna zapora bo potekala od 30. marca do 4. aprila 2023.

Hvala za razumevanje.

OBČINA DOMŽALE
FOTO: ARHIV OBČINE DOMŽALE

Mestne vedute Domžal skozi čas

V letu 2022 je ob sedemdesetletnici nastanka Mestne občine Domžale izšla obsežna monografija *Občina Domžale 1850–2020, s podnaslovom Značilnosti njenega upravnega razvoja in delovanja*, avtorja dr. Miroslava Stiplovska.

»Po izidu knjige je zaradi bogatega fotografskega gradiva, ki je predstavljeno v knjigi, nastala pobuda, da bi se iz gradiva lahko izbrale in uredile fotografije in oblikoval koledar občine Domžale za leto 2023. Ker sem monografijo likovno tehnično uredil in opremil ter sodeloval pri pripravi in izбору dokumentarnega in fotografskega gradiva, mi je bila dana tudi ta naloga,« nam je ob pripravi razstave zaupal urednik koledarja Roman Kos.

Ker se dokumenti in fotografije v knjigi v glavnem vsebinsko nanašajo na širše območje, to je območje celotne nekdanje in sedanje občine, malo manj pa na samo mesto Domžale, se je urednik odločil, da poizkusi poskati in izbrati za koledar samo motive, mestne vedute iz Domžal kot nekdanjega in sedanjega upravno-industrijskega družbenega središča. Poizkusil je najti motive, ki so se časovno vsaj približno ujemale z letnico 1952, nekatere so starejše, druge malo novejše in predvsem takšne, ki morda še niso bile objavljene. Ker gre za letni koledar, ga je avtor uredil tako, da so motivi čim bolj urejeni po letnih časih. Za vsak mesec je izbral nosilni motiv, mestno veduto, ki ji je dodal še dva motiva, z bolj ali manj ustrezno

lokacijo. Nosilni motiv zavzema polovico zgornje površine koledarja, spodaj pa je dodan še kratek opis lokacije in okvirna časovnica, kdaj je ta posnetek nastal. Ker je koledar tudi me-

dij z dekorativno komponento, so vse nosilne fotografije, ki so v originalu črno-bele, v tem primeru ravno zaradi tega kolorirane.

Tako je nastal 12-listni koledar občine Domžale za leto 2023 s 36 mestnimi vedutami, ki prikazujejo Domžale skozi čas. 24 fotografij je manjših črno-belih in 12 večjih koloriranih.

Vljudno vabljeni na odprtje razstave, ki bo 3. aprila 2023, ob 19. uri, v Knjižnici Domžale, na ogled pa bo vse do petka, 21. aprila 2023.

OBČINA DOMŽALE IN
AVTOR RAZSTAVE ROMAN KOS

Zopet PRIPRAVLJA LONEC ZA VAS!

Tržni prostor Domžale

PONOVO vabljeni 15. aprila 2023

KUHNA NA PLAC

OBČINA DOMŽALE
prostor, jedrnatost, živost

VELIKI INTERVJU

BRALCI SMO SOUSTVARJALCI
LITERARNIH DEL

DR. TOMO VIRK – LITERARNI ZGODOVINAR IN TEORETIK, PREVAJALEC, ESEJIST

Tomo Virk je profesor na oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete, od junija 2021 pa izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Cveta Zalokar
Foto: Iztok Dlmc

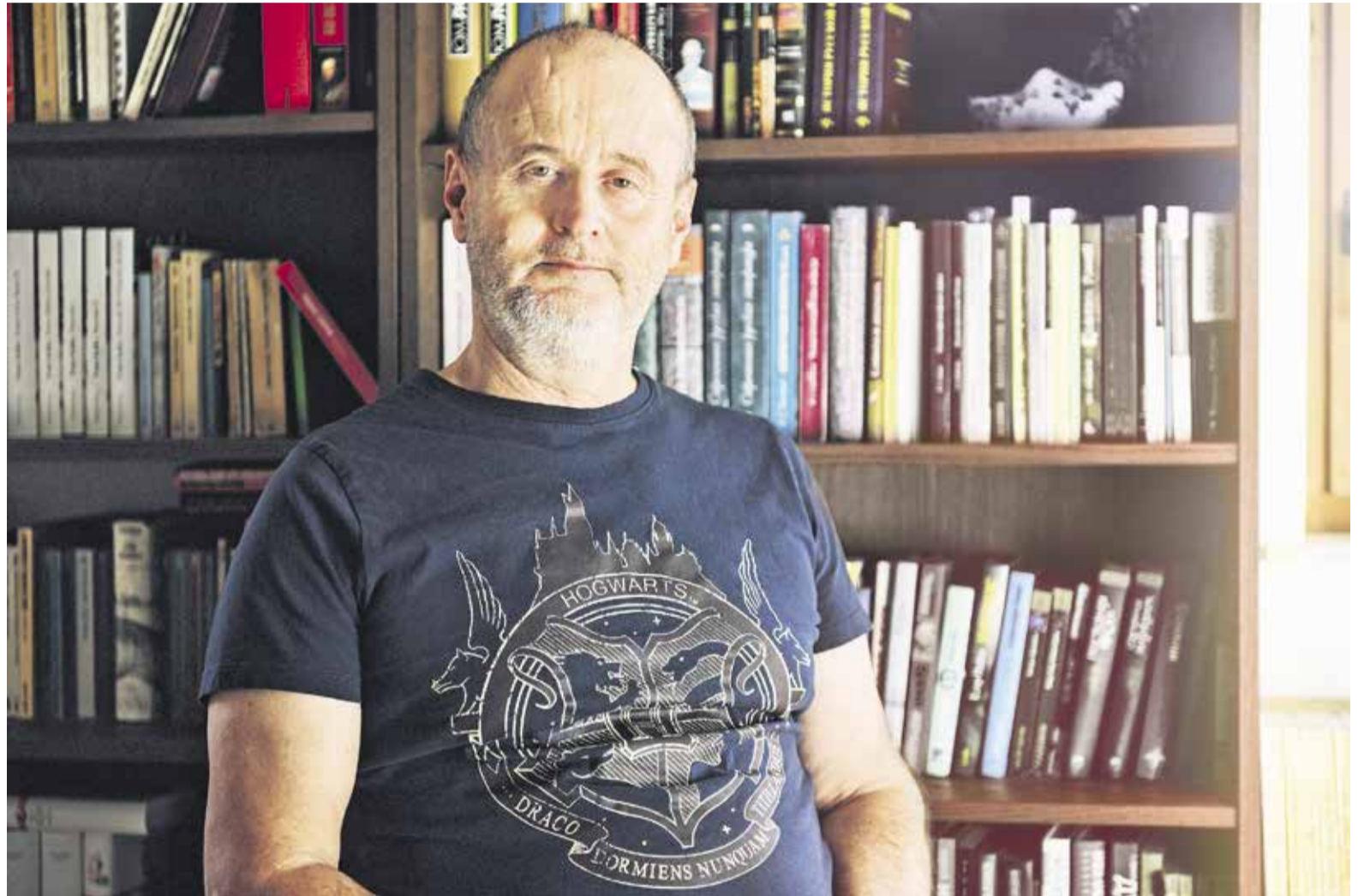
To je posebna čast, saj je to najvišja nacionalna znanstvena in umetnostna ustanova, ki združuje znanstvenike in umetnike, izvoljene zaradi posebnih dosežkov v znanosti in umetnosti. Virk je doslej napisal kar 18 knjig s področja literarne vede in teorije ter zanje prejel več nagrad, med drugim **Rožančevo** (za eseje v zbirki Ujetniki bolečine), **Ocvirkovo** (za monografijo Etični obrat v literarni vedi), **Jermanovo** (za prevod dela Wolfganga Jankeja) ter **nagrado Zlata ptica** za knjigo *Bela dama v labirintu*, *Idejni svet Borgesa*. Pred leti že Domžalčan se je lansko poletje skupaj z družino (njegova partnerica je pisateljica in urednica Tina Vrščaj) ponovno priselil v našo občino.

Vaša mladost je bila zaznamovana z branjem in smučanjem. Kako ste ju povezovali?

Brati sem začel še pred vstopom v šolo in me je popolnoma prevzelo. Doma smo imeli veliko knjižnico in bral sem vse po vrsti, med najljubšimi avtorji so bili Karl May, v obdobju gimnazije nato Dostojevski, Shakespeare in grški filozofi. Ker je bil oče učitelj telesne vzgoje, je bil v družini prisoten tudi šport. Oba z bratom (op. a. Janijem, tudi znanim pisateljem) sva trenirala smučanje, v tekmovalnem pogonu sva bila okoli 10 let – to je bila generacija Franka, Križaja, Strela, Cerkovnika. A sem zaradi poškodb predčasno prenehal, čeprav sem eno leto – še kot mlajši mladinec – že bil v članski A reprezentanci. Med dolgotrajnimi večdnevnimi treninami in tekmovanji pa sem vsak prosti trenutek izkoristil za branje.

Pot ste nadaljevali kot trener mlajših smučarjev, med drugim tudi domžalske olimpijke Barbare Brlec.

To je bilo bolj naključje, ker pač s svojo izobrazbo nisem našel druge službe, kar se mladim pogosto dogaja tudi danes. Predvsem z mlajšimi smučarji in smučarkami sem delal dobra štiri leta, bilo mi je v veliko veselje. Ob trenerski pomoči brata Janija in prijatelja Matije, ob organizacijski pomoči požrtvovalnih staršev otrok in klubskih funkcionarjev, predvsem pa ob sodelovanju izjemno prizadevnih, tudi človeško prijetnih mladih tekmovalcev, ki se jih še vedno rad spominjam, je v štirih letih v klubu, ki tekmovalno pred tem ni blestel, zraslo pet pionirskih in mladinskih reprezentantk. Med njimi je bila tudi Barbara, za katero smo takoj ugotovili, da 'ima nogo', kot se je

Le redko kdo še bere debele knjige, saj postajajo naše dojemalne zmožnosti preveč površinske in razkrojene. Drugačna kultura medijev in obveščanja v celoti spreminja našo mentalno pokrajino. Zato nekatere kompetence pridobivamo, druge pa se izgubljajo. Bralci so se navadili na ritem, ki ga ponujajo splet, družabna omrežja in digitalna kultura sploh. Več kot eno uro zbranega branja večina ne zmore več.

reklo v žargonu; ne preseneča, da je imela pozneje izjemno uspešno smučarsko kariero. Kar zadeva tekmovalce in tekmovalke, lahko povem, da smo imeli zelo lep, iskren in tudi prijateljski odnos. A osebno sem čutil vse večji pritisk – veliko smo potovali v slabih vozilih, dogajale so se nesreče na cestah in ledenikih, poškodbe, čutil sem veliko odgovornost za uspeh otrok, ki so trdo delali, tako da sem to lepo službo z obžalovanjem pustil.

Kaj pa odločitev za študij?

Mlad človek je idealist in rad bi naredil kaj dobrega 'za človeštvo', če malo karikiram. Zato sem v gimnaziji razmišljal, da bi bil zdravnik, psiholog, tudi odvetnik, a nazadnje je prevladala ljubezen do knjig.

Pred 30 leti ste nekaj let delali kot bibliotekar v domžalski knjižnici. Kako se spominjate tistega obdobja?

Do službe v knjižnici mi je pomagalo priporočilo staršev smučarjev, ki sem jih treniral. Delovali smo v Domžalskem domu, to je bila za tiste čase kar velika knjižnica. Pa tudi prijazna, z nadpovprečno prijetnimi sodelavci in sodelavkami. Imeli smo res odlične medsebojne odnose, vsak je poprijel za vsako potrebno delo, med seboj smo si pomagali ... (op. Takratna sodelavka Majda Osolnik na primer ne more pozabiti, da se je kot izkušen alpinist po nevihti kar sam podal na streho in zamenjal strešnike, da

se pač ni delala škoda). To so bila zame precej idilična leta in po zasluzi kolektiva tudi moja najlepša zaposlitev. Še vedno občudujem takratne knjižničarke (op. Marija Zupanc, Biba Valentina Černe, Majda Osolnik), ki so zaradi izjemnega spomina in zavzetosti za delo poznale tako vse knjige kot bolj ali manj tudi vse člane knjižnice in so lahko zato bralkam in bralcem vrhunsko svetovale glede izposoje.

Domžalska knjižnica je orala ledino na področju uvajanja računalništva v knjižnice. Prvi v takratni državi smo začeli prav po vaši zasluzi z računalniško podprto izposojjo.

Res je, bili smo med vodilnimi slovenskimi knjižnicami, tako na področju medsebojnega povezovanja kot tudi uvajanja sodobnih tehnologij. Vedel sem, da bo v najkrajšem času prišlo do računalniškega poslovanja, zato sem predlagal pripravo programa za računalniško podprto izposojjo. Bilo je nekaj zahtev med sodelavci, mislim, da upravičenih, a knjig je bilo iz leta v leto več, tudi obisk je naraščal in zahteve so bile vse večje. Računalniki so sicer pri stiku z bralci nekaj odvzeli, a bili so razvojna nujnost. Podprlo me je takratno vodstvo knjižnice (Pavel Pevec in ti, Cveta), izjemne sodelavce pa smo našli tudi na Inštitutu Jožefa Stefana, kjer je delala Domžalčanka Marina Rugelj. Tako je bil zasnovan prvi program za izposojjo, ki so ga

potem odkupile mnoge večje slovenske knjižnice, tudi ljubljanske. Takrat je bil Cobiss kot nacionalni projekt šele v fazi načrtovanja, izdelovanje podatkovne baze je imelo prednost pred izposojjo, zato smo lahko pri avtomatizaciji izposoje kot pionirji nastopili mi. Bilo je še kaj podobnega. V tistih letih smo na primer orali ledino tudi pri prevajanju in podnaslavljanju najboljših risanih filmov, ki smo jih kot VHS video kasete nato prodajali drugim knjižnicam. Še enkrat bi rad poudaril, da je ves ta zagon prihajal iz res odličnih medsebojnih odnosov v kolektivu.

Kako sta povezana alpinizem in literatura, ki sta vaša velika ljubezen? Preplezali ste kar nekaj prvenstvenih smeri ...

Z alpinizmom sem se začel resno ukvarjati precej pozno, čeprav sem v oddaljeni ljubiteljski stik z njim prišel že v zgodnjih gimnazijskih letih. Med poletnimi smučarskimi treninami na Češki koči sem se zaljubil v gore in tudi v plezanje. Prebiral sem stare Planinske vestnike, kmalu pa začel na skrivaj tudi sam malo plezati. Po zaključku smučarske kariere in študija sem imel srečo, da sem med služenjem vojaškega roka spoznal odlične alpiniste, na primer Matevža Lenarčiča in svojega življenjskega soplezalca Iztoka Tomazina, ki sta me v prvem letu po dokončanem služenju vojaškega roka praktično in teoretično vpeljevala v alpinizem. Kar hi-

tro sem napredoval in potem nekaj let zelo intenzivno 'obdeloval' predvsem domače, a včasih tudi tuje stene. Tudi ko so prišle pozneje v ospredje druge stvari, plezanja nisem čisto ustupil, tako rekoč vse do danes ne.

Veliko ste se ukvarjali s filozofom Klementom Jugom, ki je bil tudi alpinist. S čim vas je očaral?

Mladega človeka take izjemne osebnosti privlačijo in tako je bilo tudi z menoj. Jug je bil legendarna osebnost, začetnik našega vrhunskega alpinizma, veljal je tudi za genialnega filozofa, a se je žal pre zgodaj ubil v severni triglavski steni. Ko sem se ukvarjal z literaturo, sem ugotovil, da je prijateljeval in enkrat celo plezal tudi s pisateljem Vladimirjem Bartolom, ki je z miselnostjo volje do moči privlačil za mlade bralce, pa za poznavalce kulture nasploh. Vse to je prispevalo k temu, da me je Jug prevzel; še posebej sem pri njem občudoval združevanje alpinizma z duhovnim, etičnim delovanjem. To mi je bilo blizu. Zame alpinizem nikoli ni bil le šport. Šele mnogo pozneje, ko sem se lotil preučevati Jugovo osebnost in delo znanstveno, sem spoznal tudi njegovo nekoliko drugačno podobo, ki jo je sijaj legende zakrival. Eno in drugo, legendo in 'človeka za njo', sem nato poskusil dokumentirati v eni od svojih knjig.

Kateri literarni ustvarjalci so sicer na vas naredili največji vtis?

Najbrž govoriva o delih in ne o osebnostih? Rad sem prebiral mnoge filozofe in literate, a že zgodaj sem začel ločevati med avtorji in njihovim delom. Dostojevski je bil zame izjemen literat, kot osebnost pa me ni ravno privlačil. V mladosti sem rad bral za svoja leta morda nekoliko prezahtevna dela, pri katerih sem si obetal intelektualno rast, na primer celotnega Shakespeara in velik del Platona, pa vsega Dostojevskega, seveda. Pozneje sem posvetil veliko pozornosti Kafki in Borgesu, ki sta med najplivnejšimi avtorji svetovne književnosti 20. stoletja. Posebej Kafka je name naredil velik vtis in pustil tudi osebni pečat. Z Borgesom je bilo drugače; Borges mi je zelo všeč, osebno oblikoval pa me ni. Literarnih del, ki so me še navduševala, je zelo veliko, preveč, da bi vse našteval; literaturo imam res rad. A moj najožji osebni kanon sestavljata Kafka in Dostojevski.

Ukvarjate se z literaturo in branjem. Branje je zapleten psihološki proces, predvsem pa zahteva pozornost in zbranost. To je sodobnemu človeku velikokrat odvzeto. Kako je z branjem v teh časih? Kako branje in knjigo približati mladim bralcem?

Bojim se, da tega ne vem. To ni moja ožja specialnost, je pa moja

bolečina in skrb. Kognitivni psihologi ugotavljajo, da ni več prave koncentracije za branje in s tem tudi ne globinskega razumevanja. Le redko kdo še bere debele knjige, saj postajajo naše dojemalne zmognosti preveč površinske in razkropljene. Drugačna kultura medijev in obveščanja v celoti spremeni našo mentalno pokrajino. Zato nekatere kompetence pridobivamo, druge pa se izgubljajo. Bralci so se navadili na ritem, ki ga ponujajo splet, družabna omrežja in digitalna kultura sploh. Več kot eno uro zbranega branja večina ne zmore več. A s tem ne izgublja le literatura, problem je, da gre za spremembo celotne mentalne pokrajine, naših intelektualnih kompetenc in dojemanja sveta. Tudi zato ne zmoremo več razlikovati med resničnostjo in lažno informacijo, ne zmoremo več presoditi, kaj je na primer globalno pomembno in mogoče za nas celo usodno. Svet postaja vse bolj zahteven in tudi nevaren, a vprašanje je, ali bomo s svojim vse bolj površinskim razumevanjem vse te nevarnosti sploh še lahko obvladovali. Naj ponazorim na primeru: Aristotel je pred 2500 leti obvladal vso vednost svojega časa. Lahko je presodil, kaj pomeni recimo nek tehnološki dosežek za druga področja, za družbo, kulturo, za človekovo osebnost, za svet kot celoto, za prihodnost. Danes pozna človek le čisto majhen delček vsega, zato stvari težko smiselno povezuje, še težje pa dojame širši pomen in izmeri globalne posledice, naj bodo te – če omenim le tiste, ki so danes najpomembnejše – okoljske (teh se razmeroma dobro zavedamo) ali etične (teh se žal zaveda le redko kdo).

Od leta 1992, ko ste postali asistent na oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo, ste stiku z mladimi in poučujete študente. Je to tisto pravo delo, ki vas izpopolnjuje?

Izpolnjuje me, tako kot na začetku, ljubiteljsko in študijsko ukvarjanje z literaturo. Upal sem, da bom imel na fakulteti več svobode in časa za to, predvsem tudi za ljubiteljsko branje del vrhunskih literatov in filozofov. Žal pa zadnja leta opažam, da ni čisto tako. Časa za poglobljeno ukvarjanje z literaturo, sploh pa za ljubiteljsko branje, je iz leta v leto manj, saj nam absolutno preveč časa vzame birokratsko delo. Dobro pa je, da sem v nenehnem stiku z mladimi generacijami; čas vedno hitreje teče, generacije so si presenetljivo različne, in vse to me na neki način opominja, da kljub temu, da nekatere spremembe, ki jih prinaša sodobno življenje, težko prenašam, ne smem zapasti v kliše jadicovanja in kar počeznega tarna, kako je bilo včasih vse bolje kot danes. To je nezrela perspektiva, čeprav nas napade ravno v tako imenovanih zrelih letih.

Ena vaših zadnjih knjig nosi naslov Literatura in etika. Kakšna je njuna povezava, kakšen je etični potencial literature in tudi branja?

Morala je razmeroma enoznačna, etika pa nikakor ne. Težko jo je opredeliti, čeprav po navadi bolj ali manj vsi prepoznamo etično ravnanje ali dejanje, kadar naletimo nanj. Etika me zato posebej zanima. V omenjeni knjigi poskušam pokazati, kako zelo sta literatura in etika na različne načine povezani. Ena od osrednjih poant je, da je prav literatura najprimernejši medij za

soočenje z etičnimi vprašanji, kar ugotavljajo ne le literarni teoretiki, temveč tudi filozofi, ki se ukvarjajo z etiko. Zakaj je tako, poskušam prikazati ob interpretaciji posameznih literarnih del.

Zakaj prav literatura, ne pa npr. druge umetnosti ali filozofija?

Zaradi načina, kako literatura učinkuje. V literaturo se lahko zelo uživimo, najbrž bolj kot v večino drugih umetnosti, ali pa vsaj drugače. Ko med branjem 'pademo' v besedilo, v zgodbo, pademo v svet, kjer je zaradi nepopolnih opisov še veliko praznega prostora, ki ga sami zapolnjujemo. Zato smo bralci soustvarjalci literarnega dela, s svojo domišljijo jo enostavno dograjujemo, soizgrajujemo. Smo čustveno angažirani, vpleteni v dogajanje, zato se nas močneje dotakne. Kdor bere, zato tudi lahko razvija svoj etični potencial in širi svojo zavest, saj angažirano doživlja zavesti, čustva, mišljenja, odločitve itn. drugih, namreč literarnih likov.

V delu Pod Prešernovo glavo se ukvarjate z vlogo literature v širši družbi. Kakšna je danes njena vloga v slovenski družbi? Mora literatura sploh še biti aktualno vpeta v družbeno dogajanje?

Kaj literatura 'mora', to po navadi, če je umetniška, začuti sama in potem to počne. Sam kot teoretik jo zgolj poskušam razumevati, ne morem pa ji ničesar predpisovati. V omenjeni knjigi tako zgolj ugotavljam, da literatura na Slovenskem danes nima tako jasne in učinkovite družbenokritične, celo politične vloge, kot jo je imela v preteklosti. Razlogi za to so seveda čisto zunanji, družbeni in politični. Vendar pa menim, da je literatura še vedno družbeno izjemno pomembna, kadar je vrhunska; morda družba zgolj potrebuje čas, da to ugotovi.

Kaj pa slovenska razklanost, ki je velik problem. Lahko literatura kaj prispeva k pomiritvi?

To ni odvisno samo od literature, odvisno je tudi od bralcev in bralk. Če smo zmožni odprto sprejemati to, kar nam ponuja neko umetniško delo, potem seveda lahko prispeva. A vprašanje je, ali smo zmožni. Ko sem na primer pri svojih poklicnih kolekih in kolegicah opazoval odzive na Jančarjev roman To noč sem jo videl, ti odzivi pogosto niso bili odvisni od tega, kako dobri literarni strokovnjaki so, ampak od njihovega političnega ali svetovnonazorskega prepričanja. Kadar koga kakšna zadeva čustveno tako močno veže, kot velik del Slovencev 'problem', ki ga omenjaš, čustva vedno prevladajo nad vsem drugim. Če so močna, seveda tudi onemogočijo našo odprtost za to, kar nam ponuja literarno delo (na primer spravo). Bolj dovzetni smo v primeru, ki se nas čustveno ne tiče. Tako po mojem Slovenci brez težav z občudovanjem beremo čudovit roman španskega pisatelja Javierja Cercasa Vojaki Salamine, ki s spretnimi literarnimi postopki uspešno ubeseduje ravno vzdušje nekakšne sprave glede španske državljanske vojne, čeprav slutimo avtorjevo lastno prepričanje, ki ni nevtrarno. Ampak to za slovenskega bralca sploh ni moteče. To delo bi vsekakor priporočal, zlasti zahtevnejšim in seveda odprtim bralcem. Želel bi si, da bi tako ena kot tudi druga stran 'slovenskega razkola' bila zmožna tako odprto brati tudi na primer omenjeni Jančarjev roman. □

Mestni Kino
Domžale

APRIL

2023
KINO
SPORED

JEZDECA

6. | 7. | 10. | 12. | 24. | 30. april

drama / režija: Dominik Mencej / scenarij: Boris Grgurovič, Dominik Mencej / igrajo: Timon Šturbej, Petja Labovič, Anja Novak, Nikola Kojo, Peter Musevski / 2022, Slovenija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Italija, Hrvaška / distribucija: Fivia / 107'

Pomlad 1999. Prijatelj iz zakotne vasice v Preleki sfrizirata svoja mopeda in se podata na cesto. Na poti skozi nedavno odcepljeni Slovenijo in Hrvaško se jima pridruži skrivnostna mlada ubežnica in ostareli motorist. Osebnost vrednote se znajdejo na preizkušnji, svobodna volja pa pod vprašajem ... Mladi slovenski režiser, navdihnjzen z Golimi v sedlu z nostalglično zgodbo o prijateljih, ki se podata na cesto v iskanju svobode, ljubezni in samih sebe. Nagrada občinstva in vesna za najboljšega igralca na Festivalu slovenskega filma.

METALLICA: 72 SEASONS

13. april

glasbeni film / Metallica: 72 Seasons - Global Premiere / distribucija: Trafalgar Releasing / 120'

Pridružite se svetovni družini oboževalcev skupine Metallica na svetovni kino premieri "72 seasons". Bodite prvi, ki boste dan pred izidom slišali novi album, na velikem platnu, z osupljivim prostorskim zvokom. "72 Seasons" je dolgo pričakovani 12. studijski album Metallice, iz katerega smo konec lanskega leta slišali prvi singel "Lux Æterna". Na velikem platnu boste med prvimi lahko slišali vse pesmi novega albuma, skupaj z izjavami in komentarji članov zasedbe, ki bodo opisali tudi proces snemanja in nastajanja posameznih skladb. Večer bo zaznamovalo tudi nekaj presenečenj, ki jih ne boste želeli zamuditi!

KAKO REŠITI PLANET

13. | 15. | 17. | 27. april

komedija / La croisade / režija: Louis Garrel / scenarij: Louis Garrel, J-C. Carrière, N. Guiguet / igrajo: Louis Garrel, Laetitia Casta, Joseph Engel / 2021, Francija / distribucija: Fivia / 67' / **podnapisi, 12+** Abel in Marianne z grozo ugotovita, da je njihov trinajstletni sin Joseph skrivaj prodal njune najdragocenejše predmete. Kmalu izvesta, da fant ni sam - na stotine otrok po vsem svetu je združilo moči za financiranje skrivnostnega projekta ... Režiser in igralec Louis Garrel (Nedolžen) je humorja in optimizma polno ekološko fantazijo spisal skupaj s slovitim Jean-Claudom Carrièreom.

KITI, VARUHI PLANETA

23. | 26. | 27. | 29. april

dokumentarni film / Les Gardiennes de la planète / režija: Jean-Albert Lievre / 2022, Francija / distribucija: Fivia / 82' / **sinhronizirano, 7+**

Kit grbavec je nasel na osamljeni obali. Medtem ko skupina žensk in moških organizira njegovo reševanje, odkrivamo neverjetno zgodbo o kitih, prebivalcih svetovnih oceanov, ki so ključni ohranjalci ekosistema našega planeta že več kot 50 milijonov let. Film, ki ga je navdihnili pesem Whale Nation Heathcota Williama, nas popelje na potovanje, na katerem odkrivamo še neraziskana področja in komaj poznano družbo kitov - z njihovimi izjemnimi sposobnostmi in bogatim ter kompleksnim socialnim življenjem.

Kinoklub
Naša nova mala kino dvorana - filmska dnevna soba z 21. udobnimi fotelji in vsemi aktualnimi filmi. V mesečnem koledarju poiščite filme s posebno oznako KINOKLUB!

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, 1230 Domžale

T 01 722 50 50 | blagajna@kd-domzale.si | www.kd-domzale.si

TEMA MESECA

SMO ŽENSKESKE IN MOŠKI V NAŠI DRUŽBI DANES ENAKOPRAVNI?

V marcu se spominjamo boja za enakopravnost, predvsem enakopravnosti v odnosu med spoloma, zato smo tokrat povabili k pogovoru tri izjemne ženske, vse tri so Domžalčanke in vsaka od njih še vedno pušča konkreten pečat v družbi.

Mateja A. Kegel
Foto: Ksushsh - Dreamstime

Za Slamnik so o vlogi žensk in svojem poslanstvu spregovorile prostovoljka in dobrotnica ter nekdanja direktorica Vera Banko, županja občine Domžale Renata Kosec in predsednica Republike Slovenije Nataša Pirc Musar. Tri močne in odločne ženske, ki so in zasedajo položaje, ki bi jih pred desetletji samo moški. Vse tri pa imajo še eno skupno lastnost – izreden čut za sočloveka in željo pomagati drugim.

Kaj nam o boju za enakopravnost pripoveduje zgodovina?

Mednarodni dan žensk danes praznujemo 8. marca in ga obeležuje približno sto držav po svetu. Praznik slavi ekonomsko, politično in socialno enakopravnost ter dosežke žensk. A kako smo do tega prišli? Leta 1848 sta Američanki Elizabeth Cady Stanton in Lucretia Mott prvič javno izrazili neodobranje glede tega, da ženske ne smejo javno nastopati na shodu proti suženjstvu. Organizirali sta shod, ki se ga je v New Yorku udeležilo stotine ljudi, njihove zahteve pa so bile družbene, socialne, politične in verske pravice žensk. Kar nekaj desetletij pa je nato minilo, da je prišlo do pravega boja, na teh istih newyorških ulicah je leta 1908 kar 15.000 rokodelk zahtevalo skrajšanje delovnega časa, višjo plačo, boljše delovne pogoje in volilno pravico. Dan žena v Evropi pa se je začel praznovati 19. marca, ko je nemška feministka Clara Zetkin predlagala idejo o dnevu, posvečenem vsem ženskam, pa je dala na Drugi mednarodni konferenci socialističnih žensk leta 1910. Prvič so ga praznovali leta 1913 v Avstriji, Nemčiji, Švici in na Danskem. Tudi v Sloveniji so ga praznovali – v Trbovljah. V Sovjetski zvezi se je Dan delovnih žena praznoval 8. marca. Od leta 1907 se na ta dan praznuje tudi mednarodni dan žensk, saj so se na ta dan začeli protesti v Petrogradu.

V Sloveniji so se boji za enakopravnost žensk začeli leta 1897 z izdajo ženskega časnika Slovenka. Prvo žensko društvo je bilo ustanovljeno leto pozneje. Po prvi svetovni vojni so se vse tri politične sile (liberalna, katoliška in socialdemokratska) zavzele za sprejem ženske volilne pravice. Leta 1945 pa so ženske dokončno dobile volilno pravico in s tem začetek enakopravnosti. Leta 1989 je začel delovati prvi telefon v sili za pomoč ženskam in otrokom, ki so postali žrtve nasilja.

In prav to, da so bile skozi zgodovino, žal je tako še danes, ženske v več primerih žrtve nasilja, odpira vprašanje, v čem je položaj moških in žensk neenakopraven? Najdemo lahko kar nekaj dejavnikov, kot so družbena pričakovanja, stereotipi in predsodki glede spolov, ekonomska neenakost, politične strukture, nezmožnost uredničenja osnovnih človekovih pravic, vključno z reproduktivnimi pravicami, nasilje nad ženskami in diskri-

pred desetletji prišla v roke delavcev. Že vrsto let je predsednica Krajevne skupnosti Simona Jenka in prostovoljka, dobrotnica, ki v vsakem človeku najde dobro, vsakemu nudi pomoč in gre neustrašno skozi življenje. Ženska, ki je vse življenje enakovredno

korakala ob boku moškimi, marsikdaj stopala celo korak ali dva pred njimi, se zaveda situacij, ko so ženske v neenake položaju. Ve, kako je, ko so ljudje na robu družbe, saj vsakodnevno pomaga številnim brezdomcem v našem kraju.

Na vprašanje, če imajo danes ženske v družbi enakopraven položaj napram moškimi, odgovarja, da ne. »Predvsem materialno ne. Prepričana sem, da še nimamo enakega položaja, kot bi ga morale imeti. Težava je predvsem v tistih moških, ki težko sprocesirajo, da je lahko ženska pametnejša, bolj inovativna, predvsem pa bolj gospodarsko naravnana. Brez dvoma smo ženske lahko boljše gospodar. Moški se namreč včasih lahko kar hitro zadovoljijo, ženske pa kar rinemo, da bi bilo nekaj drugače, še boljše, pa še malo obrnemo ... Tukaj vidim največjo razliko. In čeprav sem sama ženska, izredno spoštujem vse, še posebej pa kakšno zelo pametno žensko, ki me prepriča, da zna več kot jaz in me lahko kaj nauči,« pravi Vera Banko in dodaja, da ženske, poleg tega, da opravljajo svoje delo, naredijo še toliko drugih opravil, ki jih moški običajno ne, samo zato, ker so ženske. »To je področje, kjer smo ostali najbolj zadaj, pa ne v Sloveniji, tukaj smo še kar v redu, ampak drugod po svetu.«

Biti ženska na vodilnem položaju danes ali pred desetletji, je zagotovo velika razlika in prav Vera Banko nam lahko to potrdi iz prve roke. »24 let sem bila obratovodja v moškem kolektivu, ženske so bile takrat v pisarnah, opravljale še kakšna pomožna dela, a ljudje so me imeli radi in še danes, ko se srečamo, pravijo, da me želijo nazaj, da so bili pod mojim vodstvom več vredni, da sem imela ljudi rada. Danes da niso nič vredni, četudi naredijo več, kot je treba.« A tudi ženske nimajo samo dobrih lastnosti, kot pravi, so ženske včasih preveč zahtevne in preveč porabijo, kar se tiče osebnih prejemkov. »Sama sem re-

cimo zelo skromna, pa mi ni treba biti, ampak rajši razdelim denar bližnjim. Pa še nekaj je pri ženskah – mogoče se prehitro pustimo podrediti, v smislu, da kot ženska pa nimam pravice, da bi nekaj povedala, naredila. Tega ne sme biti, predvsem ne v odnosu do moških. Hitro je treba pokazati, koliko je ura, drugače te kar pohodijo.«

Na vprašanje, če praznuje Dan žena, pravi, da je bilo to, ko je bila še v službi, velika reč. »V tistem sistemu smo vedno praznovali, danes pa se je pomen porazgubil. Dan žena je kar omadeževan, niti se ne zavedamo več, kako pomembno je bilo takrat dejanje, da smo danes tukaj, kjer smo,« spomni na začetke boja za enakopravnost med spoloma. Še danes pa pogosto slišimo v družbi, zagotovo od starejših generacij, da so se večkrat počutile ranljive na račun tega, da so bile ženske, a kot pravi Vera Banko, pri njej temu ni bilo tako. »Bila sem športnica, igrala sem košarko in plavala. Včasih analiziram sebe kot žensko, in ker sem bila v športu veliko skupaj z moškimi, teh razlik ni bilo. Košarkarice smo bile spoštovane, tudi fantje so nas spoštovali in skupaj smo tudi kakšno 'beograjsko' odigrali in to brez kančka cinizma.«

Prednost žensk pa vidi v tem, da veliko prej opazimo revščino, hude situacije in iz tega razloga je zelo zadovoljna, da je ženska. Sama je to spoznala skozi dolgoletno prostovoljno delo tudi pri Karitas. Vera Banko je namreč tista oseba v Domžalah, ki med drugim skrbi tudi za naše brezdomce in brezdomke. In prav slednje imajo še posebej težko vlogo v naši družbi ... »Pred leti, ko sem šele začela, je prišla k nam preplašena ženska, stara nekaj čez 30 let. S seboj je imela majhno deklico, bila je že globoka jesen in dolgo je sedela v stanovanju, preden je prišla na Karitas, vsaj po hrano za otroka. Nisem kaj dosti spraševala, kaj se je zgodilo, a se je kar sama odprla in čez čas vprašala, če imamo kakšen plašč. Šla sem domov po svoj čudovit temnomoder Murin plašč in ji ga prinesla. Sprva ga ni hotela vzeti, a sem vztrajala, da ga sama ne nosim in ga je nazadnje vzela. Tako težko je ženski priznati, da je revež, da je osirotela, da nima ničesar. Po drugi strani tudi moškimi ni lahko, a ti običajno pridejo vijnjeni, da lažje spravijo ven, ženske pa so trezne in to je bistvena razlika,« pripoveduje boleče zgodbe.

V Domžalah trenutno nimamo na voljo prostora za brezdomke, a to ne pomeni, da jih ni. Na žalost so, v zadnjem obdobju sta bili dve. »Borim se za to, da bi v Domžalah dobili prostor za brezdomce in brezdomke s pogradom, omaro, sanitarijami, ne bi bilo veliko, a ti ljudje bi bili presrečni. Ta trenutek namreč ne moremo sprejeti nobene ženske. Ena sicer prihaja k nam, ima velike težave, pa še z enim našim brezdomcem sta se zaljubila. To je res težko. Prav tako je bila v zadnjem času v Domžalah mlada punca, 27, 28 let, ki je vsake toliko izgini-la za 14 dni h kakšnemu moškemu, pa se spet vrnila. Da, tako se prodajajo, ker ni prostora zanje. Trenutno je ni na vidiku, po nekaterih informacijah naj bi odšla na zdravljenje. Upam, da

je res tako. Še ena je bila, a je trenutno naseljena pri moškem, kjer pa zna vsake toliko časa doživljati nasilje ...« z žalostjo v srcu pripoveduje Bankova. To so ženske na robu družbe, lahko iskreno rečemo.

Kako se izogniti temu, da ne pridemo na rob družbe, kako narediti največ, da opolnomočimo sebe? »Mladim ženskam vedno rečem: doštudirajte, zaposlite se, ker če je ženska moškemu prekmalu na razpolago, moški to izkoristijo, ženske pa izgubijo vse samospoštovanje. Tega ti nihče ne vrne. Moj oče je vedno govoril: »Fant in punca gresta po cesti, kjer je luža. Vanjo padeta oba. Fant vstane, se 'otrka', punca pa je še vedno umazana.« Fantje se vedno izvlečejo, punce pa ne,« nam pomembno življenjski nauk, ki jo je uspešno vodil skozi življenje, zaupa Vera Banko.

Renata Kosec: Če imaš cilj, ga lahko dosežeš ne glede na spol

Renata Kosec je v domžalskem javnem življenju prisotna že vrsto let, že v mladosti je delovala v Študentskem klubu, kjer se je povezovala z mladimi, nato pa kmalu prevzela svojo prvo vlogo na Občini Domžale. Tam je od vodenja področja odnosov z javnostmi prešla v vlogo podžupanje, v preteklem letu pa je prevzela vodenje naše občine. Danes je županja z zelo sodobnim pogledom na vlogo žensk v družbi. Prav ta pogled daje ženski pravico, da je točno tisto, kar želi biti, če je za to pripravljena delati. Enako kot moški.

»Sama o enakopravnosti med spoloma nisem nikoli razmišljala na način, da ženske ne bi imele enakih možnosti, saj sem se v družbi vedno dobro počutila, tudi v družbi moških. Je pa to zagotovo vprašanje za tiste ženske, ki so žrtve recimo družinskega nasilja, pa ženske, kjer je bila vzgoja drugačna. Sama sem prepričana, da če imaš cilj, ga lahko dosežeš ne glede na to, katerega spola si. Bolj, ko feminizem poveličuješ, slabši učinek ima v družbi, tudi med nami ženskami. Dokaži se s svojim znanjem,« meni Renata Kosec, ki Slovenijo vidi kot odprto družbo na tem področju. Sicer ob tem dodaja, da je morda na kakšnem področju nekoliko težje, a s svojim znanjem, osebnostjo in s svojo energijo lahko prepričaš. Da je temu tako, govori tudi njena izkušnja, saj je s tem, ko je prevzela vlogo županje, stopila v 'moške' čevlje, če bi sodili glede na zgodovino. A sama tega ne vidi tako. »Pred osmiimi leti, ko sem vstopila v politiko, sem bila nov obraz v lokalni politiki, in če gledam obdobje takrat in danes, menim, da so bile priložnosti enake. Če imaš agendo, cilj, če si proaktiven in temu slediš, boš imela enake možnosti, tako lokalno kot tudi na državni ravni, tudi, ko govorimo o politiki.«

Ena od stvari, ki so skozi zgodovino zagotovo izboljšale položaj žensk v politiki, so spolne kvote. Marsikdo pa se ob tem vpraša, ali imajo te danes še vedno enak pomen. Ali je prav, da se še vedno določa prisotnost v družbi glede na to, katerega spola si in ne po sposobnostih, pa najsi gre za moške ali ženske? Da, tudi moški

so podvrženi spolnim kvotam. »Tovrsten okvir lahko kdaj postane tudi težava, sploh, ko bi se ženske raje odločile za drugo vrsto dela, grede pa, ravno zaradi spolnih kvot v politiko, čeprav jim to ni primarni cilj. Po drugi strani pa kakšen uspešen, ambiciozen moški na ta račun izpade, ker moramo slediti načelu. Če bi se znali poslušati in iti preko tega, je dovolj prostora za vse, tako za moške kot ženske.«

Seveda pa so razlike, ki se izražajo med moškimi in ženskami na področju vodenja in ravno te razlike nas delajo tako posebne. Kot pravi, je biti županja napram županom lahko tudi prednost, saj lahko ženske kakšno težavo premostijo drugače in s še večjo pozitivno naravnostjo. »Ženske smo kdaj kot sončki, smo bolj povezovalne v smislu, da si želimo 'viharjenja možganov', timskega dela. Seveda je ključna odločitev potem vedno na vodji, a zdi se mi, da nas ni težko vprašati za nasvet, za kakšno idejo, ne oprimemo se zgolj le ene ideje za vsako ceno. Stremimo k temu, da delamo v timu, smo bolj povezovalne, sodelovalne, nismo tako tekmovalne, vsaj zase lahko tako rečem.«

Hkrati pa Renata Kosec vidi tudi prednosti sodelovanja z moškimi, za katere pravi, da so bolj neposredni, kar včasih lahko kakšno žensko tudi zaboli, so konkretni, in če najdemo pravo mero, smo lahko uspešni tako moški kot ženske. »Bistvo je, da v svojem delu uživaš in da je temu tako, moraš dati sebe, ne glede na to, kaj delaš.« Seveda pa to vprašanje, ko se pogovarjaš z županjo, ki je v politiko vstopila prostovoljno, na lastno željo in danes vodi eno od desetih največjih občin v Sloveniji, odpira tudi možnosti o drugi karieri, kaj bi bila, če ne bi bila županja. »Zagotovo me veseli civilna zaščita, krizno komuniciranje, odnosi z javnostmi. Hvaležna sem za priložnost, da sem se skoraj dve desetletji na tem področju izobraževala, in če danes ne bi bila županja, bi stremela k temu, da se zaposlim znotraj uprave za zaščito in reševanje in delam na tem področju.«

A vrtno se k ženskam in boju za ženske pravice skozi zgodovino. »Osmi marec v teh časih vidim kot dan in poklon predvsem tistim ženskam, ki živijo v težjih okoliščinah, so žrtve fizičnega ali psihičnega nasilja, živijo na socialnem robu. Dan bi moral biti namenjen njim, kot opozorilo vsem nam, da moramo žrtvam pomagati. Naredimo 8. marec praznik, ki bo pozornost namenil tistim ženskam, ki ne morejo biti tako glasne kot me, ki nimajo enakih priložnosti. Me pa imamo glas, da na to opozorimo in o tem jasno in glasno spregovorimo,« opozarja Renata Kosec.

Ljudje se moramo danes boriti za svojo vlogo v družbi ne glede na to, ali smo moški ali ženske. »Tako kot si mora otrok izboriti prostor med vrstniki, ne glede na spol, socialni status, tako kot se morajo starejši boriti za svoj prostor pod soncem, tako je z vsemi nami. Če se dovolj potrudiš, če imaš cilj, energijo, predvsem pa znanje, lahko okolico prepričaš, da si kredibilen sogovornik ali pa kandidat za recimo za neko delovno mesto,« na vprašanje, če se moramo ženske še vedno močno boriti za svoj položaj v družbi odgovarja sogovornica, ki se tudi sicer nikdar ni počutila oškodovane na račun spola. »Smo generacija delavskega razreda, ki je šla skozi različne faze življenja. Kot otroci delavskih staršev smo lahko čutili tovrstno ranljivost, ker ni bilo dovolj financ, da bi si privoščili dodatne počitnice, ampak spet, to ni bilo povezano s spolom, ampak socialnim položajem. To pa sama vedno znova opozarjam, da se moramo za ranljive skupine zavzemati in dose-

či skupni imenovalec, da smo enakopravni na tem področju. Država je na mnogih področjih odpovedala že pred leti, danes v lokalnih skupnostih v to usmerjamo napore, govorimo o otrocih, mladostnikih, socialno ogroženih, osebah s posebnimi potrebami, vse ostale aspekte ljudi, o katerih se moramo jasno in glasno pogovarjati in narediti konkretne ukrepe,« je jasno sporočilo, kdo so ranljive skupine danes. In da, povabilo vsem, ki imajo karkoli povedati, ki želijo biti slišani, ženske in moški, da stopijo naprej, da povedo, da dajo ideje, se povezujejo in skupaj odpravljamo razlike med nami, dodaja.

Nataša Pirc Musar: Znanja in sposobnosti ne smemo reducirati na videz

»Čeprav smo enakopravni pred zakonom, raziskave kažejo, da smo še daleč od enakosti v družbi. Ženske smo izbojevale veliko zmag pri uresničevanju svojih ekonomskih, socialnih in političnih pravic, se pa še vedno pogosteje kot moški spoprijemamo z ekonomsko odvisnostjo, z zahtevnejšim usklajevanjem zasebnega in poklicnega življenja, s stereotipi, prevelikimi družbenimi pričakovanji, z nasiljem, nespoštovanjem, nestrpnostjo, s sovražnim govorom ...« pravi predsednica Republike Slovenije, Domžalčanka Nataša Pirc Musar.

Predvsem izpostavlja dejstvo, da ženske v praksi nimajo enakih možnosti pri razvoju kariere in je žal še vedno prisotna spolna segregacija pri zaposlovanju v posameznih dejavnostih in poklicih. »Kljub raziskavam, da imajo gospodarske družbe, ki imajo v organih upravljanja ženske, višje dobičke, in da so ženske v povprečju bolj izobražene, se to ne odraža v zasedanju vodstvenih funkcij v gospodarstvu. Žal težava ostaja tudi plačna vrzel med spoloma. Nadalje številnim ženskam še vedno ni zagotovljena pravica odločanja o lastnem telesu. Ženske so pogosteje žrtve nasilja, zlorab in nadlegovanj vseh vrst. Posebej bi rada opozorila na zaskrbljujoč položaj žensk ob upokojitvi. Stopnja tveganja revščine žensk, starejših od 75 let v Sloveniji znaša 30,5 odstotka in je še enkrat višja od stopnje tveganja revščine moških v tej starostni skupini,« opozarja Nataša Pirc Musar in obenem poudarja, da ženske čakajo še številne prepreke, ki jih bodo morale premostiti na poti do popolne enakopravnosti.

»Pri spoprijemanju s temi izzivi in okoliščinami ter za preseganje razlik sta zelo pomembni naša samozavest in naša neomajna volja. Predvsem pa je pomembno zavedanje, da gre za dolgotrajen proces, ki od družbe zahteva pogum in pošteno delovanje. Prav zato so gibanja za pravice žensk in feministična gibanja tako pomembna. Ko govorim o feminizmu, mislim na zavzemanje za svobodo za vse. Je gibanje za enakopravnost in enakovrednost vseh nas – žensk in moških. Vključuje in želi, da bi vsi imeli več – nikakor, da bi kdor koli, sploh pa moški, imeli manj. Feminizem sloni na enakopravnosti in pravičnosti. Na enakosti, ki je daleč od istosti. Daleč od ideje, da smo ženske vredne več kot moški ali da so moški sovražniki žensk. Enakost žensk je v interesu vseh, ne zgolj žensk. Biti feministka mi pomeni priznavati enakovrednost vseh ljudi, boriti se za pravično porazdelitev moči v družbi, za možnost izbire – načina življenja, poklica, s kom se kdo želi objeti ... Za uravnoteženo zastopnost spolov pri odločanju ter iskreno spoštovanje dostojanstva sočloveka, ne glede na to, katerega spola je. Blizu mi je, kar je večkrat dejala velika Slovenka Aleksandra Kornhauser Frazer: »Nočem

dokazovati, da imam pravico do enakopravnosti. Sem enakopravna.« Menim tudi, da imamo različen pogled na svet, na reševanje problemov, na medsebojno sodelovanje – in prav je tako. Pri delu se dopolnjujemo, dobro je imeti ta jin in jang. Različni smo si – in to nas bogati,« dodaja in ob tem izrazi opažanje, kako zelo se je Slovenija spremenila v manj kot letu dni. Kot je povedala že v novoletni poslanici, je bilo to leto, ko so v Sloveniji ženske skočile daleč in splezale visoko. »Najprej Urška Bogataj in Janja Garnbret, za njima ženske v politiki. Slovenija je po 31 letih dobila prvo predsednico državnega zbora, prvo zunanjo ministrico in prvo predsednico republike, v državnem zboru imamo največ žensk doslej, tudi v vladi je rekordno število ministric, prvič v zgodovini Slovenije je bila ženska imenovana za generalno državno odvetnico. Očitno je čas žensk tu in v čast mi je, da sem bila kot prva ženska izvoljena na mesto predsednice. Naše izkušnje in delo dokazujejo, da smo ženske upravičeno lahko ponosne na prehojeno pot, zaradi tega pa lahko s pogumom načrtujemo prihodnost. To je pomembno tudi za prihodnje generacije, ki tako vidijo, da lahko tudi ženske zasedajo najvišja mesta v državi.«

A biti ženska na vplivnem položaju ni enostavno. Kot pravi predsednica države, se političarke in ženske na drugih javnih položajih redno srečujejo z nadlegovanjem, seksizmom, žalitvami na podlagi spola, na kar je opozoril tudi Varuh človekovih pravic. »Še vedno smo patriarhalna družba in ko ženske vstopimo na področja, ki so po tradicional-

ni definiciji moška, smo hitro deležne neprimernih opazk in obsodb. Da o ocenjevanju videza sploh ne govorimo, na ženske se hitro prilepijo pridevniki, ki jih v moški obliki zelo redko srečamo. Na lastni koži sem to doživela zelo intenzivno predvsem med predsedniško kampanjo. Kar so izbrile generacije pogumnih žensk pred nami, zato trpele, bile kaznovane, zapostavljene, trpinčene in žal celo umorjene, moramo vsak dan iskreno ceniti in spoštovati. Predhodnice, ki so ženskam zagotovile pravico kandidirati in biti izvoljene, pa so nam naložile tudi dolžnost soustvarjanja bolj enakopravne, pravične in vključujoče družbe. Sodobna družba mora stati na temeljih enakopravnosti, solidarnosti in dostojanstva. V to resnično verjamem. Osmi marec predstavlja simbol enakosti spolov na političnem, socialnem, kulturnem, varnostnem in ekonomskem področju. Ob mednarodnem dnevu žensk se vsako leto spominimo pogumnih predhodnic, ki so tlakovale pot pravicam žensk, in opozorimo na prepreke, ki ženskam danes onemogočajo, da bi dosegle dejansko enakopravnost v družbi.«

Ob tem pa je izpostavila tudi svojo vlogo kot ženske na vodilnem položaju, kjer pravi, da si Slovenija zasluži odločno, pravično in srčno predsednico z državniško držo, ki bo vselej zagovarjala strpen in spoštljiv dialog. »Zato bom stremela k takšnemu delovanju, s svojim glasom bom vedno na strani ljudi, branila ustavo in človekove pravice. Kot predsednica bom tudi vedno branila socialno državo ter opozarjala na morebitne zdrave demokracije. Še naprej bom spod-

bujala enakost spolov na političnem, socialnem, kulturnem, varnostnem in ekonomskem področju in se zavzemala za popolni dostop žensk in deklic do kakovostne izobrazbe, vključno z digitalno pismenostjo. Naredila bom vse, kar je v moji moči, da se v družbi prepозна kot zavržno in izkorenini izključevanje, nasilje in izkoriščanje na podlagi spolov in drugih osebnih okoliščin.« Ob tem pa omeni tudi platformo za zagovornišvo. Ona ve, ki so jo ustanovile leta 2021 in strokovnjakinjam z različnih področij omogoča, da javno delijo svoje strokovno znanje. »Naša spletna platforma se je izkazala za uspešno. Na njej se je prostovoljno prijavilo več kot 400 strokovnjakinj. Zdej se mediji in drugi ne morejo več izgovarjati, da na nekem področju ni strokovnjakinj. Namen te pobude je tudi spodbujati strokovnjakinje kot vzornice.«

Ob koncu pa je Nataša Pirc Musar spomnila tudi na projekt, ki ga je predstavila ob letošnjem mednarodnem dnevu žensk, ob katerem je na gradu Brdo priredila tudi sprejem, na katerem so se prvič zbrale ženske, ki zasedajo pomembne politične položaje v Sloveniji. »Na sprejemem sem predstavila projekt, ki bo potekal pod mojim pokroviteljstvom, osredotočil pa se bo na znanje in sposobnosti, ki odlikujejo ženske v politiki. Cilj projekta je, da ženske v politiki druga drugo v družbi pokažejo, da znanja in sposobnosti ne moremo in ne smemo reducirati na videz. Prisotne sem povabila, da nenalichene stopijo pred objektiv mladega fotografa Jerneja Jelena, nato pa skupaj odpremo razstavo nastalih portretov.« □

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

VZMETNICE · LATEX LEŽIŠČA

LETVENE PODLOGE · POSTELJE · VZGLAVNIKI

100% naravni latex

pralna prevleka

piramidna ležalna površina

25% POPUST

NA VZMETNICE
IN LEŽIŠČA

Marko Peterka s.p.,
prodaja in proizvodnja kakovostnih izdelkov za zdravo in udobno spanje
Salon: Ihan, Breznikova 78, 1230 Domžale (poleg Gasilskega doma)
T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si

www.marsen.si

NOVICE

Spomladanska razstava cvetja in tulipanov

Razstava spomladanskega cvetja in tulipanov v Arboretumu Volčji Potok je že več kot 30 let ena izmed najbolj obiskanih prireditev v očarljivem parku, ki se bo letos začela že 8. aprila in jo bo mogoče obiskati vse do 7. maja 2023. Več kot dva milijona tulipanov je posajenih na travniku ob drevoredu, ob novo tlačkani poti med vhodom in pristavo (tam bodo tudi z imeni označene sorte tulipanov) in na velikih kombiniranih gredah pred pristavo in v spodnjem angleškem parku.

Na veselje obiskovalcev bo letošnji prvomajski obisk parka popestril sejem domače in umetnostne obrti, ki bo ponujal raznolike mojstrsko izdelane predmete. Vrtni center Arboretum bo organiziral tudi hišni vrtnarski sejem.

V parku so marca kot mala sonca zasijali cvetovi več kot petdeset vrst in sort narcis, ob obisku pa vas bodo vse do srede maja razveseljevale zanimive cvetlične postavitve v razstavišču pod arkadami, ki se v notranjem prostoru odpre v pravo cveto-

čo galerijo. Kot so zapisali v arboretumu, so z aranžmaji bogatih barv in ekstravagantnimi šopki začeli v februarju, mesecu ljubezni, nadaljevali v marcu, ko tradicionalno praznujemo gregorjevo, potem pa še april in maj. Preplet omamnih vonjav raznobarvnih cvetlic in z nitmi okrašenih src ustvarja občutek radosti dobroščnosti in prijaznosti za vse leto! Razstava je nastala izpod rok priznane florista Simona Ogrizka in bo na ogled do 18. maja 2023.

Že vrsto dni v platnenem šotoru ob programski poti obiskovalci občudujejo številne cvetoče spomladanske lepote. Ob tem pa ne pozabite na letošnje razstavo sobnih rastlin, ananasovk in orhidej, še posebej pa je v rastlinjaku na ogled izbor ne cvetočih rastlin, ki so zaradi atraktivnih barv in oblik listov priljubljene kot sobne rastline. Bodite pozorni na imena, opise in navodila za nego. Tu je še razstava več kot 1000 kaktusov iz zbirke Dušana Hrovatina. Ob njej pa ne prezrite sočnic, čebulnic, mlečkov, tilandsij, kristatov, bulb in živih kamenčkov. Slednji slovijo po zmožnosti prikrievanja – so kameleoni v svetu rastlin, saj se njihova barva prilagodi barvi okolice.

Vse do začetka junija si boste lahko ogledali najboljše fotografije sedmih foto natečajev Arboretuma 2022. Razstavo si lahko ogledate na panojih pri pristavi. Vabijo vas, da sodelujete tudi na letošnjih razpisanih foto natečajih.

Ne pozabite na obisk Intermedijska razstava Souvani in njihov park v Volčjem Potoku ter Ciril Jeglič, prvi vodja Arboretuma Volčji Potok (25. 2.–30. 11. 2023). Mutimedijska predstavitev je umeščena v pritličje Galerije Janeza Boljke, ki stoji v srcu Souvanovega parka. Razstavi sta opremljeni s prevodi v nemški, angleški, italijanski in hrvaški jezik. V galeriji so na ogled tudi plastike Janeza Boljke.

V aprilu vas vabijo še na naslednje prireditve: otroške delavnice Naravni park in drevesa – kocka iz živ (2. 4. 2023), Izdelava pomladne dekoracije (2. 4. 2023); 15. aprila ste v okviru projekta 50 posebnih dreves vabljeni, da ob pomoči knjižice 50 posebnih dreves poiščite 10 posebnih dreves iz zakladnice dreves Arboretuma Volčji Potok, ki so na ta ali oni način posebna. Vključena so najstarejša in posebno mogočna drevesa ter takšna, po katerih so dobili ime deli parka. Zraven so vrste z vseh celin, tudi iz Južne Amerike, Afrike in Avstralije. Tu so še drevesa z zanimivimi cvetovi, nenavadnimi plodovi, izjemno velikimi listi in podobno. Čaka vas tudi ornitološki sprehod (16. 4. 2023).

VERA VOJSKA

FOTO: ARBORETUM VOLČJI POTOK

ROTARY KLUB DOMŽALE

Vabilo

Ob 25-letnici ustanovitve v četrtek, 13. aprila 2023, ob 19. uri v Knjižnici Domžale vabi na okroglo mizo o rotarijstvu in delovanju kluba. Pogovor bo vodila Cveta Zalokar, njeni sogovorniki pa bodo: boter kluba Tomaž Bole ter člani kluba Viktorija Vehovec, Mateja Aleksandra Kegel, Marko Vresk in Janko Velkavrh.

Srečanje dedkov in babic z zakoncema Hostnik

V okviru letošnjih postnih srečanj smo v župniji Domžale gostili zakonca Majdo Hostnik in Janeza Hostnika. Majda Hostnik je upokojena razredna učiteljica, ki je štirideset let z velikim veseljem in ljubeznijo sebe delila s svojimi učenci. V zakonu so se jima rodili štirje sinovi. Vsi imajo družine in vsi so enako sprejeti. Po upokojitvi sta se zakonca posvetila varstvu vnukov, ki so prihajali ... Danes pričakujejo trinajstega. Njun dom pa se imenuje Vrtec pri stari mami, kar v resnici tudi je. Varujeta otroke od enega leta in do vstopa v šolo. Seveda v času, ko so starši zaposleni.

Zato se ne smemo čuditi, če je gospa svoje bogate izkušnje učiteljice in varuške svojih vnukov strnila v knjigo, pravzaprav priročnik, ki ga je nasloвила Vrtec pri stari mami.

Knjiga je pred kratkim izšla pri Založbi Družina. Njeno predavanje je pravzaprav povzetek te knjige. V knjigi med drugim govori o pomenu branja, kulturi medsebojnih odnosov, kako kvalitetno izkoristiti prosti čas. Pripomore k vpogledu v celostno vzgojo.

Na koncu se zahvalimo zakoncema Hostnik za res prijeten in učeč obisk v naši župniji. In hvala župniku Klemenu, da nam je to srečanje omogočil in pripravil. Pa blagoslovljen velikonočni čas vsem skupaj!

MARJETA LIKAR

Srečanja pod slamniki: Simbolika živali v starem izročilu

Prav na 8. marec – dan žena je bil Matjaž Mastnak, svetovalec za dendrologijo v Arboretumu Volčji Potok, urednik, pisec in avtor številnih knjig ter odmevnih člankov s področja rastlin, zlasti vrtnic, pa tudi zgodovine parka ter priljubljen in cenjen predavatelj gost Cvete Zalokar v Slammikarskem muzeju. Pred razvednimi obiskovalci sta razgrnila temo Simbolika živali v starem izročilu. Vedno zanimiv gost je tudi tokrat s svojo besedo, širokim strokovnim znanjem, vedenjem in širino navdušil obiskovalce s simboliko živali, pri tem pa ne pozabil niti na njihovo povezavo z menjavo letnih časov.

Za začetek pogovora o simboliki živali sta se gostitelja ustavila pri lastovici – selivki in skoraj zagotovo s človekom najtesneje povezano ptico, ki ima pravzaprav domovinsko pravico znotraj človekovih bivališč. Pa jo najbrž premalo poznamo, tudi o njeni zgodovini vemo bolj malo, čeprav se na drugi strani veliko učimo o zgodovini, o tem, kako so naši predniki dojemali naravo, tudi živali in lastovico, v prapodobah živali.

Med njimi je veliko število podatkov, med katerimi najdemo najpomembnejše v ljudskem pesništvo. Sogovornik Matjaž Mastnak je prisotne opozoril na opise lastovic, njihove lastnosti, pa tudi o pomenu, ko lastovice letijo daleč na drugo stran, v deželo večne pomladi in topli drugi svet. Njihov let je primerjal z odhajanjem duš, ki se enako kot lastovice, srčne ptice, ki se dotaknejo srca, vračajo na domača ognjišča, v kmečki dom. Tako vračanje je simbolika zvestobe, skrbi za družino, zaupanje, prihod pomladi. Je pa tudi simbol nesreče, ko se gnezdo razdira.

Prijeten večer, v katerem je bilo kar nekaj vprašanj, je prinesel veliko zanimivosti o simbolih posameznih živali, kjer bi lahko govorili še in še, ter njihovo ravnanje in odnos do človeka primerjali z letnimi časi. Največ srčnosti, radodarnosti in pozitivnega odnosa živali in človeka smo našli povezanih s pomladjo, kjer sta bila sogovornika posebej aktualna ob koncu večera, ko sta nas opozorila na gregorjevo.

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Kako do prvega stanovanja in kredita?

Se hočeš osamosvojiti in začeti študirati na drugem koncu Slovenije, pa ne veš, kako si poiskati svoje stanovanje? Si dobil/-a svoj prvi 'šiht' in se želiš preseliti od doma?

Mladinski svet Domžale pripravlja **delavnico, namenjeno vsem, ki prvič vstopate na nepremičninski trg in iščete svoje prvo stanovanje**. Med predavanjem, ki ga bo vodil profesionalni ekonomist in finančni svetovalec, si bomo pogledali, kako naj si povprečna oseba uredi osebne finance in se najbolj pripravi na kredit. Na vizualen in preprost način bomo povzeli vse, kar mora posameznik vedeti o ravnanju z lastnim denarjem in katere pogoje je treba izpolnjevati, da banka kredit odobri. Pogledali si bomo tudi vlogo zavarovalnic in nekaj trikov, kako se pogajati za nižjo obrestno mero.

Delavnica bo v **sredo, 5. aprila 2023**, v sejni sobi Doma športnih organizacij (Kopališka cesta 4, 1230 Domžale) z začetkom **ob 18.30**.

MLADINSKI SVET DOMŽALE

'Daj za en pa-pir'

Ste tudi vi naveličani reklam in časopisov, ki dnevno polnijo naša življenja in predvsem naše nabiralnike? Si želite končno malo pospraviti hišo in se znebiti vse papirnate nesnage, vključno s položnicami?

Če ste na vsaj dve od zgornjih vprašanj odgovorili z 'mogoče', potem si na koledarju ali na pametnemu telefonu nujno označite **soboto, 15. aprila 2023**, ko bomo domžalski skavti ponovno **zbirali star papir**. Vse bral-

ce vabimo, da pripeljejo star papir na naše stalno zbirno mesto **pod domžalsko cerkvijo**, kjer bo stal večji zabojnik. Akcija zbiranja papirja bo trajala od petka, 14. aprila, popoldne do ponedeljka, 16. aprila, dopoldne. Če potrebujete pomoč pri zlaganju papirja iz avtomobila, ga lahko pripeljete v soboto, ko bo pomoč zagotovljena.

Za sodelovanje se že vnaprej zahvaljujemo.

SKAVTI DOMŽALE 1

Mypaws – trgovina za male živali

Eden od problemov v središču našega mesta, o katerem velikokrat govorimo, je SPB in številni prazni lokali, ki kar kličejo po kakršnikoli novi ponudbi. O tem je razmišljala tudi Andreja Ručman, ljubiteljica malih živali, posebej mačk, ki z odprtjem lokala Mypaws – Trgovina za male živali na Ljubljanski cesti 72 izpolnjuje svojo dolgoletno skrito željo: ponuditi vse, kar ljubitelji živali potrebujejo za svoje ljubljence: vsakovrstna hrana, prehranski dodatki, igrače, vse za nego malih živali in še marsikaj. Obljublja jo pa tudi akcije, predavanja in še marsikaj – tudi srečanje z Andrejino ljubljeno – ameriško gozdno mačko, ob pogledu katere se boste lahko sami prepričali, s kako veliko ljubeznijo poskrbijo za vse male živali

VERA

Župani šestih občin v februarju obiskali CČN Domžale - Kamnik

Na Centralni čistilni napravi Domžale - Kamnik (CČN) so v četrtek, 23. februarja, v novi konferenčni dvorani v prizidku upravne stavbe gostili najvišje predstavnike šestih občin lastnic. Na uradnem obisku jih je sprejela dr. Marjetka Levstek, ki je bila februarja imenovana na mesto direktorice podjetja. Najprej jim je predstavila obratovanje in poslovanje javnega podjetja ter izzive, s katerimi se soočajo, zatem pa jih je popeljala še na ogled čistilne naprave, da bi se podrobneje seznanili s postopki delovanja in učinkovitostjo čiščenja odpadne vode. Za tri novizvoljene predstavnike občin lastnic, županjo občine Domžale Renato Kossec, župana občine Komenda Jurija Kerna in župana občine Mengeš Boga Ropotarja je bilo to tudi prvo uradno srečanje na CČN, vabilu pa so se odzvali tudi župani Matej Slapar iz občine Kamnik, Peter Ložar iz občine Trzin in Franc Čebulj, dolgoletni župan občine Cerklje na Gorenjskem. Dr. Levstokova je županjo in župane na srečanju seznanila še s predlogom nove evropske direktive za čiščenje odpadne vode, ki bo čistilno napravo postavila pred dodatne izzive ne le pri odstranjevanju

hranil, pač pa tudi sodobnih onesnaževal v odpadni vodi.

Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik, velikosti 149.000 PE, s svojimi kapacitetami zagotavlja visoko stopnjo čiščenja komunalnih in industrijskih odpadnih voda in je po zmogljivosti četrti največji sistem za čiščenje odpadne vode v Republiki Sloveniji. Letno lahko na CČN prečistijo do 9,1 milijonov kubičnih metrov komunalne, padavinske in industrijske odpadne vode, ustrezno obratovanje čistilne naprave pa je ključno ne le za razvoj gospodarstva na prispevnem območju, pač pa tudi za ohranjanje vodotoka Kamniška Bistrica in za izboljšanje njenega ekološkega stanja.

Na CČN se steka komunalna odpadna voda iz 30.000 gospodinjstev, priključenih na kanalizacijski sistem, iz šestih občin pa CČN sprejema še odpadno vodo večine industrijskih obratov s sprejemnega območja, greznično goščo in blato iz malih komunalnih čistilnih naprav ter tekoče nenevarne in biološko razgradljive odpadke. Z nadgradnjo, ki so jo s podpisom pogodb v letu 2014 podprle vse občine lastnice in je bila v velikem deležu sofi-

nancirana iz evropskih sredstev, je CČN v oktobru 2016 začela izvajati terciarno čiščenje in iz odpadne vode poleg organskih odstranjevati tudi dušikove in fosforne snovi. CČN je med prvimi v tem delu Evrope z naprednim tehnološkim postopkom deamonifikacije še dodatno optimizirala proces čiščenja odpadne vode in tako znatno zmanjšala obratovalne stroške, med drugim tudi stroške za električno energijo, ki jo proizvaja iz bioplina. V letu 2022 je tako iz lastnih virov pokrila kar 96 odstotkov stroškov električne energije za svoje obratovanje.

Predlagana evropska direktiva za čiščenje odpadne vode pa bo pred CČN postavila nove izzive, saj prinaša zahtevano višjo stopnjo čiščenja po dušiku in fosforju. Iz odpadne vode bo treba odstraniti tudi mikroonesnaževala, kot so mikroplastika in ostanki zdravilnih učinkovin, ter druge organsko težko razgradljive snovi in mikroorganizme. CČN Domžale - Kamnik se pripravlja tudi na nadgradnjo obdelave blata iz čistilne naprave s sušenjem, ter na nadgradnjo energetske samoskrbe z električno energijo.

FOTO: KLEMEN RAZINGER

Srečanje z županjo in župani na CČN je potekalo v izjemno prijetnem vzdušju, zato so se pred ogledom kapacitet vsi skupaj postavili še pred fotografski objektiv – (z leve): Peter Ložar, župan občine Trzin, Bogo Ropotar, župan občine Mengeš, Jurij Kern, župan občine Komenda, Renata Kossec, županja občine Domžale, Marjetka Levstek, direktorica JP CČN Domžale - Kamnik, Franc Čebulj, župan občine Cerklje na Gorenjskem, in Matej Slapar, župan občine Kamnik.

UPRAVNI ODBOR MLADINSKEGA SVETA DOMŽALE

Vabilo na JAVNO TRIBUNO

Na tokratni javni tribuni bomo skupaj s CZM Domžale obravnavali tematiko o pomanjkanju prostorov za mlade v občini Domžale, ki smo jo v preteklosti že večkrat izpostavili. Namen debate je, da napišemo glavne probleme in zahteve mladih ter skupaj oblikujemo vizijo prostora, namenjenega mladim. Debatu, ki bo v torek, 18. aprila 2023, ob 18.00 bomo izvedli z debatami v manjših skupinah s kroženjem in izmenjavo idej. Naš cilj je pripraviti načrt prostora in naštetih želje mladih, kaj mora prostor zajemati, da bo zadostoval njihovim potrebam. To bomo uporabili za pripravo nove strategije za mlade in v pogovor z občinsko oblastjo.

NEŽA SAJE, ČLANICA MLADINSKEGA SVETA DOMŽALE

Praznično ob dnevu žena

Velika košara rdečih vrtnic na prijaznem povabilu Krajevne organizacije Rdečega križa Dob je že petnajstič vabila žene in dekleta, da se ob svojem prazniku, 8. marcu – dnevu žena v družbi učencev in učiteljev Osnovne šole Dob razveselijo kulturnega programa, v družabnem delu pa poklepetajo in izmenjajo izkušnje.

Predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa Dob Betka Tome je prisrčno pozdravila prisotne dekleta in žene, ki so skoraj napolnile večnamenski prostor Osnovne šole Dob ter jim zaželela prijeten praznik, hkrati pa s prisrčno zgodbo opozorila na potrebno sočutje do soljudi in zaželela tudi veliko lepih dni ob prihodu pomladi.

Učenka Tijana je prisotnim na kratko predstavila zgodovino praznika dneva žena ter nas spomnila na pomembnejše datume iz zgodovine praznika, ki ga rade praznujemo. Spomnila je na vlogo žensk v družbi, hkrati pa zaželela vsem pri-

jetno praznovanje ter najavila predstavo Povodni mož, ki so jo skupaj z učiteljicami zaigrali učenci in učenci Osnovne šole Dob. Najbrž je večini jasno, da če se predstava začne z Od nekdanje lepe so Ljubljanke slovele dr. Franceta Prešerna, bo pesem prinesla zgodbo najlepšega dekleta Urške, ki nas je najprej prepričala, da je najlepša in da lepše od nje ni, nato pa smo ob zanimivi glasbeni spremljavi občudovali lutke, ki so nam uprizorile pravi ples na mestnem trgu, vmes pa so nas ob recitiranju Prešernove pesmi igralci pripeljali do konca in zanimivo prikazali usodo najlepšega dekleta in njenega plesalca Povodnega moža. Da le ni vse tako tragično, nas je ob koncu nenavadne igrice prepričala živa Urška, predvsem pa prijeten kulturni dogodek, ki ga je s svojim igranjem na harmoniko popestril Žiga Hribar. Članice vodstva KO Rdečega križa Dob so vsem prisotnim članicam čestitale in izročile ob prazniku rdeče nageljčke. Prisotna dekleta in žene smo ob slastnih krofih in soku ter vodi ob koncu prijetno poklepatale, se spomnile praznovanj v mlajših letih in vlogi tedanje sindikalne organizacije, ki na ta naš praznik ni nikoli pozabila in se je vedno potrudila, da je bilo prijetno.

VERA VOJSKA

OBČINA DOMŽALE
praznik združuje ljudi

Kako pravilno sedeti?

Pogosto ljudje z bolečinami v vratu in hrbtu pravijo, da se trudijo sedeti čim bolj 'pravilno'. Prav 'pravilno' sedenje je pogosto tisto, ki povzroča dodatne bolečine. Na žalost so dobronamerni nasveti pogosto skregani z zdravo pametjo. Večina strokovnjakov vam bo govorila, da morate sedeti čim bolj vzravnano, zato da vam mišice delajo tudi med sedenjem, in vzdržujete vzravnano držo. Naprodaj so celo stoli, na katerih morate stiskati mišice trupa.

Vendar takšno sedenje, kjer se silimo v prisilno vzravnano držo, ni ravno pisano na kožo naši naravi. Telo namreč ne mara statičnih prisilnih položajev. Dobili boste kronično boleče in otrdele mišice vratu in hrbtenice.

Zato je nasvet karseda enostaven: sedite na stol in se naslonite na naslonjalo. Stol naj bo visok, vaše mišice trupa, ramen in vratu popolnoma sproščene. Po sedenju se morate počutiti spočito, ne sesuto in boleče.

KinVital KINEZILOŠKI CENTER
REHABILITACIJE
OSEBNO TRENERSTVO
VADBE

www.kinvital.si

info@kinvital.si

tel.: 040 155 556, 031 893 284

NOVICE

V Knjižnico Domžale tudi po računalniško znanje

Računalniško opismenjevanje starejših je v Sloveniji v precej kritičnem stanju. Po neuspehi akciji prejšnje vlade, ki je zagotovila znatna sredstva za nakup računalniške opreme in izobraževanje, se je ta neslavno končala zgolj z možnostjo nakupa računalniške opreme za mlajšo generacijo (to pa so bile, po poročanju in analizi medijev, žal večinoma le slušalke, s čemer so se lepo okoristili prodajalci opreme). Starejši so imeli za načrtovani nakup računalniške opreme pogoj: udeležbo na računalniškem tečaju – žal pa je ministrstvo na razpisu izbralo premalo izvajalcev, starejši pa so se osramočeni in ponižani v želji po vpisu na kakšnega od tečajev, kuhali v vrstah na poletni vročini. Na koncu pa je nova vlada vse skupaj preklicala in obljubila, da bo poskrbela za boljše načrtovanje in premišljeno akcijo. No, žal do danes še ni nič konkretnega na vidiku ...

Podatki pa kažejo, da je stanje na področju spretnosti in digitalizacije v Sloveniji izrazito slabša kot v Evropi. Mednarodna raziskava PIAAC je pokazala, da več kot 400.000 odraslih Slovencev dosega le najnižjo raven besedilnih in matematičnih spretnosti. Kar 18 % odraslih v Sloveniji se je izjasnilo, da nimajo nobenih izkušenj z računalniki (povprečje v Evropi je 14 %). Med najbolj ranljive skupine, ki ji primanjkuje računalniških znanj, gotovo spada starejši. To pa se vse bolj kaže tudi

pri njihovih težavah zlasti v dostopu do zdravstvenih storitev, ki hitro digitalizirajo (tudi tako osnovne, kot so napotnice ali dostop do zdravniška ...), starejši pa ostajajo ob strani in diskriminirani.

Zato je toliko bolj pohvalno, da se v Knjižnici Domžale zavedajo pomena medgeneracijskega sodelovanja in ozaveščanja o težavah starejšega se prebivalstva. Da bi se jim približali, tudi kot uporabnikom knjižnice, so tako odprli poseben kotiček, ki smo ga poimenovali Zlata leta, v njem pa so poleg izbranih romanov tudi priročniki za aktivno starost in lepše staranje, kvalitetno preživljanje prostega časa, doseganje dolgoživosti in kratkočasenje ter strokovno gradivo s področja zakonodaje in socialnega skrbstva.

V dopoldanskem času redno izvajajo tudi **brezplačne tečaje računalništva**, ki so namenjeni predvsem starejši generaciji, ki se prvič srečuje s svetom računalnikov in interneta. Tečaji potekajo v dveh stopnjah, začetni in nadaljevalni.

Na tečaju za začetnike tako udeležencem predstavijo delovanje in zgradbo računalnika, seznanijo se z osnovno uporabo računalnika, načini upravljanja in organiziranja datotek in map, urejanjem besedila v programu Word, tiskanjem vsebin, urejanjem fotografij. Spoznava tudi uporabo elektronske pošte, uporabo pametnih telefonov, prenašanje fotografij s telefona na ra-

čunalnik ter osnovno in varno uporabo interneta.

Na nadaljevalnem tečaju pa se udeleženci naučijo uporabe pametnih telefonov in socialnih omrežij, kot so Facebook, Instagram, Viber, WhatsApp. Spoznava se tudi z Googlovimi storitvami in brezžičnim prenašanjem datotek s telefona na računalnik. Podrobneje si ogledajo tudi nastavitve brskalnikov, uporabo e-knjižnice (Cobiss, mCobiss, Biblos, Audiobook, Baza slovenskih filmov) in podkastov. Dotaknejo pa se tudi umetne inteligence in uporabnih aplikacij, ki jih lahko prenesete na svoje pametne naprave.

Priporočajo, da se starejši na začetku spoznavanja najprej udeležijo začetnega tečaja in se nato prijavijo na nadaljevalni tečaj, kjer svoje znanje lahko nadgradijo. Tako začetni kot nadaljevalni tečaj potekata skupinsko, zato je **obvezna predhodna prijava na telefonsko številko 01 724 12 04. Tečaje vodi Maruša Pavlič.**

Vsekakor pohvalna gesta domžalske knjižnice, s katero rušijo strahove starejših na poti spoznavanja računalnikov in njihovih orodij ter jim pomagajo iti v korak s časom in zahtevami, ki jih pred nas postavlja sodobna družba. Da se tega mnogi zavedajo, priča tudi dejstvo, da so tečaji zasedeni že za nekaj mesecev v naprej.

CVETA ZALOKAR

Ogroženim namenimo največ skrbi

Delo Območne organizacije Rdečega križa Domžale lahko spremljate v vsaki številki našega glasila, ob tem pa lahko spremljate tudi povabila k sodelovanju pri njenem humanitarnem delu. Poleg izvajanja javnih pooblastil države (prva pomoč, krvo-

trov olja, 4599 kg moke, 2973 kg riža, 4979 kosov pločevink fižola, 3216 kosov pločevink pelatov, 2288 kg špagetov, 2268 kg polžkov, 4272 kosov pločevink graha, 905 kosov marmelade; razdeljeni je bilo 918 kartonov prehranskih paketov Tuš (FIHO, la-

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v februarju 2023 Območnemu združenju RK Domžale podelilo priznanje in zahvalo za dolgoletno razdeljevanje hrane iz sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim. Čestitke in iskrena hvala vsem prostovoljcem.

Prva sveta maša po namenu obrtnikov in podjetnikov

Župnija sv. Jožefa Vir pri Domžalah in Obrtna zbornica Domžale sta na god sv. Jožefa prvič organizirali slovesno sveto mašo po namenu obrtnikov in podjetnikov. Sveti Jožef je namreč zavetnik obrtnikov in podjetnikov, sočasno pa tudi zavetnik Župnije Vir. Na Viru ima sedež tudi Obrtna zbornica Domžale.

Svete maše, ki jo je daroval virjanski župnik Aleksander Urek, se je udeležilo veliko obrtnikov in podjetnikov, tudi od drugod. Med njimi tudi Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ter Zoran Poljšak, predsednik Obrtne zbornice Domžale. K maši sta prišla tudi 'domača' poslanca Rado Gladek in Jernej Vrtovec. V uvodu svete maše je Zoran Poljšak, predsednik Obrtne zbornice Domžale, zbrane

posebej povabil, »da se sv. Jožefu ob tej priložnosti iz srca zahvalijo za vse darove, ki smo jih deležni v poslu na njegovo priprošnjo«. Za uvod Oče naš je zbrane v imenu Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije nagovoril Blaž Cvar, ki je zbrane spodbudil z besedami: »Bodimo hvaležni zato, da lahko opravljamo svoje delo in se za to zahvalimo tudi v molitvi.«

Po maši je sledilo druženje s pogostitvijo na ploščadi pred cerkvijo. Glede na odlično izpeljano slovesnost so se na Viru že odločili, da bodo drugo leto organizirali prvo vseslovensko romanje obrtnikov in podjetnikov k sv. Jožefu na Viru. Potekalo bo v nedeljo, 17. marca 2024.

KAROLINA KALAN
OBRтна ZBORNICA DOMŽALE
FOTO: KLEMEN JEKE

Kdor ne bo skočil na vlak blockchaina danes, ga bo za vedno zamudil

V okviru aktivnosti SPOT smo 16. marca 2023 izvedli delavnico Blockchain tehnologija – prihodnost poslovanja, ki jo je vodila izkušena

Mag. Mirjana Ivanuša-Bezjak opozarja: »Kdor ne bo skočil na vlak blockchaina danes, ga bo za vedno zamudil.«

predavateljica mag. Mirjana Ivanuša-Bezjak. Kot gostja se je predavanju pridružila tudi mag. Katja Damij, dolgoletna strokovnjakinja na finančnem področju. Blockchain tehnologija ima že zdaj pomemben vpliv na številna poslovna področja, kot so: finančne storitve, logistika, nepremičnine, energetika, itd. Na delavnici smo razpravljali o prednostih in slabostih tehnologije, kako tehnologija vpliva na različna poslovna področja ter spoznali nove poslovne modele, s katerimi bi lahko rešili izzive sodobnega poslovanja. Ponosni smo, da se je delavnice udeležilo kar 68 kandidatov, ki so aktivno sodelovali ter bili z delavnico zelo zadovoljni.

KAROLINA KALAN
OBRтна ZBORNICA DOMŽALE

dajalstvo ter ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah) je pomoč socialno izključenim in materialno prikrajšanim družinam ter posameznikom eden od najpomembnejših temeljev poslanstva Rdečega križa. Program pomoči materialno ogroženim, ki mu RK namenja posebno skrb, je namenjen prebivalcem, ki živijo na meji revščine ali pod njo, osnovni namen in osrednja naloga programa je, po mnenju Majde Mernik, sekretarke domžalskega združenja, namreč oskrbovanje ogroženih občanov z različnimi oblikami materialne pomoči (prehranski izdelki, higienski pripomočki, obutev, oblačila, šolske potrebščine ...), s katero skušajo prek mreže prostovoljk in prostovoljcev v krajevnih organizacijah Rdečega križa z območja vseh petih občin, nevladnih organizacij, patronažne službe in centra za socialno delo zaznati stiske ljudi ter jim s podporno mrežo združenja RK izboljšati položaj – posebej najbolj prizadetim, in jim omogočiti dostojnejše življenje.

V Območni organizaciji RK Domžale namreč ugotavljajo, da morajo ljudje, ki živijo pod pragom tveganja za revščino, shajati z manj kot 60 % povprečnega nacionalnega prihodka na gospodinjstvo; kar je definicija tveganja za revščino, ki se po dogovoru uporablja v EU in njenih državah članicah. Življenje v revščini lahko pomeni, da ljudje ne morejo plačati najemnine, kredita ali položnic, da nimajo primerne prehrane, ogrevanja ali oblačil, da živijo v neprimernih bivanjskih razmerah ali da sploh nimajo prebivališča. Pri tem je dobro vedeti, da so tudi ljudje, ki so zaposleni, lahko izpostavljeni tveganju za revščino, saj plača ni nujno vedno dovolj za zagotavljanje dostojnega življenja.

Območno združenje je v letu 2022 razdeljevalo različne pomoči: iz EU sklada: 15.696 litrov mleka, 4654 li-

stna nabava, LJD) in 918 trikilogramskega pralnega praška; 840 kg donirane hrane in higienskih pripomočkov (testenine, sladkarije, čokolino, vitaminski napitki, jogurti, osnovna živila, konzerve, mleko, WC papir itd.); razdeljene je bilo 2500 kg donirane hrane z daljšim rokom trajanja in konzervirane hrane ter higienskih pripomočkov za begunce iz Ukrajine (donacije OŠ Roje in OŠ Mengeš). Našteli so skupaj 1453 prejemnikov materialne pomoči (posameznikov ali družin), največ prejemnikov je iz občine Domžale (55,7 %), sledi občina Mengeš (17,6 %), občina Lukovica (17,5 %), občina Moravče (7,1 %) in občina Trzin (2,1 %). Pomoči je bilo deležnih 110 oseb iz Ukrajine (66 % je ženskega spola in 34 % moškega spola), glavna oseb je v starosti med 16 do 65 let, četrtina vseh oseb je otrok, mlajših od 18 let.

Razdeljenih je bilo blizu 500 kg oblačil in obutev, opravljenih 1455 telefonskih oziroma osebnih laičnih psihosocialnih svetovanj in informiranj, 207 otrok je prejelo bone za šolske potrebščine v skupni vrednosti 7550 evrov, 52 socialno ogroženih otrok je bilo na brezplačnem počitniškem letovanju, osim starejšim je bilo omogočeno letovanje na Debelem rtiču, 360 prosilcem finančne pomoči (posamezniki ali družine) je bilo plačanih 244 položnic (za stanarino, stanovanjske stroške, zdravstvene storitve, zavarovanja in pripomočkov, električne energije, ogrevanja, nakup oblačil, obutev, plačilo vrtcev, kosil, malic v šolah, šol v naravi, kurjave ...).

Vse te pomoči so prosilcem omogočile primernejše življenje, vsem darovalcem in prostovoljcem, o katerih boste brali v prihodnji številki glasila, pa zadovoljstvo, da so lahko naredili nekaj dobrega.

VERA VOJSKA
FOTO: ARHIV OZ RK DOMŽALE

Nova trgovina Lup društva Verjamem vate

Domžalsko društvo Verjamem vate, ki v dnevni center vključuje mladostnike s posebnimi potrebami, že skoraj desetletje z aktivnostmi opogumlja, navdihuje, povezuje in ozavešča tudi mnoge druge. Uspešno zgodbo so zdaj nadgradili z odpr-

pri zlaganju oblačil, deklariranju izdelkov, izdajanju računov in čiščenju. Tako se vključujejo v delo in družbo.

Trgovina Lup ima še širši pomen, saj bo širše povezovala ljudi, ozaveščala o sprejemanju drugačnosti in pomenu ponovne uporabe za pla-

Trgovina Lup je novo delovno okolje za mladostnike s posebnimi potrebami iz dnevnega centra domžalskega društva Verjamem vate.

tjem nove trgovine Lup s trajnostnim konceptom v stanovanjsko-posloven kompleksu SPB v Domžalah.

»V dnevnem centru našega društva je sedem mladostnikov s posebnimi potrebami, z downovim sindromom in avtizmom. Vključeni so v delo v Naši trgovini iz druge roke in razne društvene aktivnosti, kar jim daje nov smisel v življenju. Novo trgovino Lup smo letos v marcu odprli zaradi novega delovnega okolja za nje,« pojasnjujeta Vesna Goršek in Alenka Žnidarič, ki vodita društvo.

Lup je lepo urejena trgovina s trajnostnim konceptom. »V njej smo kupcem ponudili reciklirane, unikatne izdelke naše blagovne znamke Lup. Šivilje, težko zaposljive osebe, zaposlene v našem socialnem podjetju, so rabljena oblačila iz džinsa domiselno predelala v oblačila in torbice. Del ponudbe so unikatni izdelki ustvarjalca keramike, ekološka čistila in kozmetika. Trgovina je tudi nov delovni izziv za naše mlade s posebnimi potrebami, ki v njej pomagajo

net. V njej bodo namreč pripravljali tudi tovrstna predavanja in delavnice. »Nasploh se trudimo za povezovanje. Mladi iz našega dnevnega centra hodijo na delo tudi v kavarno, Dom upokojenecv Domžale, kjer pomagajo pri strežbi, in v domžalsko knjižnico, kjer čistijo police. Eden iz naše skupine v podjetju Galma pomaga pri delih v kovinostrugarstvu.«

Letos se veselijo desete obletnice delovanja društva. »12. maja letos jo bomo praznovali na prireditvi v Kulturnem domu Franca Bernika. Del te bo program mladih iz našega društva, z modno revijo. Deset let uspešnega delovanja nas opogumlja za naše skupno delo v prihodnje. Zahvaljujemo se vsem, ki nas podpirajo in kupujejo v naših dveh trgovinah ter nam darujejo izdelke, ki jih ne potrebujejo več. Vse od oblačil, igrač, knjig do čevljev. Vse vabimo v obe naši trgovini, da nas še bolje spoznajo.«

RENATA UCMAN

FOTO: ARHIV DRUŠTVA VERJAMEM VATE

Defibrilator na gasilskem domu v Srednjih Jaršah

Pri srčnem zastoju je ključna takojšnja pomoč, zato je izredno pomembno, da v primeru, ko moramo pomagati posamezniku s srčnim zastojem, vemo, kje je najbližji defibri-

lator, s katerim mu lahko rešimo življenje. Občina Domžale je januarja 2023 na gasilski dom v Srednjih Jaršah namestila defibrilator, ki je sposoben zaznati zastoj srca ter ga s pomočjo električnega sunka ponovno pognati.

V ta namen bodo člani PGD Jarše - Rodica organizirali tudi delavnice o temeljnih postopkih oživljanja s prikazom pravilne uporabe defibrilatorja, namenjene občanom Krajevne skupnosti Jarše - Rodica in drugim.

Če defibrilator ob temeljnih postopkih oživljanja uporabimo v 3 do 5 minutah po srčnem zastojem, lahko povečamo delež preživetja za celo več kot 50 %. Prav zato imamo prav vsi, ki se srečamo s posameznikom s srčnim zastojem, ključno vlogo pri njegovem preživetju.

S pravilno uporabo defibrilatorja lahko rešimo življenje.

ANTON KOŠENINA
FOTO: VILJEM KAKER

Občanki Domžal je program Svit rešil življenje

Marec je mesec boja proti raku na debelem črevesu in danki. Če upoštevamo priporočila proti raku, kot so zdrava prehrana, opustitev kajenja in pitja alkohola, dnevna telesna aktivnost in zmernost pri sončenju, lahko bistveno prispevamo k zmanjšanju ogroženosti za nastanek raka in tudi drugih kroničnih bolezni.

Program Svit je preventivni zdravstveni program, ki je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Ciljno populacijo predstavlja 600.000 prebivalcev Slovenije, tako moških kot žensk med 50. in 74. letom starosti, ki se jih k sodelovanju povabi vsake dve leti.

Rak na debelem črevesu in danki je v Sloveniji eden najpogostejših rakov. Zaradi poznega odkrivanja raka na debelem črevesu in danki je umrljivost za tem rakom še vedno velika, zdravljenje pa je za bolnike naporno in manj uspešno. A na srečo je ta oblika raka tudi zelo dobro ozdravljiva, če jo odkrijemo dovolj zgodaj. Razvoj bolezni pa lahko celo preprečimo, če predrakave spremembe odkrijemo in odstranimo pravočasno.

Za dobro poznavanje Programa Svit so zelo pomembni Svitovi ambasadorji, ki s svojimi pričevanji o borbi z rakom debelega črevesa in danke pripomorejo k večji prepoznavnosti tega programa in dvigu odzivnosti.

Z nami je svojo zgodbo delila ambasadorica Aleksandra Popović, ki prihaja iz Domžal. Za ambasadorstvo v Programu Svit se je odločila, ker ve, da lahko s svojim pristopom

znatno pripomore k večji stopnji ozaveščanja o preventivi pred to zahrbtno boleznijo, ki še vedno prizadene preveč ljudi.

»Spet ta datum in tesnoba v srcu. 21. januar, leto 2008 se je pisalo. Datum, ki ga nikoli ne bom pozabila in ki v meni prebudi tisto najmočnejšo

je trajal moj težek boj z rakom, vendar nisem niti za trenutek pomislila, da ne bom zmogla, ker sem zaupala v moje zdravnike, ki so se kot levi borili zame, ker sem imela ob sebi ljudi, ki so dihalo in jokali z menoj, ko je bilo prehud, ker sem vedela da moram živeti – v prvi vrsti za mojega otroka.

bolečino in nenadzorovan strah. Dan, ko sem nič hudega sluteče odšla na preiskavo in na kateri so mi postavili smrtonosno diagnozo – rak debelega črevesja v 3. stadiju. Vse življenje se mi je odvrtelo prek očmi v nekaj sekundah. Komaj dobro poročena, z mladoletno hčerko.

Ta dan se je začela največja bitka v mojem življenju – bitka za življenje. Samo srčnim in skrbnim zdravnikom in zdravstvenemu osebju se lahko zahvalim, da sem danes še tu, živa in spet zdrava, takšna kot sem. Skoraj dve leti

Zato želim vsem vam sporočiti, da nihče ni nedotakljiv ali nesmrten, da bolezen vedno preži na vas. Najmanj, kar lahko storite zase, je, da poslušate svoje telo in greste k zdravniku, ko je za to še čas. Ponosna sem, da sem postala ambasadorica Programa Svit, da lahko s svojo izkušnjo pomagam rešiti kakšno življenje in ljudi čimbolj ozaveščam o tej bolezni. Zato nikoli ne zavrzite vabila na odvzem vzorca, ki da dobite od Programa Svit, saj vam lahko to reši življenje.«

TAJA KONTLER,
DIPLOM. M. S., NIJZ OE LJUBLJANA

40. slovenski teden boja proti raku

V marcu obeležujemo 40. slovenski teden boja proti raku. Po mnogih kazalnikih se izkazuje, da je rak velik javnozdravstveni problem, ki prizadene veliko število ljudi.

Še vedno poteka Državni program obvladovanja raka 2022–2026 (DPOR). Gre za triletno kampanjo pod geslom Zmanjšajmo neenakosti pri obravnavi bolnikov z rakom, ki je nastala v sodelovanju s številnimi strokovnjaki, predstavniki zdravstvene politike in civilne družbe. Pomembni cilji programa so upočasniti povečevanje števila novih bolnikov z rakom, izboljšati njihovo preživetje in kakovost življenja. Eden ključnih elementov programa

je tudi zagotavljanje enakosti za vse prebivalce. Kampanja zasleduje cilj, da bi imel vsak prebivalec Slovenije čim bolj enake možnosti za zdrave izbire, s katerimi lahko preprečujemo nastanek raka, možnost čim zgodnejše diagnostike raka ter čim boljše izide pri celostni obravnavi, vključno z rehabilitacijo in paliativno oskrbo. A kaj lahko naredimo sami?

Družinskih genskih obremenjenosti ne moremo spremeniti, je pa dejstvo, da so nam poznani številni okoljski dejavniki, ki povečujejo tveganje za nastanek raka. In na te imamo delni vpliv, da se jim izognemo, kolikor je le mogoče. Eden po-

membnejših dejavnikov je na primer kajenje, ostali pa so še pretirano izpostavljanje ultravijoličnim žarkom s sončenjem, ionizirajoče sevanje, izpostavljenost strupenim snovem, kot so azbest, težke kovine ... Pomembno je, da dobro skrbimo za svojo psiho-fizično kondicijo, dovolj spimo, nadzorujemo stres in se zdravo prehranjujemo. Čeprav se zdijo to čisto preveč splošna priporočila, ki jih vsi že poznamo, pa lahko vsaj s tem sami nekaj pripomoremo, da bo naš imunski sistem v dobri kondiciji in morda v prvi bojni liniji proti rakavim celicam bolj uspešen.

REBEKA KOŽELJ, MAG. FARM.

LEKARNA DOMŽALE
LJUBLJANSKA 72, 1230 DOMŽALE
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS
OD PONEDELJKA DO PETKA 7.30-19.30
SOBOTA 7.30-13.00
SOBOTA, NEDELJA IN PRAZNIKI 9.00-12.00
(01) 777 02 50
LEKARNA.DOMZALE@MESTNELEKARNE.SI

POTRJENI REBALANS PRORAČUNA 2023 IN OBČINSKI NAGRAJENCI ZA 2022

Domžalske občinske svetnice in svetniki so se v četrtek, 16. marca 2023, sestali na 4. redni seji Občinskega sveta Občine Domžale, na kateri so obravnavali sedem točk dnevnega reda, med drugim so sprejeli rebalans proračuna za leto 2023, potrdili pa so tudi letošnje občinske nagrajence. Sejo je vodila županja mag. Renata Kosec.

Miha Ulčar
Foto: Rok Majhenič

V prvi točki – Volitve in imenovanja so svetniki obravnavali in potrdili predlog za imenovanje predstavnikov Občine Domžale v svetih javnih zavodov, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Domžale, obravnavali in potrdili predlog za imenovanje Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Občini Domžale ter obravnavali in potrdili predloga županje za imenovanje predstavnikov Občine Domžale v svet Knjižnice Domžale.

Pod to točko dnevnega reda je potekala pestra razprava, saj so svetniki Matej Oražem (LMO), Fani Rožič Novak (NSi), Robert Hrovat (SDS), Tomaž Deželak (SDS) in Adis Škrijelj (SD) opozorili, da Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (KVIAZ) pri pripravi predlogov za imenovanje predstavnikov Občine Domžale v svetih javnih zavodov ni upoštevala želje svetniških skupin, ki so zastopane v občinskem svetu, saj se porazdelitev ni upoštevala po dosedanji matematični formuli, s katero so porazdelili število mest v svetih javnih zavodov za posamezno svetniško skupino glede na volilni rezultat oziro-

ma število izvoljenih svetnikov, ki jih ima v občinskem svetu. Hrovat je ob tem opozoril, da imajo nekatere svetniške skupine več predstavnikov v svetih javnih zavodov, kot jim po razrezu pripada, druge pa manj. Dodal je, da sta se v preteklih mandatih vedno upoštevala razrez in strokovnost kandidatov. Upa in želi si, da bi se takšna praksa iz preteklosti nadaljevala tudi v prihodnje.

V razpravi je sodeloval tudi Borut Ernestl (LRK), ki je sam tudi član KVIAZ-a. Povedal je, da so bili na seji te komisije predlogi soglasno potrjeni. V zvezi s strokovnostjo kandidatov pa je povedal, da komisija ne prejme nobenih podatkov o izobrazbi kandidatov, ki so navedeni v predlogih svetniških skupin, temveč samo ime in priimek kandidata ter njegovo soglasje. Ob tem je še izpostavil, da so pri posredovanih predlogih manjkala nekatere soglasja kandidatov. V zvezi s strokovnostjo se je oglašil še Tomaž Deželak (SDS), ki je povedal, da je KVIAZ strokovni organ, ki ugotavlja odgovornost in da lahko člani vsakega kandidata pozovejo, da se izjasni o izobrazbi in podobnih stvareh. Robert Hrovat (SDS) pa je dodal, da če njihova svetniška skupina posreduje ime posameznega kandidata, to pomeni, da je ta kompetenten.

V razpravo se je vključila tudi županja mag. Renata Kosec, ki je povedala, da je zelo zanimivo, da je največ predlogov kandidatov prispelo za štiri javne zavode, in sicer za Za-

vod za šport in rekreacijo Domžale, Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Knjižnico Domžale in Center za zaščito in reševanje Domžale, medtem ko za svete vrtce in šol ni bilo dovolj predlogov.

Občinski svet je na glasovanju potrdil predlagane sklepe o predlogih kandidatov za predstavnike v svetih javnih zavodov, katerih ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Občina Domžale, in Svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Občini Domžale.

Sklep o podelitvi priznanj Občine Domžale za leto 2022

Predlog sklepa o podelitvi priznanj Občine Domžale je predstavil Matej Primožič, predsednik Odbora za občinska priznanja, proslave in prireditve. Na razpis za podelitev priznanj Občine Domžale za leto 2022, ki je bil objavljen v glasilu Slamnik, je do konca januarja 2023 prispelo 19 predlogov za priznanja Občine Domžale, od tega en predlog za naziv častnega občana, dva predloga za zlato plaketo, pet predlogov za srebrno plaketo, šest predlogov za bronasto plaketo in pet predlogov za nagrado Občine Domžale. Prispelo predlogov je na svoji seji pregledal Odbor za občinska priznanja, proslave in prireditve in za občinski svet pripravil predlog prejemanj priznanj Občine Domžale za leto 2022, z obrazložitvami predlagateljev. Člani odbora so se zavedali, da so vsi predlagani kandidati s svojim

delom oziroma prispevkom na različnih področjih pripomogli h kvalitetnejšemu življenju v občini, zato so s tehtnim preudarkom in vesplošno prepoznavnostjo posameznika ali društva pripravili predlog letošnjih prejemanj priznanj. V skladu s 5. odstavkom 13. člena odloka je odbor pridobil soglasja h kandidaturi od vseh predlaganih prejemanj priznanj. Primožič je še povedal, da odbor predlaga novega častnega občana Matjaža Brojana in da so s strani vseh predlaganih kandidatov za občinska priznanja in nagrade prejeli soglasja.

Občinski svet je sprejel naslednje sklepe:

1. Občina Domžale podeli naziv častni občan Občine Domžale Matjažu Brojanu za svoje življenjsko delo na področju ohranjanja kulturne dediščine ter novinarsko delo.
2. Občina Domžale podeli zlato plaketo Občine Domžale Mihi Koscu za življenjsko delo na področju športa, posebej smučarskega športa in izdajo Almanaha SD Domžale.
3. Občina Domžale podeli srebrno plaketo Občine Domžale Moškemu pevskemu zboru Radomlje ob 50-letnici aktivnega delovanja in bogatenja kulturne dejavnosti v krajevni skupnosti, občini, državi in tujini.
4. Občina Domžale podeli srebrno plaketo Občine Domžale Danijeli Šraj za dolgoletno ustvarjalno delo na kulturnem področju in prostovoljstvo v KS Radomlje.
5. Občina Domžale podeli bronasto plaketo Občine Domžale Romanu Kosu za prispevek k ohranjanju kulturne dediščine, posebej slamnikarstva.
6. Občina Domžale podeli bronasto plaketo Občine Domžale Mariji Skok za dolgoletno srčno in prizadevno delo v Društvu upokojencev Vir ter opravljanju prostovoljskega delo v drugih društvih.
7. Občina Domžale podeli bronasto plaketo Občine Domžale Matjažu Pavovcu za izjemno delo v Smučarskem klub Ihan in pri razvoju biatlona v Sloveniji.
8. Občina Domžale podeli Nagrado Občine Domžale Tatjani Horjak za požrtvovalno delo na področju kulture, predvsem Mešanega zbora Klas Groblje in Krajevni skupnosti Jarše-Rodica.
9. Občina Domžale podeli Nagrado Občine Domžale Darku Flisu za športno dejavnost in promocijo Občine Domžale.
10. Občina Domžale podeli Nagrado Občine Domžale Športno reaktivnemu društvu Konfin Sve Ta Trojica ob 30-letnici uspešnega dela, predvsem pri ohranjanju dediščine in uveljavljanju prostovoljstva.
11. Občina Domžale podeli Nagrado Občine Domžale Jožetu Kraglju za izjemno požrtvovalno delo v Kulturnem društvu foto kino in video kluba Mavrica Radomlje.
12. Občina Domžale podeli Nagrado Občine Domžale Tadeju Stra-

žarju za dolgoletno požrtvovalno delo v Kulturnem društvu Miran Jarc Škocjan in Godbi Domžale.

Odlok o spremembi Odloka o Proračunu Občine Domžale za leto 2023 – skrajšani postopek in Dopolnitev načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem občine za leti 2022 in 2023

Gradivo za to točko dnevnega reda je svetnikom predstavila mag. Marjeta Podpeskar Omahen, vodja oddelka za finance in gospodarstvo. Povedala je, da predlog rebalansa proračuna vključuje investicije, ki so se ob koncu prejšnjega mandata ustavile ter nove aktivnosti, novi večletni projekti, ki jih bodo izvedli v prihodnjih letih. Prav tako z rebalansom proračuna dodatna sredstva prejmejo področja prometa, prometne infrastrukture in komunikacij, področje izobraževanja in področje kulture, športa in nevladnih organizacij. V predlogu rebalansa so zagotovljena tudi sredstva za dežurnega zobozdravnika za otroke in odrasle, da bo lahko občankam in občanom na voljo v Zdravstvenem domu Domžale tudi za vikend. Prihodki se v rebalansu povečujejo z 32 milijonov evrov na 35 milijonov evrov, kar je po njenih besedah posledica povprečnin oziroma dohodnine. Povečujejo se tudi odhodki proračuna, in sicer s 37 milijonov evrov na 45 milijonov evrov pa se bo poravnal z denarnimi sredstvi s 1. 1. 2023.

V razpravi je najprej sodeloval Matej Oražem (LMO), ki je povedal, da je nad predlaganimi proračunom razočaran, saj je pričakoval večje spremembe ter več projektov in da pogreša strateške usmeritve. Povedal je še, da v zadnjih mandatih ni bilo veliko narejenega, prav tako se ni veliko zapravljal. S predlogom rebalansa proračuna za leto 2023 bodo naredili eno tretjino proračuna minusa, zato predloga ne bo podprl. V nadaljevanju je izpostavil še prenavo pisarne županje in pa tudi umetniško stensko delo, ki se nahaja v tej pisarni, ter pozval, da se jo zaščiti.

Da proračun ni zastavljen dovolj prodorno in da se preveč troši, je v razpravi izpostavil Tomaž Deželak (SDS), ki se je v nadaljevanju dotaknil več proračunskih postavk, ki so po njegovih besedah občutno previsoke. Mag. Majda Pučnik (SDS) je povedala, da takšnega rebalansa proračuna ne more potrditi, saj izvzema najbolj ranljive skupine, to je gradnja doma za ostarele in zdravstveni dom. Mag. Bojan Arh (Gibanje Svoboda) je povedal, da kot svetnik ocenjuje, da je ta predlog rebalansa proračuna razvojno naravn, saj upošteva tiste projekte, ki so nujne za Domžale.

Občinski svet je po razpravi potrdil Odlok o spremembi Odloka o Proračunu Občine Domžale za leto 2023. Potrdil je tudi Načrt razvojnih programov za obdobje 2023 do 2026 in Dopolnitev načrta ravnanja z nepremičnim premoženjem občine za leti 2022 in 2023.

OBIŠČITE NAŠ SALON VOZIL KIA
in se prijavite na testno vožnjo.

☎ 031 395 395

Čufarjeva ulica 24, Vir, DOMŽALE

www.veitteam.si

Predlog letnega izvedbenega programa kulture in predlog letnega programa športa Občine Domžale

Obrazložitev obeh predlogov je podala Kristina Slapar, vodja oddelka za družbene dejavnosti, ki je povedala, se program kulture udejanja preko programov javnih zavodov, javnega sklada, javnih razpisov za sofinanciranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Javni interes za kulturo v občini pa se uresničuje z zagotavljanjem pogojev za kulturno ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin, kulturno raznolikost in slovensko kulturno identiteto. Javni interes za kulturo se uresničuje tudi z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne in druge kulturne infrastrukture. Največji delež sredstev je namenjen javnim zavodom, Knjižnici Domžale in Kulturnemu domu Franca Bernika Domžale ter Javnemu skladu RS za kulturne dejavnosti, območne izpostave Domžale. Za sofinanciranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov preko javnih razpisov, je namenjenih skoraj 7,5 odstotka vseh sredstev, skoraj 6 odstotkov

pa za investicije, investicijsko vzdrževanje infrastrukture na področju kulture in kulturni dediščini.

V zvezi s programom športa je Slaparjeva izpostavila, da so v predlogu rebalansa proračuna Občine Domžale za leto 2023 povečana sredstva za investicijsko vzdrževanje športnih objektov v občini, ki predstavljajo nekaj več kot 48 odstotkov vseh sredstev. Za objekte v lasti občine se sredstva namenijo za posamezno investicijo, za sofinanciranje drugih športnih objektov in opreme ter parkov pa je objavljen razpis za njuna in investicijsko vzdrževalna dela. Občina zagotavlja tudi potrebna finančna sredstva za izvedbo 10-urnega plavalnega tečaja za prve razrede osnovnih šol v okviru programa Naučimo se plavati. Tudi v letu 2023 se sredstva namenijo za izgradnjo otroških in športnih igrišč. Del sredstev pa je namenjen tudi za pripravo strokovnih podlag, na osnovi katerih bo pripravljena večletna strategija razvoja športa v občini.

Sprejeli so še sklep o ukinitvi statusa javnega dobra, sledila so svetniška vprašanja, pobude in predlogi. □

Vprašanja, pobude in predlogi občinskih svetnic in svetnikov

VPRAŠANJE v zvezi s širitvijo zdravstvenega doma (zaporedna številka 8)

POSREDOVAL: Matej Oražem (LMO) na seji 16. 2. 2023

VSEBINA: Med volilno kampanjo nismo izvedeli veliko o tem, na kakšen način se bosta nova županja in njena lista lotila nekaterih ključnih problemov naše občine, zato želim na tiste projekte, ki sem jih sam med kampanjo poznal kot ključne in največkrat izpostavljene s strani občank in občanov v sklopu teh vprašanj ponovno opozoriti ter izvedeti, kako bo Občina Domžale v aktualnem mandatu reševala nekatere ključne problematike. Vsekakor je na prvem mestu širitev Zdravstvenega doma Domžale, kjer je bila cena že pred inflacijsko krizo (tako kot bojda zaradi naslednje ladje v Sueškem prekopu) izjemno visoka, zato so občani upravičeno zaskrbljeni, kako drag bo ta projekt šele zdaj, kajti optimalni časi za takšne investicije so žal mimo. Minil je tudi čas razpisov za pridobitev sofinanciranja! Prav tako sem prejel informacije, da so nekatere projektne rešitve težavne ali pa skoraj neizvedljive, kar bi lahko kazalo tudi na slabo pripravljeno projektno dokumentacijo in slabo premišljen projekt. Zato me zanima: kaj se dogaja s projektom prenove in razširitve ZD Domžale? Ali se bo uprava lotila revidiranja projekta in v kakšnem obsegu? Je lokacija v samem centru, z izrazito prometno problematiko (parkiranje, otežen dostop), dokončna? Kako bo potekalo financiranje, ali je mogoče sofinanciranje s strani države oziroma evropskih sredstev? Kdaj si po mnenju vodstva občine lahko občanke in občani obetamo obisk še kako potrebnega razširjenega Zdravstvenega doma Domžale, torej jasno zavezo, do kdaj bo projekt zaključen?

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA: županja

VSEBINA ODGOVORA: Za projekt širitve ZD Domžale in gradnjo podzemne garaže je pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje. Izdelana je PZI projektna dokumentacija, z izjemo izkopa ter zaščite

gradbene jame. Iz pridobljene analize namreč izhaja, da je zaradi velike količine podzemne vode potreben drugačen način varovanja gradbene jame, zaradi česar so se pogoji gradnje in pridobitev dovoljenj nekoliko spremenili. Trenutno poteka predhodni postopek presoje vplivov na okolje. V nadaljevanju bo potrebna sprememba gradbenega dovoljenja. Če po zaključnem predhodnem postopku presoje vplivov na okolje le-ta ne bo potrebna, bo naslednji korak novelacija investicijskega programa, sledi podpis medobčinske pogodbe o izvedbi investicije ter izvedba javnega razpisa za izbor izvajalca del. Investitorice projekta so vse občine, soustanoviteljice zavoda ZD Domžale, se pravi Občina Domžale, Občina Mengeš, Občina Lukovica, Občina Moravče in Občina Trzin, po deležih solastništva. Predstavniki vseh petih občin so tudi vključeni v gradbeni odbor, ki se redno sestaja. Na ministrstvu za zdravje nadaljujejo s postopki, potrebnimi za realizacijo zavez iz Zakona o zagotavljanju finančnih sredstev za investicije v slovensko zdravstvo v letih 2021 do 2031. V okviru tega se do konca marca načrtuje nov javni razpis za sofinanciranje investicij na primarni ravni zdravstvenega varstva v RS. Seveda bomo sledili tudi drugim morebitnim razpisom in iz tega naslova poskušali pridobiti čim več nepovratnih sredstev.

Po trenutno veljavnem terminskem planu naj bi bil projekt zaključen do konca leta 2026.

VPRAŠANJE v zvezi z zemljišči bivše farme Ihan (zaporedna številka 37)

POSREDOVAL: mag. Tomaž Deželak (SDS) na seji dne, 16. 2. 2023

VSEBINA: Prosim, da občina pridobi informacijo, kakšno stanje je na zemljiščih bivše Farne Ihan in kaj se tam dogaja, glede na to, da je občina solastnica enega zemljišča, ki ključno zasega v te parcele.

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA: županja

VSEBINA ODGOVORA: Skladno z veljavnim Občinskim prostorskim načrtom Občine Domžale (Urad-

ni vestnik št. 10/18; OPN) območje Farne Ihan obsega enoti urejanja prostora IH-22 in IH-23, ki imata opredeljeno namensko rabo prostora Gospodarske cone (IG). Za območje je predvidena izdelava občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN), ki še ni v pripravi. Za aktivacijo območja je obvezna navezava na državno cestno omrežje oziroma izvedba avtocestnega priključka Študa ter povezovalne ceste. Za novo prometno omrežje je prav tako treba izdelati prostorski izvedbeni akt. Občina Domžale je lastnica zemljišča parc. št. 561/23 k. o. Ihan. V postopku priprave OPPN se bo določila nova parcelacija zemljišč, ki bo zajemala vsa zemljišča na območju OPPN. Podlaga za izgradnjo prometne in komunalne infrastrukture bo pogodba o komunalnem opremljanju območja, ki bo sklenjena med lastniki ter Občino Domžale.

VPRAŠANJE v zvezi vodovodom za vse občane (zaporedna številka 43)

POSREDOVALA: Matej Oražem (LMO) in Peregrin Stegnar (NSI) na seji 16. 2. 2023

VSEBINA: Sliši se komaj verjetno, vendar nekateri občani naše občine še vedno nimajo dostopa do tekoče pitne vode (npr. Brdo nad Ihanom). Kdaj lahko pričakujemo, da bodo vsi prebivalci naše občine priključeni na primerno vodovodno omrežje?

Teško vode oziroma vodovoda še vedno nimajo v kraju Brdo nad Ihanom, Goropeče ... Sprašujem, kdaj bodo naši občani v teh krajih oziroma zaselkih dobili tekočo pitno vodo (vodovod)?

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA: županja

VSEBINA ODGOVORA: Nekaj objektov na območju Brda oziroma na območju Goropeč ni priključenih na javni vodovod. Oskrba z vodo na območju občine Domžale je večinoma urejena iz javnega vodovodnega omrežja. Izjema so le posamezni višje ležeči zaselki, ki se oskrbujejo z vodo s kapnicami oziroma iz lokalnih vodovodnih zajetij. Za oskrbo z vodo na območju Goropeč je bilo v pre-

teklih letih preučeni več variant. Poleg oskrbe s pitno vodo iz domžalskega vodovodnega sistema je bila obdelana tudi varianta oskrbe z vodo iz vodovodnega sistema v občini Dol pri Ljubljani. Možni priklopi teh objektov so trije, in sicer:

- dovod vode iz obstoječega omrežja pri Dobovljah,
- dovod vode iz vodovodnega sistema Brdo,
- dovod vode iz vodovodnega sistema Vinje (občina Dol pri Ljubljani).

Vse variante so bile podrobneje obdelane v idejnih zasnovah. Na osnovi analize stroškov za izvedbo posamezne variante je bila v okviru izdelave investicijske dokumentacije DIIP v letu 2008 kot najprimernejša izbrana varianta z dovodom vode iz obstoječega omrežja pri Dobovljah. Za ureditev oskrbe z vodo je bila predvidena obnova obstoječega vodovoda od obstoječega omrežja do objektov na območju Okla v dolžini 650 m ter izgradnja novega cevovoda med Oklim in Goropečami ter na območju Goropeč v dolžini 1650 m. Ocenjena vrednost izgradnje projekta po izbrani varianti je znašala 451.440 evrov z vključenim DDV. Županja Domžal mag. Renata Koscec bo začela pogovore s sosednjo občino Dol pri Ljubljani oziroma z županom Željkom Savičem. Obravnavala bosta tudi možnost priključitve objektov na Goropečah na vodovodni sistem občine Dol pri Ljubljani. Od izdelave idejnih zasnov in investicijske dokumentacije je namreč minilo že nekaj let in smiselno je ponovno preučiti vse vidike priključevanja, upoštevaje tudi vidik morebitnih vlaganj in izboljšav v vodovodno infrastrukturo sosednje občine Dol pri Ljubljani, ki bi posledično lahko vplivala tudi na vrednost naše investicije.

VPRAŠANJE: neizvajanje pluzenja v KS Dob in Krtina (zaporedna številka 23)

POSREDOVAL: Gregor Horvatič (Gibanje Svoboda) na seji 16. 2. 2023

VSEBINA: Pluzenje bankine ob magistralni cesti v Želodniku, parkiriš-

ča pri KS Dob in pri cerkvi sv. Martina v Dobu. S KS Dob so me obvestili, da se po sneženju te površine niso čistile, zato postavljam svetniško vprašanje, kdo skrbi za to in zakaj je do tega prišlo? Prav tako me je za enak problem opozorilo vodstvo šole OŠ Dob, in sicer pri čiščenju pločnikov pri OŠ Dob?

PRIPRAVLJALKA ODGOVORA: županja

VSEBINA ODGOVORA: Javne ceste se delijo na državne in občinske ceste. Državne ceste so v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa v lasti občin. Regionalna cesta R2 Želodnik–Domžale je v upravljanju Direkcije RS za infrastrukturo. Redno vzdrževanje državnih cest je obvezna gospodarska javna služba državnega pomena. Zakon o cestah določa, da občine v naselju redno vzdržujejo prometne površine, objekte in naprave na cestnem zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja. Namen zagotavljanja obvezne gospodarske javne službe v zimskem času je, da se na vseh javnih in kategoriziranih cestah zagotovi prevoznost, pluženje in posipanje cest, ter dovolj varno odvijanje prometa za vse udeležence v cestnem prometu. Opravljanje obvezne gospodarske javne službe pluženje in posipanje cest se opravlja na podlagi Pravilnika o vzdrževanju cest in operativnega plana. Istočasno Pravilnik o vzdrževanju cest določa, da se mora na peščevih površinah zagotoviti v času od 5.00 do 22.00 'le' dostopnost do objektov javne rabe, kar pa je bilo zagotovljeno. Zmotno je prepričanje, da morajo biti pločniki očiščeni po celotni širini. Torej pojasnujemo, da se najprej zagotavlja prevoznost cest in nato šele dostopnost do vseh ostalih peščevih površin. Istočasno vas tudi seznanjamo, da smo od izvajalca pluženja dobili informacijo, da nekateri kraji ne pustijo pluženja cestišča (tudi pločnika) mimo svojih hiš. O zadevi je bila seznanjena tudi OŠ Dob. Parkirišča pri KS Dob in pri cerkvi sv. Martina v Dobu niso javna parkirišča v lasti občine Domžale. Gre za površine, ki so v lasti vsakokratnih etažnih lastnikov in lasti Župnije Dob. Za pluženje teh površin morajo poskrbeti lastniki sami.

DRUŠTVA

Kronika domžalskih poklicnih gasilcev

Od 18. 2. do 23. 3. 2023

Marec nam je prinesel kar precej intervencij, zato se žal po optimističnem februarjem upadu število posredovanj ponovno povečuje in približuje povprečju več kot ene intervencije na dan. V obdobju, ki ga opredeljuje podnaslov, smo prejeli 38 klicev s številke 112. Več kot polovica jih je bila v poznem popoldanskem in zgodnjem večernem času. Garaž nismo zapuščali med pol desetov zvečer in šesto zjutraj.

Med desetimi požari, zaradi katerih so nas aktivirali, še najbolj izstopata požar delovnega stroja v papirnici Količevu, ter ogenj, ki je zajel ostrešje opuščena mlina na Homcu. Dokaj sušno obdobje se kaže tudi tako, da v naravi hitreje zagori trava in podrast. Praviloma je vedno prisoten tudi človeški dejavnik. Sodelovali smo pri gašenju cipres na Homcu, pogasili podrast pri gradu Črnelo in zabojnik v Domžalah ter opravili nadzor kurjenja pri Depali vasi in Ihanu. Na avtocesti se je zaradi okvar motorjev močno pokazalo iz dveh tovornih vozil.

Posredovali smo v štirinajstih prometnih nesrečah, štirih na avtocesti. Poleg voznikov in sopotnikov v vozilih med udeleženci beležimo še tri posameznike, in sicer kolesarja v grobljskem drevoredu, ki je kraj nesreče zapustil pred našim prihodom, lažje poškodovanega otroka, v katerega je trčilo osebno vozilo na Krtini, ter starejšega voznika skiroja, ki je padel v Domžalah. V ostalih prometnih nesrečah vozil je bilo poškodovanih sedem oseb.

Na pomoč smo priskočili pri izlivu vode v kleti stanovanjske hiše v Šentpavlu ter pri odpiranju trojih vrat, vseh v Domžalah. 90-letni stanovalki smo zaplet zaradi izgubljenega ključa rešili kar s pomočjo avtolestve, s katero smo prek balkona vstopili v stanovanje ter ji vrata odprli od znotraj. Odzvali smo se ob delovni nesreči v Trzinu, kjer je delavec z viličarjem zadel sredinsko podporno nogo regala, na katerem so bile naložene tisočlitrske cisterne. Regal smo stabilizirali, poškodovanih ni bilo in tudi ni prišlo do izpusta nevarnih snovi.

Štirikrat smo pomagali reševalcem NMP Domžale pri oskrbi in prenosu obolelih oseb. Odzvali smo se tudi na klic ob srčnem zastoj občana na težje dostopnem gozdnem terenu ob avtocesti. Žal napori vseh intervencijskih služb niso zadoščali, pokojnika smo lahko le še prenesli do ceste in predali pogrebni službi. Na območju občin Domžale, Moravče, Lukovica in Trzin, ki ga pokrivamo kot gasilska enota širšega pomena, se tudi precej redko pripeti, da smo pozvani za pomoč ob nesreči jadralskega padalca. Na prvi pomladni dan je padalec pri Dešnu nad Moravčami zaradi težav z odpiranjem padala trčil v drevo in padel na tla z višine okoli šestih metrov ter se huje poškodoval. Skupaj z reševalci NMP smo ponesrečenca oskrbeli in ga prenesli do reševalnega vozila.

Maškare so odganjale zimo

Člani Medobčinskega društva Sožitje, Mengeš, smo se na ponedeljek popoldan pred pustnim torkom zbrali v diskoteki Šporn v Radomljah.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO SOŽITJE, MENGEŠ Dve leti smo imeli pustovanje prek zooma, vendar je popolnoma drugače, ko smo se srečali v živo. Kar nekaj članov se je preobrazilo v pustne šeme, ki so odganjale dolgo in mrzlo zimo. Med njimi so bili netopir, medved, klovn, ninja, kavboj, čarovnice, kraljične, Pika Nogavička, gospe v zrelih letih, ciganka in še kdo. Veselo druženje je trajalo do zgodnjega večera. DJ David nam je vrtel zabavno glasbo, ob kateri smo se veselo vrteli in plesali. Vmes smo se sladkali

s sladkimi krofi in si gasili žejo s kokolo, fanto in vodo. Posebna komisija si je strokovno ogledala vse maske ter imela težko delo pri izboru najboljših treh. Na koncu so nagrade za najboljšo masko dobili netopir, medved in klovn, tolažilno pa skupinska maska babica-mama-vnuk. Čas je prehitro minil. Najlepša hvala Lidlu za donacijo krofov in nagrade ter Cirilu Cerarju, ki nam že vrsto let z veseljem odpre vrata diskoteke, da skupaj priključimo pomlad.

METKA MESTEK

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE

Obveščamo

svoje člane, da se je vodstvo odločilo, da v letu 2023 sofinancira letne karte za obisk Arboretuma Volčji Potok v višini 10 evrov. Ob nakupu letne karte morajo člani predložiti člansko izkaznico, iz katere je razvidno, da imajo plačano članarino za leto 2023 in so redni člani MDI Domžale.

Obenem pa vas obveščamo, da ima društvo na razpolago lasten apartma v Izoli, ki ga tedensko koristijo vsi naši člani skozi vse leto.

70 vreč za 70 let

Začelo se je leta 1953. Od takrat je Rod skalnih taborov sprejel veliko novih tabornikov, kupil veliko novih šotorov in ves čas širil veselje, znanje in seveda taborniški duh.

TABORNIKI Letošnje leto naš rod praznuje že 70 let, ob tej priložnosti smo se odločili, da organiziramo sedem večjih akcij. Prva v vrsti je bila čistilna akcija, ki je potekala v soboto, 4. marca, naš cilj je bil nabrati 70 vreč smeti za 70 let rodu.

Vodniki smo se zbrali pred vsemi osnovnimi šolami, ki predstavljajo del RSTja, OŠ Domžale, Rodica, Vencija Perka, Ihan in Trzin. Objavljeni so bili vsi člani, od najmlaj-

ših pa vse do najbolj izkušenih, njihove družine, prijatelji in vsi mimoideči. Za vsakega, ki se je udeležil akcije, smo imeli pripravljeno vrečo za smeti, rokavice, smernice, kam lahko grejo po smeti, in nekaj sladkega za motivacijo.

Naša prva velika akcija ob 70-letnici je bila uspešna, nabrali smo veliko smeti in s tem vsaj malo pomladali Domžale in okolico.

LOTI RUGELJ

Na Rovah priklicali pomlad

Lanski premierni spust gregorčkov na Rovah je požel veliko pohval, zato smo se v TKD Rova odločili, da lučke malih otroških umetnin postanejo tradicionalne.

TKD ROVA A pred samo akcijo spuščanja smo morali gregorčke naprej ustvariti. Letos je na pomoč priskočil Branko Urbanija iz mizarske delavnice Urbanija in nam pripravil makete ladij, ki so jih otroci na sobotni delavnici, 4. marca, okrasili. Nanje so narisali ptičke in srčke, kot se za slovenski praznik zaljubljenih spodobi, jim naredili trakove, perlice, coške, bleščice in pisane rožice. Izpod otroških rok so nastale pristrčne lepote, ki so bile pripravljene na plovbo. V četrtek smo se sicer ustrašili napovedanih dežnih kapelj in spust prestavili, a smo ga na nedeljsko gregorjevo, 12. marca, uspešno izvedli. Z nekaj uvodnimi besedami smo plavajoče skulpture pozdravili, nato pa sta jim živahni Jakob Kokalj s harmoniko in Vita Urbanija s pomladno pesmijo pomahala v slovo.

Otroci so se zgrnili na brežino Rovščice, prižigali svečke ter navdušeno vriskali, ko so njihove ladijce hitelo po brzicah do gasilca, ki jih je ulovil in spravil na varno. Naš klic z lučjo je pomlad, ki nas že razvaja z nežnim cvetjem, s petjem ptic in z vedno višjimi temperaturami, tako zagotovo uslišala.

AMU
Foto: RK, AMU, PM, ZS

Tudi v letu 2023 skupaj in prijetno

Krajevna organizacija borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Dob, Krtina se je na zboru članstva sestala 15. marca 2023, pregledala v letu 2022 opravljeno delo, se dogovorila za delo v letu 2023, obravnavala pa tudi dokumente, ki naj bi jih skupščina Združenja borcev za vrednote nob občine domžale obravnavala in sprejela do konca marca 2023.

KO BORCEV ZA VREDNOTE NARODNOOSVOBODILNEGA BOJA DOB, KRTINA Po pozdravu in minuti molka, ki smo jo namenili umrlim članicam in članom, so udeleženci, od skupaj 90 članov in članic jih je bilo na zboru prisotnih več kot polovica, prisluhnili predsednici, ki jih je seznanila z delom v letu 2022, prvem letu po strogih omejitvah zaradi covid-19. Ugotovili smo, da je bilo prijetno pri obisku Kočevja ter njegovih zanimivosti in znamenitosti, pa tudi obiska Primorske, združenega s

dnika sveta KS Krtina dr. Boštjana Šumiga, ter pozdrava Društva upokojencev Naš Dom Dob, Tatjane Gregorin. Po sprejemu programa in finančnega plana za leto 2023, kjer smo zapisali podobne prioritete naloge kot v dosedanjih letih, smo po daljši uvodni informaciji oblikovali stališča do gradiva za skupščino Združenja borcev za vrednote NOB občine Domžale, pri čemer smo tudi upoštevali stališče izrednega zbora članov, potrdili spremembe in dopolnitve novega statuta in soglasno podprli tudi kandidate za

prisotnostjo na državni slovesnosti ob obletnici priključitve Primorske k matični domovini in Portorožu se radi spominjamo. Ob prazniku KS Dob smo pripravili slovesnost na Hrastovcu, se s komemoracijo poklonili umrlim ob dnevu spomina na mrtve in ob tem prazniku okrasili spominska obeležja na območju KS Dob in Krtina. Skrbeli smo za ureditev spominskih obeležij in njihove okolice, radi pa smo se udeleževali tudi slovesnosti ob različnih obletnicah dogodkov iz NOB. Ob tem je zanimivo, da večina članov KO za vrednote NOB Dob, Krtina sodeluje tudi s krajevnima skupnostma ter v društvih in organizacijah in tudi tam krepijo pozitivne vrednote. Veseli smo bili besed o tudi prihodnjem sodelovanju novega predse-

vodstva združenja. Določili smo tudi devet delegatov za skupščino ter njihove namestnike. Podana je bila tudi informacija o našem sodelovanju pri praznovanju 800-letnice prve omembe našega kraja Dob. Zbor članov se je zaključil z voščilom in nageljčki članicam ob 8. marcu in materinskem dnevu ter prijetnem druženju.

Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Dob, Krtina se za sodelovanje v letu 2022 iskreno zahvaljuje obema vodstvom KS – Dob in Krtina, Osnovni šoli Dob ter Domžalskim rogistom in pevskeemu zboru Turistično-rekreativnega društva Turnše Češenik, hkrati pa hvala vsem članom in članicam za njihov prispevek k dobremu delu organizacije.

VERA VOJSKA

V Radomljah pozdravili gregorjevo

Gregorjevo je praznik, ki ga obeležujemo 12. marca, ko goduje sv. Gregor.

TURISTIČNO DRUŠTVO RADOMLJE Gre za običaj, ki predstavlja prihod pomladi, saj je bil po starem koledarju prav ta dan prvi spomladanski. Prav tako pa pravimo, da se na gregorjevo 'ptički ženijo' in smo ta praznik vzeli za naš dan zaljubljenec.

Na predvečer gregorjevega, praznika zaljubljenec in prihajajoče pomladi, smo tako po starem običaju tudi v Radomljah 'luč v vodo vrgli'. Kajti, dan postaja vse daljši in zvečer ne bo več treba delati pri luči ... kot so morali nekdanji rokodelci, ki so se veselili tega praznika in prihoda pomladi v vasi in kraje. Ta običaj sicer pozna marsikje po Evropi, a sam izraz gregorjevo se je uveljavil šele v zadnji tretjini 20. stoletja. In ker v Radomljah radi ohranjamo stare običaje in tradicije, še več, jih tudi z veseljem obujamo in prenašamo na mlajše generacije, smo se po uvodni delavnici v Kulturnem domu Radomlje, kjer smo gregorčke izdelovali, nato skupaj zbrali pri mostu pri Kraljevem mlinu, kjer je ob 18.01 sledil spust ladjic. Zbrala se je res lepa množica ljudi, pridružila pa se nam je tudi predsednica Republike Slovenije in Radomljanka **Nataša Pirc Musar**.

»Pohvaliti moram odlično organizacijo Turističnega društva Radomlje, se zahvaliti za pomoč našim gasilcem (PGD Radomlje) in se posebej zahvaliti naši sokrajanke, predsednici Nataši Pirc Musar, ki se je nam je pridružila in s tem resnično polepšala dogodek in nagradila naš trud. Tako smo v Radomljah na gregorjevo pokazali, da se krajani radi družimo in poveselimo. Na še veliko takih dogodkov,« je ob dogodku povedala **Sonja Jerman**, predsednica Krajevne skupnosti Radomlje.

Da je šlo za dogodek, v katerega se je vključil ves kraj in tudi druge organizacije, pa je potrdil tudi predsednik Turističnega društva Radomlje **Peter Zvonc**. »Na pobudo naše krajanke smo se letos odločili organizirati gregorjevo v Radomljah. V kraju je bilo včasih močno razvito obrtništvo. Vsakih par sto metrov je bila žaga, mlin ali pa kovač. Z industrializacijo so se te nekonkurenčne obrti izgubile v času. Vsak dela za svoje preživetje in če pravi pregovor, da iz te moke ne bo kruha, je bilo treba najti kaj drugega za lastno preživetje. Iz teh časov je ostala tradicija gregorjevega. Dan se je začel daljšati in obrtniki so lahko dlje delali brez dodatnih stroškov sveč in pozneje elektrike. Majhni čolnički s svečko posejo luč naprej po reki in tako razsvetljujejo kraj,« je spomnil na pomen tradicije za ohranjanje spomina na radomeljsko obrt.

V prejšnjih letih je bilo spuščanje gregorčkov na ribniku Črnelo, letos pa so opozorili na mrestenje žabic,

ki potrebujejo mir, zato se je dogodek preselil na most pri Kraljevem mlinu. Kot pravi, se je delavnice, kjer so izdelovali gregorčke iz ekoloških materialov in nato spusta gregorčkov udeležilo ravno prav obiskovalcev, med njimi tudi predsednica države, ki je ponosno spustila svojega gregorčka, ki se mu je pridružilo še nekaj sto ostalih gregorčkov. A brez skrbi, vse gregorčke so Radomljani za seboj tudi spravili. »Radomeljski gasilci so jih pri Kraljevem mlinu polovili in tako preprečili nepotrebno smetenje Mlinščice. Upamo, da bo gregorjevo v Radomljah postalo tradicionalno,« je ob tem še dodala predsednica Krajevne skupnosti Radomlje **Sonja Jerman**. Spomnila pa je tudi na to, da so ravno v teh dneh v Radomljah obudili vaški park oziroma Park prijateljstva, kot so ga nekoč že poimenovali, tako da lepo vabljeni na obisk, počitek ali prijetno druženje tudi tja.

MATEJA A. KEGEL
FOTO: BRANKA TIMPRAN

Proslava mednarodnega dneva materne jezika

Bošnjaško kulturno društvo Ruh je ob mednarodnem dnevu materne jezika organiziralo promocijo knjige *Zakaj molčiš, Hava?*

BOŠNJAŠKO KULTURNO DRUŠTVO RUH Bošnjaško kulturno društvo Ruh deluje v Domžalah že sedem let. Cilj društva je ohranjanje bošnjaške kulturne identitete in bosanskega jezika. Ob pomembnih kulturnih dnevih, kulturno društvo Ruh organizira književne večere, promocije knjig ter razna predavanja, mednarodni dan materne jezika pa tudi ni bil izjema. V soboto, 25. februarja 2023, je v prostorih Bošnjaškega kulturnega društva Ruh potekala pro-

tegnilo tudi pozornost Bošnjaškega kulturnega društva Ruh, ki pa se je odločilo, da jo iz slovenskega prevede v bosanski jezik. Prevod je opravila pisateljica Valerija Skrinjar-Tvrz, prevedeno knjigo z naslovom *Zašto šutiš, Hava?* pa je izdala bosanska založba Lijepa Riječ iz Tuzle. Soizdajatelj knjige je bilo Bošnjaško kulturno društvo Ruh.

Promocija knjige *Zašto šutiš, Hava?* je bil eden izmed največjih in najpomembnejših dogodkov Bošnjaškega

mocija knjige *Zakaj molčiš, Hava?*. Knjigo je napisala Selma Skenderović, ki je hčerka Bošnjakov s Kosova. Tej mladi avtorici je uspelo v petnajstih kratkih zgodbah opisati odraščanje najstniške deklice Hava, ki se je s svojo družino, v upanju na boljšo prihodnost, preselila v Slovenijo. Hava se sooča s predsodki, diskriminacijo in sovražnostjo, ki pa se jim mora postaviti nasproti.

Selma Skenderović je za svoje delo *Zakaj molčiš, Hava?* prejela glavno nagrado na Festivalu mlade literature Urška 2020, naslednje leto pa je bila ta knjiga med najbolj branihimi v Sloveniji. To literarno delo je pri-

ga kulturnega društva Ruh. Gostili so pisateljico Selmo Skenderović, Valerijo Skrinjar-Tvrz, pesnika in pisatelja Šima Ešića ter nekdanjega domžalskega nogometnega zvezdnika Senijada Ibričića. Zelo zanimiv program, ki se je dotaknil številnih problematičnih tem, ki so izpostavljene v knjigi, je vodil podpredsednik društva Seadin Korač. Ob zaključku formalnega dela promocije je predsednik društva Alem Kasumović podelil zahvale vsem prisotnim gostom. Po bučnem aplavzu je sledilo prijetno druženje ob številnih dobrotah.

DIN HAIRLAHOVIĆ
FOTO: LEJLA KORAČ

Pred zlatim jubilejem

Društvo podeželskih žena Domžale je v marcu pripravilo občni zbor, na katerem so članice pregledale v letu 2022 opravljeno delo, izvolile novo vodstvo ter se dogovorile za aktivnosti v letu 2023, hkrati pa že razmišljale o zlatem jubileju.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA DOMŽALE Čez dve leti bo namreč društvo praznovalo prvih petdeset let dela. Svoje srečanje so izkoristile tudi za krajše predavanje o oživiljanju ter se spomnile na 8. marec – dan žena.

Kot je povedala predsednica Sergija Šuštar, je leto 2022 pomenilo priložnost, da se spet srečujejo v večjem številu, da izmenjujejo izkušnje iz svojega dela, hkrati pa so leto obogatile tudi z izletom na Dolenjsko ter sodelovanjem z drugimi društvi podeželskih žena. Več kot dve leti so srečanja preprečevali ukrepi, povezani z virusom covid-19. Ta pa jim sko-

raj ni preprečeval, da se ne bi srečevale vsako prvo sredo v mesecu, da so se udeležile enega od izobraževalnih srečanj ter, tudi v sodelovanju z ljubljanskimi mlekarnami, pripravile miklavževanje. Volitve so prinesle zmanjšanje števila članic upravnega odbora, predsednica je ostala Sergija Šuštar, ki ji bosta pomagali podpredsednici Julijana Černivec in Tatjana Kastelic, ki je vodila občni zbor, tajnica bo Tina Košir, blagajničarka pa ostaja Rozalija Gaberšek. Prisotni so se iskreno zahvalili dosedanjim dolgoletni tajnici Mojci Hafner in vsem, ki so sodelovale v delu društva in jih po-

vabili, da tudi v prihodnje sodelujejo z njimi. Sprejeti program je podoben kot prejšnja leta: srečevanja za izmenjavo izkušenj in pomoč, strokovna ekskurzija, tečaj kuharstva, povečana skrb za pomoč starejšim članicam, ustvarjalne delavnice pa tudi sodelovanja z drugimi društvi, katerih predstavnice so pozdravile občni zbor in zaželele prijetno skupno delovanje. Izpostavljen je bil tudi problem sofinanciranja njihove dejavnosti, katerega osnova je sicer članarina. Ob tem so se zahvalile Krajevni skupnosti Dob za finančno pomoč.

Drugi del občnega zbora je bil namenjen problematiki oživiljanja in uporabi AED, kjer je uvodno informacijo podal Janez Ravnikar iz Prostovoljnega gasilskega društva Homec. Praktično je prikazal naše ravnanje, posebej opozoril na zunanjo masažo srca in pomen klicanja številke 112. Po vrsti vprašanj in zanimanju prisotnih za potrebno ravnanje pri nudenju prve pomoči so se dogovorili, da eno od delavnic še enkrat namenijo temu področju.

Sledilo je prijetno srečanje s kletpetom in pogledom že proti letu 2025, ko bodo pridna dekleta praznovala zlati jubilej svojega združenja in dela v Društvu podeželskih žena Domžale.

VERA VOJSKA

Novo vodstvo Društva podeželskih žena Domžale

Kako smo v Turističnem društvu Jarše Rodica klicali pomlad

Gregorjevo je praznik zaljubljenec, dan, ko se ptički ženijo.

TURISTIČNO DRUŠTVA JARŠE RODICA Marsikdo v naglici spregleda, da pozimi ptičja pesem utihne. Z gregorjevimi pa ptice spet pričnejo peti – označevati teritorij in svatovati. Po starih običajih so se morala samska dekleta na gregorjevo ozirati v nebo, kajti prva ptica, ki jo je dekleta na ta dan videlo, je naznanjala, kakšnega moža bo dobila. Ker so bili zapisovalci običajev površni, niso pustili podatka, kakšen bo njen mož, če bo najprej opazila vrabca, kaj bi ji prinesla taščica, zakaj le bi si želela liščka ali škranjčka, morda celo grlico ali goloba.

V povezavi z gregorjevimi pa je verjetno najbolj znan običaj, ko so na Gorenjskem, še na začetku 20. stoletja po potokih spuščali kose lesa z gorečimi oblanci, pozneje pa z gorečo svečo. S tem so sporočili, da bodo odslej lahko dlje časa delali pri dnevni svetlobi.

Na predvečer godu sv. Gregorja, 11. marca 2023, smo v organizaciji Turi-

stičnega društva Jarše Rodica, s pomočjo učencev in otrok okoliških šol in vrtcev 'vrgli luč v vodo', z željo, da bi ta odnesla stran zimo in priklicala pomlad. Letošnji gregorčki so bili izredno lepi in izvorni. Po Mali vodici v Zgornjih Jaršah so plule ladjice z morskimi psi, plavajoče hišice in druge umetnije, ki so jih ustvarili otroci.

Ker smo na običaj stikanja po grmovju in živih mejah, da bi našli ptico, kolač ali kakšno drugo dobroto, ki so jo tam pustili ptički, ki so že od jutra prhutali in žvrgoleli, kot svatje na gostiji, že nekoliko pozabili, smo v turističnem društvu za otroke in ostale obiskovalce, poskrbeli s sladkim pecivom in toplim čajem, postreženim kar na običajnih mizah. Morda pa se bodo ptički naslednje leto potrudili in skrili dobrote za razdovedne otroke tudi v grmovje.

ANA. A. COTMAN

DRUŠTVA

Pomladno dogajanje v domžalskem domu upokoencev

V začetku letošnjega leta je bilo v Domu upokoencev Domžale zelo slavnostno in praznično.

DOM UPOKOJENCEV DOMŽALE Kar nekaj njegovih stanovalcev je namreč obeležilo visok osebni jubilej. Stoti rojstni dan je praznovala gospa Julijana, kar 103. pa gospa Frančiška. Pa tudi gospod Franc ne zостаja prav dosti, letos je praznoval častitljivih 99 let. Direktorica doma mag. Nataša Zalokar je slavljencem čestitala ter jim zaželela še mnogo srečnih in zdravih let. Visokim jubilantom so v domu skupaj nazdravili in se poveselili z njimi, praznovanje pa je popestril nastop pevskega zbora zaposlenih Nova zarja.

Nato so se že začele priprave na mednarodni dan žensk in dan mučenikov. Na ustvarjalnih delavnicah so stanovalci poskrbeli, da je bil dom praznikoma primerno okrašen, 8. marca pa so stanovalke in zaposlene obdarili z vrtnicami. Na popoldanskem druženju so nastopili člani Folklornega društva Groblje, katerih ples ni nikogar pustil ravnodušnega. Stanovalcem so predstavili različne ljudske plese, od gorenjskih, koroških in dolenskih do prekmurskih. Vzdušje je bilo prešerno, zvoki melodij in petja pa so pobožali sleherno dušo.

Nastop Folklornega društva Groblje

Pomlad je že dodobra obiskala našo deželo. Na gregorjevo so se ženili ptički in začela so se spomladanska dela na domskem vrtu, česar so bili stanovalci, ki svoj čas zelo radi preživljajo v naravi ter ob urejanju vrta in skrbi zanj, zelo veseli. »Že zdaj je treba začeti s pripravami in delom na vrtu, če želimo uživati v pridelku, ki nam ga vsako leto zagotavljajo naše zelenjavne in zeliščne gredice. Kar pozneje pridelamo na vrtu, roma v našo domsko kuhinjo za pripravo različnih jedi,« je povedala mag. Nataša Zalokar.

Poleg tega so se stanovalke in stanovalci doma udeležili tudi koncerta ob materinskem dnevu, ki sta ga organizirala Društvo Lipa – Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale in Osnovna šola Dragomelj. Uživali so ob nastopih učencev osnovne šole, plesalcev Plesne šole Miki, citrarske skupine Notice ter citrark, kitaristov in članic literarnega Društva Lipa – U3ŽO Domžale. Po koncertu pa so si ogledali še razstavo ročnih del in Unicefovih punčk, ki je potekala v osnovnošolskih prostorih.

12. redni občni zbor

Leto 2022, v katerem so praznovali prvih deset let uspešnega dela in ga potrdili s slovesnim odprtjem čebelarke učilnice na prostem, bo čebelarjem iz Doba in Krtine ostalo posebej v lepem spominu.

ČEBELARSKO DRUŠTVO KRTINA DOB Učilnica na prostem in lepo urejena okolica pa tudi bližina Čebelarke poti so se pridružili v letu 2013 postavljenemu učnem čebelnjaku, vse pridobitve so že v veliko podporo izobraževanju starih in mladih čebelarjev, ki radi in z veseljem prihajajo v ta del. Vse to je bilo poudarjeno na 12. rednem občnem zboru Čebelarskega društva Krtina

derman, predsednik društva, posebej ustavil pri čebelarski letini leta 2022, ki zaradi suše ni bila najboljša, predstavil pa je tudi množico drugih dejavnosti, ki so jih čebelarji opravili v tem letu: izobraževanje, strokovna ekskurzija, Ambroževa maša, sodelovanje z drugimi društvi, predvsem pa je izpostavil sodelovanje z Osnovno šolo Dob. Zelo uspešen čebelarski krožek na tej šoli namreč

Dob, vse opravljeno delo pa ocenjeno kot zelo uspešno. Vsa poročila so prisotni člani in članice, med njimi je bilo veliko gostov iz sosednjih čebelarskih društev in predstavnikov KS Dob in KS Krtina, nagrajevali z glasnim odobravanjem in aplavzom, pri tem pa ne pozabili, da sedanje delo hkrati pomeni nadaljevanje več kot stoletne tradicije čebelarjenja na našem območju, hkrati pa je njihov 'dom' v športnem parku pod Močilnikom del zanimive Čebelarke poti, ki je čedalje bolj obiskana.

Poleg omenjenih zaključnih del pri učilnici na prostem, kjer je bilo opravljenega veliko prostovoljnega dela čebelarjev, se je Marjan Ko-

vedno znova prinaša medalje z državnih tekmovanj mladih čebelarjev. Posebej je pohvalil vedno nova znanja mladih čebelarjev, ki se skupaj s starši vključujejo v delo krožka in društva. Pozabil ni niti na medeni zajtrk, odprti dan čebelarjev, spomnil na novoletno srečanje in ocenjevanje medu ter obiske starejših čebelarjev in jubilantov. Čebelarji so se s hvaležnostjo spomnili tudi umrlih članov Vere Lap in Bojana Emeršiča, niso pozabili niti na zdravstveno zaščito čebel in še bi lahko naštevala.

Vsi prisotni predsedniki in predstavniki drugih društev so pohvalili delo, si zaželeli še vnaprej skupno

uspešno sodelovanje in skrb za prijateljice čebele. Društvo je na predlog predsednika Marjana Kodermana sprejelo bogat program za leto 2023, praporščak je postal Milan Burja, v pomoč društvu pa so se pridružili novi člani, ki so ob vstopu v društvo prejeli knjigo o zgodovini čebelarstva: Irena Habat, Metka Rajsar, Gregor Osolin, Matevž Nikolovski, Rok Kosmač in Rok Kovač. Čestitke in značke zvestobe za 10 let članstva v društvu so prejeli: Maja in Bojan Čulibrk, Mitja Kveder, Franc Hribar, Kazimir Kobač, Tilen Čampa, Franc Gluhakovič, Nataša Kveder, Mitja Nakrst, za 20 let zvestobe pa je bil nagrajen Matija Rovanssek. Čestitamo!

Deseta obletnica je minila v zaključku velike investicije, pri kateri je s prostovoljnimi delom ter drugimi prispevki sodelovala večina članov in članic Čebelarskega društva Krtina Dob, ki so prejeli za svoje prizadevno delo zahvale in veliko hvaležnost – tudi prijateljic čebel. Ob koncu občnega zbora pa so bila podeljena tudi odlikovanja Antona Janše, ki so jih prejeli: III. stopnje Franc Hribar, Primož Ban, Ambrož Mlakar in Vinko Bizjak, II. stopnje pa Milan Burja; vsem iskrene čestitke. Ob koncu je predsednik Marjan Koderman opozoril na nekatere bližnje aktivnosti, ki so svoje mesto že našle v programu za marec, opozoril pa je tudi na prihodnje leto, ki bo volilno.

Prijetno srečanje se je zaključilo z družabnim srečanjem, kjer so čebelarji in gostje izmenjali svoje izkušnje iz dosedanjega sodelovanja, hkrati pa že sprejeli dogovore, da bo leto 2023 še uspešnejše. Naj med!

VERA VOJSKA

FOTO: ČD KRTINA DOB

Za dobro vseh nas, predvsem pa starejših

Skrb in pomoč, ustvarjalnost in druženje starejših so bile največkrat omenjene besede na letni skupščini Društva upokoencev Domžale.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE Skrb in pomoč, ustvarjalnost in druženje starejših so bile največkrat omenjene besede na letni skupščini Društva upokoencev Domžale, ko so pregledali svoje delo v letu 2022, sprejeli zelo obetaven program za letošnje leto, ki ga uresničujejo, in dolgoletnemu predsedniku Ferdinandu Starinu podelili naslov častni član društva. Za prijetno počutje so ob začetku in koncu poskrbeli pevci Moškega pevskega zbora upokoencev Janez Cerar.

2021 več kot 500 prevozov. Poudarila je pomen tudi drugih aktivnosti v okviru projekta Starejši za starejše, s katerim pomagajo, olajšajo in popestrijo življenje svojih članov, ki se radi udeležujejo izletov in ekskurzij, radi prihajajo na različna predavanja, ki jih ne bo manjkalo niti v letu 2023. Opozorila je na sodelovanje pri opravljenih anketah in analizah, ki bodo osnova za prihodnje delo, kjer pričakujejo bistveno boljše pogoje za vse ob začetku dela Dnevne-

Po izvolitvi delovnega predsedstva, vodil ga je Bojan Arh, pomagali sta mu Marija Radkovič in Marta Ružnjič, so prisotni prisluhnili vsebinsko bogatemu poročilu predsednika društva Tonija Prusa. Spomnil je na številne nove člane in članice, ki so se pridružili skupaj blizu 650 sodelujočih v društvu, pozabil pa ni niti na minuto tišine v hvaležen spomin umrlih članov. Še posebej pa je izpostavil uveljavljanje elektronskega poslovanja, ki znižuje stroške poslin in obveščanja članov društva. K uveljavljanju le-tega je društvo prispevalo samo z več uporabnimi delavnicami digitalizacije (18 delavnic – 135 udeležencev), ki so zelo dobro obiskane. Velik interes se je pokazal tudi pri obiskovanju teoretičnih in praktičnih delavnic s področja sožitja in varnosti v cestnem prometu. Opozoril je na uradne ure, trikrat v tednu, kjer člani prejmejo vse informacije, po želji jim zagotovijo masaže. Redno osvežujejo spletne strani z vrsto uporabnih hitrih in točnih informacij ter zagotavljajo drugo pomoč, ki so je deležni vsi, ki jo potrebujejo, med njimi tudi v okviru demenci prijazne točke. Veseli so bili sodelovanja na dnevih Medgeneracijskega sožitja na Gospodarskem razstavišču, Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu, več udeležbe bi si želeli na drugem srečanju upokoencev v občini. Predsednik je izrecno pohvalil delo vseh odborov in prostovoljcev.

Delo na socialnem področju in pomoči starejšim je v obširnem poročilu predstavila podpredsednica Marija Radkovič, ki je posebej izpostavila požrtvovalno delo pri projektu Starejši za starejše in v njegovem okviru skupino, ki zagotavlja, v sodelovanju z Občino Domžale, brezplačne prevoze za starejše, v katerih je bilo opravljenih od oktobra

ga centra za aktivnosti starejše. Še enkrat več se je zahvalila prav vsem prostovoljcem pri posameznih projektih in jih povabila, da tudi v prihodnje skupaj z vodstvom društva poskrbijo, da bo delo društva še kvalitetnejše, prepoznavno in prijazno do vseh starejših, ki jim bodo tudi v prihodnje omogočali pomoč, druženje, sodelovanje, svetovanje in povezovanje.

Po potrditvi vseh poročil je predsednik Toni Prus predstavil bogat program, ki ga izvajajo številni odbori, ki bodo delo v letu 2023 še okrepili, o njem pa redno obveščali tako člane društva kot vse zainteresirane. Ob koncu skupščine so na predlog šahovske sekcije dolgoletnemu predsedniku Ferdinandu Starinu kot prvemu v 76-letni zgodovini društva podelili naziv častnega člana društva in se mu s tem tudi primerno zahvalili za večdesetletno prizadevno delo v društvu. Sprejeti program društva se v letu 2023 že uspešno uresničuje, od dela posameznih odborov, ustvarjalnih delavnic, brezplačnih prevozov, pomoči starejšim in še in še aktivnosti, v katere Društvo upokoencev Domžale vabi vse upokoence, ki jih posebej vabijo 8. junija 2023 na tretje srečanje upokoencev v Domžalah. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

MEDICINSKA PEDIKURA
Pančur d.o.o.

031/353 347

skrbimo za zdravje vaših stopal

NOVA LOKACIJA
Slammnikarska 3B, Domžale
nasproti Sanolaborja

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale,
T: 01 721 40 06

Delovni čas:
pon. – pet.: 8⁰⁰ – 12⁰⁰, 15⁰⁰ – 18⁰⁰
sobota: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

Letni zbor članov MOD Sožitje, Mengeš

Redni letni zbor članov Medobčinskega društva Sožitje, Mengeš se je odvijal v petek, 10. marca 2023, ob 18.00 v prostorih KD Groblje.

MOD SOŽITJE, MENGEŠ Predsednica društva dr. Tatjana Novak je pozdravila navzoče, posebno mag. Tino Štrukelj, podžupanjo Občine Mengeš, ki se je zahvalila za povabilo in poudarila, da bo dobro sodelovanje potekalo tudi v prihodnje. Pohvalila je številne aktivnosti društva in zaželela uspešno delo tudi naprej. Pozitivne želje so nam po e-pošti namenili še županja Občine Domžale mag. Renata Kosec in župan Občine Trzin Peter Ložar.

V uvodnem delu smo prisluhnili kulturnemu programu. Pod vodstvom Maje Keržič smo prisluhnili pesmim o mamah ter spremljavi z glasbenimi cevmi Boomwhakers, na katere so zaigrali člani glasbene pevske skupine Plavčki. Skupina, ki obiskuje bralne urice v Knjižnici Domžale, nam je na bralni vaji predstavila zgodbo o šolskem dnevu. Skupaj smo nato zapeli pesmico o mami, ki je kot zarja, v katero se jutraj prebudimo. Ob Zboru članov smo obeležili še praznik ob Dnevu žena, materinski dan in dan Downovega sindroma.

Sledila so poročila o delovanju društva v preteklem letu in načrt dela za naprej. Člani so potrdili vsebinsko in finančno poročilo za leto 2022 ter sprejeli plan dela za leto 2023. Vsebinski program dela je zajet v štirih sklopih: 1. Izobraževanje, usposabljanje, ohranjanje zdravja in znanj – obsega glasbeni aktivnosti glasbene delavnice igranja na Ullwilla instrumente Strune in glasbeno pevsko delavnico Plavčki, ki igrata na cevi Boomwhakers, plesne aktivnosti Face (starejši člani) in Sončki (mlajši člani), bralne urice, skupino za samopomoč in skrb za starejše ter progra-

me v organizaciji Zveze Sožitje – družinske programe in programe VŽU za osebe z motnjami v duševnem razvoju; 2. Rehabilitacijski program – vsebuje vadbo, plavanje po metodi Halliwick, novinarsko-literarni krožek za vsakoletno izdajo društvene revije Kapljice, jahanje oziroma hipertapijo, kineziološko terapijo Gibalček, pohodništvo v okviru programa pohodništva za invalide in Planinec, družinski vikend seminar in tematsko obarvane VŽU tabore na lokalni ravni za osebe z motnjami v duševnem razvoju; 3. Družabne aktivnosti – obsega praznovanje slovenskega kulturnega praznika, pustovanje, obeležitev Dneva žena in materinskega dneva, dneva Downovega sindroma, družinski spomladanski in jesenski izlet, dobrodelni pohod na Sv. Primoža nad Kamnikom, ki ga organizirajo Modre novice, društveni piknik in praznovanje novega leta z obdarovanjem dedka Mraza; 4. Tekmovanja – obsega državna in regijska tekmovanja v okviru Specialne olim-

piade Slovenije ter igre MATP; 5. partnersko sodelovanje v projektu Erasmus+ z naslovom Umetnost sodelovanja ranljivih skupin ljudi 2 v sodelovanju z Društvom za pomoč osebam z motnjo v duševnem razvoju – Skupnost Barka Zbilje.

Zbor članov smo zaključili ob poslušanju odlične glasbe in petja zakoncev Simone in Mihe Jakopin, ki se predstavljata pod imenom Duo Simbi. Njuna glasba nam je nežno pobožala dušo, saj smo ob njunem petju in igranju tudi mi zapeli in zaplesali.

Vsem mentorjem, nastopajočim in duu Simbi se iz srca zahvaljujemo za lep in prisrčen program. Posladkali smo se z dobrotami, ki so jih pripravile naše članice, za kar iskrena hvala. Prav tako zahvala KD Groblje za koriščenje dvorane.

Ob zaključku so se mladostniki in odrasli člani zahvalili mamam, rejnicam, skrbnicam in prostovoljkam z lončkom pomladnih trobentic.

**METKA MESTEK IN
DR. TATJANA NOVAK**

Društvo izgnancev Slovenije v 2023

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945, katerega del je tudi Krajevna organizacija Domžale, je v marcu sprejelo svoj program.

DRUŠTVO IZGNANCEV SLOVENIJE

V njem je največ pozornosti namenilo ohranjanju zgodovinskega izročila, v katerem bo tudi naloga ohranjanja največje taborišče za izgon v Brestanici, hkrati pa bo društvo skrbelo tudi za izpolnitev evropskega muzeja o nasilju med evropskimi narodi med drugo svetovno vojno, ki je bil v letu 2016 odprt na gradu Rajhenburg.

Še naprej se bodo zbirali spomini in pričevanja na izgon in begunstvo, več pa bi radi storili tudi za seznanjanje mladih o izgonu v naših osnovnih in srednjih šolah. Društvo načrtuje tudi obeležitev dneva slovenskih izgnancev v juniju, ko bi želeli pripraviti prireditev, vezano na izgon Slovencev. Dosedanjih prireditev smo se vedno udeležili tudi člani društva izgnancev z območja nekdanje občine Domžale in upamo, da prireditev letos bo in se bomo spet srečali slovenski izganci ter si ob tej priložnosti ponovno ogledali Muzej slovenskih izgnancev.

Poleg ohranjanja zgodovinskega izročila bo društvo krepilo mednarodno dejavnost, informativno, publicistično in založniško dejavnost, z delom bo nadaljeval tudi informacijski center društva, ki bo nadaljeval tudi vzdrževanje in notranjo obnovo taborišča za izgon Slovencev v Brestanici.

Junija načrtujemo obisk srečanja slovenskih izgnancev na gradu Rajhenburg.

Posebno skrb naj bi krajevne organizacije društva izgnancev, v Sloveniji jih je 80, namenile socialno zdravstvenim dejavnostim, kjer bomo skušali pomagati članom in članicam, potrebnim pomoči, naše delovanje pa bo usmerjeno tudi uveljavljanju zakona s področja skrbi za starejše.

Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 se zahvaljuje vsem, ki ste že poravnali članarino in naročilo Vestnika za leto 2023, ostale pa vabi, da to storijo prek bančnega nakazila ali pokličejo znano številko in se dogovorijo za plačilo.

Vsem želimo prijetno pomlad, ki naj vam prinese veliko zdravja in veselja pa tudi prijetne praznike.

VERA VOJSKA

Obilna društvena bera

Naj medi! je čebelarški pozdrav, ki v sebi skriva željo po močnih čebelah, dobri čebelji paši, izdatnem opraševanju rastlin in veliko medu in drugih čebeljih pridelkov.

ČEBELARSKO DRUŠTVO DOMŽALE

Vsak čebelar ve, koliko so mu čebele lani prinesle, na občnem zboru Čebelarkega društva Domžale v februarju pa smo 'stehtali' društveno bero preteklega leta.

V našem društvu se radi družimo, z veseljem organiziramo in se udeležujemo predavanj, ekskurzij, delovnih akcij, pohoda po čebelarški poti in še mnogo drugih aktivnosti, kar pač delamo v okviru društva. Na srečanjih odzvanja smeh, krepimo prijateljske vezi in čutimo zadovoljstvo, da je nekaj narejeno. Vodstvo 'poganja' društvo z obilo energije, modrosti in vizije, tako da se člani radi vključujemo v društveno življenje.

Dobro društveno življenje je zagotovilo, da se bo določena ljubiteljska dejavnost uspešno prenašala na prihodnje rodove. Tega se zavedamo tudi v Čebelarškem društvu Domžale. Namesto gostobesednosti naj govori jo številke ('bera' leta 2022): 131 članov; 6 strokovnih predavanj; 5 delavnic; 12 debat in pogovorov; 458 udeležb na predavanjih, delavnicah, debatah in pogovorih; 1 strokovna ekskurzija k pobratenumu čebelarstvu društvu Lipa na Hrvaškem; 2 udeležence strokovnega srečanja s čebelarji v Grčiji; 4 obiski (iz Avstralije, Belgije, Češke in ZDA) v društvenem in apiterapevtskem čebelnjaku; 11 udeležencev na regionalnem srečanju čebelarj in čebelarjev treh dežel; 3 čebelarški krožki s skupaj 39 učenci; 1 številka Društvenih novic; 1 zloženka o dejavnosti društva; 1 razstava slik in čipk na temo čebela; 1 čebelarški dan na domžalski tržnici; 4 predstavitve na stojnicah (domžalski občinski praznik, svetovni dan čebel, Pohod ob reki, Hroščkov festival); 2

čistilni akciji na Domžalski čebelarški učni poti; 2 delovni akciji pri društvenih čebelnjakih (na Brdu pri Lukovici in v Študi); 105 medovitih rastlin – zasajenih ob čebelarški poti in društvenem čebelnjaku; 13 organiziranih pohodov oziroma obiskov Domžalske čebelarske poti, kar je skupaj; 468 udeležencev pohodov po Domžalski čebelarški poti; 141 matic, nabavljivih za plemenjenje čebeljih družin naših članov; 4 čebelarji začetniki so dobili svojega mentorja; 4 obiski čebelarja na osnovnih šolah (Domžale, Venclja Perka, Ihan in Trzin) v okviru slovenskega zajtrka; 1 obisk čebelarja v vrtcu Mlinček v okviru slovenskega zajtrka; 1 prednovoletno srečanje s pogostitvijo pri društvenem čebelnjaku v Študi; 60 članov, družinskih članov in gostov se je udeležilo prednovoletnega srečanja.

Tudi v letošnjem letu načrtujemo veliko akcij tako za člane društva kot za občane in druge obiskovalce, ljubitelje čebel in čebeljih pridelkov. Spremljajte naša obvestila, obiščite nas na naši stojnici na kakšnem od občinskih dogodkov ali pa nas obiščite pri društvenem in apiterapevtskem čebelnjaku, kjer se lahko naročite na apiterapijo ali pa samo dobite odgovore na vaša vprašanja v zvezi s koristimi čebeljih pridelkov za zdravje. Za obisk nam pišite na: e-naslov info@cd-domzale.si

**ELENA SKOK
FOTO: EVGEN GRŽANIČ**

Z vadbo Dihamo z naravo do notranjega miru in zdrave hrbtenice

V sodobnem času smo ljudje zelo zaposleni s številnimi opravili, kar nas izčrpava.

DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA Na delovnem mestu pogosto zavzemamo nenaravno prisilno sedečo držo ter izvajamo ponavljajoče gibe, kar lahko vodi k obrabam sklepov in bolečinam v hrbtenici.

Pogosto imamo občutek, da nam zmanjkuje časa za vse, kar bi morali postoriti in si zato ne vzamemo časa, da bi poskrbeli za svoje zdravje in dobro počutje. To lahko dosežemo z aktivnim počitkom v naravi.

Ker je ravno pomanjkanje časa najpogostejši razlog oziroma izgovor, da si za aktiven počitek v naravi ne vzamemo časa, sta Andraž Purger (prof. šp. vzg. in učitelj Zhineng Qigonga) in Mauro Lugano (mednarodni učitelj Zhineng Qigonga) razvila vadbo Dihamo z naravo. Gre za projekt humanitarnega društva Šola zdravja za obdobje 2023–2025, ki ga je podprlo Ministrstvo za zdravje.

Kako je lahko počitek aktiven? Z vadbo Dihamo z naravo najprej umirimo um in poglobimo dih, kar v telesu sproži umiritev živčnega sistema. Iz tega sproščenega stanja, ko so naša čustva in misli umirjene, mi pa smo povezani s svojim telesom in naravo, nadaljujemo z mehkim, enakomernim, počasnim gibanjem rok in treh delov hrbtenice: vratni, prsni in ledveni del hrbtenice. Ker se vadba izvaja v parkih, gozdčičkih in travnikih, smo vedno znova deležni tudi dobro-

Strokovni kader 2023

biti svežega zraka in naravnega okolja. Vadba nam, ko jo usvojimo, vzame dobre pol ure časa in jo lahko izvajamo dnevno.

11. februarja 2023 je bilo v Komeni izvedeno izobraževanje strokovnega kadra, ki bo v letu 2023 vodil vadbo Dihamo z naravo na 24 lokacijah po vsej Sloveniji. Poglobili smo se v teorijo in prakso posameznih delov vadbe, jih ponovili in spoznali podrobno. Delo v parih in manjših skupinah nam je dalo izkušnjo vodenja in soočanja z izzivi, ki se pojavijo pri izvajanju aktivnosti. Sproščenost, smeh, pogovor, več kratkih odmorov in dobra malica so prispevali k odličnem vzdušju in zbranosti celodnevnega izobraževanja.

Tedenska vodena vadba Dihamo z naravo je za udeležence brezplačna.

Redno izvajanje vadbe Dihamo z

naravo deluje preventivno, saj umirja um, sprošča čustvene napetosti in skrbi za gibljivost hrbtenice ter sklepov. Blagodejno vpliva tudi na že prisotna zahtevna psihična stanja, kot so depresija in anksiozna motnja. Vadba predstavlja odlično podporno aktivnost pri bolečinah v hrbtenici in zmanjšani gibljivosti sklepov, obenem pa nudi tudi priložnost za medgeneracijsko povezovanje in spodbuja socialno aktivacijo.

Z vadbo v Domžalah smo začeli 6. marca 2023 ob 17.30 v Češminovem parku. Srečevali se bomo tedensko, in sicer vsak ponedeljek od 17.30 do 18.30.

Pridružite se nam lahko od marca do konca junija ter v septembru in oktobru 2023. Za več informacij, lokacije in termine v drugih krajih po Sloveniji obiščite spletno stran: <https://solazdravja.com/category/dihamo-z-naravo/>

Za prijavo na vadbo v Domžalah lahko pišete na: barbarclakar@gmail.com. Prijava ni obvezna, je pa priporočljiva, saj vas lahko vaditelj v primeru slabega vremena obvesti o nadomestni lokaciji oziroma o nadomestnem terminu izvedbe vadbe.

**ANDRAŽ PURGER, PROF. ŠP. VZG.,
VODJA PROJEKTA DIHAMO Z NARAVO,
DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA
FOTO: ARHIV DRUŠTVA**

DOGAJA SE ...

Razstava cvetja: Cvečoč narciše
Arboretum Volčji Potok, 3. aprila

1. april, sobota

Arboretum Volčji Potok

8.00–20.00 | CVETOČE NARCISE
Razstava cvetja / vabljeni na prijeten sprehod med več kot petdesetimi vrstami in sortami narcis / njihove raznobarne odtenke rumenih in rumenobelih cvetov boste med sprehodom odkrivali na najrazličnejših mestih v parku.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

10.00 | Z GLASBO OKOLI SVETA
Sobotna otroška matineja / abonma SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

Koncert za otroke / nastopata: Boštjan Gombač, Jan Tomšič / 40' / primerno za 3+ / Boštjan Gombač in Jan Tomšič igrata na več različnih glasbil, saj prava, da lahko tako najhitreje prepotujeta ves svet / v prav posebnem koncertu nas bosta popeljala iz Slovenije v Afriko, do Indije in nazaj, čez kar nekaj evropskih držav, pot ju bo zanesla tudi v Ameriko.

Slamnikarski muzej

11.00 | POSTANI SLAMNIKAR/ICA ZA EN DAN!
Bobri na potepu / za IZVEN

Interaktivni muzejski program z rokodelskimi pri-kazi in delavnicami / 60 min / otroci 6+ in družine / predhodne prijave na slamnikarski.muzej@kd-do-mzale.si / v okviru European Artistic Crafts Days in Bobri na potepu v Domžalah / posebni gostje: turistični podmladek OŠ Vencija Perka Domžale s predstavijo novega športno-turističnega projekta v obliki slamnika, ki prinaša zanimive športne izzive / vstop prost.

Mestni kino Domžale

17.00 | ZAJČJA ŠOLA: VELIKA KRAJA JAJC
KINOKLUB
Animirani film / 2022 / 76' / sinhronizirano, 6+ / vodja tolpe mestnih zajcev se hoče za vselej znebiti velike noči, zato se poveže z lisicami, Maks pa mu mora to preprečiti ...

18.30 | LUNANA: JAK V RAZREDU

Drama / 2019 / 109' / zgodba, posneta v najodtrotnejši šoli na svetu, nas uči, da bomo srečo morda našli tam, kjer jo najmanj pričakujemo / film je osvojil številne nagrade občinstva in se kot prvi butanski celovečerec uvrstil med nominirance za oskarja.

20.00 | DUNGEONS & DRAGONS: ČAST

MED TATONI

KINOKLUB
Akcijska fantazijska pustolovščina / Čast med tatoni prinaša bogat svet in igriv duh legendarne igre granija vlog na velika platna v smešni in akcijski pustolovščini.

Klub Blunout

Postani slamikar/ica za en dan
Slamnikarski muzej, 1. aprila

5. april, sreda

Knjižnica Domžale

17.00 | PREHRANA IN STARANJE
Predavanje in delavnica / starostniki / osnovna načela prehranjevanja / predava: Anja Mrhar, mag. inž. prehrane, raziskovalka na Univerzi v Ljubljani, Biotehniška fakulteta / vstop prost / org.: Društvo Šola zdravja, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

19.00 | ČRTA
KINOKLUB
Drama / 2022 / 102' / v filmu, ki kot njegova ek-

splozivna glavna junakinja pogosto menja razpoloženje, švicarska režiserka Ursula Meier spretno ruši stereotipe o ženskem nasilju / Črta je svetovno premiero doživela na lanskem Berlinalu.

20.00 | LUNANA: JAK V RAZREDU

Glej opis pod 1. april.

Klub Blunout

20.00–21.30 | BOŠTJAN GORENC - PIŽAMA
Stand up / Pižama se je s stand-up komedijo začel ukvarjati v skupini Komikaze, nakar je samostojno pot nadaljeval s predstavo 50 odtentkov njive, ki je doživela skoraj 100 ponovitev / njegove šale se ukvarjajo z absurdnostjo sodobnega življenja in starševstva ter so polne besednih iger.

6. april, četrtek

Krajevna knjižnica Ihan

17.00 | PRAVLJIČNA URICA
Pripovedovanje pravljic / za otroke od 4. leta dalje / predhodna prijava: 08 205 01 73.

Knjižnica Domžale

17.00–17.50 | PRAVLJIČNA URICA
Pravljična urica / za otroke od 4. leta dalje / obvezna je spletna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

18.00–18.45 | PRAVLJIČNA JOGA ZA

OTROKE

Pravljična joga / spoznavanje asan / dihanje / sproščanje / okrepitev fokusa / za otroke od 5. leta dalje / obvezna je spletna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

19.00 | BLIZU

KINOKLUB

Drama / režija: Lukas Dhont / 2022 / 105' / intenzivno prijateljstvo med trinajstletnikoma Leom in Remijem se nenadoma prekine ... Leo ne more razumeti, kaj se je zgodilo, zato se obrne na Sophie, Remijevo mamo / nominacija za oskarja za najboljši tuji film.

20.00 | JEZDECA

Izmenjava semen
Krajevna knjižnica Ihan, od 11. do 26. aprila

14. april, petek

Knjižnica Domžale

9.00–13.00 | SHRANIMO SPOMINE
Zbiranje fotografij, ki se nanašajo na Domžale, Lukovico, Mengoš, Moravče, Trzin / digitalizacija / obogatitev domoznanske zbirke / več na knjižnica-domzale.si / org.: Knjižnica Domžale.

16.00–19.00 | IGROTEKA

Glej opis pod 7. april.

17.00 | MATEJA VIDRAJZ: MOJA ABECEDA

Predstavitve izobraževalne knjige / opismenjevanje otrok / vaja izdelave svojih črk / knjiga je namenjena starešem in otrokom / vstop prost / org.: Mateja Vidrajz, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

20.00 | MOZARTI PO SVETU IN SLOVENSKE MALENKOSTI

Abonma koncertni MODRI in IZVEN

Koncert / program: Devienne, Crussello, Paissello, Leben, Rozman, Firs / izvajalci: Mojca Menoni (violina), Gea Pantner (viola), Martin Sikur (violončelo), Mate Bekavac (klarineta) / Mozartovi manj znani sodobniki, nova odkritja iz stranskega tira klasične glasbe ter tri prazvedbe del mladih slovenskih skladateljev.

Klub Blunout

20.30–23.00 | HAMO & TRIBUTE 2 LOVE

Koncert za tiste z okusom.

15. april, sobota

Knjižnica Domžale

10.00 | USTVARJAMO Z MASSIM

Dan za spremembe / medgeneracijska ustvarjalna delavnica / izdelovanje rož iz krep papirja / vodi: Marija Radkovič in članice kreativne skupine Massim / otroci se delavnice udeležijo v spremstvu staršev / obvezna predhodna prijava na: sonja.jurisevic@dom.sik.si / vstop prost.

Tržni prostor

10.00 | KUHNA NA PLAC

Kuhanje na odprtem in ponudba manjših obrokov po dostopnih cenah so privlačni za obiskovalce in tako ponujajo možnost, da obiskovalci poskusijo več različnih jedi.

Kulturna dvorana Groblje

10.00 | PLEŠI, PLEŠI ČRNI KOS
Otroški folklorni festival / Folklorno društvo Groblje, Domžale / osem otroških skupin bo prikazalo, kaj so delali celo leto / vstop bo prost, vabljeni!

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Koncert: Hamo & Tribute 2 Love
Klub Blunout, 14. in 15. aprila

19. april, sreda

Knjižnica Domžale

10.00 | TINA VALLÈS: SPOMIN NA DREVO
Pogovor o knjigi / gostja: prevajalka Veronika Rot / sodelujejo učenci OŠ Vencija Perka / pogovor vodi: Stanka Zanoškar / vstop prost.

12.00 | ZALOŽBA ZALA

S knjigo in kavo v lepši dan / predstavitev knjig založbe Zala / vstop prost.

19.00 | KUD VRHPOLJE

Kulturna društva se predstavijo / vstop prost.

Češminov park

16.00 | SPOZNAJMO SE, PRAZNUJMO SKUPAJ
Na veliki rojstnodnevni zabavi Spoznajmo se, praznujmo skupaj bodo sodelovala številna društva in organizacije, ki bodo poskrbela za zabavo za vse generacije, od najmlajših do najstarejših.

Menačenkova domačija

18.00 | KATARINA GOLTEZ: V KRALJESTVU KONJEV

Odprtje razstave ilustracij / kulturni program: Vročiča župa / vstop prost.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Abonma glasbeno scenski PRVI in IZVEN

Plesno, gledališko, glasbena predstava / koncept, režija, koreografija: Maša Kagao Knez / režija-2: Iva na Djilas / nastopajo: Lina Akif, Joseph Nzobandou-ra-Jose, Irena Yebuah Tiran, Leticia Slapnik Yebuah, Maša Kagao Knez / Belo, črno ... je to pri nas sploh del pogovorov? / ekipa ustvarjalcev se v predstavi, ki združuje glasbo, ples in gledališče, sprašuje, kako je biti temne polti v beli Sloveniji.

20. april, četrtek

Krajevna knjižnica Ihan

17.00 | PRAVLJIČNA URICA

Pripovedovanje pravljic / za otroke od 4. leta dalje / predhodna prijava: 08 205 01 73 / org.: Krajevna knjižnica Ihan.

Knjižnica Domžale

17.00–17.50 | PRAVLJIČNA URICA

Glej opis pod 6. april.

19.00 | CAMINO – DOM TISOČERIH ČUDES

Potopisno predavanje / Jakobova pot / predava: Eva Remškar / org.: Eva Remškar, Knjižnica Domžale.

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

20.00 | ČRNA KOŽA, BELE MASKE

Abonma glasbeno scenski DRUGI in IZVEN

Predstava: Vraževernež
Kulturni dom na Močilniku Dob, 15. aprila

24. april, ponedeljek

Knjižnica Domžale

10.00 | HODIMO SKUPAJ ŽE 30 LET!
Odprtje razstave / razstava fotografij in izdelkov / 30 let delovanja Yrica Dominik Savio / vstop prost.

18.00 | KAMIŠIBAJ POD SLAMNIKOM

Noč knjige / predizbor kamišibaj predstav za 11. nacionalni festival kamišibaj gledališča / primer-no za otroke in odrasle / vstop prost.

Mestni kino Domžale

18.30 | PREZAPOSLENA

KINOKLUB

Glej opis pod 16. april.

20.30 | JEZDECA

KINOKLUB

Glej opis pod 6. april.

25. april, torek

Knjižnica Domžale

9.30–10.30 | IGRALNE URICE

Glej opis pod 4. april.

17.00 | ALZHEIMER CAFE

Pogovori o demenci / strokovno predavanje za svoje osebe z demenco / vstop prost / org.: Dom upokojencev Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

19.00 | NEKEGA LEPEGA JUTRA

Drama / 2022 / 112' / Zgodba o žalovanju in slutnji nove ljubezni, kjer se – tako kot v resničnem življenju – prepletajo minevanje in porajanje, bolečina in radost, izguba in upanje.

20.00 | RENFIELD

Glej opis pod 13. april.

26. april, sreda

Kavarna Hiša

19.00 | BOSSA DE NOVO

Butični koncert za maksimalno 120 ljudi / na vrtu kavarne Hiša / koncert bo v vsakem vremenu / vstopnice so v prodaji v kavarni Hiša, 041 701 080.

Mestni kino Domžale

18.00 | BRATA SUPER MARIO

Glej opis pod 7. april.

19.00 | KITI, VARUHI PLANETA

KINOKLUB

Glej opis pod 23. april.

20.00 | TRIJE MUŠKETIRJI: D'ARTAGNAN

Glej opis pod 21. april.

Klub Blunout

20.30–23.00 | **FLIRRT**
Stalnica, ki je ne smemo zamuditi, ker je vsakič nekaj posebnega ... Flirrt napovedujejo poseben, intimen in z energijo nabit dogodek.

2. april, nedelja

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
17.00 | **MISKA KAŠKO KUHALA**
BOBRI NA POTEPU / *za družine*

Lutkovna predstava / gledališče Zapik / ideja in izzvedba: Jelena Šitar, Igor Cvetko / 45' / primerno za 2+ / omejeno število sedežev / lutkovna predstava slovenskih otroških prstnih iger, v kateri tudi gledalci postanejo aktivni igralci.

Klub Blunout
19.00–22.00 | **FLIRRT**
Glej opis pod 1. april.

Mestni kino Domžale
18.00 | **DUNGEONS & DRAGONS: ČAST MED TATOVI**
Glej opis pod 1. april.

19.00 | **VSE POVŠOD NAENKRAT**
Za ZAMUDNIKE / KINOKLUB
Akcijska komedija / 2021 / 130' / kitajska priseljen-ka se ujame v noro pustolovščino z raziskovanjem alternativnih vesolj, v katerih se povezuje z življenji, ki bi jih lahko vodila.

3. april, ponedeljek

Knjižnica Domžale
19.00 | **MESTNE VEDUTE DOMŽAL SKOZI ČAS**
Odprije glavne razstave / razstava fotografij kolektarja Občine Domžale / avtorji razstave: Roman Kos, Občina Domžale / vstop prost / org.: Roman Kos, Občina Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
19.00 | **ENNIO**
KINOKLUB

Dokumentarni film / režija: Giuseppe Tornatore / nastopajo: Wong Kar Wai, Bernardo Bertolucci, Quentin Tarantino, Clint Eastwood, John Williams, Hans Zimmer, Dario Argento, Bruce Springsteen, Marco Bellocchio, brata Taviani, Barry Levinson, Oliver Stone ... / 2021 / 156' / portret Enria Morriconeja, enega najboljši plodovitih, prepoznavnih in vplivnih filmskih skladateljev vseh časov.

20.00 | **ZVERI**
Abonma filmski PONEDELJEK in IZVEN
Kriminalni triler / režija: Rodrigo Sorogoyen / 2022 /137' / francoški par srednjih let se preseli v odmaknjeno vas v španski Galiciji, kjer išče bližino narave, njuna navzočnost pa dva domačina razvname do popolne sovražnosti in nasilja.

4. april, torek

Knjižnica Domžale
9.30–10.30 | **IGRALNE URICE**
Igrarije v knjižnici / za predšolske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
17.00 | **TRIUMF**
Abonma filmski SREBRNO PLATNO

Komična drama / 2020 / 106' / Étienne že dolgo ni stal na odrskih deskah, zato pa dobi priložnost, da v zaporu vodi gledališko delavnico, odloči se, da bodo uprizarili Beckettovo igo Čakajoč Godota.

20.00 | **SREČEN BO ČAS**
Igrano-dokumentarni film / režija: David Sipoš, Matjaž Feguš, Vid Planinc, Elza Rebol / 2022 / 88' / sodoben filmski portret, ki odkriva ozadje vizionar-skega dela Antona Martina Slomška.

Vidmar / vstop prost.

Mestni kino Domžale
18.15 | **JEZDECA**
KINOKLUB
Glej opis pod 6. april.

20.30 | **ČRTA**
KINOKLUB
Glej opis pod 5. april.

Krajevna knjižnica Ihan
19.15 | **POMEN SEMEN ZA NAŠO PRIHODNOST**
Predavanje / pridelava semen / biodinamična načela / predava: Andreja Videmšek, Biodinamična kmetija Pri Cajhnu / org.: Andreja Videmšek, Krajevna knjižnica Ihan.

Kavarna Hiša
19.00 | **TOMI & GUŠTI**
Butični koncert za maksimalno 120 ljudi / na vrtno kavame Hiša / koncert bo v vsakem vremenu / vstopnice so v prodaji v kavarni Hiša, 041 701 080.

13. april, četrtek

Knjižnica Domžale
16.00 | **PRAVA POMOČ PRI SUMU NA MOŽGANSKO ALI SRČNO KAP**
Izobraževanje in usposabljanje / starostniki / prva pomoč / predava: Erik Iuhant, reševalec VZD Domžale, licencirani predavatelj RK Domžale / vstop prost.

17.00–17.50 | **PRAVLJIČNA URICA**
Glej opis pod 6. april.

19.00 | **ROTARY KLUB DOMŽALE**
Predstavitve društva / 25-letnica Rotary kluba Domžale / vodi: Cveta Zalokar / gostje: Tomaž Bole, Viktorija Vehovec, Mateja Aleksandra Kegel, Marko Vresk in Janko Velkavrh / vstop prost.

Krajevna knjižnica Ihan
16.30 | **DREVO PRIJATELJSTVA**
Ustvarjalna delavnica / za otroke od 6. leta dalje / delavnico vodi: Gordana Bajuk / obvezna je spletna prijava / vstop prost .

Kulturna dvorana Gledje
18.00 | **POVEZAVE MED ŠPORTOM IN FOLKLORNIM PLESOM**
Predavanje / Folklorno društvo Groblje, Domžale / Barbara Sluga, profesorica športne vzgoje bo govorila o povezavah med športom in (folklornim) ple-som – razložila in prikazala bo pomen ogrevanja pred začetkom dejavnosti / predavanje je namenje-no zlasti kulturnim društvom, dobrodošli so tudi ostali / vstopnine ni.

Galerija Domžale
19.00 | **MITJA FICKO: MOJ MALI ZOO**
Odprije razstave / z umetnikom se bo pogovarjal kustos Jurij Smole / razstava bo odprta do 4. maja.

Mestni kino Domžale
19.00 | **KAKO REŠITI PLANET**
Komedija / 2021 / 67' / Abel in Marianne ugotovita, da je njun trinajsetni sin Joseph skrivaj prodal njune najdragocenejše predmete ... kmalu izvešta, da fant ni sam – na stotine otrok po vsem svetu je zdru-žilo moči za financiranje skritovnostnega projekta.

20.00 | **METALLICA: 72 SEASONS**
Svetovna premiera
Koncertni film / svetovna premiera novega albuma Metallice 72 Seasons, ki bo po kinematograh št-rom sveta potekal samo danes.

20.30 | **RENFIELD**
KINOKLUB
Komična grozljivka / 2023 / zlo ne traja večno brez malce pomoči: Drakulov služabnik Renfield se želi po več stoletjih znebiti svojega narcističnega šefa.

10.00 | **RITA BARTAL KISS: PU**
Sobotna otroška matineja / BOBRI NA POTEPU / *za družine*

Lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Pupilla / režija: Rita Bartal Kiss / igrata: Petra Kavaš, Vitomir Vratačič / 40' / 3+ / Pu je predstava o medvedku, o tistem, ki živi v stoletni hosti in ima najraje na svetu med in seveda svoje prijatelje, pujska, zajca in osla.

Mestni kino Domžale
16.00 | **ZAJČJA ŠOLA: VELIKA KRAJA JAJC**
Glej opis pod 1. april.

18.00 | **AIR**
Glej opis pod 8. april.

19.00 | **KAKO REŠITI PLANET**
KINOKLUB
Glej opis pod 13. april.

20.15 | **ZAMIŠLJEN**
Slasher / 2022/ 87' / potem, ko sošolci med divjo maturantsko zabavo v oddaljeni koči uničijo nekaj lesenih kipov, ki krasijo okolico, se na njih spravi skrivnostni morilec.

Kulturni dom na Močilniku Dob
20.00 | **VRAŽEVRNEŽ**
Komedija / predsednika uglednega podjetja z oddličnimi poslovnimi sposobnostmi muči obsede-nost z vraževnostjo / predstava domače odrasle gledališke skupine / informacije: 041 420 610.

Klub Blunout
20.30–23.00 | **HAMO & TRIBUTE 2 LOVE**
Glej opis pod 14. april.

16. april, nedelja

Češminov park
9.00–13.00 | **DOMŽALSKI BOJŠJAK**
Vsi ljubitelji starih prsično vabljeni na sprehod med razstavljene predmete in na sproščeno druženje.

Mestni kino Domžale
18.00 | **BRATA SUPER MARIO**
Glej opis pod 7. april.

19.00 | **OSEM GORA**
Za ZAMUDNIKE / KINOKLUB

Drama / po romanu Paola Cognettija / 2022 / 147' / zgodba o prijateljstvu, o otrocih, ki postanejo moški in poskušajo izbristati sledi svojih očetov, vendar se skozi vse ovinkine življenja vedno znova vrnejo domov.

20.00 | **PREZAPOSLENA**
Drama / režija: Éric Gravel / 2021 / 88' / socialna drama, posneta v slogu napetega trilerja, spremlja mater samohranilko, ki se v nenehni tekmi s ča-som bori za preživetje in boljšo prihodnost.

17. april, ponedeljek

Mestni kino Domžale
18.15 | **KAKO REŠITI PLANET**
KINOKLUB
Glej opis pod 13. april.

20.00 | **ENNIO**
KINOKLUB
Glej opis pod 3. april.

18. april, torek

Knjižnica Domžale
9.30–10.30 | **IGRALNE URICE**
Glej opis pod 4. april.

18.00 | **SIMONA ZAGORC: IZBIRA JE TVOJA**
Predstavitev knjige in interaktivna delavnica / osebnostna rast / vloga sprememb v življenju in učinkovito spoprijemanje z njeni / vodi: Simona Zagorc / vstop prost.

Glej opis pod 19. april.

21. april, petek

Knjižnica Domžale
16.00–19.00 | **IGROTEKA**
Glej opis pod 7. april.

16.00–18.00 | **DAN ZEMLJE**
Ustvarjalna delavnica / ob svetovnem dnevu Zemlje / za vse otroke / vstop prost.

8.00–19.00 | **BUKVARNA**
Ob svetovnem dnevu knjige in svetovnem dnevu zemlje / nagradni kviz / nagradni miselni orehi / vstop prost.

Krajevna knjižnica Ihan
18.00 | **BRALNE TAČKE**
Beremo kužku, individualno / brahci začetniki / predhodna prijava: 08 205 01 73 / org.: Društvo ambasadorji nasmeha, Krajevna knjižnica Ihan.

Mestni kino Domžale
18.00 | **AIR**
Glej opis pod 8. april.

19.00 | **TRIJE MUŠKETIRJI: D'ARTAGNAN**
KINOKLUB
Pustolovski film / po romanu Alexandra Dumasa / 2020 / 121' / zgodba o mladeniču D'Artagnanu, ki od doma odide v Pariz v upanju, da postane gardni mušketir in kljub neuspešnim poskusom vendarle po-stane del treh najbolj impresivnih mušketirjev.

20.30 | **NEDOLŽNI**
Nadaradni triler / režija: Eskil Vogt / 2021 / 117' / med svetlim nordijskim poletjem, ko jih odrasli ne gledajo, skupina otrok razkrije svoje temne in skrivnostne nadnaravne moči.

Klub Blunout
20.30–23.00 | **CHRIS JAGGER & BAND**
Mlajši brat Micka Jaggerja Chris Jagger, ki je Slove-nijo obiskal že večkrat, se vrača s svojim bandom.

22. april, sobota

Kulturni dom Franca Bernika Domžale
20.00 | **POMLADNA PREBUJENJA**
Za IZVEN

Letni koncert Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik / dirigent: Zoran Bičanim / solistka: Gea Pan-tner Volfand (viola) / spored: Jurij Mihevec, Max Bruch, Tilen Slakan, Franz Schubert / Simfonični orkester Domžale - Kamnik prvič z novim umetniškim vodjem-dirigentom Zoranom Bičaninom.

Klub Blunout
20.30–23.00 | **WIYAALA**
Po štirih letih se v Blunout vrača Wiyaala, ena naj-večjih vzhajajočih zvezd na afriški glasbeni sceni.

23. april, nedelja

Mestni kino Domžale
16.00 | **BRATA SUPER MARIO**
Glej opis pod 7. april.

18.00 | **KITI, VARUHI PLANETA**
PROJEKCIJA OB DNEVU ZEMLJE
Dokumentarni film / 2022 / 82' / sinhronizirano, 7+ / čudovito posnet dokumentarni film je hvalnica lepoti, inteligenci in veličastnosti kitov.

19.00 | **SARAJEVO SAFARI**
Za ZAMUDNIKE / KINOKLUB
Dokumentarni film / režija: Miran Zupanič / sce-narij: Miran Zupanič / 2022 / 75' / med obleganja Sarajeva v letih 1992 do 1996 je javnosti ostala pri-krita zgodba o safarju na ljudi.

20.00 | **TRIJE MUŠKETIRJI: D'ARTAGNAN**
Glej opis pod 21. april.

27. april, četrtek

Mestni kino Domžale

17.00 | **UPS 2! PUSTOLOVŠČINA SE NADALJUJE**
Animirani film / 2020 / 85' / sinhronizirano, 6+ / dva neprilagojena brodolomca se trudita znova združiti svojo nenavadno družino.

18.00 | **KITI, VARUHI PLANETA**
Glej opis pod 23. april.

19.00 | **KAKO REŠITI PLANET**
KINOKLUB
Glej opis pod 13. april.

20.00 | **MAMA MAFIA**
Komedija / 2023 / 101' / medtem ko ureja posmr-tno zapuščino svojega dedka v Italiji, Toni Collette nepričakovano podveduje njegov mafijski imperij.

28. april, petek

Knjižnica Domžale
16.00–19.00 | **IGROTEKA**
Glej opis pod 7. april.

Mestni kino Domžale
10.00 | **BRATA SUPER MARIO + DELAVNICA**
Glej opis pod 7. april.

18.30 | **NEKEGA LEPEGA JUTRA**
KINOKLUB
Glej opis pod 25. april.

20.00 | **MAMA MAFIA**
Glej opis pod 27. april.

21.00 | **RENFIELD**
KINOKLUB
Glej opis pod 13. april.

29. april, sobota

Mestni kino Domžale
17.00 | **UPS 2! PUSTOLOVŠČINA SE NADALJUJE**
KINOKLUB
Glej opis pod 27. april.

18.00 | **TRIJE MUŠKETIRJI: D'ARTAGNAN**
Glej opis pod 21. april.

19.00 | **PREZAPOSLENA**
KINOKLUB
Glej opis pod 16. april.

20.30 | **KITI, VARUHI PLANETA**
Glej opis pod 23. april.

30. april, nedelja

Mestni kino Domžale
16.00 | **BRATA SUPER MARIO**
Glej opis pod 7. april.

18.00 | **MAMA MAFIA**
Glej opis pod 27. april.

19.00 | **DEDEK GRE NA JUG**
Za ZAMUDNIKE / KINOKLUB
Komedija / 103' / Vlado in Boris sta osivela jazzer-ja, ki se v starem kemperju odpravita proti jugu.

20.00 | **JEZDECA**
Glej opis pod 6. april.

Koledar dogodkov

Zbral in uredil: **Matija Kraji**
Fotografije: **Andraž Gregorič, promocijsko gradivo**

Koledar kulturnih prireditivzajava v glasilu Slamnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajsanja prispelih infor-macij. Informacije o dogodkih v **maju 2023** pošljite do **17. aprila** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

DRUŠTVA

Različni pogledi na vojno v Ukrajini

Sedmega marca smo veterani iz Domžal v Knjižnici Domžale organizirali pogovor na temo varnostna situacija v svetu in različni pogledi na vojno v Ukrajini.

OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO DOMŽALE K pogovoru smo povabili dr. Uroša Lipuščka, publicista, novinarja in nekdanjega dopisnika RTV Slovenija, in generalmajorja Dobrana Božiča, vojaškega svetovalca ministra za obrambo.

Dr. Lipušček, eden izmed podpisnikov deklaracije za mir v Ukrajini, iz katere je razviden poziv, naj takoj prenehamo z oboroževanjem Ukrajine in s tem zaustavimo morijo v vzhodni Evropi, je poudaril nujnost tega ukrepa. Obsodba same agresije Rusije na Ukraino pa je dokaj medla. Po drugi strani se glavni vzroki agresije skrivajo v delovanju ZDA v okviru severno-atlantske povezave NATO, ki je prelomila obljubo o neširjenju na meje z Rusijo. Zanimivo, da večina svetovnih držav, vključno s Kitajsko gleda na situacijo v Ukrajini dokaj neprizadeto, kajti to se dogaja v Evropi. Kitajska pa ima nedvomno podoben interes v primeru neposlušnega Tajvana, zato tudi po ravnokar končanem kongresu kitajske partije bistveno povečujejo vojaški proračun in področje znanosti.

Ukrajina je že skoraj v celoti uničena, prek deset milijonov ljudi je razseljenih po svetu in ta vojna ne pelje nikamor. Putin se nikakor ne bo umaknil sam, nastati bo moral nekakšen kompromis, kajti če bi Rusiji grozil propad države, je velika nevarnost uporabe jedrskega orožja. Rusija pa kljub sankcijam zahoda še

Udeleženci pogovora (z leve): Dobran Božič, dr. Uroš Lipušček in voditelj Janez Gregorič

vedno ni na kolenih in prek tretjih držav prvič dosega celo presežek v mednarodni trgovini. V svetu ni več vplivnih državnikov, so le politiki z omejenimi mandati in je pretežna večina v službi kapitala.

Generalmajor Božič pa je poudaril podporo Ukrajincem zveze NATO in celotne evropske skupnosti, kajti, če ne oskrbimo napadenih Ukrajincev z orožjem in ostalo oborožitvijo, jo Rusi lahko popolnoma uničijo. Že s priključitvijo Krima je nastal sporazum v Minsku, ki je Ukrajini zagotavljal nedotakljivost njenih meja in ustrezno ureditev ruskih manjšin, ki ni bil spoštovan v celoti. Zavezništvo ZDA, EU, Velika Britanija, Kanada,

Avstralija, Nova Zelandija in Japonska bo nedvomno podpiralo Ukrajince v boju proti agresorju do konca, kajti napad Rusije na suvereno državo je popolnoma nedopusten in tega se ne sme dopustiti, ker tu gre tudi za osnovno kršenje človekovih pravic in mednarodnega prava.

Vojne v Ukrajini nismo končali, razčlenili pa smo določene poglede nanjo. Dokler se svetovne velesile ne bodo toliko spoštovale med seboj, da se bodo začele pogovarjati, verjetno se to še ne bo zgodilo v bližnji prihodnosti. Upamo, da bo v bližnji prihodnosti nastalo močno svetovno gibanje za mir.

J. GREGORIČ

V Lipi Domžale vedno kaj novega

Poleg svojega rednega letnega programa skozi študijsko leto občasno organizira za svoje člane in članice tudi krajša izobraževanja in delavnice.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE, DRUŠTVO LIPA Taka je bila tudi ustvarjalna delavnica, pri kateri je bil glavni material naravna ovčja volna, iz katere lahko po želji oblikujete različne izdelke in pri tem uporabljate različne tehnike. Tokrat je bilo na vrsti polstenje copat pod vodstvom mentorice Emi Gregorič, ko se je s tehniko mokrega in suhega polstenja volne večina zvedavih udeleženk srečala prvič in poskušala izdelati copate.

Premišljeni pedagoški pristopi mentorice so ustvarjalke po korakih, spodbujanju in pomoči vodili do želenega izdelka, kjer so se sprostile njihove ročne spretnosti, ob koncu pa sprostila domišljija udeleženk,

ki so druga drugo pa tudi mentorico navdušile z unikatnimi polstenimi copati. Udeleženke so bile navdušene tudi nad drugimi uporabnimi izdelki, kot so: vrhnja oblačila, šali, kape, rokavice, torbice, svečnike, čevlji ... Kar nekaj primerov polsternih izdelkov so si lahko tudi praktično ogledale in že razmišljale o njihovi izdelavi.

V marcu 2023 so se že drugič pod mentorstvom Emi Gregorič dekleta spoznavala s tehniko mokrega in suhega polstenja, si razvijala ročne spretnosti in si vsaka zase izdelala unikatne polstene copate. Tudi ob tokratni ustvarjalni delavnici Anica Justinek ugotavlja, »da je bila mentorica s prizadevnostjo in z izdelki tako iz prve kot tudi iz druge skupine zelo zadovoljna. Zadovoljne smo tudi me in upamo, da so izdelki všeč tudi vam. Če bo povpraševanja dovolj za skupino, bomo naslednje delavnice polstenja organizirali v prihodnjem študijskem letu«.

Ne pozabite tudi na druge delavnice in številne oblike, s katerimi si v Lipi lahko polepšate vsakdan. Med drugim se je, kot je videti, prijel tudi bridž, v katere se dve skupini, ena v sredah dopoldan in druga v četrtek popoldan, v skupini je po 12 članov, popestri jesen življenja. Pridružite se jim!

VERA VOJSKA

FOTO: DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

Kulturno potepanje Društva Lipa

Vrba, Žirovnica, Doslovče in Rodine, rojstni kraji naših pesnikov in pisateljev – Prešerna, Čopa, Finžgarja in Jalna so bili cilji kulturne ekskurzije, ki se je je udeležilo 47 članov in članic Univerze za tretje življenjsko obdobje – Društva Lipa.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE – DRUŠTVO LIPA Ob slovenskem kulturnem prazniku jo je pripravila in vodila Jana Ozimek, ki ste jo lahko spoznali v februar-skem Slamniku. Ves dan je tako na avtobusu kot v posameznih domačijah, kjer so se jim pridružili domači vodiči, pripovedovala najpomembnejša dejstva, povezana z obiskanimi kraji in ustvarjalci

Pravi kulturni dan se je začel z recitalom Prešernove poezije (Sone ti nesreče, Povodni mož) v Markovi cerkvi v Vrbi, kjer je prijazen cerkvenik Franci povedal nekaj več o freskah v cerkvi, Anatol Štern, dramski igralec, pa doživeto odrecital Prešernove pesmi. Vodička, domačinka Polona je navdušila s svojo sočno gorenjsko govorico in podatki, ki jih ne najdeš v knjigah. Sledil je ogled filma o Čopu, Janši, Prešernu, Finžgarju in Jalnu. V Žirovnici ni manjkalo niti zanimive razlage priimka Čop, informacije o črkarski pravdi ter literarni zgodovini, saj Matija Čop velja za prvega slovenskega literarnega zgodovinarja.

V Doslovčah so izvedeli zanimivosti iz življenja in dela Franca Sa-

leškega Finžgarja, prve osebnosti, ki se je boril za človekove pravice in pokončnost ter pripadnost slovenskemu narodu. Na domačiji so prisluhnili izvornim radijskim posnetkom pisatelja in dramatika, ki je z velikim spoštovanjem govoril o očetovi vzgoji, opozorjeni pa so bili tudi na pisateljevo avtobiografsko knjigo Leta mojega popotovanja. V Rodinah so bili udeleženci očarani nad pranečakom Janeza Jalna, Janezom Mulejem, ki jih je hudomušno pričakal z vrsto podatkov o stricu pisatelju, duhovniku in lovcu. Ogledali so si izvorno pisateljevo sobo, predmete, obleke in prostore, kjer se je rodil. Izvedeli so tudi, da je svoje Bobre izdal kar v nakladi 70.000 izvodov. Po kosilu, kjer ni manjkalo torte, saj je z njo žena presenetila enega od udeležencev, ki je praznoval rojstni dan – iskrene čestitke, so z

vodičem Lukom izvedeli veliko zanimivega o gradu Kamen ter gradu Kacenštajn. Slednji je povezan z arhitektom Plečnikom in dvema prečudovitima paviljonoma za verske namene. V parku je vojno grobišče iz druge svetovne vojne z grobovi nesrečnih ujetnikov, ki počivajo tudi v dolini Drage. Grobišče je uredil arhitekt Ravnikar. Tako so se poklonili tudi najpomembnejšima slovenskima arhitektoma, Plečniku in Ravnikarju.

»Polni vtisov, lepih doživetij, novega znanja, druženja z zanimivimi ljudmi smo se ob pol sedmih vrnili na svojo izhodiščno točko v Domžalah. Menim, da bi vsako leto lahko en izlet namenili tudi širjenju vedenja o slovenskih literatih,« je zapisala Jana Ozimek.

VERA VOJSKA

FOTO: ARHIV DRUŠTVA LIPA

DOBRODOŠLI
NA PLACVELIKONOČNI SEJEM
S POSTAVITVIJO BUTARE VELIKANKE
(TD JARŠE RODICA)

SOBOTA,
1. APRIL

TRŽNI PROSTOR
DOMŽALE

MED 8.
IN 13. URO

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Ograja na Homškem hribu

Pred dvema letoma smo markacisti Planinskega društva Domžale uredili pot s parkirišča pod sv. Marijo na Homškem hribu navzdol proti Piklu oziroma Kamniški Bistrici.

PD DOMŽALE Teren je bil takrat strm, večkrat blaten kot ne, zlizan in večinoma zelo težko neprehoden. Stopnice, ki smo jih naredili, so težavo blatnega spusta lepo rešile. Kmalu zatem se je ta odsek planinske poti uporabil tudi za Homško učno pot in nazadnje tudi za pravljični Vilinski Homec.

Poti tako vedno večkrat uporabljajo starejši in otroci, stopnice so rešile blato, strmine same pa seveda ne morejo. Zato se je kmalu porodila ideja o ograji, ki bi omilila napore pri premagovanju stopnic.

Markacisti imamo v zadnjih letih (ne)srečo z vremenom – snega v dolini hitro zmanjka in tako za nas tudi zimski meseci vedno bolj postajajo delovni meseci. A tako se delo vsaj

lepo porazdeli po vsem letu, kar nam je celo bolj všeč kot nekoč, ko smo morali vse narediti v poletnih mesecih.

Ker smo imeli les **še od lanskega leta na zalogi, je lahko ograja iz ideje hitro prešla v realnost.** Večina dela je bilo sicer potrebnega za pripravo samega lesa, saj smo ves les skrbno izbrali in še skrbneje obdelali. Za samo postavitev pa smo nato z dovolj pridrnimi rokami porabili le vikend dela.

Markacisti smo zavezani naravi in se ji vedno prilagajamo, največkrat skušamo uporabiti vse tisto, kar nam nudi sama. Tako je ograja v celoti zelo dober in nazoren prikaz trajnostno naravnane objekta, ki se brez težav vklopi v naravo. Vsi uporabljivi materiali so skrbno izbrani, tehnika izvedbe pa zagotavlja dolgoletni rok uporabe. Macesen, ki je rasel visoko v hribih, ter žgana robinija sta zagotovilo za to.

Ograja bo kmalu posivela in bo postala enake barve, kot so že stopnice. S tem se bo objekt v celoti tudi vizualno povezal in se popolnoma zlil z naravo.

Markacisti Planinskega društva Domžale smo prepričani, da bo objekt dolgo služil svojemu namenu z res minimalnim vzdrževanjem ter da bo v pomoč in veselje vsem pohodnikom, sprehajalcem in naključnim obiskovalcem.

ALEŠ KERMAUNER, PLANINSKO DRUŠTVO DOMŽALE
FOTO: POLONICA KOSEC

Zaljubljena žabja pesem

V močvirju Blate in Mlake, tako kot po vsej Sloveniji, v tem letnem času potekajo akcije prenašanja dvoživk.

DRUŠTVA TERRA ANIMA IN KREATIVNI NOMADI Zaljubljena žabja pesem je v polnem teku, žabice odnašajo mreže v vodne površine in skrbijo za rojstvo novega življenja v močvirju. Akciji se že več deset let pridružujemo tudi v našem močvirju Blate in Mlake, kjer društvi Terra Anima in Kreativni nomadi s pomočjo mnogih prostovoljcev skrbimo, da čim več žabic varno in srečno pride do vode.

Dvoživke so izjemno ogrožene, prav tako pa izjemno pomembne za zdravje naravnega ekosistema močvirja. Žabe so indikator zdravja okolja, ta močno občutljiva bitja zaznajo najmanjše spremembe v njem. Na zmanjševanje njihovega števila tako vplivajo negativni posegi v naravo, od krčenja gozda, ekstenzivnega gnojenja, zasipanja močvirij in drugega onesnaževanja okolja.

Ker se zavedamo pomena dvoživk, se s pomočjo predane skupine prostovoljcev, ki združuje vse generacije, močno trudimo, da bi dvoživke v našem lokalnem močvirju ohranili. Naše akcije imajo izobraževalno noto, s katero predvsem mlade izobražujemo o pomenu dvoživk in močvirij na splošno. Močvirja so v času hitrih podnebni sprememb, ekstremnih sušnih obdobij in pomanjkanja vode še kako pomembna. Poleg tega, da shranjujejo in čistijo pitno vodo, uravnavajo temperaturne razlike in blažijo vplive podnebni sprememb.

Tudi letos smo poleg več izobraževalnih delavnic organizirali tudi čiš

stilo akcijo močvirja Blate in Mlake, postavili zaščitno ograjo in redno dežurali ter prenašali žabe prek gozdne ceste proti ribniku Črnelo, ki je v zadnjih letih postala zelo prometna. Problematika vozne gozdne ceste je vse večja, zaradi nepripravljenosti sodelovanja uporabnikov le-te pa je naša skrb za dvoživke zelo otežena.

Naše delo je tudi evidentiranje in spremljanje števila dvoživk, ki ga letno oddajamo centru za kartografijo flore in favne. Zelo zaskrbljeni ugotavljamo velik upad v številu dvoživk. Zaskrbljujoč podatek je, da je vsako leto njihova populacija zmanjša za zastrašujoči dve tretjini.

Močno upamo, da se bo z razglasitvijo krajinskega parka Češeniško-Prevojske gmajne uredila tudi problematika kritične gozdne ceste, skupaj z nedovoljenimi zasipavanji in posegi v to dragoceno naravno okolje, ki ga moramo s skupnimi močmi zaščititi, če želimo svojim zanamcem omogočiti pitno vodo in zdravo življenjsko okolje.

ŠPELA KAPLJA

Pomagamo invalidom, ki našo pomoč potrebujejo

Že samo številke, ki smo jim prislunili na zboru članstva Medobčinskega društva invalidov Domžale, vodi ga Vida Perne, povedo veliko o njihovi aktivnosti.

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Združujejo 1276 članov, 208 podpornih članov ter v letu 2022 opravljenih več kot 13.000 ur prostovoljnega dela. Dejavnost obsega blažitev socialnih problemov članov prek posebnih socialnih programov, hkrati pa z delom številnih prostovoljcev poskrbijo za uresničevanje programov s socialnih, invalidnih, informativnih, izobraževalnih in kulturno-športnih področij. Na zboru članov so sprejeli vsa poročila za 2022 ter programe dela, ki jih že pridno uresničujejo.

Za prijeten začetek zbora so poskrbele pevke Ženskega pevskega zbora MDI Domžale pod vodstvom Erike Rode. Po pozdravu predsednice društva Vide Perne in minuti tišine je zbor vodila Jana Jenc. Predsednica se je v vsebinsko bogatem poročilu sprehodila skozi osem področij uspešnega delovanja v letu 2022. Redno se je sestajalo vodstvo društva, socialno zdravstvena komisija, posebej so bili pohvaljeni prostovoljci, ki so vedno znova prinašali informacije z obiskov in srečanj z invalidi ter poročali o socialnem stanju in morebitnih finančnih problemih. Obravnavali so 58 prošenj za finančno pomoč, 44 pa so odobrili sofinanciranje ohranjanja zdravja v Termah Ptuj. Humanost in želja po pomoči članom se je izkazala tudi v primeru, ko so člani vodstva vsakoletno srečanja invalidov zamenjali za obiske in obdaritev težkih ter socialno ogroženih invalidov, prostovoljci pa so 200 invalidom izročili tudi prehranske pakete Anine zvezdice.

Društvo je zagotavljalo zagovorništvo, pomagali so pri uveljavljanju pravic, opozorili na brezplačne prevoze s kombijem, opravlja jih prostovoljec Ivan Rems. Udeleženih je bilo 92 članov, opravljenih pa 5900 km. V programu informira-

nja uporabljajo vsa lokalna glasila in spletni portal domzalec.si, vsakoletni koledar s programom dela, stalne obiske prostovoljcev, veliko telefonskih pogovorov in obiskov. Pri usposabljanju za aktivno življenje in delo jim posredujejo informacije o pravicah ter jih napotujejo na usposabljanja ZRSZ.

Program ohranjanje zdravja obsega psihofizično rehabilitacijo, sofinanciranje vstopnic za terme Snovik, Hotel Delfin, za težko in socialno ogrožene je bila rehabilitacija v Termah Ptuj, koriščene so bile vse kapacitete, s strani ZDIS. S programom zagovorništva skušajo doseči čim večjo neodvisnost in samostojnost invalidov, uveljavljajo skupno mrežo v okolju, kjer živijo. Bogato je bilo poročilo o športnih in rekreativnih dejavnostih, kjer se zavedajo pomena za oblikovanje osebnosti in ohranjanje psihofizičnega zdravja. Največ interesa je za balinanje, pikado, šah in telesno vadbo, kjer je 69 športnikov doseglo lepe uspehe – tako na medobčinskih kot meddruštvenih tekmovanjih.

Na področju programa dnevnih center in klubov spodbujajo interes invalidov za ustvarjalnost, s katero krepijo samopodobo in socialno vključenost ter izmenjavo mnenj in izkušenj (festival za tretje življenjsko obdobje v Cankarjevem domu, druženje v klepetalnicah). Bogata je

bila kulturna dejavnost, pevski zbor, samostojna razstava članice Tatjane Žmavc v Grobljah 35 odtenkov sive, obisk predstav ustvarjalne delavnice ter ekskurzije in obiske zanimivosti. O delovanju na socialno zdravstvenem področju je več povedala Vida Čeh, prisotni so prislunili poročilo s področja športa in rekreacije, ki ga vodi Stane Žavbi ml., soglašali so s finančnim poročilom za leto 2022 ter poročilom Nadzornega odbora ter vsa poročila sprejeli soglasno – z aplavzom. Enako je bilo soglasno sprejet program dela društva. Društvo bo nadgrajevalo program iz leta 2022, v njem pa septembra pripravili tradicionalno srečanje, sofinanciralo dejavnosti s področja ohranjanja zdravja, posebej socialno ogroženim in težkim invalidom, kot novost pa so sprejeli tudi dogovor o sofinanciranju letnih vstopnic za Arboretum Volčji Potok.

Predsednica Vida Perne, ki so se ji za opravljeno delo zahvalili s šopkom cvetja, enako tudi drugim članicam vodstva, se je iskreno zahvalila prav vsem prostovoljcem, ki so se s svojim srčnim in požrtvovalnim delom vključevali v pomoč invalidom, ki jih razumejo, jim svetujejo, informirajo in vedno najdejo prijazno besedo in toplo dlan zanje ter vsem zaželela skupno prijetno in delovno leto 2023.

VERA VOJSKA

Naše šolske poti niso varne

Svet Krajevne skupnosti Dob, ki ga od zadnjih volitev vodi Marijan Smolnikar, je takoj po volitvah začel s svojim delom in se marca sestal na drugi seji.

KRAJEVNA SKUPNOST DOB Obravnavali so kar deset točk dnevnega reda, hkrati pa je bil ob koncu seje tudi sestanek o problematiki varnih šolskih poti v šoli Dob in Krtina, ki so se udeležili številni starši in predstavniki Osnovne šole Dob, pa tudi predsednik sveta KS Krtina dr. Matjaž Šumiga.

Po potrditvi prisotnosti in zapisnika prve seje sveta KS Dob so se pogovarjali o organizaciji 800-letnice prve omembe kraja Dob. Skupaj z društvi in organizacijami, ki jih v KS Dob ni malo, bo v prvih dneh junija pripravljenih več prireditev, na katere ste že sedaj vsi vabljeni. Več o prireditvah pa v eni od naslednjih

številok. Nekaj naslednjih točk je bilo namenjenih ureditvi in vzdrževanju komunalne infrastrukture, kjer so že upoštevali predloge in pripombe krajanov, govorili so o organizaciji in izvedbi čistilne akcije, nadaljujejo pa se tudi prizadevanja za ureditev bankomata, ki ga vsi zelo pogrešamo. Del seje je bil namenjen tudi poročilu predsednika Marijana Smolnikarja, o posvetu predsednikov svetov KS v okviru občine Domžale.

Kot že zapisano, je bil ob zaključku seje na željo staršev in predstavnikov Osnovne šole Dob, prisoten pa je bil tudi predsednik sveta KS Krtina dr. Matjaž Šumiga, sestanek, namenjen problematiki varnih poti za vse

učence obeh šol Dob in Krtina. Ugotovljeno je bilo, da sta KS Dob in OŠ Dob že dolgo opozarjali občino na tovrstno problematiko, ki je vsak dan večja, vendar navadno ni bilo odgovorov. Problemi so največji pri tem, da na nekaterih poteh ni pločnika, kar je posebej problematično ob sneženju, slabe ali pa jih sploh ni so talne oznake, še posebej pa so opozarjali na neurejenost avtobusnih postajališč, ko otroci šolski avtobus čakajo na cesti. Vse to so ugotavljali, ko je Osnovna šola Dob pripravila anketno med 250 starši. Po daljši razpravi, v kateri so prisotni predstavili konkretne probleme, povezane z zagotovitvijo varnih poti v obe šoli, in predlagali rešitve, so prisotni ustanovili delovno skupino, sestavljeno iz predstavnikov šole, krajevnih skupnosti in staršev. Ta bo zbrala vse predloge in pobude ter jih posredovala Občini Domžale v pričakovanju čimprejšnje rešitve najaktualnejših problemov, pri čemer se vsi zavedajo, da ne bo mogoče vseh problemov rešiti naenkrat, zato pričakujejo določitev prioritete in rešitev problemov, ki najbolj posegajo v varne šolske poti.

VERA VOJSKA

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Gregorjevo v Vrtcu Dominik Savio

V našem vrtcu se radi spominjamo starih tradicij. Ena lepših je spuščanje gregorčkov.

VRTEC DOMINIK SAVIO Gregorjevo je praznik, ki je nekoč veljal za prvi pomladni dan ali dan, ko se 'ptički ženijo'. Naznanjal je prihod daljših dni, ko je sonce dovolj dolgo na obzorju, da obrtnikom ni več treba delati ob sveči ali petrolejki. Zato se na predvečer gregorjevega v vodo spuščajo gregorčke: hiške, cerkvice, barčice in druge predmete, v katerih je luč, ki jo daje sveča.

Kot vsako leto smo tudi letos v vrtcu izdelali gregorčke iz naravnih materialov. Ker pa je bilo gregorjevo na nedeljo, so med koncem tedna mnogi otroci gregorčke izdelali doma ob pomoči svojih staršev.

Na dan po gregorjevem, v ponedeljek, 13. marca, smo imeli v vrtcu pravo razstavo najrazličnejših gregorčkov. Na igrišču smo narisali potok in jih zložili nanj, da smo si jih lahko vsi ogledali in jih občudovali. Nato smo otroci in vzgojiteljice poiskali potočke in reko v bližini vrtca in vanje spustili svoje gregorčke. Tako so otroci spoznali, kaj pomeni, da sv. Gregor luč v vodo vrže.

Mi se že na moč veselimo pomladi in z njo daljših dni.

ANDREJA MARIN SOKLIČ

Pustovanje v 1. triadi OŠ Preserje pri Radomljah

Letos smo se v 1. triadi OŠ Preserje pri Radomljah odločili, da po treh letih ponovno obudimo pustno povorko, to je za približno 300 učencev in učenk od 1. do 3. razreda.

OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH Na pustni torek, 21. februarja 2023, smo takole začeli odganjati zimo: najprej je bila na vrsti pustna povorka po okolici šole. Od novega dela šole smo se odpravili proti radomeljski pošti, kjer nas je pričakalo večje število gledalcev: mahali so nam najmlajši iz vrtca Mlinček ter starši in stari starši, ki so se ustavili ob poti prav z namenom, da si nas ogledajo od blizu in nas spodbujajo pri našem odganjanju zime. Potem so pri rondou za nas usmerjali promet radomeljski gasilci pod vodstvom Boruta Kaplje in upokojenci pod vodstvom Martina Capudra. Pot smo na-

faltnem igrišču, kjer smo se dodatno sprostili in razmigali: najprej zmajev uvod, nato nastop kamniških mažoret pod vodstvom Monike Cerar. Sledil je Pokaži, kaj znaš, kjer so se razredi predstavili s plesno-pevskimi pustno obarvanimi točkami. Vrhunec dneva je bil prihod naše ravnateljice Ane Nuše Kern, ki ni nič vedela, da bo del našega programa, saj smo jo želeli presenetiti ob skorajšnjem odhodu v več kot zasluženi pokoj. Z nami je celo zaplesala, dali smo ji skupinski objem, nato pa smo se skupaj tudi fotografirali, da nam bo zadnji pustni torek v družbi ravnateljice ostal v trajnem spominu.

Aktivno preživete zimske počitnice z ZPM Domžale

Zveza prijateljev mladine Domžale poleg poletnega počitniškega varstva organizira pester program in varstvo za otroke od 1. do 5. razreda v času zimskih počitnic.

ZPM DOMŽALE Letos smo skupaj z otroki preživeli krasen teden, poln različnih športnih in ustvarjalnih dejavnosti. V ponedeljek, 6. februarja, smo se po začetnih spoznavnih igrah in malici odpravili v Kulturni dom Franca Bernika Domžale, kjer smo si ogledali risanko Enkratni Mare. Komaj smo čakali torek, ko so bile na programu športne igre v telovadnici Osnovne šole Vencelja Perka, kjer smo se neverjetno sprostili in zabavali. Najprej smo se ogreli, potem pa nadaljevali z zabavnimi igrami, se pomerili v košarki, nogometu, badmintonu in igri 'reka Sava'. Bili smo prijetno utrjeni in kar hitro lačni, zato smo se odpravili v jedilnico, kjer so nam kuharji vsak dan pripravljali odlično kosilo. Po kosilu je sledil počitek in čas za branje. V sredo se nisimo družili, saj smo skupaj z domačimi praznovali državni praznik, Prešernov dan. V četrtek pa smo se veselili ustvarjanja. Ker zunaj ni bilo snega, smo si zimsko vzdušje in sneg pričarali kar sami. Ustvarili smo snežake, po kosilu pa nadaljevali z ustvarjanjem nakita in snežnih cofov. Varstvo smo vsak dan popestrili z igrami na igrišču, kjer smo tekali, plesali in se igrali. Zadnji dan počitniškega

varstva smo namenili pustu. Ustvarjali smo različne pustne maske in se tako pripravili na pustno povorko. Neverjetno smo uživali v glasbi in igri z baloni, saj je bil zmagovalca na koncu vedno nagrajen. Zadnji počitniški dan smo odlično izkoristili in se dogovorili, da se vidimo spet konec avgusta v varstvu ZPM Domžale.

MENTORICE ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE DOMŽALE

Ko se ptički ženijo ...

Gregorjevo, ki ga praznujemo 12. marca, naznanja začetek daljših dni in slovo od teme.

VRTEC DOMŽALE Po ljudskem izročilu je veljalo, da se na ta dan ženijo ptički. Otroci iz vrtca Domžale – enota Krtek skupina Polži smo se odločili, da bomo ljudski običaj spuščanja gregorčkov doživeli skupaj s krajanko Nušo Sotlar.

V ponedeljek, 13. marca 2023, smo se skupaj z gospo Nušo odpravili na sprehod ob potoku Žabnica. Vsi smo neizmerno uživali ob sončnem dopoldnevu in skupnem druženju.

Na kraju, kamor smo prispeli, smo s skupnimi močmi nabrali naravni material, iz katerega si je vsak izmed otrok naredil izvorno barčico gregorčka iz vej, storžev, listov

in lubja. Poleg vsega smo poskrbeli za ohranitev narave z razgradljivim materialom.

Ob potoku smo poiskali primerno mesto, kjer smo z gospo Nušo spuščali in opazovali njihovo plovbo. Nazadnje smo se še sprehodili po gozdni jasi in gozdu, kjer smo poslušali žvrgolenje ptic, iskali škrate v bivaku in si poblize ogledali lovsko opazovalnico.

Z gospo Nušo smo na koncu družjenja zapeli tudi nekaj slovenskih ljudskih pesmi v upanju, da je voda s spuščanjem gregorčkov odnesla vse skrbi ter s tem pozdravili prihod sonca in pomladi.

JANJA DRAGAR RIBIČ, DIPL. VZG.

Plac za mlade je moj prostor za druženje s prijatelji

V Placu je vedno pestro, še posebej med 12. in 16. uro. V tem času prostor zasedejo mladi obiskovalci, dnevno okoli 40 mladih, ki pridejo v CZM po koncu pouka. Ko so jih vprašali, kaj jim pomeni Plac, je bil največkrat odgovor: druženje s prijatelji in aktivnosti.

CZM Plac za mlade je prostor, kjer so dobrodošli vsi mladi in je namenjen neformalnemu in neorganiziranemu druženju mladih. Seveda, to ne pomeni, da vlada kaos, saj mladi sledijo pravilom, ki omogočajo druženje tako velikega števila obiskovalcev, pomeni pa, da mladi sami izbirajo in organizirajo aktivnosti, pri tem pa jih spodbujajo mladinski delavci Centra za mlade Domžale. Tako potekajo kvizi, turnirji v namiznem nogometu in ping pongu, igranje družabnih in skupinskih iger, kot so volkodlak, spomin ... Mladi spoznavajo nove igre, včasih pa so tudi ustvarjalni. Za dan žena so izdelovali broške. V letošnjem letu so pripravili že 35 aktivnosti.

Ker pa je Plac občasno kar malo premajhen za vse in za nekatere tudi preglašen, so v CZM 'zasedli' del hodnika in ustvarili tudi mirni kotiček, kamor se prijatelji lahko umaknejo na klepet ali si samo malo oddahnejo in se pripravijo na nove obveznosti, ki jih čakajo skozi dan. Nekateri tudi izkoristijo čas za reševanje domačih nalog in učenje v skupinah. Prek aktivnosti, iger in delavnic se mladi naučijo sodelovanja, novih spretnosti, se preizkusijo v vodenju aktivnosti in se odklopijo iz digitalnega sveta. Mladi se dnevno vračajo v Center za mlade Domžale, saj se tam dobro počutijo in vsak najde nekaj zase.

Tudi v popoldanskem in večernem času Plac ne sameva. Popoldnevi so zasedeni z raznolikimi dogodki in delavnicami, ki jih organizirajo v Centru za mlade Domžale in so v večini namenjeni mladim med 15. in 30. letom starosti. Ob četrtek zvečer pa mladi organizirajo svoja druženja ali henge. V Placu se družijo vsak drugi četrtek med 20. in 22. uro. Hengi so namenjeni dijakom in študentom. Če te zanima, kako izgleda, vabljen_a da se jim pridružiš. Za več informacij o dogodkih klikni na Center za mlade Domžale.

CENTER ZA MLADÉ DOMŽALE

daljevali levo proti Zlati kaplji, kjer nas je na parkirišču pričakala stojnica TD Radomlje pod vodstvom Petra Zvonca ter Ivanka Brodar osebno s svojimi flancati in sadjem, ki jih je samo za nas prijazno financirala KS Radomlje pod vodstvom Sonje Jerman. Flancati so bili res sveži in okusni, saj so jih cvrli celo noč. Hvala vam! Sledila je makadamsko-gozdna pot, čez most Kamniške Bistrice in spet levo v naselje Homec ter nazaj proti šoli. Pogumno in razigrano smo nadaljevali pot, mahajoč mimoidočim. Naš celoten podvig je prijazno spremljal in pridno dokumentiral Miro Pivar, sodelavec portala Domžalec. Na koncu je bil na vrsti najbolj zabaven del pustovanja, in sicer pustni program na as-

Na tem mestu naj se zahvalim vsem, ki so nam kakor koli pomagali pri izvedbi pustovanja: ravnateljici Ani Nuši Kern, staršem za maske in kostume, TD Radomlje, KS Radomlje, Ivanki Brodar za flancate in sadje, kamniškimi mažoretkam za poskočen nastop, radomeljskim gasilcem in upokojencem za našo varnost v prometu, razrednikom, učiteljem in spremljevalcem za sodelovanje, hišniku Mateju za tehnično pomoč, vrtcu in starim staršem za občinstvo, snemalcu ter seveda vsem učencem in učenkam, ki so se udeležili najbolj norčavega torika v vsem letu. Se vidimo naslednje leto!

SIMONA JERAN, VODJA PUSTOVANJA OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH
FOTO: MANCA MIHELČIČ

V CENTRU ZA MLADE APRILA DOGAJA

VADBA ZA MLADE

JOGA
PONEDELJKI

Joga, hatha flow, poteka ob ponedeljkih 20:00-21:00.
Prvo srečanje v aprilu bo v ponedeljek, 3. 4. 2023.
Vodi Živa Mahkota, učiteljica joge.

PILATES
PON - PET

Pilates poteka ob ponedeljkih 17:30-18:30
in petkih 17:00-18:00.
Vodita Maša Saksida in Bojana Saksida, učiteljici pilatesa.

Vadba je namenjena mladim med 15. in 30. letom.
Cena: 10 €/mesec za 4 srečanja. Za pilates se lahko prijavite 1x ali 2x tedensko.

MEDGENERACIJSKA PEKOVSKA DELAVNICA PLETENICE, PTIČKI IN GNEZDA

3. 4.
ponedeljek
17:00

V CZM bo 3. aprila potekala že tradicionalna velikočona pekovska delavnica, na kateri se bo mešalo, gnetlo, pletlo in peklo.
Vodi: pekovski mojster Pavle Kancilija.
Cena: odrasli 10€, mladi 5€, otroci v spremstvu brezplačno

PREDAVANJA za starše

KO OTROK NALETI NA INTERNETNO PORNOGRAFIJO

20. 4.
četrtek
18:00

Kljub različnim družinskim filtrom in kontroli internetnega dostopa, otroci (pre)hitro naletijo na pornografske vsebine. Pomembno je, da se z otrokom znano pogovorimo o izkušnjah, ki so jih imeli, saj si teh prizorov ne znajo sami razlagati in jih ne razumejo. S pravim pristopom jim starši lahko pomagamo, da njihova izkušnja ne ostane travmatska in jim omogočimo, da pridejo do pravih informacij.
Izvajalec: Miha Novak, zakonski in družinski terapevt, ŠRCD, enota Domžale

HENGAJ V PLACU

6. 4. / 20. 3.
četrtek
20:00

Bi se rad/a družil/a s sovrstniki? V Placu za mlade se vsakih 14 dni srečujejo študenti in dijaki. Vabljen/a, da se jim pridružiš na ogledu filmov, peki pic, igri namiznega nogometa in ping ponga, družabnih iger...

LIKOVNI IN LITERARNI NATEČAJ "MOJ CAJT - MOJA IZBIRA"

Vabljen prav vsak, ki rad ustvarja, da ustvari izdelek povezan s temo in nam ga pošlje. Vsa navodila sodelovanja so objavljena v razpisu natečaja, ki ga najdete na naši spletni strani www.czm-domzale.si.
Rok za oddajo del je 12. 4. 2023!

SVETOVALNICA

Se zaradi trenutne situacije počutiš nelagodno? Bi se rad/a pogovorila? V CZM ti je na voljo BREZPLAČNA svetovalnica. Svetovalnico vodi diplomirana psihologinja in je namenjena mladim do 30. leta.
Rezervacija termina je obvezna.

DOMŽALE ZA MLADE - MLADINSKI INFORMATOR

Se ti zdi, da v Domžalah nič ne dogaja? Si prepričan_a? Premisli še enkrat! Mogoče pa je razlog, da samo nisi na tekočem z dogajanjem. Vse informacije za mlade iz Domžal in širše najdeš na portalu Domžale za mlade.
domzalezamlade.si

POSTANI CZM PROSTOVOLJEC

V Centru za mlade Domžale iščemo prostovoljce, ki bi nudili učno pomoč osnovnošolcem in srednješolcem. Če ti katerikoli predmet dobro gre in bi svoje znanje delil se s kom drugim ter mu tako pomagal, nam piši na naš elektronski naslov: info@czm-domzale.si ali nas pokliči na telefonsko številko 040 255 568.

ŽE V TEKU

NEMŠČINA USTVARJALNE DELAVNICE
UČNE URICE KEMIJE ŠPANŠČINA
NIZOZEMŠČINA FOTODELAVNICE ZA OTROKE

NA VSE AKTIVNOSTI OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE
NA INFO@CZM-DOMZALE.SI ALI 040 255 568.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00; info@czm-domzale.si;
www.czm-domzale.si FB: [czm.domzale](https://www.facebook.com/czm.domzale) IG: [czm_domzale](https://www.instagram.com/czm_domzale)

Medobčinski otroški parlament na OŠ Domžale

V četrtek, 2. marca 2023, je na Osnovni šoli Domžale potekal 33. medobčinski otroški parlament.

OŠ DOMŽALE Otroški parlamenti so namenjeni vzgoji mladih v aktivne državljane, prav tako pa možnost, da osnovnošolci razmišljajo o temah, ki so zanje pomembne, ter o svojih ugotovitvah javno spregovorijo in jih posredujejo državnim odločevalcem. Otroški parlamenti potekajo na šolski, medobčinski, regijski ter na koncu še na nacionalni ravni.

Medobčinskega parlamenta so se poleg OŠ Domžale ter naše podružnične šole Ihan udeležili parlamentarni predstavniki OŠ Roje, OŠ Rodica, OŠ Preserje pri Radomljah, OŠ Dragomelj, OŠ Dob, OŠ Jurija Vega Moravče, OŠ Janka Kersnika Brdo, OŠ Trzin in OŠ Venclja Perka Domžale.

Zbrane so pozdravili in nam namenili spodbudne besede Karlina Strehar, predsednica Zveze prijateljev mladine Domžale, Nina Valenčič, v. d. ravnateljica OŠ Domžale, ter podžupan Matej Primožič. Nato sta simpatičen voditeljski par, četrtošolec Jakob in osmošolka Neva, napovedala parlamentarno temo duševno zdravje otrok in mladostnikov ter opisala, da bomo na štirih delavnicah spoznavali, kako si lahko pomagamo, če se soočimo z duševnimi stiskami. Osnovnošolci so se v štirih

skupinah udeležili gibalne, likovne, ustvarjalne in debatne delavnice. Na prvih treh so spoznavali, kako lahko s prostočasnimi aktivnostmi poskrbimo za svoje dobro mentalno počutje, na debatni delavnici pa so parlamentarci drugim predstavnikom povedali, kaj so na šolskih parlamentih o tej temi razpravljali na njihovi šoli. Ugotovitve so primerjali in prišli do podobnih sklepov, da se stiskam najlažje izognemo ali jih vsaj omilimo s pogovorom z zaupanja vrednimi ljudmi, z gibanjem ter s kreativnim ustvarjanjem oziroma z aktivnostmi, ob katerih se sprostim. Oblikovali so tudi skupno par-

lamentarno sporočilo, s katerim se bodo izbrani parlamentarci predstavili na regijskem otroškem parlamentu: »Duševno zdravje je enako pomembno kot fizično zdravje, zato si pomagamo z gibanjem, pogovori in aktivnostmi, in smo tako bolj pozitivno naravnani.«

Po delavnicah in predstavljenem parlamentarnem sporočilu smo nekaj časa namenili še sproščenemu druženju in pogovoru, kar je bilo mladim in njihovim mentorjem zelo všeč.

MONIKA GRAŠIČ IN ŠPELA MALGAJ,
MENTORICI ŠOLSKE SKUPNOSTI UČENCEV OŠ DOMŽALE

Erasmus+ v Italijo

Mednarodna izmenjava učencev OŠ Venclja Perka in dijakov SŠ Domžale v okviru projekta Erasmus+ v Italijo

SŠ DOMŽALE V tednu od 30. januarja do 4. februarja 2023 se nas je deset dijakov in dve profesorici Srednje šole Domžale ter štirje učenci in dve učiteljici Osnovne šole Venclja Perka udeležilo mednarodne izmenjave

ve Erasmus+ v projektu Kratki filmi za šolo in Evropo (Short films for School and Europe) v Italiji. Cilj projekta, ki je potekal od leta 2020, je bil izboljšanje digitalnih veščin in pismenosti s področja produkcije krat-

kih izobraževalnih filmov med učenci in dijaki. V projekt je bilo vključenih šest šol iz petih držav, in sicer iz Slovenije, Belgije, Italije, Litve in Portugalske. Slovenijo so predstavljali dijaki Srednje šole Domžale in učenci Osnovne šole Venclja Perka.

Zadnjo izmenjavo v sklopu tega projekta je gostila italijanska šola Istituto d'Istruzione Superiore N. Machiavelli v Milanu, drugem največjem italijanskem mestu. Gostitelji so pripravili program, ki je zajemal predstavitve udeležencev mobilnosti, njihovih držav in izdelkov, nastalih v obdobju trajanja projekta. Udeležili smo se filmskih delavnic, ki jih je vodil priznani italijanski režiser Fabio Iacqua. Obiskali smo Torino in si ogledali znamenitosti mesta ter Narodni muzej kinematografije (Museo Nazionale del Cinema). Italijanski dijaki so nas seveda popeljali tudi po Milanu in nam razkazali znamenitosti mesta. Med drugim smo se povzpeli na sam vrh znamenite milanske stolnice. V času izmenjave smo ustvarili kratke filme na temo razlik in podobnosti med Evropejci. Te smo si zadnji dan ogledali in jih analizirali. Med izmenjavo smo okušali tudi različne dobrote italijanske kuhinje. Projekt smo zaključili s tradicionalno italijansko gala večerjo, na kateri smo se poslovili od gostiteljev.

Kot vse izmenjave Erasmus+ do zdaj nam je tudi ta v Milanu omogočila spoznavanje novih prijateljev, drugih kultur in šolskih sistemov ter nam pomagala pridobivati in razvijati kompetence, potrebne za nadaljnjo poklicno in življenjsko pot.

MAŠA ISKRA,
DIJAKINJA SŠ DOMŽALE
FOTO: ALENKA LENARČIČ

Skupina domžalskih osnovno- in srednješolcev v Milanu.

KULTURA

UMETNOST NI VEDNO DOBIČKONOSNA

ANA JAGODIC, SLIKARKA, MULTIMEDIJSKA UMETNICA, PEDAGOGINJA

Ana Jagodic se v teh dneh v Galeriji Domžale predstavlja na samostojni razstavi z naslovom Pod prvo črto.

Cveta Zalokar

Foto: osebni arhiv Ane Jagodic

Umetnica mlajše generacije je po izobraževanju na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo diplomski študij opravila na Akademiji za vizualno umetnost (AVA), vzporedno pa likovno izrazne možnosti raziskovala na magistrskem študiju slikarstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Pri nekaterih zadnjih slikarskih opusih se predstavlja tudi pod psevdonimom Ana à Deux. Sodelovala je na več samostojnih in skupinskih razstavah v Sloveniji, na bienalu sodobne umetnosti OpenArt na Švedskem in v okviru platforme za sodobno umetnost Ostrale v Nemčiji. Leta 2015 je prejela nagrado Essl Award, ki jo Muzej Essl iz Klosterneuburga pri Dunaju podeljuje študentom umetnosti iz srednje Evrope.

Povejte nam kaj več o vaši mladosti?

Nič posebnega. Rada sem se igrala s punčkami in veliko risala. Odraščala sem z leto in pol starejšim bratom. Na počitnice smo hodili v Črvar - Porat pogosto skupaj z bratrcema približno enakih let, tudi sicer smo se veliko družili. Bili smo nagajivi otroci.

Kdo vas je navdušil za slikarstvo in umetnost?

Kot deklico lokalna slikarka Mojca Vilar in seveda Genija Lipar Kadunc z ustvarjalnim programom na tv-ju. S svojimi figuralnimi risbami me je navdušil tudi Jack iz filma Titanik.

Imate zanimivo in večplastno študijsko pot. Ste zadovoljni z njeno izbiro in potekom?

Do vzporednega študija je prišlo zaradi spleta okoliščin. Ker na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje (ALUO) sprva nisem bila

Razstava v domačem kraju se mi zdi povsem nekaj naravnega, če ne nujnega (smeh). Vesela sem, da Galerija Domžale gosti moja dela. Upam, da bo obisk razstave tako velik, kot je bila udeležba na odprtju.

sprejeta, sem svojo srečo poizkusila na Akademiji za vizualno umetnost (AVA), kjer sem se nato vpisala v prvi letnik. Naslednje leto sem uspešno opravila sprejemne izpite na ALUO in se odločila, da študij na AVA nadaljujem, saj mi je bil njihov pristop poučevanja sodobne umetnosti zelo zanimiv.

Uveljavljanje sodobnih, mladih umetnikov je zahtevno. Kdo in kako lahko danes uspe?

Težko rečem. Veliko je dejavnikov, ki vplivajo na to, da umetnik postane prepoznan. Od šolanja na določeni lokaciji, znanja, večšine, mreženja, tudi trenda navsezadnje.

Zakaj uporabljate psevdonim in kakšen je njegov pomen?

Ime je inspirirano po folie à deux, kar pomeni enako ali podobno duševno motnjo, ki prizadane dva ali več posamznikov, običajno članice ožje družine. Najpogostejše so preganjalne blodnje, sledijo verske, grandiozne in somatske. Vsebinske blodnje primarnega pa odloča o skupnem prepričanju. Omenjeno se navezuje na doživljanje razno-terih prepričanj, ki sem jih v celoti nemalokrat posvojila. Gre za potrebo po sledenju idejam, ki jih visoko vrednotimo. Ta proces je za stukturalizacijo družbe nujen, a v svojih skrajnostih patološki – to je tudi moment, ki se v mojih delih venomer pojavi.

Kakšne so bile vaše umetniške izkušnje s tujino?

Ni jih veliko, imam pa eno v zares lepem spominu. Prijavila sem se na Open Call ali internacionalni javni razpis. Šlo je za švedski bienale umetnosti na prostem (OpenArt) – tisto leto je razstavljal tudi zloglasni kitajski Ai Wei Wei. Izmed 700 prijav so se odločili, da razstavijo dve moji deli, ki pa sem jih moral priti ustvariti na lokacijo (Örebro). Pokrili so potne stroške (letalo, vlak), prenočišče v hotelu, kosilo in material za izvedbo umetniških del. Dobila sem tudi honorar v vrednosti 1000 evrov.

V lanskem letu ste se odpravili tudi v Kanado. Kako so tam sprejeti mladi umetniki?

Umetniška scena v Vancouveru ni najbolj naklonjena prodaji del umetnikov, ki ne živijo v Kanadi. Kljub temu sem našla galerista, ki deluje tudi internacionalno. Galerija Vancouver Fine Art Gallery zdaj gosti deset mojih slikarskih del.

Vizualna umetnost je danes zelo širok pojem. Kaj vse je lahko umetniško delo in kje pri tem vidite sebe?

Meje, kaj vse je lahko umetniško delo, se venomer zabrisujejo, sicer pa jih v večji meri definira institucija. Torej tisto, kar vidimo v galeriji, je umetnost. Moja praksa bo zaenkrat usmerjena v slikarstvo.

V magistrskem delu ste razmišljali tudi o tem, kaj vse vpliva na vrednost umetniškega dela. To je precej zapletena zgodba ...

Zapletena za realizacijo, sicer pa zelo jasna. Potrebne so reference uglednih institucij kot tudi umetnostno zgodovinske reference v samem umetniškem delu. Tako umetnik in njegova dela pridobivajo na simbolni vrednosti. Več o tej temi si lahko preberete v magistrskem delu z naslovom Ikona v internacionalni belini, objavljeno je tudi na spletu.

V vašo dela vključujete tudi zelo nenavadne predmete, na primer žvečilni gumi, umetne nohte, trepalnice, dlake ...

Krivda za uporabo tovrstnih artiklov je na Marcelu Duchampu (1887–1968), ki je močno vplival na razvoj konceptualne umetnosti. Duchamp je namesto naslikanih predmetov začel z uporabo pravih. Izbiral je serijsko izdelane, komercialno dostopne, pogosto utilitarne predmete, jih označeval za umetnost in jim dajal nove nazive. Imenoval jih je 'readymades' (v prev. ženarejeni), le-to pa je prekinilo stoletno razumevanje vloge umetnika kot veččega ustvarjalca originalnih, ročno izdelanih predmetov.

Pred kratkim ste se odločili tudi za redno polovično zaposlitev. Nuja ali novi izzivi?

Nuja. Pa tudi izziv navsezadnje. Umetnost ni vedno dobičkonosna, potrebna je nabava materiala idr. Velikokrat se na pomoč s prošnjo za materialne donacije obrnem na podjetja. Tokrat sta se prošnji odzvala Steklarstvo Rojs in Fotokopirnica Jcopy.

Kaj vam pomeni predstavitev pred domačo publiko v Domžalah?

Razstava v domačem kraju se mi zdi povsem nekaj naravnega, če ne nujnega (smeh). Vesela sem, da Galerija Domžale gosti moja dela. Upam, da bo obisk razstave tako velik, kot je bila udeležba na odprtju. Izbrani eksponati so v prostoru premišljeno umeščeni. Nekateri QR kode obiskovalcem na straneh umetniških del predstavijo razvoj ideje, nekatere pa vas usmerijo na mojo spletno stran (www.anaadeux.com), kjer si s klikom na ikone lahko ogledate vsa likovna in konceptualna dela. Menim, da sva z Jurijem, umetniškim vodjem domžalske Galerije, delo opravila nadpovprečno.

Jurij Smole je ob vaši razstavi zapisal, »da vas odlikuje interakcija z gledalcem« in »da na izjemno domišljen način vodite opazovalca«. Zakaj in kako iščete stik z gledalcem oziroma opazovalcem?

Gledalec postane z interakcijo udeleženec. Interaktivno delo postane umetniško šele z aktivno vključenostjo udeleženca. V tem oziru udeleženec postane umetnik, saj postane del zgodbe stvari umetniškega dela. Opažam, da se ljudje radi volje aktivirajo. Morda tudi zato, ker jim ne postavljam pretiranih omejitev, zgolj navodila za uporabo. Ponavadi pa se pri interaktivnih delih kaj zakuri, zareže, razreže ali drugače poškoduje. Ljudje morda z vključenostjo v umetniški proces izživijo svoje destruktivne tendence. Interpretacij je veliko.

Eno najopaznejših del na pričujoči razstavi je Spomenik posthumni Veneri. Kakšno je njeno sporočilo?

Ne bi dejala najopaznejše, sigurno pa najbolj željno pozornosti, saj si Venera želi, da ji sežemo pod krilo in namenimo kovanec ali dva. Je poli-sporočilno delo, ki se loteva vprašanja smrti, slave, lepote, sodobne umetnosti in navsezadnje prostitucije.

Po obisku vaše razstave naj ne bi bili več isti, kot smo prišli. Zakaj želite vplivati na nas in kakšna naj bi bila naša sprememba?

Ne želim vplivati, zgolj predstaviti, kar je vplivalo name. Morda pride do transferja, morda ne. Vsak gleda na stvari skozi očala osebne zgodovine.

Razstavo Ane Jagodic z naslovom Pod prvo črto si je mogoče v Galeriji Domžale ogledati do četrtek, 6. aprila 2023. □

Voden ogled z interpretativnimi vodniki

Vilinski Homec

Vilinski Homec

visit domzale

sobota, 15. april, ob 10. uri

Zbirno mesto: Gostilna Repanšek Homec, Radomlje

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

APRIL

KOLENDAR DOGODKOV sezona 2022/23

sobota, 1. april
10.00 / Sobotna otroška matineja /
abonma otroški SOBOTNA
MATINEJA in IZVEN

Z GLASBO OKOLI SVETA

koncert za otroke / nastopata: Boštjan Gombač, Jan Tomšič / 40' / **primerno za 3+**
Boštjan Gombač in Jan Tomšič igrata na več različnih glasbil, saj pravita, da lahko tako najhitreje prepotujeta ves svet. V prav posebnem koncertu nas bosta popeljala iz Slovenije v Afriko, do Indije in nazaj, čez kar nekaj evropskih držav, potju bo zanesla tudi čez lužo - v Ameriko.

nedelja, 2. april
17.00 / BOBRI NA POTEPU /
brezplačne vstopnice

MIŠKA KAŠKO KUHALA

lutkovna predstava / Gledališče Zapik / ideja in izvedba: Jelena Sitar, Igor Cvetko / 45' / **primerno za 2+** / omejeno število sedežev / Palec, Kazalec, Sredinec, Prstanec in Mezinec so lutke, ki se skrivajo, kradejo čokolado, padejo v vodo in se rešijo z nje, nosijo v mlin, pečejo kruhek, z miško kuhajo kaško in, kot otroci, nočejo spat. V predstavi sledimo petim slovenskim otroškim prstnim igram s petimi različnimi lutkovnimi tehnikami, v drugem delu pa se lutkovna predstava prevesi v skupno igro, v kateri gledalci postanejo aktivni igralci.

petek, 14. april
20.00 / abonma koncertni
MODRI in IZVEN

MOZARTI PO SVETU IN SLOVENSKE MALENKOSTI

koncert / program: Devienne, Crussell, Paisiello, Leben, Rozman, Firšt / izvajalci: Mojca Menoni (violina), Gea Pantner (viola), Martin Sikur (violončelo), Mate Bekavac (klarinet)
Mozartovi manj znani sodobniki, nova odkritja iz stranskega tira klasične glasbe ter tri prazvedbe del mladih slovenskih skladateljev. Tudi v današnjem času in tudi v svetu klasične glasbe obstajajo tisti "mainstream" skladatelji, ki jih podpira predvsem stroka oz. poznavalski krogi. Obstajajo pa tudi tisti drugi... Tokrat tri svetovne prazvedbe, tri glasbene miniature izpod peres mladih slovenskih skladateljev, ki pa so na svoj način prav tako povezane s častnim članom letošnjega koncertnega cikla, W.A. Mozartom. Pridite in poizkušajte ugotoviti na kakšen ...

sobota, 15. april
10.00 / Sobotna otroška matineja / BOBRI NA POTEPU
brezplačne vstopnice

Rita Bartal Kiss: PU

lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Pupilla / režija: Rita Bartal Kiss / igrata: Petra Kavaš, Vitomir Vratarič / 40' / **primerno za 3+**
Pu je predstava o medvedku, o tistem, ki živi v stoletni hosti in ima najraje na svetu med. No, in seveda svoje prijatelje, pujska, zajca in osla. Skupaj rešujejo uganke kot: kako preslepiti roj čebel, kako zvabiti v past slona, kako pogostiti zmerom lačnega medvedka in katero darilo lahko razvedri velikega žalostnega osla.

sreda, 19. april
četrek, 20. april
20.00 / glasbeno-scenski
abonma in IZVEN

ČRNA KOŽA, BELE MASKE

plesno, gledališko, glasbena predstava / koncept, režija, koreografija: Maša Kagao Knez / režija-2: Ivana Djilas / nastopajo: Lina Akif, Joseph Nzobandora-Jose, Irena Yebuah Tiran, Leticia Slapnik Yebuah, Maša Kagao Knez

Belo, črno ... je to pri nas sploh del pogovorov? Ekipa ustvarjalcev se v predstavi, ki združuje glasbo, ples in gledališče, sprašuje, kako je biti temne polti v beli Sloveniji.

»Občutek manjvrednosti? Ne, občutek neobstoja. Greh je črn, saj je krepost bela.«
Frantz Fanon: Črna koža, bele maske

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Phaedra Patrick **Žlahtna očarljivost Arthurja Pepperja**

MEANDER, 2020

Arthur Pepper po ženini smrti živi enolično življenje po določenem urniku, dokler v ženini omari ne najde njemu neznanе zapestnice z raznovrstnimi obeski. Na enem od obeskov je telefonska številka, ki jo pokliče in presenečen ugotovi, da je poklical v Indijo, kjer je njegova žena v določenem mladostnem obdobju pred poroko kratek čas živela. Odloči se raziskati pomen vseh obeskov z zapestnice, saj ugotovi, da mu je žena zamolčala velik del njenega življenja, preden je vstopila v njegov svet. Tako ga pot vodi do Pariza, Londona in Indije ter nazaj, kjer poleg ženine preteklosti odkriva tudi novega sebe ...

Carsten Henn

Sprehajalec knjig

MLADINSKA KNJIGA, 2022

Carl Kollhoff je ostareli knjigar-nar, ki je tekom let do knjig in svojih bralcev razvil poseben odnos. Njegove stranke namreč ne hodijo v knjigarno, ampak jim on sam zvečer, ko se knjigarna zapre, dostavi naročene knjige. Kot pravi knjigoljub jih poimenuje po literarnih junakih, ki so jim podobni, vsi pa so posebneži, ki iz tega ali onega razloga ne želijo zapustiti svojega doma. Nekega dne se Carlu na vsakodnevem obhodu pridruži živahna devetletnica Šaša, ki starcu ponudi popolnoma drugačen pogled na njegovo delo in stranke. Deklica namreč meni, da Carlovi bralci ne naročajo knjig, ki jih v resnici potrebujejo in bi jih lahko osrečile. Odloči se, da bo to spremenila. Oda knjigam in branju, ki nas opominja, kako pomembno lahko knjige vplivajo na naša življenja.

Steve Haines

Tesnoba je res čudna reč

MLADINSKA KNJIGA, 2023

Sodoben način življenja nam prinaša mnogo izzivov, stresa in prilagajanja različnim situacijam. Vse pogosteje se srečujemo tudi s tesnobo. Ta je sicer običajen odziv telesa na določeno situacijo, problem pa postane, kadar se pojavlja prepogosto in tako intenzivno, da otežuje ali celo onemogoča vsakodnevno delovanje posameznika. Kljub pogostosti se o anksioznosti ne znamo, ne želimo ali nočemo pogovarjati. Kaj torej lahko storimo, preden se razvije anksiozna motnja? Deloma nam odgovore podaja ta inovativni vodnik za prepoznavanje in razumevanje tesnobnih občutij. Priročnik, primeren predvsem za mlajšo generacijo bralcev (mladostniki, mladi odrasli), ki je napisan v stripovski obliki, nam na jasn in zanimiv način predstavlja problematiko anksioznosti, kako jo prepoznati, kako se učinkovito obvarovati pred njo in se z njo uspešno spoprijeti. Knjiga je oblikovana za današnji čas. Informacije podaja kratko, jedrnat, skorajda v obliki zapiskov in povzetkov, lahko bi rekli, da je nekakšna osnova za nadaljnje branje in poglobljanje v tematiko. V njen opisani nasveti in strategije so strokovno podprte.

Dr. Vincent Ho

Zdravo črevesje pri otroku

VITA, 2022

Zdravo črevesje pri otroku je odlični priročnik za vse sveže in manj sveže starše, ki se osredotoči na razvoj in zdravje črevesja pri novorojenčku in tudi

v poznejših obdobjih otrokovega razvoja. Verjetno ni nikogar pri zdravi pameti, ki ne bi vedel, kako pomembno je zdravo črevesje za zdravje vsakega človeka. Ta priročnik nam pomaga, da se tega zavedamo že takoj ob rojstvu našega otroka in mu tako pomagamo vzpostaviti optimalen prebavni sistem kot odlično popotnico za splošno zdravje v življenju. Knjiga se osredotoča predvsem na alergije; kaj vse vpliva na razvoj alergij in kako jih lahko preprečimo. Ponuža nam tudi devettedenski načrt z jedilniki za uvajanje goste hrane pri dojenčkih ter še mnogo zelo koristnih nasvetov, ki temeljijo na raziskavah in znanstvenih dognanjih in niso zgolj plod mnenja nekoga, ki bi želel dobro zaslužiti na bogatem trgu industrije vsega, kar potrebujejo dojenčki in otroci, ter vsega, kar ta trg poskuša prepričati starše, da potrebujejo. Dr. Vincent Ho je namreč klinični akademski gastroenterolog in predavatelj na Medicinski fakulteti Univerze za hodonoga Sydneya (University of Western Sydney). Priročnik je torej priporočljivo in prizemljeno argumentirano branje, ki bi mu bilo dobro dati prednost pred raznimi Instagram nasveti t. i. influencerk in influencerjev.

knjige za otroke in mladino

Kristina Ohlsson

Primer shrhljive sence

MIŠ, 2023

Švedsko pisateljico Kristino Ohlsson slovenski mladi bralci že poznajo po napeti in malce shrhljivi trilogiji Stekleni otroci, Srebrni deček in Kamnita družina. Tokrat imamo pred seboj prvi del zbirke Agencije za duhove z naslovom Primer shrhljive sence. V Agencijo za duhove prihajajo ljudje, ki so srečali duhove in si želijo, da bi jih nehali strašiti. V njej delata Elza in Kale, ki sta strokovnjaka za duhove, saj jima je dedek predal svoje znanje. V prvi knjigi spoznamo Francija Franka, ki se je preselil v Megleni dol, si našel lepo stanovanje, a v njem se dogajajo čudne stvari, ves čas sliši razne glasove, včasih padajo predmeti na tla, knjige padajo s polic ... Bo Elzi in Kaleju uspelo razvozlati skrivnostno dogajanje?

Žiga Kosec

Muca gre po svetu

MLADINSKA KNJIGA, 2023

V slikanici Muca gre po svetu so zbrani slikopisi: Kako je račka reševala sonce, Živalski koncert, Miški nekaj manjka, Novoletna smreka, Babica Zima, Dihur in dihurčica, Čudežni zvonček, Škrat pospravlja, Zlobna čarovnica, Kadar je sonce žalostno in Muca gre po svetu. Avtor besedil slikopisov je Žiga Kosec, ilustracije pa so delo Tanje Komadina. Zgodbe so preproste in prikupne, besedila so pisana z velikimi tiskanimi črkami, besede, ki manjkajo, pa nadomeščajo imenitne ilustracije. Otroci ob branju besed in opazovanju ilustracij uživajo in na igriv način vadijo branje in opazovanje. Slikopise toplo priporočam za začetno branje.

Ema Marinčič

Sivko na potepu po Plečnikovih Ljubljani

MUZEJ IN GALERIJE MESTA LJUBLJANE, 2022

Slikanica nas s pomočjo kužka Sivka, katerega največji sovražnik je dolgčas, popelje na potep po Ljubljani. Njegov lastnik Jože Plečnik je zelo zaposlen arhitekt, ki ima za lovskega psa vseeno premalo časa. Včasih pridejo obiski, a tokrat obiskov ni. Odprta vrata pa popeljejo Sivka v svet raziskovanja Plečnikove Ljubljane. Pot ga vodi prek Trnovskega mosta mimo Narodne in univerzitetne knjižnice, mimo Prešernovega spomenika ... Odlična poučna slikanica za mlajše radovedneže.

KULTURA

23. Gostičevi dnevi 2023

Od Zagreba prek Homca do Ljubljane ...

Letošnji, že 23. Gostičevi dnevi, so od lanskega leta (2022) minili že veliko bogatejši.

Najprej je bil to homški obisk KD Jožeta Gostiča v Zagrebu. Tam je bila (4. 3.) na sporedu **Mozartova opera Čarobna piščal** (1791). V marsikateri od (tenorskih) vlog je v njej v daljni preteklosti nastopil tudi naš Jože Gostič (Stara Loka pri Šk. Loki, 1900–Ljubljana, 1963); ne le v Zagrebu, pač pa tudi po svetu. Kako tudi ne, saj je bil v HNK v Zagrebu kar precej sezona gost in celo stalni član, njihov prvak. Mdr. kot tak, še zlasti pa kot ljubljenec hrvaške publike je prejel tudi nagrado mesta Zagreb. Četudi v znameniti monografiji o J. Gosti-

Čarobna piščal v Operi HNK v Zagrebu

Obiskovalci opere Čarobna piščal iz Slovenije pred HNK v Zagrebu

Kor na Homcu, 5.3.2023

ču (2000) ne zasledimo, da bi v Zagrebu igral in pel katero od glavnih vlog (Tamino) pa je le-tega interpretiral na Dunaju (1952–61) kar 73-krat. Tokrat je bila v Zagrebu na sporedu neke vrste obnovljena zadnja Mozartova opera, ki je sloviti skladatelj ni več ne videl in ne slišal (na Dunaju), saj je komaj pred njeno premiero mlad že umrl. Na repertoarju je ta opera v Zagrebu od leta 2018, tokrat pa smo na njihovem velikem odru slišali in videli še dodatno, z mladimi solisti okrepljeno predstavo; kot 121. predstavo tega sklopa oziroma njihovo 179. izvedbo; s posebej omenjeno posvetitvijo našemu J. Gostiču. Tokratno izvedbo hrvaške Mozartove opere Čarobna piščal je dirigiral Srba Dinić, režiral pa legenda hrvaških režiserjev Krešimir Dolencič, ki ga poznamo tudi z naših odrov. Številnim odrskim kreatorjem so se poleg dirigenta pridružili še pevske solistke in solisti: basist Marko Špehar (Sarastro), odlični tenorist Matteo Ivan Rašić v vlogi Tamina, v vlogi Kraljice noči je vskočila tako rekoč 'prva dama' koloraturnih sopranistk hrvaške operne scene Lidija Horvat Dunjko (zamenjala je napovedano Viktorijo Đurđek), še ena odlična mlada moč na hrvaški operni sceni, sopranistka Darija Augustin (Pamina), še druga sopranistka Josipa Bilić v vlogi Papagene, baritonist Miljenko Turk kot Papageno idr. Kajti ta zadnja velika Mozartova opera je obenem solistična in hkrati ansambelska predstava v dveh dejanjih (na libreto Emmanuela Schikanederja). Še najbolj pa je to singspiel, tj. oblika nemške lahke opere, tipično z govornim dialogom, priljubljena zlasti v poznem 18. stoletju. Zanimivost tega dela predstave je bila tudi ta, da so hrvaški izvajalci peli arije in druge vloge v nemškem izvorniku, dialoge in druge govorne dele pa v hrvaščini. Prisotni displej pa je le-to predstavil še v obeh teh jezikih (izmenično), vseskozi pa še dodatno v angleških prevodih. Nasploh so oblikovalci te predstave veliko koristili 'play back': govorec,

zbor ... Sicer pa slogovno globalno ocejeno kot lepa in bogata predstava, s kar precej Mozartovih značilnosti po tehnični in muzikalni zahtevnosti te partiture. Predstava, ki zagotovo posledično izvira iz davne preteklosti in v kateri je imel eden prvih slovenskih tenoristov, naš J. Gostič kot pregovorno vodilni tenor tega (glasbenega) gledališča vmes tudi svoje prste.

Dan za tem je bila na Gostičevem Homcu tudi **spominska sveta maša**, ki jo je tokrat, po 18 letih, spet daroval upokojeni škof msgr. Andrej Glavan (5. 3.). Ne sam, pač pa skupaj z domačim župnikom Tadejem Ložarjem in duhovnim pomočnikom (v Kamniku), legendarnim Francem Urbanijo. Znano je namreč, da je J. Gostič veliko in zelo rad pel in orglal na domačem koru v ž. c. Marijinega rojstva na Homcu, kjer je praktično živel in deloval skoraj vse svoje življenje; razen prvih osem let (v Stari Loki pri Šk. Loki) in kolikor se kot sloviti tenor ni potikal in pel ter igral po evropskih opernih odrih. Vse to so še posebej poudarili predsednik KD J. Gostič Borut Jenko in oba župnika: Glavan in Ložar v svojih pridigah. Na koru je Prvo mašo za mešani zbor, saksofon in orgle mladega slovenskega skladatelja Tilna Slakana (r. 1993) prepeval Domžalski komorni zbor z zborovodjo Gregorjem Klančičem, sopranskim saksofonistom Andrejem Omejem in organistom Rokom Rakarjem. Ne v enem odseku, vseh mašnih stavkov, pač pa parcialno in s še nekaj vložki, vstopi, medigrami in poigrami, saj je bila tudi tale Slakanova Maša (vokalno-instrumentalno delo) po eni strani del in vpeta v cerkveno bogoslužje, obenem pa tudi kot neke vrste (samostojno) umetniško, kompozicijsko delo. Maša je komponirana dokaj preprosto, prozorno, njena faktura ni zapletena in kolikor toliko najbližja ljudskemu petju. Zato jo je naš zbor zmož v kar najbolj plemeniti izvedbi tako tudi predstaviti. Njihovi glasovi so čisti, ravnovesje med

Faust v SNG Opera in balet Ljubljana

ženskimi in moški glasovi je skoraj idealno, interpretacije pa zanesljive in polne. Pogoji izredno hladne cerkve niso bili najboljši za vse navedene izvajalce, ampak kljub temu lahko zapišem, da smo slišali v ozadju oddaljeno Gostičevo prisotnost: v duhu, petju in pridigah; torej na križpotju med cerkvenim in posvetnim prispevkom našega Gostiča, v vsem njegovem plemenitem poslanstvu umetnika kot človeka. Na koncu se je predstavil še naše 'gore list', mladi tenorist **Matic Zakonjšek**, ki je skoraj kot neke vrste slutnjo ponovno opomnil na delež in prisotnost našega Gostiča v Zagrebu; saj je tenorist Zakonjšek nedavno tega diplomiral na zagrebški Glasbeni akademiji. Morda je pa prav on lahko glasnik, neke vrste nadaljevalec tradicije slovenskih tenoristov v Zagrebu? Poleg J. Gostiča so bili to še Josip Križaj, Žan Francl, Janez Lotrič idr. V njegovi, Zakonjškovi tenorski ariji pa smo tokrat slišali še eno slovensko delo z naslovom Ribnik (Ed. DSS 2004; 2010; bes. O. Župančič) slovenske skladateljice Katarine Pustinek Rakar (r. 1979), ki je na orglah kar sama spremljala solista Zakonjška.

Spomladanski del letošnjih 23. Gostičevih dnevov med Zagrebom, Homcem in Ljubljano pa je zaključila še ena več kot pomenska in spominska predstava slovite opere **Faust** (1859) **Charlesa Gounoda**. Že omenjena predstava pa ima v Gostičevi bibliografiji vsaj en njegov nastop v naslovni vlogi Fausta (Ljubljana, sezona 1934/35). Tokratna ljubljanska izvedba (11. 3.) v izvedbi solistov, zbora in orkestra SNG Opere in baleta Ljubljana je še ena njihovih repertoarnih predstav, še en pogled na današnji, sodobni glasbeno gledališki svet. Ne bi se tako kot že omenjena zagrebška predstava Mozartove Čarobne piščali ne sramoval naš veliki Gostič. Tokratni glavni akterji, ki izvirajo iz repertoarja sezone 2021/22, pa so bili: belgijski dirigent Ayrton Desimpelare, režiser, še drug belgijski ume-

tnik Frank van Laecke, številni drugi odrski so-kreatorji in pevski solisti: tenorist Aljaž Farasin v naslovni vlogi Fausta, odlični basist Peter Martinčič kot Mefisto, gostujoča sopranistka Mojca Bitenc kot Margareta, kot Valentin je pel in igral baritonist Ivan Andres Atelšek, v še treh epizodnih vlogah pa so nastopili: altistka Mirjam Kalin (Marta), sopranistka Nuška Drašček (Sibel), baritonist Robert Brezovar (Wagner) idr. Odličen zbor in orkester SNG Opere in baleta Ljubljana

sta pripomogla k eni boljših aktualnih predstav našega prvega operno-baletnega gledališča. Morda je imel orkester nekaj malih težav v godalih, ampak to v ničemer ni spremenilo splošnega vtisa celotne izvedbe. Predstavo so izvajalci odpeli v izvorni francoščini, na displeju pa sta hkrati tekla še prevoda v slovenščino in angleščino. Predstave v celoti bi bil vesel ne le sam Gostič, pač se je temu primerno odzvalo tudi številno občinstvo ali polno zasedeno avditorij naše Opere. Tako smo bili eni kot drugi priča še enemu več kot spominskemu aktu na našega J. Gostiča. Spomin na našega pevca očitno še vedno več kot živi.

Za organizacijo tudi letošnjih 23. Gostičevih dnevov sta v imenu Kulturnega društva Jože Gostič s Homca poskrbela predsednik **Borut Jenko** in **Sašo Rogina**. Tradicionalni **slavnostni koncert**, takrat še dodatno v **spominu mastru Vladimirju Kranjčeviču** (1936–2020) v realizaciji **solistk in solistov zagrebške in ljubljanske Opere** pa bo izzvenel v letošnji jeseni.

FRANC KRIŽNAR
FOTO: TONI IGLIČ

MONOGRAFIJA MAKSIM GASPARI

300 strani in 950 raznih slik prikazuje umetnikovo življenje in delo. Trda vezava.
Format: 28x23x3,5 cm. Napredni tisk.

Naročilo knjige: www.zibka.si, 031 204 460

Knjiga je lepo darilo nekemu, ki ga cenite.

KULTURNO DRUŠTVO GROBLJE

dramska skupina

uprizori komedijo

KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE ali ŽENA JE NAJBOLJŠA, ČE JE TIH!

Avtor: VOJNIL RABADAN
Predelava: KONRAD PIŽORN KONDI
Režija: DRAGO PLEVEL

KULTURNI DOM GROBLJE

Premiera: 1. 4. 2023, ob 19.00
Ponovitev: 2. 4. 2023, ob 19.00
Informacije in rezervacije: 040 704 497

Najboljši Mozart ali kako je Mozart postal slab skladatelj

Četrty koncert modrega/koncertnega abonmaja KDFBD v sezoni 2022/23

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE Na 4. koncertu modrega ali koncertnega abonmaja KDFBD v 25. jubilejni sezoni 2022/23 pod umetniško in so-izvajalsko taktirko **Mateja Bekavca** smo slišali tokrat (9. mar. 2023) v Tomčevi dvorani dvoje Mozartovih in dvoje Beethovnovih del. Izvajalci so nastopili pod naslovom **Najboljši Mozart** ali tudi **Kako je Mozart postal slab skladatelj**. Nič od tega, pač pa je peterica naših in tujih glasbenih virtuozov dodala temu paru dveh Mozartovih del še dvoje Beethovnovih komornih skladb.

Nastopili so madžarska pianistka **Izabella Simon**, ruski oboist **Aleksej Ogrinčuk**, italijanski fagotist **Sergio Azzolini**, in naše 'gore lista': hornist **Andrej Žust** in klarinetist **Mate Bekavac**. Izvrstni glasbeniki, pravi cvetober solistične in komorne muzike, stari in novi znanci domžalske glasbene scene. V prvi polovici koncerta sta bili na sporedu dve Mozartovi deli, v drugi pa še dvoje Beethovnovih opusov. V uvodnem Mozartovem triu – Diverzimentu za oboo, klarinet in fagot, KV 430b so v petih stavkih nastopili najprej vsi trije pihalci; sami, a cappella. Preverjena in značilna skladatelje-

va soigra za tri pihala nas je spomnila na vsa tista Mozartova dela, ki so preje in pozneje nastali tudi kot solistični koncerti (z orkestrom) in v katerih je skladatelj briljiral kot v vsem svojem preostalem opusu takih del. Tokrat so z njegovim kolikor toliko avtentičnim slogom briljirali naši izvajalci. Bili smo že takoj na uvodu prisotni skladateljevi avtentiki. Ta se je potem nadaljevala, brez da bi kaj onečastila Mozartovo ime, še v 3-stavčnem Kvintetu za klavir in pihala v Es-duru, KV 452. Četudi njihov začetek ni bil kaj dosti natančen, pa se je potemtakem vse odvijalo več kot v pravo postvarjalno smer. Mozart je bil spet več kot popoln, ne duha in ne sluha o 'slabem skladatelju', v drugem delu pa je ista ansambelska ekipa v malce spremenjeni in spet enaki zasedbi

posegla še po Beethovnovi glasbi. V 3-stavčnem Duu št. 2 v F-duru, WoO 27 za klarinet in fagot sta se najprej predstavila Azzolini in Bekavac, nato pa je vsa peterica spet skupaj nastopila še v 3-stavčnem Beethovnovem Kvintetu v Es-duru, op. 16 za klavir in (4) pihala iz t. i. skladateljevega opusa Harmo-

nie, kot so takrat (konec 18. in v zač. 19. stol.) imenovali tovrstno komorno glasbo. Poleg že omenjenih slogovnih in tehničnih vrtilin je bilo zdaj slišati še presunljive unisono odigrane pasaje celotnega kvinteta. Če smo že pri Mozartu slišali cele kaskade solističnih, duo-, trio in kvintetnih vložkov, se je zdaj, pri Beethovnu, to še stopnjevalo. Kulminiralo je v skrajni komorni homogenosti, se introvertiralo v poduhovljenost piano odsekov in stopnjevalo v skrajna tutti mesta (finalov) določenih in posameznih stavkov.

Še eden od velikega števila ponujene glasbene scene je tako ponovno minil v vsej svoji perfektnosti te žlahne, prelestne komorne glasbene kul-

ture. Poetika in v nobenem primeru morebitna slabost obeh skladateljev (ne le Mozarta) je tako minila v vsej svoji reprezentativni podobi. Zato ni čudno, da se prav slednje (glasbene) umetnosti tudi v Domžalah zlahka ne naveličamo. Četudi se njeni kreatorji zdaj vračajo in ponavljajo, zdaj prihajajo novi, stari odhajajo ... Kajti, avtorjev-skladateljev, literature-glasbenih del in izvajalcev je toliko, da vsemu temu repertoarju zlahka ne bomo prišli do konca. Vrhunski tujci nenehno oplajajo domačo glasbeno sceno, naši se brusijo s tujci, mi prodramo sami ali pa tudi z njimi vred v evropski prostor, saj je muzika vendar večna, eon.

DR. FRANC KRIŽNAR

Zaplesali ob 8. marcu

Folklorno društvo Groblje, Domžale ob rednih vajah, ki pomenijo dobro pripravljenost in izboljšanje kvalitete plesanja, zelo rado nastopa.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE, DOMŽALE Vsi nastopi so jim dragi, povsod plešejo z veliko srčnostjo in veseljem ter skušajo obiskovalcem popestriti urico ali več srečanj, ki so povsod zelo dobrodošla.

Tako je bilo tudi 8. marca, ko so ob dnevu žena popoldne podarili nastop varovancem Doma upokojencev Domžale. To je bil poklon vsem ženam za njihov praznik. Zaplesali so splet dolenskih plesov Abrahama gredo in gorenjski splet Ovbe, obve gvavca moja. Godci so v uvodu in dvakrat med točkami ter še na koncu razveseljevali varovance z narodnozabavnimi in ljudskimi vižami. Tercet pevk FD Groblje se je izkazal z dvema točkama iz svojega programa. Vzdušje je bilo prekrasno.

V nedeljo, 26. marca, so folkloristi, ki se trudijo, da bi s svojimi plesi in pesmijo ohranjali folklorno izročilo za vse generacije, sodelovali na reviji odraslih folklornih skupin, ki jo organizira JSKD Domžale – tokrat v

Kamniku. Konec meseca pa jih čaka potovanje in nastop v Srbiji na mednarodnem festivalu Spominska knjiga, ki je namenjen veteranskim folklornim skupinam.

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

Tribal Fusion ples – umetnost telesa in duha

»Ko plešem, plešem v vseh delih sebe. Odkrivam jih skozi gibanje in se spoznavam.« (Manca Pavli)

Ples je jezik, ki ga razumejo vsa ljudstva. Je umetnost lastnega telesa. Ta jezik in umetnost hkrati gojimo tudi v Kulturno-umetniškem društvu Tarab, ki pod vodstvom Mance Pavli deluje že od leta 2009. Društvo promovira plesni stil, imenovan Tribal Fusion Belly dance. Stil ne pozna oblike telesa ali starosti, predznanje in plesni partner nista potrebna. Dovolj je, da si, da obstaja volja in želja po odkrivanju globin lastnega jaza. Tečaji potekajo na štirih nivojih. Tako imenovana skupina Level 1 je za tiste, ki se s tem stilom plesa še spoznavajo, Level 4 pa pod imenom Amaya Collective ubira malodane profesionalno plesno pot. Tečajnice v vseh štirih skupinah skozi tedenske treninge in intenzivne vikend delavnice odkrivajo nove mišice in ugotovljajo, kako zelo izjemno je

njihovo telo. Večplastnost gibov plesalke prisili, da se osredotočijo na trenutek 'tukaj in zdaj', pozitivni stranski učinek tovrstnega hobija pa je znižan nivo stresa in povišan nivo hormona sreče, predvsem ko je gib osvojen in koreografija za nastop dodelana. Različni nivoji omogočajo napredovanje in nadgrajevanje znanja, zavedanja in umetniškega ustvarjanja.

Trud in delo se najbolje predstavi z nastopom. Eden izmed dveh se imenuje Tribal Hafle. Letos je potekala v soboto, 4. februarja 2023 v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Ena predstava je bila popolnoma, druga skoraj razprodana. Tribal Hafle je zdaj že tradicionalna predstava, ki je zrasla iz neformalne nastopa in družjenja tečajnic. Je lep primer, kako iz majhnega zraste veliko.

Na prireditvi so plesalke KUD Tarab pokazale plod polletnega treninga. Hkrati pa so združile moči z drugimi društvami, ki se ukvarjajo s tovrstnim plesnim stilom, kar je med drugimi namen Tribal Hafle. Kot solistke so se predstavile Manca Pavli, Nerlisa Osmičević in Patrizia Pin. V due-tu sta zaplesali Lena Petrovič Lukič in Nerlisa Osmičević. S skupinskim plesom pa so publiko poleg KUD Tarab očarale še KUOD Bayani, Noir, Ritualke in Fenix Tribe. Med točkami smo lahko prisluhnili glasu Tine Košir, ki je prebiral avtorske zapise Mance Pavli. Večer je bil tako zaradi nastopajočih kot zaradi gledalcev čudovit in mamljiva uvertura za plesno predstavo Tribalicious, ki bo 10. junija 2023.

NINA STRAH

V MUZEJU April '23

MENAČENKOVA DOMAČIJA
Sreda, 19. april 2023
Ob 18. uri | Odprtje

KATARINA GOLTEZ
V kraljestvu konjev

Razstava ilustracij | Vstop prost.
19. april – 20. maj 2023

SLAMNIKARSKI MUZEJ
Sobota, 1. april 2023, ob 11. uri
Vstop prost.

POSTANI SLAMNIKAR/ICA ZA EN DAN

Predstavljamo se v mednarodnem projektu European Artistic Craft Days (EACD). / *Gostje dogodka:* Turistični podmladek OŠ Vencija Perka Domžale 60 min / *predhodne prijave na e-naslov* slamnikarski.muzej@kd-domzale.si / *v okviru festivala Bobri na potepu v Domžalah* / vstop prost.

SLAMNIKARSKI MUZEJ
Razstava | Vstop prost.
Marec – September 2023

KOFUTNIKOVA DOMAČIJA V SREDNJIH JARŠAH VČERAJ, DANES, JUTRI

Občasna razstava je na ogled v odpiralnem času muzeja.

KULTURA

Pod prvo črto

V marčnem odprtju razstave smo spoznali domžalsko umetnico Ano Jagodic, ki je za domačo publiko prvič pripravila predstavitev dosedanjega likovnega dela.

GALERIJA DOMŽALE, KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Razstava z naslovom Pod prvo črto je izbor njenega ustvarjanja še iz časa šolanja vse do danes, ko nastopa kot samostojna umetnica ali v skupinskih razstavah tako doma kot v tujini. V pogovoru z akademskim kiparjem Jurijem Smoletom smo izvedeli marsikatero podrobnost o ustvarjalnem opusu umetnice, ki potuje med vizualnim in slikarskim. Namreč, ponaša se z dvema diplomama iz Akademije za likovno umetnost in oblikovanje ter Akademije za vizualno umetnost AVA v Ljubljani. Leta 2015 je prejela nagrado Essl Award, ki jo Muzej Essl iz Klosterneuburga pri Dunaju podeljuje študentom umetnosti iz srednje Evrope.

Že na prvi pogled v razstavljenih galerijskih delih zaznamo umetničin kritičen razmislek o sodobni potrošniški družbi. Objektivacija (ženske) podobe se kaže skozi množenje potrošniških izdelkov, kot so umetni noh-

ti in trepalnice, ki jih v poudarjenem vzorcu nanaša na slike večjega formata. Podobno je z umetniškimi objekti, postavljenim v sredino galerijskega prostora, v katerega je vsebinsko ujela čaščenje lepote v obliki Venerne, rimske boginje lepote in ljubezni, ki simbolično prehaja iz nesmrtnosti v smrtnost. Mnogokrat avtorica materialno poudarja nasprotujoči

se kontekst med lepoto in grdoto kot tudi destrukcijo lepega. V tem kontekstu je potekala tudi interaktivna instalacija ob otvoritvenem dogodku, v katerem so sodelovali obiskovalci. S prižiganjem dišečih paličic na hrbtu prostovisečega naslikanega platna v temnih odtenkih se je skozi njegovo tleče se uničenje začela v ozadju odkrivati nova slika v živo rdečih barvah. Ostale razstavljenе slike slikarsko prehajajo iz abstraktnosti k subtilnosti s poetičnim pridihom.

Razstava del Ane Jagodic vabi k ogledu do 6. aprila 2023. Za zahtevnejše obiskovalce je avtorica ob vsaki razstavljeni umetnini dodala QR kodo, ki omogoči vpogled v nastanek in vsebino posameznega likovnega dela. V dodatnem zatemnjenem galerijskem prostoru je na ogled tudi video. V tokratnem Slammniku pa si lahko preberete tudi daljši pogovor z umetnico.

KATARINA RUS KRUSĚL
FOTO: MIRO PIVAR

Ponovno odkriti Lakovičev relief v županstvu?

Poziv županji po obnovi oziroma vzpostavitvi prvotnega stanja stenskega reliefa, dela akademskega slikarja Vladimira Lakoviča.

Na zadnji seji občinskega sveta je bilo v okviru obravnave rebalansa proračuna za leto 2023 odprto vprašanje obnove nekaterih prostorov v okviru županstva, pri čemer je v proračunu po novem tudi namenjenih 50.000 evrov. Ob tem so nekateri svetniki in svetnice pozvali županjo, da je to odlična priložnost, da se ponovno tudi obnovi oziroma vzpostavi prvotno stanje stenskega reliefa, delo akademskega slikarja Vladimira Lakoviča, v eni od sob, ki je bilo pred leti prekrito.

Take dela so izjemno zanimiv pomnik nekega časa in estetike povojnega obdobja, ki se je močno razširila v specifičnem obdobju, v katerem so skušali približati umetnost ljudem. Z njimi so okraševali tovarne, poslovne objekte in pročelja pomembnih javnih stavb, zlasti političnih. Eno od takšnih del krasi tudi predverje dvorane Državnega zbora, in sicer freska Slavka Pengova o zgodovini Slovencev. V domžalski občinski stavbi pa so bili na Lakovičevem delu upodobljeni motivi

stopil tudi čas in možnost, da se to nespodobno dejanje popravi in znanec ohrani delo, ki je svojevstven odsev in pomnik nekega časa in trenutka.

V Domžalah so bila Lakovičeva dela prisotna na številnih mestih, med drugim tudi na pročelju bivše domžalske banke (upodobljene so bile s tremi alegoričnimi podobami stilizirana slovenska družina, lik delavca in ženska silhueta, ki je v rokah držala velik kovanec in predstavljala blaginjo, ter likom boga Merkurja, ki simbolizira trgovanje, bančništvo in podjetništvo), ki pa je žal zob časa zaradi izpostavljenosti tako uničil, da jih ni bilo mogoče ohraniti. Leta 1955 je Lakovič s serijo svojih del okrasil tudi sindikalno dvorano (Majčev dvor) v tovarni Induplati, na njih so bili motivi treh žensk pri tkanju. Njegovi liki žalovale pa so upodobljeni tudi na poslovnem objektu domžalskih Žal.

In kdo je Vladimir Lakovič? Slovenski slikar in ilustrator je bil rojen leta 1921 v Doberdolu, umrl pa je leta 1997. Družina se je leta 1922 priselila v Ljubljano, kjer je živel v skromnih socialnih razmerah. Šolal se je na kiparsko-rezbarskem oddelku obrtne šole v Ljubljani pri F. Kralju. Med drugo svetovno vojno je bil ilegalec, pozneje pa taboriščnik in partizan. Po vojni se je začel likovno izobraževati in leta 1950 diplomiral na ALU. Ukvarjal se je s slikarstvom (olje, stensko slik.), risbo, ilustracijo in knjižno opremo. V slikarstvu se je stilno oprl na realistično tradicijo z močno osebnostno noto, ekspresivno poglobljeno in tipizirano, izčiščeno preinterpretirano v tanko ubranih hladnih tonih, vsebinsko pa se je omejil na portrete, tihožitja in figuralne kompozicije. Najpomembnejša dela zajemajo vojno motiviko, predvsem iz taborišč. Za svoje delo je leta 1973 tudi prejel nagrado Prešernovega sklada.

CVETA ZALOKAR
FOTO: IZ ARHIVA VINKA CAPUDRA

MITJA FICKO
MOJ MALI ZOO

13. 4. – 4. 5. 2023

► Odprte razstave bo v četrtek, 13. aprila 2023, ob 19. uri v Galeriji Domžale.

Z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole.

V času razstave je galerija odprta: torek–petek: 10.00–12.00 in 17.00–19.00, sobota: 10.00–12.00.

kd-domzale.si / 01 722 50 50

GD
Galerija Domžale

KULTURNO DRUŠTVO JOŽEF VIRK DOB

vabi na komedijo
domače gledališke skupine

VRAŽEVERNEŽ

Predsednika uglednega podjetja z odličnimi poslovnimi sposobnostmi, muči obsedenost z vraževernostjo. Verjame v stvari, oziroma dogodke, ki mu nakazujejo srečo ali nesrečo. Svojo hčer, kljub materini privolitvi, noče zaupati ljubljani osebi. Očetovo nerazumevanje do njene ljubezni, prekine skrivnostni dogovor med materjo in hčerjo. S prevaro ga spravita k pameti.

sobota, 15. april '23
ob 20. uri

KULTURNI DOM
NA MOČILNIKU **DOB**

Informacije in rezervacije: 041 420 610.

Pročelje domžalske banke z Lakovičevim fresko

Šlo je za nenavaden in nespoštljiv odnos do umetniškega dela v sobi, v kateri je nekoč uradoval domžalski predsednik občine, nekaj časa v devetdesetih tudi županja, in ga je krasilo ter zaznamovalo prav posebno umetniško delo, stenski relief akademskega slikarja Vladimira Lakoviča, ki je bil narejen v posebni tehniki 'sgraffito'. Gre za tehniko, pri kateri avtor kompozicijo vrezuje v več plasti ometa in se je pri nas uveljavila v petdesetih letih. Pri njej je močno poudarjena monumentalnost, s čim bolj preprostimi oblikami in je tehnično preprostejša tehnika od fre-

iz dejavnosti, ki so bile značilne in so zaznamovale za našo občino (industrija, kmetijstvo, kultura, šport).

Žal je bil pred nekaj leti relief prekrit, upamo da ne tudi uničen, čeprav gre za pomemben in zanimiv pomnik nekega časa in estetike povojnega obdobja, ki se je močno razširila v obdobju, ko so želeli umetnost približati preprostemu človeku. Postavlja se vprašanje, komu je bila tako zelo na poti naša dediščina, da se je umetniško delo avtorja, med drugim tudi prejemnika nagrade Prešernovega sklada, prekrilo. Vsekakor pa je s prenovo prostorov županstva ponovno na-

Bralnice pod slamnikom

Mladinski literarni festival

Ljubzen, veselje, žalost, jeza – vse to je v meni!
marec-maj 2023

**ZAKLJUČEK PROJEKTA
PRAVLJIČNI PALČEK 2022/2023**
s podelitvijo priznanj

več na www.knjiznica-domzale.si

2022/2023

ŠPORTNA BRALNA ZNAČKA

OKUSIMO BESEDO

1, 2, 3 ... ZNAM!

MOJE BRALNO POPOTOVANJE

OBVESTILO!

Konec aprila se v Knjižnici Domžale zaključujejo bralni projekti. Če želite sodelovati, je potrebno izpolnjeno zgibanko oddati do 30. aprila.

več na www.knjiznica-domzale.si

Recenzija filma: Blizu (Close)

Intimna melodrama belgijskega režiserja Lukasa Dhonta Blizu (Close) veče in subtilno preigrava naravo karseda čistega prijateljstva med dvema 13-letnima dečkoma: Léa (Edem Dambrine) in Rémiya (Gustav De Waele). Vse dokler v njun iskreno neomadeževan odnos ne vstopi faktor družbe z vsemi svojimi rušilnimi implikacijami.

Zgodba je sicer dokaj preprosta, vendar dovolj univerzalna, da nagovarja tudi arhetipsko znotraj nas. Kaj je torej človek, preden ga posrka grozeče brezno t. i. kulture oziroma vsakokratne civilizacije? Glede na vide-no nekaj lepega, čistega, brez zle misli, ustvarjenega, da pripada tako sebi kot drugemu. In ravno tako kot že Biblija pozna izgon iz raja, ker sta Adam in Eva jedla z Drevesa spoznanja in se prvič počutila resnično osramočena, ko sta dojela, da sta gola, se tudi naša junaka soočita s podobno vrsto dileme. Kaj naj storita v trenutku, ko svoje prijateljstvo prvič uzre-ta skozi oči drugih? V zgodnjih najstniških letih se človek namreč še ne zaveda, da perspektivo drugih prvenstveno ne poganja neka objektivna danost, pač pa tudi (ali pa predvsem) zavist oziroma nek elementaren strah pred drugačnostjo. Na njima tuja vprašanja, reakcije in pro-

vokacije s strani okolice, ko se prvič znajdeta v novem okolju srednje šole, se spopadata vsak po svoje. Najbolj tragično dejstvo pa je, da nimata niti verbalnih niti duševnih orodij, ki bi jima omogočili, da bi lahko med seboj vzpostavila kakršenkoli dialog. Zaradi resnobnega podtona zgodbe, se praktično ves čas sluti, v katero smer pelje naracija, vendar nam slednje prav nič ne prizanese v trenutku, ko se tisto neizbežno dejansko tudi zgodi. Ostanje le še posledice in mukotrpno spoznanje, da nič več ne bo tako, kot je bilo. Od tu dalje je vsak gledalec prepuščen samemu sebi, večina pa podoživlja svojo osebno dramo izgubljenega otroštva, ko se je bilo treba soočiti s pragom odraslosti. Nič na tem svetu ni podobnega prvim prijateljstvom, ki so skozi oči otroške naivnosti brez trohice dvoma proglašena za edina prava, saj delujejo usodno dokončno, v tem oziru prav goto-

vo celo sveto. Otroškemu umu je naravnost nedojemljivo, da lahko karkoli pride vmes; in prav je tako, saj gre za obdobje legitimnega sanjarjenja in vzpostavljanja vrednot, ki morda v življenju še kdaj pridejo celo prav. Naravnost presunljivo je pomisliti, na kakšen način je moral režiser voditi svoje najstniške igralce, da je dosegel tako globok, pristen in tudi pretresljiv odziv. Vsaka ločitev od nečesa, kar je bilo blizu, kot je le lahko, predstavlja neizbežno soočenje z bolečino, ki je do te mere del življenja, kot je to jabolko na jablani. Najbolj bridka izmed vseh ugotovitev pa je prav skozi izgubo.

Čeprav Blizu skozi prizmo politične korektnosti nikakor ni sodoben, pač pa univerzalen film, si je kljub vsemu prislužil nominacijo za oskarja v kategoriji tujejezičnih filmov. Nas, odrasle, pa vsaj opominja, da ne živimo (več) v raju. Koliko daleč od njega si lahko privoščimo živeti, ne da bi tvegali pretirano izjubo svoje prvinskosti in univerzalnosti, pa je slej ko prej prepuščeno vsakemu posebej. In prav je tako.

Film je bil predvajan v okviru 33. filmskega festivala Liffe 2022 in si ga lahko ogledate tudi v Mestnem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

Mavrica gostuje v KUD Jarem s foto razstavo Ob ptičjem strašilu

Na povabilo Kulturno umetniškega društva Jarem iz Zavrha pod Šmarno goro je FKVK Mavrica postavil 41 fotografij s fotografske delavnice za mlade Ob ptičjem strašilu v avgustu lani.

FKVK MAVRICA Odrprijte razstave in projekcija treh filmov je bilo 6. marca 2023 v rojstni hiši Jakoba Aljaža. Dogodek je odprl Roman Veras, predsednik KUD Jarem, Mavrico in njeno več kot 50-letno delo je v pozdravnem nagovoru predstavila Mirjana Kavčič.

Prireditev je vodila Binca Lomšek, vodja foto sekcije Mavrice. Na kratko je predstavila organizacijo foto delavnic, ki so namenjene predvsem mladim, in povabila k besedi snovalca, glavnega organizatorja in odličnega animatorja zgodb naših prednikov Petra Rojca, da je spregovoril o vtisih z delavnic.

K besedi je bil povabljen Gregor Meglič, ki je spregovoril o dologoletnem sodelovanju z Vlastjo Simončičem in njegovem pomembnem delu novinarja, pa tudi pri širjenju fotografije med mladimi. Nato je zavrtel film Naš učitelj in prijatelj Vlastja, film Foto bus z Vlastjo in nazadnje še video s foto delavnice Ob ptičjem strašilu.

Binca je nato povzela nekaj vtisov z delavnice in povedala, da je v Mavrici velika pozornost namenjena predvsem mladim. V dveh sobah teče živahno dogajanje s fotografij, družbo jim delata dve originalni strašili. Vidi se, kako so mladi

uživali v pripravah na izdelavo ptičjega strašila. Žarečih obrazov so se ob izdelavi strašila tako zabavali, da so skoraj pozabili na fotografiranje. Medgeneracijsko druženje mladih in starih, neizkušenih in izkušenih fotografov je odlično uspelo. Pa naj še kdo reče, da mlade zanimajo le ekrani ... Nato je prebrala pismo, ki ga je znana zbirateljica ljudskega izročila Dušica Kunaver namenila po prvi postavitvi te razstave.

»Ogledala sem si vaš video o tem dogodku in sem bila – kot stara učiteljica – navdušena nad vašim delom.

Srečni in nasmejani obrazi otrok na videu govorijo, kako zelo krasnega dela ste se lotili – mladini prenašate stare ljudske dragocenosti, in to na način, ki je za mladino sprejemljiva, dostopen, zabaven, prijeten ...

Že vsa leta, odkar obstoja vaš klub, opravljate nadvse dragoceno delo – dokumentirate in arhivirate na fotografijah in filmih dragocene bisere naše bogate starosvetnosti. To vaše delo bo bogatilo še mnoge rodove za nami.«

BINCA LOMŠEK
FOTO: IZTOK KONČINA

TENTOURS
Ljubljanska 85,
DOMŽALE
www.tentours.si
tel: 01 7240 220

počitnice, kratki oddihi, potovanja, izleti, letalske vozovnice

Bodimo del spremembe. Pospešimo spremembe Vsaka kapljica šteje

Vsako leto 22. marca obeležujemo svetovni dan voda, ki ga je generalna skupščina OZN leta 1992 razglasila z namenom ozaveščanja o pomenu te pomembne dobrine, ki omogoča življenje.

VSloveniji imamo srečo, da je vode za enkrat dovolj, da je pitna voda kakovostna in dostopna. A morda se ravno zaradi tega premalo zavedamo njene dragocenosti in dejstva, da so vodne zaloge in kakovost vodnih virov odvisne od tega, kako bomo ravnali z našim planetom.

V Javnem komunalnem podjetju Prodnik smo pri izvajanju naših dejavnosti tesno povezani z vodo, zato se v vsakem trenutku zavedamo njenega pomena. Da lahko vsak dan pijemo čisto pitno vodo iz pipe, mora biti ustrezno poskrbljeno tudi za odpadno vodo in odpadke. Naše dejavnosti zato izvajamo s polno mero odgovornosti, v skladu s predpisi in visokimi okoljskimi standardi. Pri tem vsak dan skrbimo za nemoteno delovanje več kot 725 km vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, 200 vodovodnih in kanalizacijskih objektov ter odvoz odpadkov za več kot 56.000 prebivalcev s približno 15.000 odjemnih mest.

Le skupaj lahko dosežemo spremembe

Za ohranjanje okolja in čiste pitne vode so seveda potrebni sistemski ukrepi na globalni ravni, a ima hkrati vsak izmed nas svojo vlogo in lahko prispeva k spremembam. Tudi kot posamezniki lahko z nekaj preprostimi koraki prispevamo k ohranjanju zelenega okolja in čistih voda.

1. Zmanjšajmo količino odpadkov in porabo vode z odgovornim potrošništvom. Odpadke skrbno ločujemo, da bo zanje ustrezno poskrbljeno.
2. Ne pozabimo, da straniščna školjka ni koš za smeti. Odpadnega olja, zdravil, hrane in drugih odpadkov ne zlivajmo oziroma odvržemo v kanalizacijo, saj s tem močno obremenjujemo odpadno vodo, poleg tega pa lahko onemogočijo normalno delovanje sistema.
3. Pri gospodinjskih opravilih in osebni higieni varčujemo s pitno vodo ter čistilnimi in kozmetičnimi sredstvi, za čiščenje pa v čim večji meri uporabljajmo ekološka čistila.
4. Za zalivanje vrta in lončnic zbirajmo in uporabljamo deževnico.
5. Uživajmo čim bolj ekološko pridelano hrano, saj prekomerna uporaba pesticidov in gnojil predstavlja veliko grožnjo podtalnici.
6. Poskrbimo za urejeno odvajanje komunalne odpadne vode oziroma ustrezno praznjenje malih čistilnih naprav in greznic, saj neočiščena odpadna voda močno obremenjuje okolje in podtalnico.

Vsak izmed nas tako ali drugače vpliva na planet. In čisto vsak izmed nas je lahko pozitivna sprememba, zato bodimo zgled drugim.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

NSI / FANI ROŽIČ NOVAK, PREDSEDNICA OO

Varna pot v šolo in vrtec bi morala biti prioriteta županje

Svetniška skupina NSi je na 4. redni seji Občinskega sveta Občine Domžale podala pobudo krajanom in krajanov s Krtine, da se uredi varen podhod ob reki Radomlji na Krtini, ki ga je občina sicer financirala. Ugotovljeno je bilo, da investicija ni bila izvedena v skladu s standardi varne poti v šolo. Ob poti je postavljen prometni znak, naj se pot ne uporablja ob višji vodi. Ta znak samo opozarja in zadošča predpisom, ne preprečuje pa nesreče. Predstavili smo problem, priložili fotografije in video posnetke, zbrali podpise krajanov ter dokumente državnih inštitucij, ki od občne pričakujejo resnost in odgovornost pri izvedbi del.

Na seji sem se zahvalila za odgovor županje, ki se glasi: »Strinjamo se z vašim predlogom. Opravili bomo ogled in pridobili predračun za dodatno namestitve ograje. Prek rednega vzdrževanja bomo zagotovili sredstva za postavitev ograje. Če bo znesek po predračunu presegal obseg rednega vzdrževanja, bo treba v proračunu zagotoviti dodatna sredstva.« Ponovno je poudarila, da je treba nemudoma pristopiti k rešitvi problematike.

«Kdo bo odgovarjal za slabo izvedbo podhoda ob Radomlji na Krtini?»

V samem postopku se je naknadno ugotovilo, da je bil za ta podhod projekt izveden pomanjkljivo. Na občino, ki bi kot investitorica morala bdeti nad projektom, to dejstvo meče precej slabo luč. Zato se sprašujemo, kdo bo odgovarjal za to in koliko pomanjkljivosti pri izvedbi projektov lahko potemtakem pričakujemo pri drugih večjih projektih.

V svetniški skupini NSi smo še posebej občutljivi na dogodke pri ranljivih skupinah, zato od županje pričakujemo, da k ureditvi varne poti v šolo in vrtec pristopi nemudoma in zadevo obravnava prioritarno.

Pospešimo spremembe s povezovanjem in sodelovanjem

Ob svetovnemu dnevu voda

Sedim v toplem stanovanju, pravkar sem si natočila kozarec vode iz pipe. Pitna voda v moj dom prihaja direktno iz podzemnih vodnjakov izdatnega ljubljanskega vodonosnika in ni predhodno tehnološko obdelana. To, da pijemo tako kakovostno pitno vodo, je za nas, Slovence, nekaj popolnoma samoumevnega. Ni pa samoumevno za kar četrtino svetovnega prebivalstva, ki nima varnega dostopa do čiste pitne vode. Skoraj polovica jih tudi nima urejenih lastnih sanitarij. Milijone ljudi po svetu bodo prizadele bolezni, povezane z onesnaženo vodo, slabimi ali obstoječimi sanitariji ter slabo higieno. To so ugotovile Organizacije združenih narodov ob obeleževanju letošnjega svetovnega dneva voda, ki so zelo zaskrbljujoče. Do leta 2030 ne bomo uspeli doseči ciljev ustrezne oskrbe s pitno vodo in varne sanitarne ureditve, če ne bomo teh izzivov intenzivno reševali skupaj in razumeli, da spremembe lahko pospešimo le s povezovanjem in sodelovanjem.

Praktično vsak prebivalec Republike Slovenije ima doma urejeno vodovodno napeljava, po kateri teče čista pitna voda. Za njeno kakovost in ustreznost skrbi strokovno usposobljeno osebje v slovenskih komunalnih podjetjih, in to z zavedanjem, da je na njihovih ramednih velika odgovornost za zdravje ljudi. Voda je vpeta v pridelavo hrane in je tudi najbolj uporabljeno živilo. Kakšna pa je odgovornost nas, posameznikov, da z njo ravnamo bolj gospodarno? Vsak od nas lahko prispeva k temu, da smo pri rabi vode bolj skrbni in pazimo, da je ne trošimo preveč. Kot ozaveščeni potrošniki poskrbimo, da hrane na zavrhemo in je kupimo le toliko, kot je potrebujemo. Namesto da bi bila pitna voda na voljo prebivalcem dežel tretjega sveta, je pogosto uporabljena za proizvodnjo prehranskih in drugih izdelkov, ki jih kupujemo v razvitem svetu. Razumeti moramo, da s pretiranim potrošništvom vplivamo na stanje našega planeta, ki ga prekomerno izčrpavamo. S takšnim zavedanjem in bolj vzdržnim ravnanjem bomo skupaj generirali spremembe in celo reševali življenja.

Zaskrbljujoče je tudi, da kar 44 odstotkov odpadnih voda iz gospodinjstev na svetu ni varno očiščenih. Slovenija po vstopu v EU sledi direktivi za čiščenje odpadne vode in zato pri nas pospešeno gradimo nove kanalizacijske sisteme in čistilne naprave. Naši vodotoki so bili pred vstopom v EU že močno onesnaženi in se šele po vzpostavitvi ustreznega odvajanja in čiščenja odpadne vode počasi vračajo v boljše kemijsko in ekološko stanje. Za Slovenijo bi tudi težko rekli, da v svojih domovih nimamo ustrezno urejenih sanitarij. Zunanja poljska stranišča so le še zgodovina iz časov naših babic in dedkov. Kako pa je pri nas urejeno odvajanje in čiščenje odpadne vode in katera onesnaževala smo sposobni iz njih izločiti? V urbanih središčih in večjih strnjenih naseljih je odvajanje odpadne vode, ki se konča na komunalnih ali skupnih čistilnih napravah, zgledno urejeno, vendar pa bi morala zaradi zelo razpršene poselitve v Sloveniji približno tretjina prebivalstva poskrbeti tudi za ustrezno odvajanje in čiščenje na lastni mali čistilni napravi. A s tem odgovornost teh gospodinjstev še zdaleč ni končana. Vsak izmed nas se mora zavedati, da je kanalizacijski sistem za odvajanje naših odplak povezan s tehnološko dovršeno čistilno napravo, ki jih mora pred odvajanjem nazaj v okolje tudi ustrezno prečistiti. Tudi za to skrbijo zaposleni v naših komunalnih podjetjih. Njihova naloga je, da naše kleti niso poplavljenе, da se iz kanalov ne širijo neprijetne vonjave in da iz čistilne naprave teče ustrezno prečiščena odpadna voda. Tako mora biti vseh 365 dni na leto, in ne samo v času uradnih meritev. Le tako bomo obvarovali naše vodotoke in podzemno vodo, ki je vir naše pitne vode. Kaj lahko torej storimo posamezniki? V odtoke ali

wc-školjko ne mečimo živilskih odpadkov, olj, zdravil in kemikalij, prav tako ne nerazgradljivih vlažilnih robčkov. Odpadna jedilna olja odajte v zbirne centre za ravnanje z odpadki ali ekološke otoke za ločeno zbiranje odpadnih olj, saj so ta odlična surovina za proizvodnjo biodizla ali bioplina.

Kaj pa industrija? V Sloveniji smo pogosto priče primerom, da se iz industrijskih obratov v kanalizacijo odvaja neustrezna odpadna voda. Večje količine takšne odpadne vode z vsebnostjo onesnaževal močno obremenijo in otežijo delovanje komunalnih ali skupnih čistilnih naprav in s tem ogrozijo kakovost očiščene vode. Mehanizma, da jih ne bi sprejeli v čiščenje, ko so že v kanalizacijskem sistemu, upravljavci čistilnih naprav nimamo. Vse, kar priteče po kanalu, tudi odteče skozi čistilno napravo. Odgovornost industrijskih uporabnikov je zato v prvi vrsti dosledno upoštevanje zahteve komunalnih podjetij glede načina odvajanja njihove, po količini in sestavi raznolike industrijske odpadne vode, v kanalizacijski sistem. Te posebne storitve zato neposredno bremenijo podjetja, ki jih s svojo proizvodnjo povzročajo. Komunalne čistilne naprave so bile prvenstveno zgrajene za čiščenje komunalnih odpadnih voda za gospodinjstva, ki jih javna podjetja izvajajo kot obvezno gospodarsko javno službo. Cena čiščenja industrijske odpadne vode mora biti zato višja od cene čiščenja komunalne odpadne vode, saj v nasprotnem primeru občani s plačilom na položnici subvencioniramo čiščenje industrijskih odplak, podjetja, ki jih proizvajajo, pa povečujejo svoj dobiček. Da mora onesnaževalec plačati za obremenjevanje okolja, je zapisano tudi v naši zakonodaji.

Kaj vse pa morajo storiti lastniki infrastrukture kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav? Občine so dolžne plačana sredstva od najemnin vrniti kot namenska sredstva nazaj v vzdrževanje in nadgradnjo sistemov, in ne le v izgradnjo cest ali drugih objektov, ki so občanom bolj vidni. Če ti sistemi ne bodo redno in ustrezno vzdrževani, tudi ne bodo mogli opravljati funkcij, zaradi katerih so bili zgrajeni. Vzdrževalci in upravljavci, ki že tako delajo v higienski slabih razmerah in so nenehno izpostavljeni kemijskemu in mikrobiološkemu onesnaženju, čudežev ne morajo delati. Posledice bo nosilo naše okolje, higiensko stanje se bo poslabšalo, v takšnem okolju pa tudi ne bo mogoče zagotoviti gospodarske rasti.

Zato pozivam vse posameznike in podjetja, da redno preverjate, kaj se v vaših lokalnih okoljih dogaja z odpadnimi vodami, kam tečejo, kako se očistijo in če so sistemi ustrezno vzdrževani. Tudi to, ali imajo delavci na voljo dovolj sredstev in znanja, da lahko odgovorno poskrbijo za ustrezno odvajanje in čiščenje odpadne vode. Letošnji svetovni dan voda nas nagovarja z geslom Bodi sprememba, ki jo želiš videti v svetu, zato naj vsak odigra svojo vlogo in stori, kar lahko, da skupaj pospešimo spremembe na bolje. Pogovarjajmo se o tem, povežimo se, izobražujmo in ozaveščajmo druge. Za dobro vseh nas, za dobro ljudi in narave.

DR. MARJETKA LEVSTEK,
PREDSEDNICA SLOVENSKEGA DRUŠTVA ZA
ZAŠČITO VODA, DIREKTORICA
JP CČN DOMŽALE - KAMNIK

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

KAKO SE SOOČATE Z ŽIVLJENJSKIMI PRELOMNICAMI?

Spremembe so življenjska stalnica, pravijo. So nujne, dodajajo. In pravijo tudi, da nas na ta način življenje opominja, da delamo nekaj zunaj tega, kar bi bilo dobro za nas.

Če prav pomislimo, si lahko priznamo, da bi bilo brez njih življenje monotono in bi nazadovali. Vsega tega se dobro zavedamo, dokler ... ne zadenemo nas!

Večja kot je sprememba, več strasa je zaznati v življenju posameznika. Ne glede na to, ali so spremembe v osnovi pozitivne ali ne, potrebujemo čas, da se jim privadimo. Morda se ob pozitivnih spremembah ne zavedamo tako zelo, da smo na stresni lestvici vseeno kar visoko. Ko pa govorimo o življenjskih prelomnicah, nas ob tem največkrat navdajajo strah, vznemirjenje in tesnoba pred neznanim ter občutek, da smo stalno na preži, ali se bo vse izteklo, kot se mora ali kot si želimo. Če so prelomnice že za nami, si lahko le oddahnemo in smo veseli, da smo rešeni – a le za zdaj. »Uf, upam, da bo nekaj časa mir,« si rečemo. Prav vsaka večja sprememba ali pa celo prelomnica nas zagotovo spomni, da se neko obdobje končuje in se začenja novo poglavje v našem življenju.

Na mestu je vprašanje, kako se spopasti s stresom, ki spremlja večje prelomnice v življenju, in kako jih ovrednotiti, jih naravnati tako, da bodo vsemu posebej služile v najvišje dobro? Sama sem se znašla v taki življenjski prelomnici, ko se je kar naenkrat življenje obrnilo v drugo smer, kakor sem predvidevala. Lahko rečem, da se je končevalo sedemletno obdobje. Izvivi in spremembe, ki so se zgodili v tem obdobju, so dobivali svojo veljavo, novo podobo in končni epilog. Dober astrolog bi rekel, da sem v karmičnem obdobju, v močnem energijskem potencialu in da stopam v nov cikel. Da je to leto preboja, bi še dejal. Če bi se obrnila na psihologa, bi mi dal recept za uspešno in samozavestno spreminjanje ter pripomnil, da sem sama akter svojih sprememb. Psihoterapevt pa bi iskal varno okolje, da bi lahko izrazila svoja čustva in občutke ob lastnem doživljanju. In morda bi pripomnil, da se moram končno naučiti soočiti s svojimi strahovi in si bolj zaupati. Pa še prav bi imel.

Bistveno je imeti nekoga ob sebi. Vem in zavedam se, da nima vsak take izkušnje, namreč človeka, ki mu lahko zaupa, se nanj nasloni in joka, ko ne zmore več. Takega, ki bo sprejemal izgovorjene strahove, ko bo ob tem tudi njemu težko. Veliko lažje je, če spremembe doživljamo skupaj. Ko skupaj verjamemo, da so odločitve pravilne, da je izbira pot kljub izzivom in preizkušnjam najboljša možna. Menim, da je ob vsem tem najhujši strah, saj te skorajda lahko paralizira in pripne na mesto, od koder misliš, da ni več izhoda. Težko se miselno prestaviš v drugačno, bolj smiselno in pozitivno razmišljanje: da bo vse v redu in se bo uredilo v najboljši možni meri. V dvojnini je lažje zato, ker ko pade eden, ga drugi dvigne, in ko pade ta, se skupaj pobereta. Na koncu si rečeta lahko, da sta vsemu kos in da bosta skupaj vedno zmogla. Okrepljena z zavedanjem, da ju nič ne more dotolči do te mere, da bi se vdala.

Možnost na moje dileme, strahove in moja stanja obupa dostikrat reče:

»Ni predaje! Gremo samo naprej!« To mi pomaga. Pomaga mi tudi to, da se zavem stanja zamrznitve (obup, žalost, strah, kar spremlja slabo telesno počutje in občutek, da ne zmored narediti nič pametnega) in tega, da je takrat treba telo fizično zbuditi, kot bi na primer želel potrenirati kakšno borilno veščino. Poskusite, če ne verjame! Gibi naj bodo kar intenzivni, ostri, spremlja naj jih še kakšen glasen krik. Da, zbudili se boste! Peter A. Levine v svoji knjigi Kako prebuditi ti-

“Bistveno je imeti nekoga ob sebi. Vem in zavedam se, da nima vsak take izkušnje, namreč človeka, ki mu lahko zaupa, se nanj nasloni in joka, ko ne zmore več. Takega, ki bo sprejemal izgovorjene strahove, ko bo ob tem tudi njemu težko. Veliko lažje je, če spremembe doživljamo skupaj.”

gra jasno opiše, da je treba zamrznjeno telo (na primer po travmi ali kakšnem šoku, travmatičnem dogodku) prebuditi, saj v vsakem od nas nebi v speči tiger. Vprašanje je le, kdaj oziroma ali ga bomo prebudili. Poda primer, da nas iz globoke telesne zamrznitve odmrzne določena reakcija, ki je videti tako, kot bi recimo v nas skočil tiger. Si predstavljate, kako bi nas to zbudilo! Tako poskušajmo sami sebe zbrcati iz utopije, črnogledosti in stanja, v katerem vztrajamo, ker mislimo, da se nič drugega ne da storiti.

Vsak se s prelomnicami in večjimi spremembami sooča po svoje. Zanimivo bi bilo slišati drug drugega. Vsak ima zagotovo kakšno zelo dobro zamisel, izkušnjo, ki bi jo bilo vredno preizkusiti. Različna življenjska obdobja prinesejo nova doživljanja, strahove, izkušnje. Največkrat se nečesa bojimo, še preden se to sploh zgodi. Ljudje doživljajo krize, ko nastopi novo obdobje, ko praznujejo življenjske jubileje, ki sami po sebi nakazujejo, da se nam nekaj izteka. Kaj? Življenje? Zagotovo, vendar ga je treba živeti z velikim Ž. Pred dobrim mesecem dni sem bila povabljena na ljubek damski večer. Prijateljica je praznovala 50. rojstni dan. Mladostna, polna življenja, lepa. Ne razumem, zakaj moramo to enačiti z Abrahamom in se ob tem počutiti, kot da smo stari 100 let! Ko smo se o tem pogovarjali, sem čisto spontano rekla, da si želim pričakati prihod svoj petdesetih kot Robin Hood. Razumem, da je modrost tista, ki jo povezujejo z Abrahamom, vendar verjamem, da bi marsikdo morda bolj potreboval življenjsko živost, malo tistega razbojništva, tako po robinhoodovsko – malo izzivalno, nepredvidljivo in da se bojujemo za tisto, kar čutimo, da je prav.

Vsem, ki trenutno preživljate življenjske spremembe in prelomnice, želim, da bi jih zmogli ovrednotiti z zavedanjem, da so sicer nujne, a da ste pravi bojevniki in boste iz te bitke prišli kot zmagovalci. Življenje ni potica, pravijo. Je pa dostikrat približek temu. Sploh, če jo lahko poješ v dvoje. ☐

Tosaminih 100 let

Tosama svoj jubilej zaznamuje z donacijo osnovnim šolam.

VTosami se že več mesecev intenzivno pripravljajo na obeležje stoletnice ustanovitve njihovega podjetja. Praznično leto bodo zaznamovali z veliko donacijo. Odločili so se namreč, da bodo sto slovenskim osnovnim šolam podarili vložke in tampone, ki jih dekleta potrebujejo v času pouka v enem šolskem letu. Tosamina donacija šolam je vredna 170.000 evrov – šolam bodo podarili kar 600.000 vložkov in tamponov.

Projekt so poimenovali **Za zdravje žensk, za brezplačne vložke in tampone**, izpeljali pa ga bodo v tem in naslednjem šolskem letu.

Od kje ideja, da ob okrogli obletnici podjetja obdarite sto slovenskih osnovnih šol?

Za ta velik dobrodelni projekt smo se odločili zato, ker želimo sredstva, namenjena za naše praznovanje, porabiti karseda koristno. Naš projekt smo izoblikovali kot podporo družbeni pobudi, ki se zavzema brezplačne menstrualne pripomočke v javnih izobraževalnih ustanovah. V Sloveniji se o tem že kar nekaj časa govori, idej je veliko, konkretne rešitve pa ni. Odločili smo se, da bomo naredili prvi korak. V okviru projekta bomo svoje izdelke podarili 100 osnovnim šolam, ki so se prijavile na naš razpis, ob tem pa bomo njihovim šolarjem tudi sporočili, da je še kako pomembno, kakšni so in iz česa so narejeni vložki in tamponi, ki jih uporabljajo.

Izobraževanje mladih je torej pomemben del vašega projekta?

Seveda – najpomembnejši. Odločitev za donacijo smo namreč sprejeli tudi v skladu s poslanstvom podjetja, ki nam narekuje, da o zdravi in pravilni uporabi higienskih izdelkov osvješčamo in izobražujemo uporabnice, predvsem mlada dekleta. Dobro namreč razumemo vrednote žensk, zato pri izdelavi higienskih izdelkov v ospredje brezkompromisno postavljamo njihovo zdravje. Vsi vložki in tamponi, ki jih šole prejmejo, so narejeni iz najbolj naravnih materialov, v izobraževalnem delu projekta pa naši strokovnjaki učencem, tako deklet-

Učenci šestih razredov OŠ Domžale na predavanju o intimni negi

Tosamina donacija vložkov in tamponov za učence predmetne stopnje OŠ Dragomelj

tom kot fantom, razlagajo o pomenu intimnega zdravja za zdravje telega telesa. Pripravimo jim kratko, a slikovito in poučno učno uro, saj smo ugotovili, da je intima oziroma intimna nega še vedno precej kočljiva tema, o kateri šolarji ne vedo dosti ali se o njej sploh ne pogovarjajo. Poleg tega izpeljemo tudi praktično delavnico, na kateri se vsi učenci naučijo prepoznati, kakšni so dobri vložki in tamponi ter kako jih pravilno uporabljati.

So se vključile tudi osnovne šole iz Domžal?

Da, razveselilo nas je dejstvo, da so se prav vse šole iz občine Domžale priključile projektu. Na izobraževalnih delavnicah, poimenovali smo jih Kar bi morala vedeti, pa nama nihče ni povedal, bo tako sodelovalo 2624 fantov in deklet na predmetni stopnji. Šole bodo prejele 73.620 vložkov in tamponov, naša donacija zanje pa je vredna 27.057 evrov.

Županja mag. Renata Kosec (desno) in ravnateljica OŠ Domžale Nina Valenčič

Ker vemo, da je ali je bilo v Tosami zaposlenih precej starih staršev in staršev teh otrok, smo še posebej veseli, da jim bomo lahko od blizu pokazali, kako pomembno delo opravljajo in kakšen vpliv ima tudi na njihovo zdravje.

Se bo projekt zaključil, ko boste donacijo razdelili?

V Tosami si zelo želimo, da bi v bodoče v projekt lahko vključili vse slovenske osnovne in nato tudi srednje šole. Zato smo našli način, ki nam bo to omogočil: vključili bomo vse uporabnice naše znamke Jasmin. V letu 2023 bomo od vsake prodane škatlice vložkov in tamponov Jasmin, označene z znakom Za zdravje žensk, za brezplačne vložke in tampone, v poseben fond odvajali sredstva, s katerimi bomo lahko projekt razširili. Verjamemo torej, da se bodo z našo pomočjo prav kmalu vsi slovenski osnovnošolci naučili, kako in s čim kar najbolje poskrbeti za svoje intimno zdravje. ☐

100let
TOSAMA

ZA zdravje žensk
za brezplačne vložke in tampone

“Choose the best, feel the best.”
*Izberi in občuti najboljše.

VSEM ŠOLAM TOSAMA DONIRA 73.620 27.057 €
IZ DOMŽALSKE OBČINE MENSTRUALNE PRIPOMOČKE VLOŽKOV IN TAMPONOV VREDNA DONACIJA

ŠPORT

Zadnja poraza prehitro izničila pozitivni niz

Domžalski nogometaši so v pomlad sicer štartali z visokim porazom proti Sežani (0:4), a nato nanizali pozitivni niz, po katerem so se že spogledovali z drugim mestom na prvenstveni lestvici.

NK DOMŽALE V februarju so premagali Bravo in Gorico ter remizirali z Mariborom ter v marec skočili z novim remijem proti vedno zahtevnemu in visokoletnemu tekmecu Koprju (0:0). Zmagovite predstave, ki so izhajale iz granitne obrambe, so kronali s slavjem v Stožicah, kjer so kar s 4:1 nadigrali vodilno Olimpijo. Na petih tekmah so varovanci Simona Rožmana dosegli devet zadetkov in prejeli zgolj dva ter se zavihteli na četrto mesto, le zmago pa so bili oddaljeni od prvih zasledovalcev Olimpije. Cilj, uvrstitev v evropska tekmovanja – se je zdel dosegljiv, celo na dlani.

A vse se je hitro obrnilo okoli in Domžalčani so v vsega štirih dneh porli, kar so gradili dober mesec. Pred

Slobodan Vuk je postal igralec z največ prvoligaškimi zadetki (59) in nastopi (232) v dresu Domžal.

reprezentančnim premorom so sredi marca najprej doma presenetljivo, a po videnem na zelenici zaslužno izgubili z Radomljami (1:2). In nato je sledil še drugi zaporedni poraz, tokrat na gostovanju v Celju, kjer je bil tragični lik vratar Ajdin Mulalić, ki mu je na videz nenevaren strel ušel skozi roki in med nogama v gol za osmi poraz v 28. prvenstvenem krogu.

Domžalčani so si torej znova zakomplicirali stvari, ki jih bodo morali na svoje mesto postaviti v preostalih osmih krogih sezone. Še posebnost zato, ker so marca proti Koprju izpadli iz pokala in si tako zaprli vrata, ki bi lahko vodila v 'Evropo'.

DOMEN JARC

FOTO: NK DOMŽALE

Končno zmaga, ki Dobljane ohranja 'žive'

Nogometaši Doba so z zmago proti Primorju vknjižili šele četrti komplet treh točk v sezoni, prvega po lanskem oktobru, in še kako pomembnega v boju za obstanek v 2. ligi.

Dobljani spomladanskega dela sezone niso začeli preveč prepričljivo, tako da tudi po 22 odigranih krogih ostajajo v nevarni coni izpada, na predzadnjem mestu prvenstvene lestvice. Po zimskem premoru so v marcu najprej v tekmi brez izrazitih priložnosti doma z 0:0 remizirali z Dekani, nato pa izgubili na dveh gostovanjih pri ekipah s sredine lestvice. Najprej je bil boljši Rudar, ki je v Velenju slavil z 2:1, nato pa še Bilje, ki so zmagale z 1:0.

Rudar je doma že ob polčasu vodil z 2:0, nato pa so varovanci Darka Birjukova zaostanek uspeli le znižati, v 73. minuti je zadetek dosegel Dino Zenkovič, ki je zgolj dve minuti pred tem vstopil v igro. Preveč pasivni so bili modri iz Doba tudi v Biljah. Zaostanek iz prvega polčasa (0:1) so z naletom skušali izničiti šele v samih izdihljajih srečanja, ko so dvakrat sprožili proti vratom Primorcev, ob tem pa bili najverjetneje prikrajšani še za enajstmetrovko. Vpisali so enajsti poraz v sezoni.

Serijsko slabih rezultatov so vendarle prekinili na domači zelenici, kjer so v 22. krogu premagali Primorje s 4:1. Začelo se ni najbolje, saj so

Zadetek Dina Zenkoviča, drugi v sezoni, je bil premalo vsaj za točko proti nekdanjemu prvoligašu.

gostje povedli že v 8. minuti, a v odprtem srečanju številnih priložnosti so Dobljani v naslednjih pol ure zadeli kar štirikrat – po dvakrat Luka Gajič in Tibor Gorenc Stankovič – za mirni drugi polčas in pomembno zmago, šele četrto to sezono.

Še vedno z 19 točkami zasedajo predzadnje mesto na lestvici, a 14. Dekani so spredaj le še štiri točke. V zadnjih osmih krogih je torej odprto še vse.

DOMEN JARC

FOTO: NK DOB

Radomeljski mlinarji meljejo spomladi

Nogometaši Radomelj so v spomladanski del sezone vstopili z enim ciljem – obstankom med prvoligaši.

NK RADOMLJE In zaenkrat jim kaže (zelo) dobro, saj so pobegnili največjim tekmecema ter z rezultati v ta boj potisnili še ljubljanski Bravo.

V marcu so Radomljani, pri katerih je med zimskim premorom na trenerski stol sedel Oliver Bogatinov, zabeležili dve zmagi, remi in poraz. Z zadnjega mesta po 22 odigranih krogih so vmes skočili celo na sedmega, trenutno pa so osmi. Mesec so sicer začeli s porazom proti Olimpiji, ki je zaslužno slavila z 1:0, a nato nadaljevali po idealnem scenariju. Najprej so premagali Bravo s 3:1, potem ko so po zaostanku za pomembno zmago zadeli Filip Čuić, Ester Sokler in Uroš Korun. Na domžalski zelenici so nato presenetili še sosede Domžalčane in po zadetkih Soklerja ter slalomu Darlyja

Ester Sokler je s tremi zadetki na zadnjih treh srečanjih in skupno petimi spomladi eden ključnih elementov preporoda ekipe.

Nlanduja med domačimi branilci slavili z 2:1.

Orožje niso položili niti pred Mariborčane, ki so Radomljane letos dvakrat že nadigrali s 5:0 in 7:0. A v izjemno pomembnem trenutku so tokrat iztržili točko ob končnih 1:1. Mlinarji so doma celo povedli z zadetkom Soklerja, ki pa ni bil dovolj za šesto zmago v sezoni.

Vseeno Radomljani spomladi igrajo odlično in so ob edinem porazu proti Olimpiji vknjižili še tri zmage in štiri neodločene rezultate. Dovolj, da so trenutno štiri točke pred deveto Gorico in šest pred zadnjo Sežano. Dovolj za mirnejše nadaljevanje in predvsem dovolj, da sami odločajo o svoji usodi.

DOMEN JARC

FOTO: NK RADOMLJE

Medex Cup 2023

Na mednarodnem turnirju Ženskega nogometnega kluba Radomlje tekmovalo rekordno število nogometašic

ŽNK RADOMLJE je v začetku marca organiziral že deseto izvedbo mednarodnega dekliškega nogometnega turnirja Medex Cup 2023. Letos je bil poln mejnikov, in v lepem vremenu je bil v ospredju odličan nogomet.

Medex Cup 2023 je bil v marsičem rekorden. Jubilejna deseta izvedba si je ob podpori generalnega pokrovitelja, podjetja Medex, nadela novo ime Medex Cup. Prvič je tekmovanje potekalo na dveh prizoriščih, ob Športnem parku Radomlje še v Kamniku, na igrišču Športnega parka Virtus.

V Radomljah in Kamniku so gostili igralke 22 klubov – polovica iz tujine – Avstrije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Madžarske in Slovenije, kar potrjuje tradicijo in uspešno organizacijo v minulih letih in daje dodaten zagon za prihodnje izvedbe. »Letošnji turnir pa je bil rekorden tudi po številčni udeležbi, saj se je v dveh dneh turnirja predstavilo okrog 600 nogometašic. Prepričali smo se, da se za lepo prihodnost ženskega nogometa ni bati,« je povedal Peter Dominko, predstavnik odnosov z javnostmi ŽNK Radomlje.

Organizacija turnirja na takšni ravni ne bi bila možna brez pomoči številnih prostovoljcev. Vsem se je zahvalila tudi predsednica kluba Andreja Leskovšek McQuarrie: »Velik aplavz vsem, ki ste vsak po svojih močeh prispevali, da smo skupaj izpeljali odli-

čen mednarodni turnir! Bodimo ponosni, da smo v dveh dneh in na dveh lokacijah tako uspešno izvedli turnir z rekordno udeležbo. Zares velik podvig za klub, še posebej, ker smo celotno organizacijo izpeljali izključno s prostovoljnimi delom nas vseh, od staršev, trenerjev, vodstva, podpornikov, igralč članke in mlajših selekcij ter tudi bivših igralč klubov. Hvala tudi vsem, ki ste od sponzorjev in podpornikov pridobili izdelke za bogat srečelov. Zahvaljujem in čestitam tudi Organizacijskemu odboru turnirja Medex Cup, ki je vodil vso organizacijo, ki se je začela že pol leta pred turnirjem. Ta je bil odlično obiskan, kar organizatorjem daje dodatno potrditev, najbolj pa nas veseli, da so naša dekleta v najmlajših selekcijah pridobila bogato mednarodno izkušnjo. Moj, tvoj, naš klub! – v najboljši luči!«

Deseto izvedbo turnirja Medex Cup so omogočili generalni pokrovitelj Medex ter sponzorji in podporniki Triglav Zdravje, NLB – Nova ljubljanska banka, REAM, Avtohiša Kranj, Sumida Slovenija, T. S. Avto, Uki.si, Proffshop.eu, Grande Dogodek, Športni park Radomlje, Nogometna zveza Slovenije, Medobčinska nogometna zveza Ljubljana, Občina Domžale, Zavod za šport in rekreacijo Domžale, Krajevna skupnost Radomlje ter drugi.

MIHA ULČAR

FOTO: ŽNK RADOMLJE

V pričakovanju aprilskega zaključnega turnirja Lige ABA 2

Košarkarji Helios Sunsov leto nadaljujejo v zmagovitem ritmu, a jim misli že bežijo k nemu izmed vrhuncev sezone, ki ga bo sredi aprila gostila domžalska košarkarska dvorana.

Sonca so na začetku marca z odliko zaključila redni del sezone v 'jadranski drugi ABA ligi'. Resda so na zadnji postaji doživela tudi edini poraz na 13 dvobojih, a se vseeno kot prvouvrščena ekipa podajajo na domači zaključni turnir. Na zadnji

postaji v Širokem Brijegu so najprej gladko premagali Slogo (85:70), nato izgubili s Podgorico (70:79) in za konec nadigrali še Skopje s 93:60.

Pričakovano so tako domžalski košarkarji izstopali tudi v posameznih prvinah, Blaž Mahkovic je bil

osmi najboljši strelec sezone z dobrimi 16 točkami na tekmo, Luke Austin prvi podajalec (7,1 podaje na tekmo) in Lovro Buljević peti skakalec sezone.

Zdaj je na domžalskih košarkarjih, da se kar najbolje pripravijo na zaključni turnir, ki bo med 12. in 16. aprilom v Domžalah. Lani dobrega izhodišča, drugega mesta po rednem delu, niso izkoristili in izpadli že v četrtfinalu, a letos naj bo zgodba drugačna. Popotnica je odlična, domači teren in navijači pa zgolj dodaten motiv, kamen v mozaiku končne zmage, po kateri želijo poseči.

Vmes so varovanci Dejana Jakare prepričljivi tudi na domači sceni. V marcu so odigrali štiri srečanja in slavili trikrat, tudi na derbiju v Novem mestu proti Krki, s katero si po 22 odigranih srečanjih delijo prvo mesto z izkupičkom 18 zmag in štiri porazov.

DOMEN JARC

FOTO: HELIOS SUNS

Ester Sokler je s tremi zadetki na zadnjih treh srečanjih in skupno petimi spomladi eden ključnih elementov preporoda ekipe.

Marčna bera: Dva reprezentančna nastopa in tri medalje

Marec je tudi pri atletiki prinesel tekmovalni razmah, domžalski atleti in atletinje so nastopili na kar šestih različnih tekmovanjih.

AK DOMŽALE Najpomembnejši med njimi je bil nastop Jana Emberšiča v metu kladiva na evropskem pokalu v metih na Portugalskem. Svoj prvi veliki nastop v članski konkurenci je končal na 28. mestu, z metom dolgim 64,75 metra pa je za slaba dva metra zaostal za osebnim rekordom iz lanske sezone. Jan, mladinski državni rekorder, letos prvo leto nastopa med člani. V reprezentančnem dresu je nastopil tudi Jože Pirnat, ki je v Turčiji Slovenijo zastopal na balkanskih veteranskih igrah. In to uspešno, saj je v kategoriji nad 50 let osvojil zlato v suvanju krogle (13,22 metra).

Atletski klub Domžale je 18. marca organiziral že drugo metalsko državno prvenstvo letos, tokrat Prvenstvo Slovenije za starejše mladinski in pionirski kategoriji, na katerem je z zmago in osebnim rekordom izstopala mladinka Tia Emberšič v metu kladiva (48,91 m). Odlična je bila tudi bronasta Žana Planinšek v metu kopja (40,15 m). Ne nehvaležnem četrtem mestu so na domači tekmi pristali Urh Kosirnik v metu kopja in

Atletski klub Domžale je v tej sezoni organiziral že drugo državno prvenstvo.

Nik Meden Štrubelj v metu diska ter Samo Emberšič v metu kopja.

Četrta, tik pod odrom za zmagovalke, je bila tudi Maja Per na Malem kraškem Maratonu. Z 10-kilometrsko razdaljo je opravila v času 41:20. Je pa zato do medalje na državnem prvenstvu pritekla njena sestra Zoja

Per, ki je bila tretja na Prvenstvu Slovenije v tekih gor za pionirske kategorije, ki ga je tokrat znova gostila priljubljena izletniška točka, 'kamniški' Sveti Primož. Na tej tradicionalni marčni preizkušnji je bil med mladici z zelo dobrim časom 18:50 drugi.

DOMEN JARC

23. april – svetovni dan namiznega tenisa

Svetovni dan namiznega tenisa se praznuje 23. aprila od leta 2015 naprej.

NTS MENGEŠ In sicer kot spomin na Ivorja Montaguja, organizatorja prvega svetovnega prvenstva v namiznem tenisu leta 1926 in ustanovitelja ter prvega predsednika ITTF (International Table Tennis Federation – Svetovna namiznoteniška zveza), katere člani smo tudi mi. Na ta dan po vsem svetu potekajo najrazličnejše prireditve, njihov glavni namen je predstavitev namiznega tenisa, družabnost, druženje, zabava in uživanje za vse generacije ter seveda dvig popularnosti namiznega tenisa, najhitrejšega igre z žogo. Tudi pri nas je namizni tenis dokaj popularen, žal pa ni tako medijsko prisoten, kot bi lahko bil.

Pa se posvetimo nekaterim našim (NTS Mengeš) tekmovalnim uspehom. Na Ravnah na Koroškem je potekalo ekipno finale državnega prvenstva za mladince in mladinke. Naš klub (Namiznoteniška sekcija Mengeš) je imel kar dve ekipi pri mladincih in eno pri mladinkah. Za prvo mladinsko ekipo so tekmovali Aljaž Goltnik, Luka Jokič, Timotej Jerina in Nel Savšek Pintarič, za drugo ekipo pa Adam Rakun, David Grad, Jan Šobar in Vid Kočar. Članice naše mladinske ekipe so bile

Urša Rozman, Živa Markič in Tina Križnič. Udeležene ekipe, ki so se uspele skozi predtekmovalno sito udeležiti finalnega tekmovanja, so bile razvrščene v predtekmovalne skupine s štirimi ekipami, pomerile so se vsaka z vsako. Prvo in drugo uvrščena ekipa v skupini sta se nato pomerili za 1.–4. mesto, tretja in četrta ekipa pa za 5.–8. mesto. Na koncu je naša prva mladinska ekipa osvojila drugo, druga ekipa NTS Mengeš pa sedmo mesto. Mladinke so na koncu osvojile sedmo mesto.

Ekipni finale, in sicer v Izoli, je potekal tudi v kategoriji kadetov in kadetinj. Tudi tu smo skozí predtekmovalno sito uspeli z vrstivijo na finale z dvema ekipama pri kadetih ter eno pri kadetinjah. Za prvo ekipo kadetov so tekmovali Luka Jokič, Aljaž Škufca, Lovro Križnič in Urh Trtnik, za drugo Aid Ružnič, Jan Loboda, Beno Majhenič, Tit Metzele in Jaka Rutar, ekipo pri kadetinjah so sestavljale Maruša Vrhovnik, Pika Gorenc, Mihaela Stoilkovska in Lucija Pančur. Prva ekipa kadetov je osvojila drugo mesto, druga je bila osma, kadetinj pa so osvojile tretje mesto. V Novem mestu je potekal 3.

odprti turnir RS za kadete in kadetinje. Pri kadetih je suvereno slavil naš Luka Jokič in ponovno dokazal, da je v kadetski konkurenci v Sloveniji trenutno št. 1. Poleg Luke so se iz predtekmovalnega v finalni del iz naše kluba uspeli prebiti še Jan Loboda, Urh Trtnik, Aljaž Škufca, Aid Ružnič in Lovro Križnič. Pri kadetinjah so se v finalni del uspeli prebiti Mihaela Stoilkovska, Maruša Vrhovnik in Pika Gorenc, ki je bila naša najboljša kadetinja z osvojenim 5. mestom. Doseženi rezultati so lep uspeh, saj dokazujejo, da v klubu NTS Mengeš dobro delamo. Iskrene čestitke igralcem in igalkam ter trenerju Davidu Orešniku!

Zaključujejo se tekmovanja v namiznoteniških ligah. V času pisanja prispevka naša prva moška članska ekipa, ki igra v elitni, 1. slovenski namiznoteniški ligi, zaseda trenutno šesto mesto, zadnji letošnji ligaški nastop pred domačo publiko bo v soboto, 8. aprila, ko se bodo ob 17. uri pomerili z ŽNTK Maribor (ki so trenutno na četrtem mestu). Naša druga ekipa, ki igra v drugi ligi, je trenutno na sedmem mestu, v domači dvorani jo v tej sezoni ne bomo več videli, saj jo čakajo samo še gostovanja. Naša ženska članska ekipa, ki igra v drugi ženski namiznoteniški ligi, je trenutno na petem mestu, o končni razvrstitvi naših ekip pa več v naslednji številki.

Prvi vikend v aprilu bo v naši organizaciji v Športni dvorani v Mengešu potekalo letošnje državno prvenstvo za kadete in kadetinje (posamezno in dvojice). Vabljeni k ogledu in navijanju, vstop bo prost. Tudi v aprilu bo potekalo kar nekaj mednarodnih tekmovanj v tujini, naj omenim tekmovanja v Bosni in Hercegovini (Sarajevo), Črni gori (Podgorica), Belgiji (Spa), Franciji (Metz) in Grčiji (Argostoli), na slednjem se bodo pomerili tekmovalci-invalidi.

BESIDILO IN FOTO: JANEZ

Skupinska fotografija po doseženih uspehih na ekipnem državnem prvenstvu za kadete in kadetinje v Izoli

Jan Šubelj novi in najmlajši slovenski velemojster

Slovenija je bogatejša še za enega velemojstra, saj je osemnajstletni mednarodni mojster Jan Šubelj izpolnil še zadnji, tretji pogoj, za naziv velemojstra, ki ga mora formalno še potrditi mednarodna organizacija fide.

ŠAH To se je zgodilo marca na evropskem prvenstvu za člane v Vrnjački Banji v Srbiji, kjer je osvojil zadnji pogoj že dve koli pred koncem (11.), ko je zbral 6,5 točke iz devetih partij, od tega 4 točke v 6 partijah proti igralcem z naslovom GM (velemojster) in ratingom več kot 2600. V 9. krogu je na omenjenem prvenstvu s črnimi figurami remiziral z azerbajdžanskim velemojstrom Nijatom Abasovom ter po dobrem desetletju postal novi slovenski velemojster. V Vrnjački Banji je sodelovalo 484 šahistov, od tega kar 126 velemojstrov, Jan je na koncu zasedel zelo dobro 48. mesto. Prva dva pogoja za velemojstra je sicer izpolnil februarja letos na turnirju Basano del Grappa, oktobra lani pa na turnirju v Novem Sadu.

Na novinarski konferenci, ki je 16. marca potekala na Šahovski zvezi Slovenije, je Jan Šubelj izrazil zadovoljstvo ob izrednem dosežku, ki je zagotovo sad dolgoletnega trdega dela, ni pa skrival ambicioznih šahovskih ciljev v bližnji prihodnost. »Moji cilji so še višji. Najprej bom moral čim bolj povečati rating. Pol točke mi je zmanjkalo za uvrstitev na svetovni pokal in želim si, da bom tam kmalu tekmoval. Na prvem mestu je zdaj matura na gimnaziji v Kamniku,« je dejal Šubelj.

Šahist s Križja pri Komendi se je začel šahovsko razvijati v Šahovskem klubu Komenda, pod vodstvom legendarnega vzgojitelja mladih Francem Poglajnom. Jan je redno tekmoval v Ljubljanski in Osrednje slovenski šahovski ligi, ki se ju že od samega začetka udeležujejo zasedbe ŠD Domžale, lahko smo ga spoznavali še kot osnovnošolca in rosnega najstnika.

Vedno je bil skrajno resen in osredotočen na šah, le redko je bilo opaziti nasmešek na njegovem obrazu.

Že kot 15-letnik je prvič zaigral za člansko ekipo ene izmed zasedb slovenske reprezentance, njegova želja pa je, da bi v njej prevzel še večjo in pomembnejšo vlogo. Zadnja leta je sicer prva deska slovenske reprezentance domžalski velemojster Luka Lenič. Jan si želi, da bi kdaj v prihodnje premagal najboljšega šahista sveta, Norvežana Magnusa Carlsena. Njegov vzornik je legendarni Američan Bobby Fischer, pozna praktično vse njegove partije, ki so na voljo.

Njegov trener in mentor je mojsterski kandidat Martin Kodrič iz Ljubljane. Velika priložnost za Janovo dokazovanje bo že sredi decembra letos, ko bo Slovenija v Ljubljani znova gostila odmevno evropsko prireditev, in sicer evropsko prvenstvo za člane v pospešenem in hitropoteznem šahu, kjer ni izključeno, da se ga bo udeležil tudi najboljši šahist sveta Magnus Carlsen. Slovenija je organizirala ekipno EP za člane in članice v Termah Čatež leta 2021 in EP za člane ravno tako v Termah Čatež leta 2022.

JOŽE SKOK

Sofia Timagina dvakrat srebrna na državnem prvenstvu deklet do 12 let

V Termah Čatež so od 4. do 11. februarja potekala mladinska državna prvenstva v kategorijah od 8 do 18 let.

ŠAH Šahovsko društvo Domžale je zastopalo šest mladih na prvenstvu v standardnem in osem v pospešenem šahu. Največji uspeh je dosežila Sofia Timagina, ki je na obeh prvenstvih osvojila drugo mesto. Poleg Sofie sta med dekletih do 12 let nastopili še Mirjam Grošelj (dvakrat je bila osma) in Alisa Gubina, ki je osvojila 9. mesto v standardnem in 5. mesto na pospešenem šahu.

Med fantih do 16 let so se dobro odrezali Miha Žmaucar (6. mesto v standardnem šahu in 11. mesto v po-

spešenem), Bine Markošek (dvakrat 8. mesto), Noah Vižintin (12. mesto v počasnem in 27. mesto v pospešenem šahu). Omenim sta se na pospešenem prvenstvu pridružila še Viktoriia Pona (8. mesto v skupini deklet do 16 let) in Jure Uštar (21. mesto v skupini fantov do 16 let).

Sofia Timagina (prva z leve) med partijo s klubske kolegice Mirjam Grošelj v standardnem šahu. (Foto: Šahovsko društvo Domžale)

JOŽE SKOK

ŠPORT

Kamnik gostil državno prvenstvo

V Kamniku je 25. in 26. februarja 2023 potekalo dvoransko državno prvenstvo v lokostrelstvu.

LK KAMNIK Za naslove najboljših v državi se je v 42 kategorijah potegovalo 230 tekmovalcev in tekmovalcev iz 29 klubov. Lokostrelci LK Kamnik so se uspešno potegovali za odličja v več kategorijah z ukrivljenim, sestavljenim in golim lokom.

V kategoriji ukrivljeni lok člani oziroma v absolutni konkurenci so Kamničani zasedli prvih šest mest. Državni prvak je postal Habjan Malavašič Den, podprvak Žiga Ravnikar, tretji je bil Oskar Gnidovec pred Lukom Arnežem, Miho Rožičem in Timejem Jerasom. Med članicami je Teja Slana zasedla odlično 2. mesto za Čavič Urško (LK Paradoks) in pred Nino Corel (LK Ankaran).

Andrej Resnik je postal državni prvak v kategoriji goli lok člani, podprvak pa Matej Grad (oba LK Kamnik), ki je premagal Klemena Kelvišarja (VLR Viljem). Tudi v ekipnem tekmovanju so Kamničani (Resnik A.-Grad M.-Gostinčar M.) zasedli odlično 2. mesto za LK Šenčur in pred KL Kranj.

Državni prvak je postal tudi Oskar Gnidovec v kategoriji ukrivljeni lok mlajši do 18 let, Maj Berčič pa je zasedel 9. mesto (oba LK Kamnik). V tej kategoriji so Kamničani (Gnidovec O.-Berčič M.-Vrbc S.) zmagali tudi kot ekipa. Dekleta (Koncilja Z., Ošap L., Zabret Verbole P.) posamično sicer niso posegla po odličjih, so se pa kot ekipa uvrstila na drugo mesto za ekipo LK Gorica.

Med mlajšimi od 15 let z ukrivljenim lokom je državna prvakinja postala Zoja I. Ribič, tretja pa Iza Vinkovič (obe LK Kamnik), ki je zaostala za Tejo Vidmar (LK Budanje). Med fanti je Samo Vrbc (LK Kamnik) zasedel 2. mesto, za državnim prvkom Urbanom Gostišo (TKD Sovica). Lin Movern Lukše je bil četrti, Urban Šimec šesti (oba LK Kamnik).

Najboljši članski ekipi lokostrelcev z ukrivljenim lokom sta bili domači ekipi. Državni prvaki (Habjan Malavašič D.-Jeran T.-Ravnikar Ž.) in podprvaki (Arnež L.-Rožič M.-Gnidovec O.) so premagali ekipo LK Dolenjske Toplice. Med ekipami članic so slavile Ankarančanke pred LK Paradoks in LK Gorico, Kamničanke pa so se uvrstile na 4. mesto (Habjan T.-Lavrinc Ž.-Slana T.) in 5. mesto (Koncilja Z.-Ošap L.-Ribič Z.I.).

Več rezultatov: <https://www.archery.si.org/tekmovanje/dvoransko-dp-kamnik/>

PATRICIJA VERBOLE, LK KAMNIK
FOTO: MIRO HRKALOVIČ

Spomladanski baletni šopek zacvetel na odru

V marcu smo bili priča prečudovitemu baletnemu koncertu, ki je združil plesalke in plesalce Baletne šole Ana na letni predstavi.

BALETNA ŠOLA ANA Baletni koncert je pričaral prečudovit pisan pomladni šopek baletnih in sodobno-plesnih koreografij na glasbo znanih skladateljev iz različnih baletov in drugih klasičnih del, od Čajkovskega pa vse do Schuberta in Chopina.

V nekaj manj kot uro dolgi predstavi smo na odru lahko spremljali prek 70 učenk in učencev baletne šole, od najmlajših plesalk Plesnega vrta 2, ki so se na odru predstavile s plesom Moja najljubša igračka, Baletne pripravnice 1 iz Kamnika, v vlogi Spominčič in radomelj-ske v vlogi Hortenzij, pa Baletna pri-

pravica 2 iz Radomelj v vlogi Lilij, 1. razreda baleta v vlogi Snežink, 3. razred kot Nagajivi tulipani in 4. razred baleta v Prebujanju vijolic. Vedno znova navdušijo tudi izkušene solistke, tokrat smo bili priča nastopom Veronike Vugrinec, Alje Majdič in Lede Delfine Steidl Porenta, ki so se v šestih predstavah izmenjale v vlogi Dalije, Alja Majdič in Veronika Vugrinec sta nastopili z neoklasičnim solom v vlogi Chopinovega Žafrana, Neža Zala Kodrič in Zala Zver pa sta se predstavili v vlogi Kamelie in Vrtnice. S Čarobno fontano nas je začarala Eva Nika Tutič, Leda Delfi-

na Steidl Porenta in Anita Pirc pa sta pridali še vonj Hiacinte in Kraljice oblakov. V modernem plesnem stilu so nas presenečali Prebujeni fosili, ki so jih odplesale Alja Majdič, Anita Pirc, Leda Delfina Steidl Porenta in Veronika Vugrinec, zaključni Pisan pomladni šopek pa so predstavile že vse omenjene plesalke.

Pod koreografije so se podpisale Ana Trojnar, Metka Beguš, Ana Jenček Dekleva (sodobno-baletni točki) ter koreografi Kraljeve akademije za ples.

MATEJA A. KEGEL
FOTO: MATEVŽ CERAR

Na 10. odprtem savate prvenstvu z zlato medaljo

Zagreti tekmovalci Savate klub Domžale so se kmalu po savate državnem prvenstvu tudi letos udeležili že tradicionalnega tekmovanja v Budimpešti ter ponosno in pogumno zastopali Slovenijo.

SAVATE KLUB DOMŽALE Tistega jutra nas je namesto petelinjega kikiranja zbudila nadležna budilka, saj smo morali vstati veliko pred zoro. Člani Savate kluba Domžale: prekaljeni član Žan Šubelj, sicer prizadeveni pripadnik PGD Domžale, izkušena tekmovalka Mojca Umek, mlajši člani Anej Lapanja, izkušeni tekmovalci Stefan Vukovič, novinki Žana Kotnik in Lili Lukežič, predsednik in trener Bojan Rusjan ter spremljevalec Andraž Rojc smo se namreč odpravili v daljno Budimpešto, kjer smo se udeležili odprtega savate tekmovanja discipline lahki in polni kontakt, desetega po vrsti.

Na tekmovanju je bilo kar 193 tekmovalcev iz 24 klubov in 11 držav. Na koncu je bilo pohvalnih 163 zabeleženih tekem.

Prva se je v boj spustila Lili, za katero je bila to prva mednarodna tekma. Iz modrega kota je vso borbo kljubovala nasprotnici in ni skoparila z močmi ter vztrajnostjo, čeprav jo je čakala še ena borba pozneje, ki jo je tudi ponosno in uspešno zaključila. Drugi se je v boj spustil neustrašni borec Stefan. V svojem edinem dvoboju je nasprotniku dokazal, da je iz pravega testa. Takoj za njim se je v ring podala izkušena Mojca in v dvoboju z vidno močnejšo nasprotnico pokazala izjemno savate tehniko lahkega kontakta. Za Mojco je na vrsto prišel Anej. Čeprav v športni disciplini savate še ni dolgo, je živ dokaz, kako

dobro trenerje SKD ima, saj se je s svojim nasprotnikom spopadel z vso silo, veliko znanja tehnike, nadzorovane napadalnosti in mu tako ni pustil do sape. Potem je na vrsto prišel naš odlični as in zvesti član Žan. Z izpiljeno tehniko in veliko kondicijo se ni dal zlomiti nasprotniku. Zadnja se je v boj spustila novinka Žana. Na svoji prvi mednarodni tekmi je pokazala, da se v našem klubu s pridnimi obiski treningov in trdim delom zelo hitro napreduje, zato je tudi premagala nasprotnico ter si na koncu prislužila zlato medaljo.

Domov smo se odpravili resda utrujeni, ampak ponosni in zadovoljni, z 'bojnimi' ranami, ter neizmerno zadovoljni s celotnim tekmo-

vanjem. Dobri organizaciji gre zahvala madžarski Savate zvezi-Magyar Francia-box Savate Szövetség in Občini Domžale za nenehno podporo pri delovanju našega kluba.

Člani komaj čakajo na naslednje izzive in tekmovanja in tudi vas vabijo, da se jim pridružite na treningih vsak torek in četrtek (18.30–20.30) ter sami presodite ali vam savate – francoski boks ustreza. Za prva dva tedna je ponujen tudi 50-odstotni popust ter izposoja celotne savate opreme.

Vstanite s kavča in naredite nekaj dobrega zase! Obiščite nas na spletu (www.savate-domzale.si), Instagramu, Facebooku, TikToku, še boljše, kontaktirajte trenerja na tel. št. 041 545 109. Vljudno vabljeni! Salut!

Gremo na ples!

Tudi tisti, ki plesnega koraka še niso upali narediti, vedo, da je plesni center Bolero ena izmed plesnih šol v Sloveniji.

DRUŠTVO BOLERO DOMŽALE In ne ena, gre za največjo in tudi najuspešnejšo plesno šolo v Sloveniji, ki deluje v samem centru Ljubljane na Dunajski 49, kjer plesne korake brusijo tako začetniki kot profesionalci vseh starosti in različnih plesnih zvrsti.

Od otrok v vrtcu do mladostnikov, maturantov do odraslih in tekmovalcev pa tudi najbolj pogumni v tretjem življenjskem obdobju. Ples osrečuje, zdravi in ob njem zlahka pozabimo na vsakodnevne skrbi, zato se čedalje več ljudi zateka v plesne dvorane, kjer življenje postane še lepše.

Bolero tako osrečuje mnoge ljudi in srečo je začel deliti tudi med Domžalčani že pred več kot 10 leti, le da je Društvo Bolero Domžale tudi s tekmovalci uradno začelo delovati leta 2015. Bolero s svojim znanjem, profesionalnostjo in entuziazmom ponuja najboljše v Domžalah tudi za plesno rekreacijo žensk nad 50 let, do družabnih plesov parov za odrasle po programu naše priznane plesne pedagoginje in ene najbolj

medijsko prepoznavne plesne strokovnjakinje tudi Domžalčanke, plesne mojstrice Janje Pušl. Izvaja ga v prostorih Srednje šole Domžale plesna pedagoginja z diplomom pri Plesni zvezi Slovenije Naja Puhar. Ni več smisla za odlašanje, če si želite popestriti popoldneve in polepšati dan, veste kam. Gremo na ples!

Kot zanimivost naj povemo, da smo ponovno, kot že več let, zelo ponosni na naši izjemni plesalki, koreografinji Lano Smolnikar in Petro Rubar, ki sta Domžalčanki in sta v februarju prejeli **zlato** priznanje za dosežke v plesu na prireditvi Športnik leta občine Domžale 2022. Obe sta večkratni, članski evropski svetovni prvakinji v modernih plesih! Kot koreografinji delujeta doma in po Evropi.

In če gre verjeti dejstvu, da imajo v plesnem klubu Bolero letos kar 15 svetovnih prvakov, si lahko nadejamo, da bo kmalu tudi kakšen domžalski mlad plesni up stopil na najvišjo stopničko sveta.

MATEVŽ ČESEN
FOTO: OSEBNI ARHIV, TOMAŽ PIŠLAR

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridruzuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Novi odločevalci – upravičena pričakovanja (Slamnik, februar 2023)

Spoštovani gospod Jože Nemeč, glede urejanja prometa, tako motornega kot mirujočega prometa, je Občinski svet Občine Domžale v marcu sprejel rebalans proračuna Občine Domžale za leto 2023, v katerem so rezervirana sredstva za ureditev sistema mirujočega prometa v mestnem središču občine in za vzpostavitev centra trajnostne mobilnosti ter umeščanje kolesarskih tras v prostor (Domžale–Dragomelj–Ljubljana).

Glede dodatnih parkirišč pa se bo potreba po parkiriščih pokazala po ureditvi obstoječih parkirišč v enotni sistem in vzpostavitvi omenjenega centra. V nadaljevanju bomo, ker predvidevamo, da se bo, zaradi obeh aktivnosti dinamika motornega prometa spremenila, pripravili strategijo prometa v občini. Pričakujemo, da bo z vzpostavitvijo centra trajne mobilnosti tudi manj motornega prometa, torej manj hrupa, smrada in strupenih plinov.

Nov sistem mirujočega prometa v mestnem središču občine bo vzpostavljen do konca leta, strategija za promet pa v prihodnjih letih. Za gradnjo križišča Karantanske, Savske in Ljubljanske ceste pa aktivnosti že potekajo.

Glede varovanja narave in ohranjanja okolja smo začeli s pripravo strategije za okoljsko nevtralnno občino, kar ne vključuje samo proizvodno energije na javnih stavbah, izvajanju ukrepov za nizkoenergijske stavbe, ampak tudi sajenje dreves in ohranjanje ekosistemov, kot so mokrišča in drugo. Ko bo strategija zaključena, bomo takoj začeli z izvajanjem predvidenih aktivnosti. Potrebna finančna sredstva bomo zagotavljali iz različnih finančnih virov.

Za vzpostavitev Poslovne cone Želodnik smo napovedali ponoven pregled dokumentacije. Ko bo pregled zaključen, bomo imeli več informacij.

Na območju skalalnice v Ihanu je predvidena umestitev zelenega prehoda za živali, v čim večji meri se ohranja tudi gozdni rob. Za ureditve skalalnice in območja na severni strani Krumperške ulice je predvidena izdelava občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN). Pred pripravo OPPN je potrebna izdelava strokovne podlage za celostno urejanje območja (ki bo vključevala predvsem analizo krajinske slike na širšem območju naselja Ihan vključno z odprtim prostorom, krajinsko oblikovanje območja, urbanistično in arhitekturno oblikovanje objektov ter načrt in ukrepe osvetljevanja) ter enotne strokovne podlage s področja ohranjanja narave in s področja gozdarstva in lovstva.

Glede kmetijske dejavnosti in samozadostnosti pa sem se pri pripravi programa posvetovala s strokovnjaki. Glede na število prebivalcev v naši občini, po številu prebivalcev smo sedma največja občina, in glede

na razpoložljive površine za kmetijsko dejavnost so svetovali, da samozadostnost gradimo na širšem območju, v povezovanju z drugimi občinami oziroma z dobro organizirano in obiskano tržnico. Skladno z zapisanim bomo ponudbo in povpraševanje na tržnici spodbudili z različnimi, spremljajočimi dogodki.

Glede časovnice programa smo napovedali, da bomo pripravljene projekte, ki so v javno dobro ter jih za vse občanke in občane realizirali v tem mandatu, za druge, večletne projekte pa uredili vse potrebne postopke, pripravili dokumentacijo in zagotovili sredstva.

Prijeten pozdrav,

ŽUPANJA

Spoštovana ga. županja

Mislím, da ni potrebno, da župan, županja osebno odgovarja na pisma bralcev, saj ima na razpolago druge vzvode, načine, službe, da se eventualno odzovejo na taka pisma. Tako sem pravzaprav počaščen, da ste se odzvali na tak način, čeprav, še enkrat poudarjam, da mislim, da se vam ni treba osebno odzivati na pisma bralcev.

Moj namen pisanja v to rubriko je bil predvsem ta, pravzaprav sta bila dva, prvič, da ta gradnja ZD in problematika okoli tega ne zanima samo mene, ampak najbrž tudi širšo javnost, ki pa mislim, da je o tem premalo obveščena, informirana. V starih 'svinčenih' časih smo občani ob takih projektih videli kakšno maketo, bili prisotni na javnih razgrnitvah, predstavitev ... Širša javnost, ki ji bo namenjen ta objekt, še vedno

ne ve, kako bo le ta izgledal, kdo je projektant, kaj točno vse bomo pridobili s tem objektom, kako se bo financiral, bodo pridobljena kakšna evropska sredstva, mogoče javno zasebno partnerstvo ali se bo zgradil samo z davkoplačevalskim denarjem iz proračunov udeleženih občin, v kakšnih razmerjih itd. Po vsej verjetnosti so ti in podobni podatki nekje na spletni strani občine. Ve se pa katera populacija bo večinska koristnica uslug ZD, ki pa v povprečju ni najbolj veščica niti zainteresirana, da brska in išče take informacije po okrnjeni občinski spletni strani. Še vedno so jim najbolj priročne informacije o dogajanju v občini te, ki jih dobijo v tem glasilu ... Saj je tudi ustanovljen za to in dobijo ga vsa gospodinjstva v občini.

Bistveni namen mojega pisanja pa je bil, ali bomo to stoletno priložnost, ki jo nudi ta izjemna lokacija, zagrabili in uporabili, da bo naše 'mesto' končno začelo dobivati res pravo, sodobno mestno podobo z uredjenim mestnim središčem. Vsekakor bi morala biti na tem mestu arhitekturno reprezentančna zgradba, biser, ikona, ki bi s svojo unikatno podobo zaznamovala in prezentirala mesto Domžale in za vse čase 'preglasila' ta nesrečni SPB ter med drugim zadostila tudi potrebam po vsem manku prostorov za raznorazne namene občanov. Imamo to smelost in hrabrost, da to uresničimo, ali pa bomo še naslednjih sto let trg Domžale.

PP ROMAN KOS

Poziv k ponovnemu premisleku

Širitev Zdravstvenega doma Domžale je največji načrtovani projekt naslednjih let, ki bo imel vpliv na razvoj centra mesta Domžale. Dosedanje načrtovanje je bilo zaprto v relativno ozek krog odločevalcev in projektantov, ob sprejemanju Investicijskega programa v juniju 2021 pa so bili s strani občinskih svetnikov izraženi številni pomisleki in dileme – tako glede umestitve, vsebine kot tudi glede vrednosti projekta. Ta je bila še pred zadnjo krizo ocenjena na več kot 20 milijonov evrov

(za okoli 10.600 m² neto površin in 174 parkirnih mest).

Ker je po zadnjih informacijah projekt zastal in je »zaradi zahtevnega varovanja gradbene jame potrebna sprememba gradbenega dovoljenja« (kar pomeni vsaj enoletni zastoj), je to še zadnji trenutek za ponovni premislek, ali je omenjena rešitev s širitvijo ZD ob obstoječi lokaciji zares najboljša. Županja je tudi sicer napovedala, da »bo v odločanje glede vseh večjih projektov vključila občanke in občane ter krajevne skupnosti«.

Dejstva: V Zdravstvenem domu Domžale se izvaja vrsta dejavnosti (npr. urgencia, laboratorij, fizioterapija in rehabilitacija, RTG in diagnostika, specialistične ambulante ...) za celotno območje občin ustanoviteljic, torej poleg Domžal tudi za Lukovico, Moravče, Mengeš in Trzin. ZD je lokacijsko umeščen v sam center Domžal, kjer je v zadnjem obdobju več kot opazen problem prometne varnosti, pomanjkanje parkirnih mest, otežkočenega dostopa za starejše, bolne in poškodovane.

Zato se postavlja vprašanje: ali je načrtovana širitev na omenjeni lokaciji najbolj smiselna.

Predlog: Ponovno je treba razmisliti o gradnji novega objekta na obrobju mesta (npr. na Viru pri Arkadiji, kjer ima občina v lasti zemljišča) ter vanj umestiti prostore čim večjega števila skupnih dejavnosti, kot so urgencia, laboratorij, fizioterapije, RTG ... torej vseh tistih dejavnosti, ki služijo širšemu zaledju občin ustanoviteljic ter tistih dejavnosti, kjer je pomemben neposreden dostop do zdravstvene storitve (npr. fizioterapije).

Prednosti:

Naj jih naštejemo le nekaj:

- Širitev ob obstoječem ZD bo velik logistični problem, saj bo ZD moral delovati tudi v času izgradnje, ob tem pa se bo dostop za obiskovalce še bistveno poslabšal, število parkirnih mest v okolici ZD pa občutno zmanjšalo.
- Gradnja s širitvijo obstoječega ZD bo očitno tudi zaradi napovedanega varovanja gradbene jame in novonastalih zapletov še dražja, medtem ko bi bila gradnja novega objekta občutno cenejša in racionalnejša.
- Urgentna vozila na nujnih vožnjah se morajo ob pomembnosti časov-

ne dimenzije ob reševanju življenj prebijati v oziroma iz centra Domžal prek številnih semaforjev in pogostih zastojev, v tem primeru pa bi bil zelo preprost dostop tako do avtoceste kot naprej v Ljubljano. Center mesta in občani so že večkrat opozorili tudi na izpostavljenost vključenim sirenam, ki bi se s tem močno zmanjšala.

4. Močno bi se zmanjšal tudi prometni pritisk na strogi center mesta, saj na primer samo v laboratoriju dnevno odvzamejo kri in urin okoli 300 obiskovalcem, torej se jih vsaj 200 vsakodnevno pripelje iz drugih krajev v ZD samo zaradi te storitve - in vsi iščejo parkirna mesta v bližini ZD. Da je to velik problem, priča popoln prometni kaos v dopoldanskih urah v tem delu mesta. Mnogi med njimi so ob tem prisiljeni iskati parkirno mesto v bližini ZD, saj med obiskovalci prevladujejo starejši, bolni, starši majhnih otrok, poškodovani, invalidi ...

CVETA ZALOKAR

Cesta Radomlje–Vir pri Domžalah

Cesta Radomlje–Vir je po lanskí rekonstrukciji mlo rečeno problematična glede prevoznosti. Na kratki razdalji treh kilometrov je okoli 15 previsokih grbin ('ležečih policajev'), tega ne vidiš nikjer na svetu.

Zamislite si kolikokrat na leto avto zapelje dvakrat na dan čez te ovire. Približno 8000-krat. Ali je to dobro za avto? Kdo bo poravnal škodo na razmajanem avtu? Ne poznám takšnega cestnega odseka s toliko cestnimi grbinami v Sloveniji.

Vsekakor se je s postavitvijo teh grbin močno pretiravalo, tako po njihovem številu, pogostosti postavitve kot preveliki višini. Za primer še primerne višine teh grbin si ogledite odsek ceste Koseze–Utík na relaciji ceste Mengeš–Vodice.

Omejitev ki je predvidena na 40 km/h, bodo nekateri vozili 30 km/h ali še manj. Seveda bodo vpleteni odgovorni za to šlamparijo navajali, da je vse ah in oh, vse po predpisih in meritvah. A eno so meritve na risalni deski, drugo pa je, da to cesto pogosto uporabljáš.

Prav zanima me, koliko vpletenih se vozi po njej. Za upočasnitev prometa bi lahko postavili kakšen radar ali drugače kontrolirali promet.

FRANCI ŽARGI

POZIV K OBVLADOVANJU SMREKOVIH LUBADARJEV

Smrekovi lubadarji so stalni prebivalci gozdov. Običajno nasekljujejo sveže posekano drevje ter poškodovano in oslabeledo drevje. Nevarnost za zdrave gozdove je odvisna od stopnje rodnosti in od števila generacij, ki jih razvijejo v enem letu. Namnožitve lubadarjev navadno sledijo naravnim ujmam, zaradi katerih so v gozdovih večje količine poškodovanih ali oslabeledih dreves.

V jeseni leta 2022 pa vse do danes so bile vremenske razmere ugodne in lubadarji so se ponekod že namnožili čez obvladljiv prag. Dodatno težavo predstavljajo v zadnjem vetru poškodovane smreke, ki jim je le polomilo vrhove, so težje opazne in skupaj s polomljenim vrhačem predstavljajo skrita lovna drevesa za velikega in malega smrekovega lubadarja.

V prvih dveh mesecih leta 2023 delavci Zavoda za gozdove Slovenije (Zavod) intenzivno iščemo jesenska žarišča in izdajamo odločbe za takojšen posek. Ker se delavci Zavoda zavedamo, da bomo

učinkovito zaustavili širjenje lubadarjev le s sodelovanjem lastnikov gozdov, **pozivamo vse lastnike gozdov, ki so že prejeli odločbo Zavoda, da pristopijo k takojšnji izvedbi sanacije žarišč. Hkrati pozivamo vse lastnike gozdov, da redno, vsaj enkrat na 14 dni, pregledujejo svoje gozdove in v primeru najdbe smrek, napadenih po lubadarju, takoj obvestijo svojega revirnega gozdarja in začnejo s sanacijo.** Revirni gozdarji vam bodo nudili vso strokovno pomoč in vse informacije, ki so potrebne, da se napadeno drevje čim hitreje, še preden lubadar izleti, odstrani iz gozda in naredi ustrezen gozdni red. **Gozdarje v Domžalah lahko pokličete vsak delovni dan med 7. in 15. uro na tel. št. 01 724 12 75.**

Za lažje prepoznavanje napada lubadarja in potrebnega ukrepanja podajamo še naslednje informacije: **a) znaki napada velikega smrekovega lubadarja:**

- najbolj očitni znaki **jesenske/zimskega napada** so sledeči:

lubje na deblu odstopa in odpada, čeprav so iglice še zelene in od daleč ne kažejo nobenih sprememb

- najbolj očitni znaki **poletnega napada** so sledeči: **rjav prah (črvina) na korenčniku in sprememba barve iglic preko sivkasto zelene v rumeno rjavo in na koncu rdečkasto;**

b) potrebna dela pri sanaciji žarišč:

- takojšen posek in izdelava napadenih dreves;
- vse lesne sortimente takoj po poseku spraviti iz gozda ali jih olupiti in položeno ponjavo in lubje takoj sežgati;
- sežig sečnih ostankov (vrhačev, vej, lubja);
- beljenje panjev.

BARBARA SLABANJA,

UNIV. DIPL. INŽ. GOZD.

OE LJUBLJANA ZAVODA

ZA GOZDOVE SLOVENIJE

ODSEK ZA GOJENJE IN VARSTVO

GOZDOV

MALI OGLASI

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklen in akumulatorjev.

t: 040 780 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX
Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale
tel. 01 724 16 56
Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA:
www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA
VULKANIZERSTVO

OBJAVE

Naša ljubezen te objema ves čas, vemo, da v resnici ostal si pri nas. Vedno boš v naših srcih domoval in naš angel varuh ostal. Vedno boš naše življenje, vedno boš naša ljubezen, vedno boš naš Tonči. Pogrešamo te, vedno naš, vedno tvoji. Tvoji najdražji.

ZAHVALA

V 74. letu je po težki bolezni sklenil svojo življenjsko pot naš dragi mož, oče, deda, brat in stric

Tone Rogelj

iz Doba

Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste se od našega dragega Tončija poslovili in ga spremljali na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi za darovano cvetje, sveče, darove za maše in ostale darove ter izrečena sožalja. Zahvaljujemo se tudi župniku Juretu Ferležu in Miru Šlibarju za pogrebno mašo, PGD Dob za gasilsko noto slovesa, cvetličarni Vijolica in pogrebni službi Vrbančič. Ohranite ga v lepem spominu.

Vsi njegovi

Je čas, ki da, je čas, ki vzame, je čas, ki celi rane. In je čas, ki nikdar ne mine, ko zasanjaš se v spomine.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 65. letu starosti sklenil naš dragi oče, brat in stric

Janez Razboršek

z Vira

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki nam v težkih trenutkih stojite ob strani. Zahvaljujemo se vsem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in ostale darove. Hvala gospodu župniku Aleksandru Ureku za lepo pogrebno bogoslužje in pogrebni službi Vrbančič. Posebno zahvalo namenjamo Konjensiškemu klubu Lukovica, krajevni skupnosti in Kulturnemu društvu Vir ter navzočim gasilskim društvom. Prav tako se zahvaljujemo g. Kotniku, g. Lončarju in g. Zalokarju za govorno besedo. Iskrena hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

Bremena v življenju te niso zlomila, a bolezen iz tebe vso moč je izpila. Za tabo ostala je velika praznina, ki z našim spoštovanjem in mislijo nate se bo polnila.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 84. letu sklenil naš dragi

Marijan Kos

Vrbanov Marijan iz Zaloga pod Sv. Trojico

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja in izkazano sočutje ter različne oblike darov, ki ste jih namenili v njegov spomin. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili na zadnji poti. Lepa hvala negovalkam Tanji, Jelki in ekipi negovalk iz Comett oskrbe za zanesljivo in sočutno pomoč pri njegovi domači oskrbi. Zahvaljujemo se tudi dr. Dežmanu in sestri Saneli za večletno skrbno zdravstveno podporo, sosedu Vinku Kepcu za poslovljni govor, gospodu župniku Juretu Ferležu za molitev in pogrebni obred ter osebju Doma počitka Mengeš za oskrbo v zadnjih mesecih njegovega življenja. Ohranimo ga v lepem spominu.

Njegovi domači

Je čas, ki da, je čas, ki vzame, pravijo, je čas, ki celi rane, in je čas, ki nikdar ne mine, ko zasanjaš se v spomine.

V SPOMIN

Miro Milutinovič

iz Domžal

5. aprila že 20 let mineva, kar te ni, naš predragi ljubljani. Pa vendar z nami živiš kot prej, nihče nam ne more postaviti mej. Še slišimo tvoj šepet, ki nam daje vzgled, ki nam daje moč in voljo, da živimo prostovoljno. Nikoli, nikoli te ne bomo pozabili. Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Pomlad bo na tvoj vrt prišla, in čakala, da prideš ti. Sedla bo na rožna tla in jokala, ker te ni.

(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 87. letu starosti sklenil naš dragi mož, oče, dedek, tast, brat in stric

Milan Pirman st.

iz Podrečja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Milanu Banku, dr. med., medicinski sestri Bernardi Ocepek in patronažni sestri Petri Pavlič. Lepa hvala tudi sosedi Mariji Hrovat za vso pomoč.

Vsi njegovi

V naša srca si se vpisal, čas ne bo te več izbrisal, in čeprav spokojno spiš, z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, pradedka, brata, tasta in strica

Jožeta Čebulja

iz Mengša

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Zahvala g. župniku, pogrebni službi Vrbančič, pevcem, cvetličarni Slovník in Domu počitka Mengeš. Posebna zahvala sosedom, prijateljem in znancem.

Vsi njegovi

Utihnil je tvoj glas, obstalo je tvoje srce, a ostali so sledovi tvojih pridnih rok in kruto spoznanje, da se ne vrneš več.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 95. letu starosti sklenila naša draga mama in tetka

Marija Birk

iz Doba

Zahvaljujemo se vsem, ki ste bili z nami v najtežjih trenutkih. Naše hvaležne misli naj dosežejo vse, ki ste jo tako številčno še zadnjič obiskali v poslovljni vežici, darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na poslednjo pot. Hvala župniku g. Roku Pogačniku za opravljeno obred slovesa.

Vsi žalujoci, ki smo jo imeli radi in jo neizmerno pogrešamo.

Prazen dom je in dvorišče, naše oko zaman te išče, solza, žalost in bolečina te zbudila ni, ostala je le praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

Osemnajstega marca je minilo deset let, odkar se je od nas za vedno poslovil

Milan Belcijan

iz Domžal

Vsi njegovi

Tako tiho, skromno si živela, takšno tudi si življenje imela, zdaj rešena vseh si bolečin, za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 89. letu starosti sklenila naša draga

Marija Ovsec

po domače Babnikova Mimi iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, izrekli sožalje, podarili sveče in mašne namene, ter gospodu župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljeno obred.

Vsi njeni

Srce je omagalo, tvoj dih zastal, a nate spomin bo večno ostal.

ZAHVALA

V 73. letu starosti se je za vedno poslovil naš dragi mož, oči in dedek

Dimitrov Čarman

iz Moravč

Od njega smo se poslovili njegovi najdražji, skupaj z njegovimi prijatelji na pokopališču v Domžalah dne 22. februarja 2023. Zahvaljujemo se vsem njegovim sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja.

Žalujoci vsi njegovi

Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar družji nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas. (Mila Kacič)

V SPOMIN

19. marca je minilo pet let, odkar je za vedno odšel

Janez Juhant st.

kovaški mojster iz Jarš pri Domžalah

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu in postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Ljudje, če v vaših bi očeh razbral, po kakšnih hodite poteh, in če vsakdo od vseh srca na dlan bi dal, da človek bi človeka prepoznal, takrat bi v hipu stari svet propal ... (Kajuh)

V SPOMIN

10. marca je minilo natanko sedmo leto, odkar nas je zapustil naš dobri in dragi mož, oče, deda, brat, prijatelj in sosed

Sejdo Škrijelj

(1960–2016)

iz Domžal

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem in dobrem spominu.

Vsi njegovi

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vohodu z zadnje strani oziroma po e-pošti slammik@kd-domzale.si.

... sreča kot sonce zahaja
in z njo odidejo mnogi,
le mama vztraja do kraja
v svoji angelski vlogi.
(Tone Pavček: Angel za mame)

ZAHVALA

1. februarja nas je v 56. letu starosti nenadno zapustila mami, mama, hčerka, sestra, teta, tašča in prijateljica

Andreja Voler

Iskreno se zahvalujemo vsem, ki ste nam stali in nam stajite ob strani ob boleči izgubi, za vse lepe misli, stiske rok, objeme in darove. Posebno se zahvalujemo sorodnikom, našim partnerjem, njenim prijateljem in znancem, sosedom, otrokom ter njihovim staršem v lanskoletnih Ribicah in letošnjih Bibah ter sodelavkam in sodelavcem v vrtcu, Sankukai karate klubu in Lokostrelskemu klubu Kamnik. Zahvalujemo se vsem za pomoč pri organizaciji in izvedbi pogreba. Hvala Bini, Mateji in Daretu za ganljive govore, cvetličarki Tanji za čudovito cvetje, kitaristu za odigrane skladbe, pogrebni službi Vrbančič in duhovniku Klemenu za opravljen cerkveni obred.

Draga mami, poslavljamo se s tvojim motom: Živi svoje sanje še naprej ...

Njeni otroci Žiga, Staš in Saša

Pomlad bo na naš vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
In sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

V 70. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ati, dedi, tast, brat, svak in stric

Martin Kos

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in tolažbo v težkih trenutkih. Globoka in največja zahvala godbenicam in godbenikom Godbe Domžale za izvedbo žalostink in izvedbo celotnega protokola Martinovega slovesa. Posebna zahvala g. Pavliju in g. Primožiču. Lepa zahvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred in lepe poslovilne besede. Hvala pa tudi kvartetu Grm za sočutno zapete pesmi. Ohranite našega Martina v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi

Pomlad bo na naš vrt prišla
in čakala, da prideš ti.
In sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

V 70. letu nas je prekmalu zapustila naša draga mama (žena, mami, babica, tašča, teta in svakinja)

Štefka Juteršek

iz Doba pri Domžalah

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše, ter vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ali ste jo imeli v mislih. Hvala gospodu župniku Juretu Ferležu, gospodu župniku Božidarju Ogrincu, društvu NOB za lepe poslovilne besede, pogrebni službi Vrbančič, pevcem zasedbe Krt, cvetličarni Vijolica in pihalni zasedbi Per. Hvala tudi zdravnic Blanki Jaklič, dr. Neni Golob, dr. Aniti Ridič, dr. Maji Ivanetič Pantar, patronažni sestri Mari Peterka, mobilni onkološki službi in vsem na onkološkem oddelku paliativne oskrbe C2 in drugim zdravstvenim delavcem, ki ste bili naši mami in nam v tem težkem času v oporo.

Vsi njeni

Pomlad bo na tvoj vrt prišla in čakala,
da prideš ti.
In sedla bo na rožna tla in jokala,
ker te ni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

V 73. letu starosti se je po zelo težki bolezni za vedno poslovila naša ljuba žena, mami in mama

Marija Arh

iz Podrečja

Ob boleči izgubi se iz srca iskreno zahvalujemo vsem sosedom, sorodnikom, Društvu Hospic za vso podporo, patronažni sestri Petri za zdravstveno oskrbo in vsem ostalim, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala za izrečena sožalja, spremstvo na njeni zadnji poti, darovano cvetje in sveče. Zahvalujemo se župniku gospodu Juretu Ferležu za res lepo zadnje slovo in pevkam Rožmarin za petje.

Žalujoci vsi njeni

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(Tone Pavček)

V 99. letu nas je tiho zapustila mami, nona in teta

Frančiška Martinič

rojena Hribar
iz Preserij pri Radomljah

Ob njenem slovesu se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, cvetje in sveče. Hvala župniku Tadeju Ložarju za opravljen obred, pogrebni službi Vrbančič ter kvartetu Krt za sočutno zapete pesmi. Posebej se zahvalujemo vsem zaposlenim DU Domžale za dolgoletno oskrbo naše none.

Vsi njeni

Nasmeh tvoj nikoli ne bo zbledel,
tvoj obraz v spominu z nami
bo večno živ.

V SPOMIN

28. marca 2023 je minilo že drugo leto,
odkar nas je zapustila naša draga

Janja Bevc

z Vira

Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu in ji prižgete svečko, poklonite cvetje, darujete za sveto mašo in jo ohranjate v lepem spominu.

Mož Marijan ter Manca in Maša

S solzo v očeh se rojevamo
in s solzami odhajamo.
Vmes je življenje,
ki ostaja v ljudeh kot spomin.
Samo ta misel lahko tolaži
bolečino in žalost,
ko se ustavi beseda.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 87. letu starosti sklenila naša draga žena, mami, babica, prababica, tašča in teta

Minka Prelovšek

rojena Pevec iz Depale vasi

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebno zahvalo namenjamo Mojci Zajc Kraševc, dr. med., za skrb in podporo med zdravljenjem. Hvala pogrebni službi Vrbančič in g. župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljen poslovilni obred.

Vsi njeni

Srce tvoje je zastalo,
zvon v slovo ti je zapel,
misel na te bo ostala,
spomin za vedno bo živ.

V SPOMIN

2. marca 2023 je minilo žalostno leto,
odkar nas je za vedno zapustila naša ljubljena

Majda Loboda

rojena Mazovec iz Štude

Iskrena hvala vsem, ki obiščete njen grob, prižigate sveče in jo ohranjate v trajnem spominu. Hvala tudi vsem vam, ki nam še vedno nudite oporo ob boleči izgubi.

Za vedno v naših srcih!

Vsi tvoji

Si kot sonce življenja sijala,
za vse svoje ljubezen razdajala,
odslej boš zvezda svetleča,
naj ti v nebesih doma bo sreča.

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mami, babi, oma, tašča, teta, svakinja in sosed

Ana Vrenjak

rojena Jemec iz Domžal

Iskrena hvala vsem za izrečena sožalja, objeme, stiske rok, tople besede, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala vsem in vsakemu posebej!

Vsi njeni

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV IN PROGRAMOV DELA Z OTROKI IN MLADIMI V LETU 2023

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si pod zavihkom zavihku »Objave/Javni razpisi, naročila, objave/Aktualni« in v Uradnem vestniku Občine Domžale objavlja Javni razpis za sofinanciranje projektov in programov dela z otroki in mladimi v letu 2023.

Prijava na javni razpis je možna do 24. 4. 2023.

Številka: 600-1/2023

Datum: 31. 3. 2023

OBČINA DOMŽALE
ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU

ZA SOFINANCIRANJE PREVENTIVNIH SOCIALNIH PROGRAMOV ZA MLADE IN SAMOPOMOČNE SKUPINE V LETU 2023

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/Javni razpisi, naročila, objave/Aktualni« in v Uradnem vestniku Občine Domžale objavlja Javni razpis za sofinanciranje preventivnih socialnih programov za mlade in samopomočne skupine v letu 2023.

Rok za prijavo je do 24. 4. 2023.

Številka: 122-19/2023

Datum: 31. 3. 2023

OBČINA DOMŽALE
ŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC

AKTUALNO | NAGRADNA KRIŽANKA

KOLUMNA • POD MESTNIM SLAMNIKOM

AJDA VODLAN

FLORJAN ALI FLERIN?

Tri teme kolumne: napačna kavarna, kava v inflaciji in varčevanje v potrošništvu.

Prihitim v Flerina, pogledam po nabito polni kavarni – iščem prazno mizo in hkrati gledam, ali je moja družba že prispela. Z gospo, ki se ukvarja z založništvom, imam namreč intervju. Ni je še. Najdem prosto mizo in preverim uro. Sem dve minuti pozna. Nenavadno pa mi je, da je še ni. »Joj, sem spet naredila napako,« pomislim in hitro odprem e-pošto na telefonu in preverim, če sva res zmenjeni v Flerinu in če je prava ura, pravi dan. Vse ustreza in v miru naročim svoj espresso. Gospa zamudi in se opraviči – šla je v Florjana. Popolnoma jo razumem, saj se je to zgodilo tudi meni. In to že trikrat! Ko se pogovarjam z Domžalčani, nisva edini, ki sva storili ta lapsus. V Domžalah veliko kavarn ni, omenjeni spadata med glavne in nosita podobno ime, zato res ne čudi, da se včasih najdemo na napačnem koncu ... Zato vedno pomislim, preden naročim, če sem res na pravem mestu. Da ne rabim zlitih kave vase, kar se mi je tudi že zgodilo.

V času, ko sem čakala gospo, sem imela priložnost, da se ogledam okoli sebe. Kavarna je bila polna kot po navadi – dopoldne vidim ljudi, ki pri-

dejo na zajtrke, popoldne kavice, zvečer na pijačo. Ob sobotah ne dobiš mize, tudi zvečer med tednom včasih ne. O kavarnah in kavarniški kulturi sem že pisala v Slamniku, vendar je nov razmislek o tem potreben, saj so novi časi. Živimo v obdobju takšne inflacije, ki se nam je zdela še pred dvema letoma nepredstavljiva. Banalen primer: jajca so se v Sloveniji uradno podražila za več kot 20 %. Vsi že vemo navesti en primer občutnih podražitev. Vsi izmed nas smo se že znašli na točki, ko določene stvari nismo več kupili, ker preprosto ne gre več. Nekateri žal to poznajo ves čas, velika večina Slovencev pa je do zdaj živela solidno. Ko vidim, kako rastejo cene, kaj se dogaja z nepremičninami, predvsem pa s sistemi v naši državi (zdravstvo, šolstvo, ipd.), se vprašam: kam gremo? Če so bila sedemdeseta, osemdeseta in devetdeseta tista leta upanja, ko smo odhajali v smeri blaginje za čim večji del naroda, se zdi, da gremo zdaj v drugo smer. Vse več je ultra bogatih, velika večina pa izgublja. Sprašujem se, bodo gostilne in kavarne prve, ki bodo občutile to? Prve, ki bodo zapirale vrata. Kaj bomo izbrali, ko se bomo morali od-

povedovati? Kavi, frizerju, kozmetičarki, izletom? Ker trenutno nismo še tam: koronski dodatki, obdobje ugodnih kreditov, predvsem pa stanje pomankanja delovne sile so nam dali lažni občutek, da je vse okej. Da krize ni in je ne bo. Se spominjate iz risank, ko nekdo zdrvi v prepad – ko teče in

« Kaj pa koncept varčevati v smislu ne porabiti vsega, kar ustvarimo. Je to sploh kdaj obstajalo? Ali je bila vedno želja imeti še več in več? »

teče (ali pa vozi) naravnost, potem pa pogleda dol in vidi, da je sredi neba in samo pade dol? Zdi se mi, da je to naša pozicija. Predvsem pa skrbi, ko pogledamo okoli nas – cene v trgovinah Italije, Nemčije in drugih razvitejših državah sploh niso višje. Mnokrat so nižje. Tudi nepremičnine! Plače pa mnogo višje.

Razmislek o kavi pa me je spomnil na sliko, ki sem jo pred dnevi videla v Facebook skupini Domžale nekoč in danes – na sliki je bila pikapolonica. To je tisti objekt, kamor so mnogi

nosili svoje prihranke. Bila je namreč otroška banka, hranilnica, v obliki neznanega letečega predmeta (nekateri se spominjajo, da so mu rekli tudi paradajz). Objekt je bil namenjen izključno otrokom in celo pult je bil nižji. Žal sama spominov na ta objekt res nimam, se pa spomnim, kako sem zbirala kovančke in jih nosila v NLB, ko je bila ta še v SPB-ju. In to mi je dalo misliti: kako otroke danes učimo varčevanja? Ker gremo vse bolj v smer bančnih kartic, kako jih bomo navadili na to? Teh aparatov za nabiranje kovančkov ni – če pa so, moraš za njih še plačati. Bo prihodnost res tako digitalna in ali smo sposobni v celoti razumeti kontekste, če so digitalni? Z mnogimi knjigoljubci, navdušenimi bralci, se pogovarjam, da so sicer e-knjige odlične, ko bereš strokovno čtivo, ali pa, če česa ne dobiš v Sloveniji, vendar pa imamo vsi rajši fizične knjige v rokah. Kako je s fizičnim denarjem?

Še preden pride gospa, se vprašam, je varčevanje dandanes sploh spodbujano? Oglasi nas vabijo k neprestani potrošnji, nagovarjajo nas le k varovanju vsega možnega. Varčevanje je v večini predstavljeno kot na-

ložba – imeti več. Nič čudnega torej, da tisti, ki imajo nekaj, nato vlagajo in imajo še več. Kaj pa koncept varčevati v smislu ne porabiti vsega, kar ustvarimo. Je to sploh kdaj obstajalo? Ali je bila vedno želja imeti še več in več?

Pride moja kava. Najbolj navadna. Espresso. Tudi sladkorja ne potrebujem. Včasih se čudim v kakšnih bolj fancy kavarnah, kaj vse ponujajo. Kave na milijon različnih načinov. Res potrebujemo vse to, da smo zadovoljni? Vedno nekaj več in več. Kdaj je dovolj? Ko pogledam po kavarni, pomislim, da če nas čakajo težki časi, nam ne bo lahko. Težje bo mlajšim generacijam, ki so vedno imele vse. In preden pride gospa, pomislim, da bo poleg prilagodljivosti najpomembnejša lastnost prihodnosti iznajdljivost. Ko poslušam ljudi o 'tihotapljenju' stvari čez mejo in vse načine, kako so se znašli, razmišljam ravno o tem, da ljudje so vedno bili iznajdljivi. Da se pa danes to morda premalo poudarja, predvsem pa premalo uči. Rešitev ni v sledenju pravilom. Inteligenca ni v piflanju na pamet. Življenje je bazirano zgolj na tem, kako se bomo v določenem trenutku znašli in situaciji, ki nam je bila dana. Bomo preživeli? ☐

Kolumne izražajo stališča avtorjev in ne nujno uredništva glasila Slamnik.

NAGRADNA KRIŽANKA 2

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 2-2023:

Martina Golob iz Radomelj (Zgodovina Fare Domžale, 2. knjiga)

Miha Modec iz Mengša (2 vstopnici za ogled predstave / koncerta v kulturnem domu do konca leta 2023)

Klavdija Usenik iz Radomelj (2 vstopnici za Mestni kino Domžale do konca leta 2023)

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika Domžale Ljubljanska ceta 61 1230 Domžale

Rešitev križanke – vodoravno: ako, imamat, tilda, nobiliteta, ovira, Tridesetletnice, Res, Als, ego, Ema, ookinet, tupoljev, PG, Dajaki, ora, LB, ordo, tokologija, Mailer, šar, EL, efe, Sean, grivina, Tit, akrižija, rov, ejakulacija, ikra, RA, blokada, Lear

Geslo križanke: Tridesetletnice

NAGRADNA KRIŽANKA 3

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

NAGRADE:

- Zgodovina Fare Domžale, 3. knjiga
- dve vstopnici za ogled predstave / koncerta
- dve vstopnici za Mestni kino Domžale

Pravilno geslo križanke lahko pošljete do ponedeljka, 17. 4. 2023, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Dobitniki nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA 3

Kulturni dom Franca Bernika Domžale, p. p. 2 1230 Domžale

	AVTOR: GREGA RIHTAR	PTICA IZ DRUŽINE VESLO-NOŽCEV	TERMO-PLASTIČNA UMETNA SNOV	MINERALNO BLATO IZ TOPLIH VRELCEV	IGRALKA KRAVANJA	ALBANSKA DENARNA ENOTA	RIMSKA LJUBLJANA	OBROT ZA LUSČENJE RIZA	IZABELA (KRAJŠE)	JANEZ ERZEN	ŠVICARSKI SLIKAR IN GRAFIK (CUNO)	JAJCA DVOZIVK V KEPAH, VRVICAH ALI POSAMEZNO ODLOŽENA V VODO	PEVKA KOVAČIČ	ROBERT BLINC	ZEVSOV SIN, AJAK	STROJ ZA REZANJE SLAME	DEL KART, KI OSTANEJO PO RAZDELITVI		
	OBROT ZA PREDELAVO TRUPEL POGINULIH ŽIVALI											OBREŽJE							
	NEŽIV-LJENJSKO REŠEVANJE PROBLEMOV											FRANČOSKI PISATELJ FRANCE							
	ZAČETEK GESLA										PISATELJ FLEMING KONEC GESLA			CIMA, KLICA SEVERNO-ATLANTSKI PAKT					
	ANGLEŠKI IN IRSKI POSKOČEN PLES					KANT-AVTOR SMOLAR	NATRIJ BOGDAN BRECELJ		AFRIŠKA DRŽAVA FOTO-GRAFSKI APARAT								MOLIBDEN		
	GRAFIK JUSTIN					ČOLN, LADJICA GLAVNO MESTO POLJSKE								ŠAHIST GREENFELD OKRASNA RASTLINA, VETRNIKA					
	VERA NIKOLIČ				VLADIMIR BARTOL ŠTEFAN IVANKO			PRINC IZ MAHAB-HARATE HRVASKI OTOK				PRIPADNIK TATAROV NIKELJ						TURIST. MESTO JUŽNO OD DUBROVNIKA	
	NEKDANJA JUDISTKA SRAKA VUKOVIČ						ŠKOLJKI PODOBNA MORSKA ŽIVAL SEL												
	PREBIVALKA ASIRIJE										PISATELJ ZOLA							KIRURŠKA IGLA RAHLA MEDLA SVETLOBA	
	TINA MARINŠEK					SRBSKA KUČMA						REKA V NEMČIJI RASTLINSKA BODICA					NADA VIDMAR LITINA		
	DRŽAVNI PRAVNIK							IMETJE, LASTNINA											
	TEŽKA, MANJ RODO-VITNA PRST																		
	NAJVEČJI JEMENSKI OTOK V RDEČEM MORJU																		KRANJSKA ČEBELA
																			NEGATIVNA ŠOLSKA OCENA

POMOČ: ALON-šahist Greenfeld, ANEMONA-rastlina vetrnica, BARKETA-ladjica, FANGO-mineralno blato, KAMARAN-jemenski otok v Rdečem morju, KRANJICA-kranjska čebela, LAŽE-naselje v občini Divača, ŠUBARA-srbska kučma